

AYDIN KENT MERKEZİNİN TARİHİ DOKUSUNUN İNCELENMESİ

Dokuz Eylül Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü

Yüksek Lisans Tezi

Mimarlık Bölümü, Restorasyon Anabilim Dalı

98319

AYLİN ERTEM

AĞUSTOS, 2000

İZMİR

TC YÜ-
DOKU

AYDIN KENT
MERKEZİ

Yüksek Lisans Tezi Sınav Sonuç Formu

Aylin Ertem tarafından, Doç.Dr. Eti Akyüz Levi yönetiminde hazırlanan “Aydın Kent Merkezinin Tarihi Dokusunun İncelenmesi” başlıklı tez tarafımızdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç.Dr. Eti Akyüz Levi

Yönetici

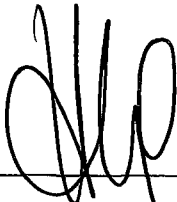
Doç.Dr. Enel Göbu

Jüri Üyesi

Prof.Dr. R. Meriş

Jüri Üyesi

Prof.Dr. Cahit Helvacı

Müdür

Fen Bilimleri Enstitüsü

TEŞEKKÜR

“Aydın Kent Merkezi’nin Tarihi Yapısı’nın İncelenmesi” konulu tez çalışması, yerinde yapılan incelemeler ve araştırmalarla, gelinen aşamada tamamlanmıştır.

Çalışma, yitirmekte olan Aydın Kent Merkezi Tarihi Dokusu’nun incelenerek belgelenmesi, mimari mirasının korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması için korumacılık adına yapılması gereken önerileri içermektedir.

Çalışma boyunca yardımını esirgemeyen arkadaşım İlkay Baldağ başta olmak üzere Serap Güler, Nur Kocasoy ve diğer arkadaşlarıma, ayrıca moral desteğini esirgemeyen aileme çok teşekkür ederim.

Tüm çalışma boyunca yardımlarını ve desteğini esirgemeyen Tez Danışmanım Sayın Doç. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ’ye teşekkürü bir borç bilirim.

AYLİN ERTEM

ÖZET

Aydın İli, Türkiye'nin batısında, Ege Bölgesi'nde yer almaktadır. İl, kuzeyinde İzmir ve Manisa, doğusunda Denizli, güneyinde Muğla, batısında Ege Denizi ile sınırlıdır.

Coğrafi konumu ve ulaşım ağındaki yeri açısından, yüzyıllardan beri Aydın toprakları önemli bir yerde bulunmaktadır.

Aydın Kent Merkezi ve çevresindeki ilk yerleşimlere ait kesin bilgiler yoktur. Bilinen ilk yerleşim, Aydın İli'nin bir kilometre batısında, Yunanistan'ın Mora Yarımadası'ndan gelen, Argos'lular ve Trakya ya da Traklar tarafından kurulan Tralleis Kenti'dir (Atik, 1996).

Tralleis'in geçmişinin ilk yüzyıllarına ilişkin fazla bir bilgi yoktur (Rayet ve Thomas, 1997). Traklar, İskender, Antigonos, Lysimachos, Bergama Krallığı, Romalılar, Bizans, Menteşe Beyliği, Aydınoğulları, Osmanlı İmparatorluğu yönetimi altına giren kent, I. Dünya Savaşı sonucunda imzalanan Mondros Mütarekesi ile Yunanlılar tarafından işgal edilmiş, Kurtuluş Savaşı Mücadelesi ile 7 Eylül 1922 yılında Yunan İşgali'nden kurtarılmıştır. Cumhuriyetin ilanından sonra yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin bir ili olmuştur.

Aydın Kent Merkezi Tarihi Dokusunu oluşturan ilk yerleşim alanı, Tralleis'ten günümüze ulaşan eser sayısı çok azdır. 1996 yılından sonra yapılan kazı çalışmalarıyla; günümüze ulaşabilmiş üç kemerden oluşan Üçgözler dışında, gymnasium ve hamam ortaya çıkarılmıştır. Var olduğu bilinen stadium, tiyatro, agora, kilise ve tapınak kalıntılarına ulaşamamıştır.

Kent Merkezi'nde antik kent kalıntıları dışında Selçuklu döneminden kalma Alihanbaba Türbesi, Osmanlı Döneminden kalma külliyele, camiler, türbeler, medreseler, mektepler, hanlar, hamamlar, köprüle, çeşmeler, sebiller, dükkanlar ve konutlar bulunmaktadır.

Aydın Kent Merkezi geleneksel konut mimarisi; Tralleis Antik Kenti eteklerinde, günümüzün Veysipaşa, Hasanefendi, Köprülü, Cumhuriyet, Cuma Mahallesiinde yaygın olarak görülmektedir.

Aydın Kent Merkezi'nde yapılar; genel sokak dokusu, merkezsel bir tarihi doku oluşturmamaktadırlar. Yapılar sokak içerisinde dağınık halde bulunmaktadır. 1950'lerden sonra yap-satçılık ve günümüzde de devam eden yağmacılık ile birçok yapı yok edilmiş kent dokusunun kaybolmasına neden olmuştur.

Aydın evlerinde taş, tuğla, ahşap ve beton yapı malzemesi kullanılmıştır. Yapım sistemi ise kargir yığma, betonarme karkas ve karma sistemdir.

Aydın evlerin tamamı aynı dönem özelliklerini taşımamaktadırlar. Türk ve Rum Evleri özelliklerini taşıyan konutlar dışında, Rum, Türk, Batı konut mimarisi etkilerini taşıyan ve Antik dönem mimarisinde kullanılan elemanların tekrar yorumlanmasıyla oluşmuş süslemelerle bezenmiş cepheleri bulunan etkileşim yapılarını görmek mümkündür.

Aydın geleneksel konut mimarisi plan şemaları üç tipte ele alınabilir.

I. Türk Evleri

I.1. Açık dış sofalı plan tipi

I.2. Kapalı dış sofalı plan tipi

I.2.1. Avludan yapıya girişli

I.2.2. Doğrudan yapıya girişli

II. Rum Evleri

II.1. Yan hollü plan tipi

II.2. Orta hollü plan tipi

II.3. T formda hollü plan tipi

III. Etkileşim Yapıları

III.1. Yan hollü plan tipi

III.2. Orta hollü plan tipi

III.3. T formda hollü plan tipi

III.4. L formda hollü plan tipi

Aydın evlerinin; kullanım ve kat adedine bağlı olarak, cephe düzenine göre tipolojik ayrımı aşağıda görülmektedir.

I . Tümü Konut Olarak Kullanılan Yapılar

I .1. Tek Katlı Yapılar

I .1.1. Tek Katlı Yandan Girişli Yapılar

I .2. Bodrum ve Tek Katlı Yapılar

I .2.1. B+1 Yandan Girişli

I .2.2. B+1 Ortadan Girişli

I .2.2.1. B+1 Ortadan Girişli Simetrik

I .2.2.2. B+1 Ortadan Girişli Asimetrik

I .2.3. B+1 Avludan Girişli

I .2.3.1. B+1 Avludan Girişli Simetrik.

I .2.3.2. B+1 Avludan Girişli Asimetrik

I.2.4. B+1 Köşeden Girişli

I .3. İki Katlı Yapılar

I .3.1. İki Katın Birlikte Kullanımı

I .3.1.1. İki Katlı Yandan Girişli

I .3.1.2. İki Katlı Ortadan Girişli

I .3.1.2.1. İki Katlı Ortadan Girişli Simetrik

I .3.1.2.1.1. İki Katlı Ortadan Girişli Simetrik

I .3.1.2.1.2. İki Katlı Ortadan Girişli Simetrik Cumbalı

I .3.1.2.1.3. İki Katlı Ortadan Girişli Simetrik Açık Çıkmalı

- I .3.1.2.2. İki Katlı Ortadan Girişli Asimetrik
 - I .3.1.2.2.1. İki Katlı Ortadan Girişli Asimetrik
 - I .3.1.2.2.2. İki Katlı Ortadan Girişli Asimetrik Açık Çıkmalı
- I .3.2. Her Katın Bağımsız Kullanımı
 - I .3.2.1 İki Katlı İki Girişli
 - I .3.2.1.1. İki Katlı İki Girişli Simetrik
 - I .3.2.1.2. İki Katlı İki Girişli Asimetrik
- 1.4 Bodrum ve İki Katlı Yapılar
 - I .4.1. İki Katın Birlikte Kullanımı
 - I .4.1.1. Bodrum ve İki Katlı Yapılar
 - I .4.1.1.1. B+2 Yandan Girişli
 - I .4.1.1.2. B+2 Ortadan Girişli
 - I .4.1.1.2.1. B+2 Ortadan Girişli Simetrik
 - I .4.1.1.2.2. B+2 Ortadan Girişli Asimetrik
 - I .4.2. Her Katın Bağımsız Kullanımı
 - I .4.2.1. Bodrum ve İki Katlı Tek Girişli Yapılar
 - I .4.2.1.1. B + İki Katlı Tek Girişli Simetrik
 - I .4.2.1.2. B + İki Katlı Tek Girişli Simetrik Cumbalı
- II. Konut ve İşyeri Olarak Kullanılan Yapılar
 - II.1. Alt Kat Dükkan, Üst Kat Konut Olan Yapılar
 - II.1.1. İki Katlı, Alt Kat Dükkan, Üst Kat Konut
 - II.1.2. Dört Katlı, Alt Kat Dükkan, Üst Katlar Konut
 - II.2. Alt Kat Konut ve Dükkan ,Üst Kat Konut Olan Yapılar

Aydın evlerinde; pencereler, kapılar, çıkmalar ve süslemeler cephe tasarımının önemli bir unsuru olmuştur, oran ve şekilleriyle cephe genelinde her yapıya özgü ve hatta bazı yapılarda her kata özgü bir mimari eleman olarak karşımıza çıkmaktadır. Evler ise; kırma, beşik, topuz ve eğimli çatı ile örtülmüştür. Çatı kaplama malzemesi olarak marsilya veya alaturka kiremit kullanılmıştır.

Ülke ve yerel yönetimlerce fazla önem verilmeyen kent korumacılığına, Aydın'da da önem verilmemiştir. Yüzyıllarca çeşitli kültürler, yapılar barındıran kent, deprem

ve savaşlarla yok olduğu gibi; plansız kentleşme ile kimliğini kaybetmekle yüz yüze kalmıştır.

1996 yılından sonra bu gerçeği fark eden yerel yönetim, Kùltür Bakanlığı ve Adnan Menderes Üniversitesi tarafından Kent'te, korumacılık çalışmaları başlatılmıştır. Çalışmalar çok geç düşünùldüđü ve yavaş ilerlediği için Aydın Kent Merkezi'nde kentsel sokak dokuları yok olmuş ve günümüzde birçok yapı harap durumdadır.

Korumacılık çalışmalarındaki ilk adım; halkın bilinçlendirilmesi olmalıdır. Okullarda, görsel ve yazılı medyada halkın bilinçlenmesi konusunda dersler ve programlar hazırlanmalıdır. İkinci adım; kurumsal yöneticilerin bilinçlendirilmesi ve çalışma politikaların belirlenmesidir. Tarihi Dokunun Korunması için, siyasi politikalar, çıkar ilişkileri unutulup, geçmişı gelecek kuşaklara en iyi şekilde nasıl aktarabiliriz, görüşı egemen olmalıdır. Bu düşünce ile çalışma programı hazırlanmalıdır. Üçüncü adım; Tescilli ev sahiplerinin yapılarını onarım ve korumasına yönelik yapılabilecek çalışmaların saptanmasıdır.

Bölgedeki yapıların bazıları kamulaştırılmalı ve kamu veya halkın yararına kullanılmalıdır. Böyle bir uygulamaya örnek olması amacıyla tez kapsamında Nasuh Paşa Külliyesi, Zincirli Han ve Ayşe Akyüz Evi Restorasyon Projesi hazırlanmıştır. Yapıların yeniden kullanımı için özgün işlevinden farklı bir işlev önerilmiştir. Zincirli Han'ın Bilim Evi, Ayşe Akyüz Evi'nin ise İl Gençlik Merkezi olarak kullanımı uygun olacaktır.

Yukarıda saydığım öneriler ve projeler, kent dokumuzun, geleneksel mimarimizin korunması ve yaşatılması için gerekli gördüğüm ayrıca araştırmalarla edindiğim bilgilerle ve ev sahipleri ile görüşmelerim çerçevesinde şekillenmiştir. Bugüne kadar yapılmış proje ve önerilerin en kısa zamanda uygulanması, tarihi mirasımızın, kentimizin kimliğinin kaybolmaması yolunda herkesin üstüne düşeni yapması gerekmektedir.

ABSTRACT

Aydın is in the west of Turkey and placed in Aegean Zone. In the north İzmir and Manisa, in the east Denizli, in the south Muğla, in the west Aegean Sea is limited the city. Because of the geographic position and communication, from Centres Aydın Lands are found in on important place.

There isn't definite information about the Centrum of Aydın and first settlement places around the city. First known place is Tralleis which, is one kilometres west of Aydın, set up by Argos and Thrace (Atik, 1996).

We have less knowledge about the first centres of Tralleis (Rayet and Thomas, 1997). Tralleis had directed by Traklar, Antigonos, Lysimachas, Pergamon Kingdom, Romans, Byzantine, Menteşe, Aydınogulları, Ottoman Empire in years. At the end of The First World War was signed The Mondros Pact and occupied by Greece's, Tralleis, escaped from the Greece occupation with The War of Independence on the 7th. September 1922. After The Republic announcement, it had became the city of Turkish Republic.

To our date there are less achievements from Tralleis which is the first settlement place and formed the historical tissue of Aydın.

In the Centrum, beside the ancient city decades mosques, schools, bridges, merchant, markets, tombs, public bath, fountains, public fountains, shops and buildings which were built in the Ottoman era already exists.

The city center of Aydın's residence architecture in the Antic city. Tralleis's cliffhenge, seen widespread in Veysipaşa, Hasanefendi, Köprülü, Cumhuriyet and Cuma Ward.

The buildings in the center of Aydın; general street tissue, is generating historical tissue. Buildings are located in an unrange position in the streets. After 1950's with the help of the ideas; build and sold and pillaging; lots of historical buildings exterminated and it became the reason of the last of the city tissue.

In Aydın residences; rock, bricks, lumb and concrete is used as a building stuff.

All residences in Aydın carry the same era facilities. Accept the houses carry the features of Turkish and Roman houses, Roman, Turkish and wrest residence architecture.

The traditional Aydın house's plan type can take in there part:

I. Turkish Houses

I.1. The type of the plan with an outer hall

I.2. The type of the plan inner hall

I.2.1. Garden entrance

I.2.2. Direct entrance

II. Greek Houses

II.1. Side hall type of plan

II.2. Central hall type of plan

II.3. The plan with a T hall

III. Interaction Houses

III.1. Side hall type of plan

III.2. Central hall type of plan

III.3. The plan with a T hall

III.4. The plan with a L hall

Systematise the formation of the Aydın Houses form the front order can be made:

I . The building that is used as house

I .1. Single-storey houses

I .1.1. Side entrance

I .2. Basement and single-storey houses

I .2.1. B+1, side entrance

I .2.2. B+1, central entrance

I .2.2.1. B+1, central entrance symmetric

I .2.2.2. B+1, central entrance asymmetric

I .2.3. B+1, garden entrance

I .2.3.1. B+1, garden entrance symmetric

I .2.3.2. B+1, garden entrance asymmetric

I.2.4. B+1, corner entrance

I .3. Double-storey houses

I .3.1. The building that is used two floors together

I .3.1.1. Double-storey, side entrance

I .3.1.2. Double-storey, central entrance

I .3.1.2.1. Double-storey, central entrance symmetric

I .3.1.2.1.1. Double-storey, central entrance symmetric

I .3.1.2.1.2. Double-storey, central entrance symmetric with a oriel window

I .3.1.2.1.3. Double-storey, central entrance symmetric with a open oriel window

I .3.1.2.2. Double-storey, central entrance asymmetric

I .3.1.2.2.1. Double-storey, central entrance asymmetric

I .3.1.2.2.2. Double-storey, central entrance symmetric with a open oriel window

I .3.2. The building that is used two floor apart

I .3.2.1 Double-storey, two entrance

I .3.2.1.1. Double-storey, two entrance symmetric

I .3.2.1.2. Double-storey, two entrance asymmetric

1.4. Basement and double-storey houses

I .4.1. The building that is used two floors together

I .4.1.1. Basement and double-storey houses

I .4.1.1.1. B+2, side entrance

I .4.1.1.2. B+2, central entrance

I .4.1.1.2.1. B+2, central entrance symmetric

I .4.1.1.2.2. B+2, central entrance asymmetric

I .4.2. . The building that is used two floors apart

I .4.2.1. Basement and double-storey houses with single entrance

I .4.2.1.1. B + Double-storey with single entrance symmetric

I .4.2.1.2. B + Double-storey with single entrance symmetric with a oriel window

II. Building that is used as shop and house

II.1. First floor is used as shop, second floor is used as house

II.1.1. Double-storey

II.1.2. Quadruplet-storey

II.2. First floor is used as shop and house, second floor is used as house

In Aydın residences; windows, doors, stairs and make-up forms the important fact of front design. It's seen mostly with rates and shapes generally belonging to the building and especially in some building belonging to the every floor.

They haven't concerned so much importance to the city guard like country and domestic governments. For hundred years the earthquakes and wars exterminated the city which was hosting buildings from the different cultures. It's also come across with loosing its identity.

The local government who, realised the reality after the year 1996, started a guarding process by the help of Ministry of Culture and University of Adnan Menderes. Because of the slow progress the tissues were deteriorated in the center of Aydın, also lots of buildings were in bad condition.

The first step in guarding progress has to be reknowledge the public. Lessons and programs have to be prepared in school in visual and written media. The second step

to reknowlege the president as the societies and to clearize the political stuff. To protect the historical building the political benefits and corruption's have to be forgotten and the idea of how to connecting the past generation to the future has to be sovereign. The working progress has to be prepared with this idea. The third step; it has to be identify the activities towards the protection and rebuilding the registered house owners.

Some buildings in this region have to be publicised and have to be used in public's benefit. Nasuh Paşa Complex Zincirli Khan and Ayşe Akyüz's House restoration projects are prepared to be the pattern to this apply. For the reusement of building another progress is recommend expect the original progress. Zincirli Khan Science House, Ayşe Akyüz's House are recommend as The City Junior Hall.

The recommendations and projects are reshaped to regenerate and protect the city tissue and traditional architecture. For instance, it's also reshaped with the experiments and the things that is seen and chat with the house owner. The projects and recommend, which is recommended, is applied unlast of our historical inheritance and as identity.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
• İçindekiler.....	XIV
• Haritalar Listesi.....	XVIII
• Şekiller Listesi.....	XIX
• Tablolar Listesi.....	XX
• Çizimler Listesi.....	XXI
• Resimler Listesi.....	XXIII
• Cilt II - Pafta Listesi Listesi.....	XXV

I. BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Giriş.....	1
-----------------	---

II. BÖLÜM

AYDIN KENTİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

2.1. Coğrafi Konum ve Ulaşım Özellikleri.....	3
2.2. Fiziksel Yapı.....	5
2.2.1. Yeryüzü Şekilleri.....	5
2.2.2. Bitki Örtüsü.....	9
2.2.3. İklimsel Özellikler.....	10
2.2.4. Jeolojik Özellikler.....	12
2.3. İdari Yapı.....	15
2.4. Sosyal ve Ekonomik Yapı.....	16
2.4.1. Sosyal Yapı.....	16
2.4.2. Nüfus Yapısı.....	17
2.4.3. Ekonomik Yapı.....	20

III. BÖLÜM

AYDIN KENTİ'NİN TARİHSEL GELİŞİMİ

3.1. Aydın İli'nin Adının Kökeni.....	25
3.2. Aydın Kenti'nin Tarihsel Gelişimi.....	26

IV. BÖLÜM

AYDIN KENTİ MERKEZİNİN TARİHİ DOKUSUNUN İNCELENMESİ

4.1. Aydın Kent Merkezi'nde Tarihi Süreçteki Yerleşimler.....	34
4.2. Günümüze Ulaşabilmiş Eski Eserler.....	48
4.2.1. Antik Dönem Yapıları.....	48
4.2.2. Osmanlı ve Türk Dönemi Yapıları.....	55
4.2.2.1. Anıtsal Yapılar	55
4.2.2.1.1. Dini Yapılar.....	55
4.2.2.1.1.1. Camiler, Külliye ve Mescitler.....	56
4.2.2.1.1.2. Türbeler.....	67
4.2.2.1.2. Sosyal Yapılar.....	68
4.2.2.1.2.1. Eğitim Yapıları.....	68
4.2.2.1.2.2. Hamamlar	71
4.2.2.1.2.3. Su Yapıları.....	74
4.2.2.1.3. Ticari Yapılar.....	75
4.2.2.1.3.1. Hanlar ve Oteller.....	75
4.2.2.1.3.2. Dükkanlar.....	77
4.2.2.2. Konut Mimarisi.....	81
4.2.2.2.1. Plansal Özellikler.....	82
4.2.2.2.2. Yapı Malzemesi ve Strüktürü.....	104
4.2.2.2.3. Cephe Özellikleri ve Elemanları.....	107
4.2.2.2.3.1. Pencereleler.....	117
4.2.2.2.3.2. Kapılar	128
4.2.2.2.3.3. Çıkmalılar.....	133
4.2.2.2.3.4. Cephe Süslemeleri.....	136

4.2.2.2.3.5. Çatı.....	139
------------------------	-----

V. BÖLÜM

AYDIN KENTİ TARİHİ YAPISININ KORUNMASINA YÖNELİK ÖNERİLER

5.1. Aydın Kenti'ndeki Eski Eserlerin Korunmasına İlişkin İlke Kararları ve Uygulamalar	143
5.2. Aydın Kenti'nin Tarihsel Dokusunun Korunmasına Yönelik Düşünceler.	146
5.3. Ayşe Akyüz Evi ve Nasuh Paşa Külliyesi Zincirli Han Restorasyon Önerileri.....	156
5.3.1. Ayşe Akyüz Evi Restorasyon Projesi.....	156
5.3.1.1. Yapı Hakkında Genel Bilgi.....	156
5.3.1.2. Yapı Sorunları.....	164
5.3.1.3. Restorasyon Projesi Tanımı Ve Amacı.....	168
5.3.1.4. Sistem ve Malzeme Seçimi.....	173
5.3.2. Nasuh Paşa Külliyesi Zincirli Han Restorasyon Projesi.....	175
5.3.2.1. Yapı Hakkında Genel Bilgi.....	175
5.3.2.2. Yapı Sorunları.....	179
5.3.2.3. Restorasyon Projesi Tanımı Ve Amacı	181
5.3.2.4. Sistem ve Malzeme Seçimi.....	189
Sonuç.....	192
Kaynaklar.....	196
Harita Kaynakları.....	201
Tablo Kaynakları.....	202
Şekil Kaynakları.....	203
Resim Kaynakları.....	204
Çizim Kaynakları.....	205
Katalog Çalışması	
Ekler	

**Ek I. Tralleis Antik Kazı Projesi ve Veysipaşa Kentsel Sit Koruma ve Islahı
Protokolu**

Ek II Kazım Karabekir Caddesi Sağıklaştırma Projesi

Ek III. Tescilli Yapılar Listesi

Ek IV. Tescili Önerilen Yapılar

HARİTALAR LİSTESİ

	Sayfa
Harita 2.1 Aydın'ın Konumu.....	4
Harita 2.2 Büyük Menderes Havzası Oluşum Safhaları.....	8
Harita 2.3 Aydın İli Morfoloji Haritası.....	13
Harita 3.1. XV. yüzyıllarda Aydın Eli.....	31
Harita 4.1. Aydın Kent Merkezi Kentsel Gelişimi.....	35
Harita 4.2. Aydın Yangın Haritaları.....	42
Harita 4.3. Traleis Kenti Yerleşim Planı.....	49
Harita 5.1. Aydın Arkeolojik Alan Sınırları	144
Harita 5.2. Aydın Kent Merkezindeki Yapıların Yapı Kullanım Türüne Göre İncelenmesi.....	150
Harita 5.3. Aydın Kent Merkezindeki Yapıların Tescil Durumuna Göre İncelenmesi	151
Harita 5.4. Aydın Kent Merkezindeki Yapıların Kullanım Durumuna Göre İncelenmesi.....	152
Harita 5.5. Aydın Kent Merkezindeki Yapıların Harabiyet Durumuna Göre İncelenmesi.....	153
Harita 5.6. Aydın Kent Merkezindeki Yapıların Kat Adedine Göre İncelenmesi	154
Harita 5.7. Aydın Kent Merkezindeki Yapıların Tipolojik İncelenmesi.....	155

ŞEKİLLER LİSTESİ

	Sayfa
Şekil 2.1 Aydın İli’ndeki Başlıca Dağlar ve Yükseklikleri	5
Şekil 2.2 Aydın İli Rüzgar Gücü.....	12

TABLÖLAR LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 2.1. Aydın İli İklim Durumu.....	11
Tablo 2.2. Aydın Merkez Genel Nüfus Gelişimi.....	18
Tablo 2.3. Aydın İli Etnik Nüfus Tablosu.....	19
Tablo 4.1. Aydın Evleri'nde Konut Giriş-Sokak İlişkisi.....	83
Tablo 4.2. Aydın Evleri'nde Plan ve Cepheler.....	85
Tablo 4.3. Aydın Evleri'nde Pencereleler.....	126
Tablo 4.4. Aydın Evleri'nde Pencere Doğramaları ve Kepenkler.....	127
Tablo 4.5. Aydın Evleri'nde Kapılar.....	130
Tablo 4.6. Aydın Evleri'nde Çıkmalar.....	134
Tablo 5.1. Sağlamlaştırıcı Polimer Grupları ve Uygulandıkları Taşlar.....	190
Tablo 5.2. Koruyucu Polimer Grupları ve Uygulandıkları Taşlar.....	191

ÇİZİMLER LİSTESİ

	Sayfa
Çizim 4.1. Tralleis-Büyük Hamam Salon Taban Planı.....	52
Çizim 4.2. Tralleis Tiyatrosu Planı.....	54
Çizim 4.3. Orhan Çiftçi Evi Zemin Kat Rölöve Planı Ö:1/100.....	87
Çizim 4.4. Orhan Çiftçi Evi Birinci Kat Rölöve Planı Ö:1/100.....	88
Çizim 4.5. Orhan Çiftçi Evi Rölöve Kesit ve Cephe.....	89
Çizim 4.6. Eski Eserler Sevenler Derneği Zemin ve Birinci Kat Rölöve Planı..	90
Çizim 4.7.Eski Eserler Sevenler Derneği Rölöve Kesit ve Cephesi.....	91
Çizim 4.8. L Hollü Etkileşim Yapısı (Katalog no: 124) Zemin Kat Rölöve Planı.....	92
Çizim 4.9. L Hollü Etkileşim Yapısı (Katalog no:125) Birinci Kat Rölöve Planı	93
Çizim 4.10 L Hollü Etkileşim Yapısı (Katalog no:125) Rölöve Kesit ve Cephesi.....	94
Çizim 4.11. Cemal Bey Evi Zemin Kat Rölöve Planı Ö:1/100.....	95
Çizim 4.12. Cemal Bey Evi Birinci Kat Rölöve Planı Ö:1/100.....	96
Çizim 4.13. Cemal Bey Evi Rölöve Kesit ve Cephesi.....	97
Çizim 4.14. Şehir Klübü Binası Zemin Kat Rölöve Planı Ö:1/100.....	98
Çizim 4.15. Şehir Klübü Binası Birinci Kat Rölöve Planı Ö:1/100.....	99
Çizim 4.16. Şehir Klübü Binası Ara Kat Rölöve Planı Ö:1/100.....	100
Çizim 4.17. Şehir Klübü Binası Çatı Katı Rölöve Planı Ö:1/100.....	101
Çizim 4.18. Şehir Klübü Binası Rölöve Kesiti Ö:1/100.....	102
Çizim 4.19. Şehir Klübü Binası Rölöve Giriş Cephesi Ö:1/100.....	103
Çizim 4.20. Panosuz Dikdörtgen Tek Pencereleler.....	118
Çizim 4.21. Panolu Dikdörtgen Tek Pencereleler.....	119
Çizim 4.22. Kemerli Tek Pencereleler.....	120

Çizim 4.23. Tek Denizlikli İkiz Pencereleer.....	122
Çizim 4.24. Bordürle Birleşen İkiz Pencereleer.....	124
Çizim 4.25. Aydın Evlerinde Köşe Bordürleeri.....	138
Çizim 4.26. Aydın Evleri Cephelerinde Süsleme Elemanları.....	140
Çizim 5.1. Ayşe Akyüz Evi Rölöve Projesi Zemin Kat Planı.....	158
Çizim 5.2. Ayşe Akyüz Evi Rölöve Projesi Birinci Kat Planı.....	159
Çizim 5.3. Ayşe Akyüz Evi Rölöve Projesi Kesit ve Cephe.....	160
Çizim 5.4. Ayşe Akyüz Evi Restorasyon Projesi Zemin Kat Planı.....	169
Çizim 5.5. Ayşe Akyüz Evi Restorasyon Projesi Birinci Kat Planı.....	170
Çizim 5.6. Ayşe Akyüz Evi Restorasyon Projesi A-A ve B-B Kesitleri.....	171
Çizim 5.7. Ayşe Akyüz Evi Restorasyon Projesi Cepheler.....	172
Çizim 5.8. Nasuh Paşa Külliyesi Vaziyet Planı.....	176
Çizim 5.9. Zincirli Han Zemin Kat Planı.....	178
Çizim 5.10. Zincirli Han Birinci Kat Planı.....	178
Çizim 5.11. Zincirli Han Restorasyon Projesi Vaziyet Planı.....	183
Çizim 5.12. Zincirli Han Restorasyon Projesi Zemin kat Planı.....	184
Çizim 5.13. Zincirli Han Restorasyon Projesi Birinci Kat Planı.....	185
Çizim 5.14. Zincirli Han Restorasyon Projesi A-A, B-B Kesitleri.....	186
Çizim 5.15. Zincirli Han Restorasyon Projesi C-C, D-D Kesitleri.....	187
Çizim 5.16. Zincirli Han Restorasyon Projesi E-E Kesiti ve Giriş Cephesi.....	188

RESİMLER LİSTESİ

	Sayfa
Resim 2.1. Aydın'da Bir Kervansaray	22
Resim 4.1. Aydın Kenti ve Menderes Ovası.....	37
Resim 4.2. XIX. yüzyılda Güzelhisar.....	37
Resim 4.3. XIX. yüzyıl ortasında Aydın.....	38
Resim 4.4. 1901-1912 yılları arasında Aydın.....	40
Resim 4.5. 1927 yılında Aydın.....	41
Resim 4.6. Aydın Hava Fotoğrafi.....	45
Resim 4.7. Aydın Hava Fotoğrafi.....	46
Resim 4.8. 1956 sonrası Aydın.....	46
Resim 4.9. 1998 yılı Aydın Hava Fotoğrafi.....	47
Resim 4.10. Aydın Tralleis Antik Kenti Kazı Alan.....	48
Resim 4.11. Tralleis Üçgözler.....	50
Resim 4.12. Tralleis Hamam Kalıntıları.....	51
Resim 4.13. Tralleis Arsenal cepheden görünüş.....	53
Resim 4.14. Tralleis Akropolü.....	53
Resim 4.15. 1930 sonrası Aydın Hükümet Caddesi'ndeki Dükkanlar.....	78
Resim 4.16. 1930 sonrası Aydın Hükümet Caddesi Sokak Görünüşü.....	78
Resim 4.17. Çatısı kalkan duvarı ile son bulan dükkan görünümü.....	79
Resim 4.18. 1931-1933 yıllarına ait Tarişbank görünümü.....	80
Resim 4.19. 88 Katalog nolu evin arka cephesi	106
Resim 4.20. 36 Katalog nolu Türk Evi Sofasından Görünüm.....	106
Resim 4.21. Aydın Askerlik Şubesi Binası Üst Kat Hol Tavanı.....	107
Resim 4.22 Aydın'daki Türk Evleri.....	110
Resim 4.23. Aydın'daki Rum Evleri.....	112
Resim 4.24. Aydın'daki Etkileşim Yapıları.....	115

Resim 4.25. Aydın'daki Macar Yapıları.....	116
Resim 4.26. Aydın'daki Tek Pencereleer.....	121
Resim 4.27. Aydın Tek Denizlikli İkiz Pencereleeri.....	123
Resim 4.28. Aydın'daki Bordürle Birleşen İkiz Pencereleer.....	125
Resim 4.29. Aydın Kapıları.....	131
Resim 4.30. Aydın Evlerinde İç Kapılar.....	132
Resim 4.31. Aydın Evlerinin Kapalı Çıkmaları.....	135
Resim 4.32. Askerlik Şubesi Binası.....	137
Resim 4.33. Ekrem Çiftçi Evi.....	137
Resim 4.34. Çatı Altı Ahşap Kaplama Görünümü.....	141
Resim 4.35.Şehir Klübü Çatı Katı Görünümü.....	141
Resim 5.1. Ayşe Akyüz Evi.....	156
Resim 5.2. 1976 'da Ayşe Akyüz Evi.....	157
Resim 5.3. Ayşe Akyüz Evi Müştemilat Bölümü Cephesi.....	161
Resim 5.4. Ayşe Akyüz Evi Terası.....	162
Resim 5.5. 1976'da Ayşe Akyüz Evi Alt Kullanıcılarının Giriş Holü.....	163
Resim 5.6. 1976'da Ayşe Akyüz Evi Üst Kullanıcılarının Giriş Holü.....	164
Resim 5.7. Ayşe Akyüz Evi Duvar Bozulmaları.....	165
Resim 5.8. Ayşe Akyüz Evi Tavan Görünümü.....	166
Resim 5.9. 1976'da Ayşe Akyüz Evi'nin Cumbası.....	166
Resim 5.10. Ayşe Akyüz Evi Bahçe Görünümü.....	167
Resim 5.11. Ayşe Akyüz Evi Bozulmamış Cephe Düzeni.....	174
Resim 5.12. Zincirli Han İç Avlu'dan Görünüm.....	177
Resim 5.13. Zincirli Han Giriş Kapısı.....	177
Resim 5.14. Zincirli Han.....	179
Resim 5.15. Han Odalarındaki Ahşap Kiriş izleri.....	180
Resim 5.16. Zincirli Han Cephe Görünümü.....	181

EK CİLT PAFTALAR LİSTESİ

Pafta 1. Aydın Kent Merkezindeki Yapıların Yapı Kullanım Türüne Göre İncelenmesi

Pafta 2. Aydın Kent Merkezindeki Yapıların Tescil Durumuna Göre İncelenmesi

Pafta 3. Aydın Kent Merkezindeki Yapıların Kullanım Durumuna Göre İncelenmesi

Pafta 4. Aydın Kent Merkezindeki Yapıların Harabiyet Durumuna Göre İncelenmesi

Pafta 5. Aydın Kent Merkezindeki Yapıların Kat Adedine Göre İncelenmesi

Pafta 6. Aydın Kent Merkezindeki Yapıların Tipolojilerine Göre İncelenmesi

Pafta 7. Melahat Dilman (Orhan Çiftçi) Evi Rölövesi

Pafta 8. Eski Eserler Sevenler Derneği Rölövesi

Pafta 9. Ev Rölövesi

Pafta 10. Fevzi-İkbal Germen (Şehir Klübü) Evi Rölövesi

Pafta 11. Cemal Bey Evi Rölövesi

Pafta 12. Ayşe Akyüz Evi Rölövesi

Pafta 13. Ayşe Akyüz Evi Restorasyon Projesi

Pafta 14. Nasuh Paşa Zincirli Han Rölövesi

Pafta 15. Nasuh Paşa Zincirli Han Restorasyon Projesi Planları

Pafta 16. Nasuh Paşa Zincirli Han Restorasyon Projesi Cephe ve Kesitleri

Pafta 17. Nasuh Paşa Zincirli Han Restorasyon Projesi Sistem Detayları

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bir toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel özelliklerinin gelişimi, tarihi süreç içerisindeki mimari yapılarından anlaşılmaktadır. Yapıların oluşturduğu yerleşimler, dokular, geçmişe ışık, geleceğe de belge olarak aktarılmaktadır. Günümüze ulaşabilmiş geçmişin tanıklarının araştırılması, belgelenmesi ve korunması da tarihe ve gelecek kuşaklara ışık tutması nedeniyledir. Geçmiş Antik dönemlere kadar uzanan Aydın kent merkezinde, günümüze ulaşmış yapıların, özellikle sivil mimari yapılarının incelenmemesi, görsel ve yazılı medyada yapıların kaderine terk edilmesine ilişkin yayınlar, Aydın Kent Merkezinin Tarihi Dokusunun İncelenmesi adlı tez konusu seçiminde etkili olmuştur.

Çalışmada amaç; tarihi süreç içerisinde Aydın kent merkezinin tanıtılması, günümüze ulaşabilmiş yapılarının araştırılması, belgelenmesidir. Ayrıca kent dokusu ve yapıların korunmasına yönelik önerileri içermektedir. Korumacılık olgusunun yeni yeni gelişmeye başladığı ülkemizde, bugüne kadar kaderine terk edilmiş Aydın Tarihi Kent Doku ve özellikle sivil mimarisinin araştırılıp, konuya dikkat çekilmesi, bundan sonra yapılacak çalışmalara yön vermesi amacı güdülmüştür.

Çalışmanın Süresi'nin ilk aşamasında, kaynak araştırmaları yapılmıştır. Bu kapsamda; İzmir Milli Kütüphanesi'nde, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Kütüphanesi'nden, Ege Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nden, İstanbul Alman Arkeoloji Enstitüsü Kütüphanesi'nden, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Kütüphanesi'nde, Mimar Sinan Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Kütüphanesi'nden, İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Kütüphanesi'nden, A.D.Ü. Edebiyat Fakültesi Kütüphanesi'nden, İzmir Mimarlar Odası Kütüphanesi'nden, Aydın Mimarlar Odası Arşivi'nden, Aydın Belediyesi Arşivi'nden, Kültür Bakanlığı İzmir II Nolu Kurul

Arşivi'nden, Kültür Bakanlığı İzmir Rölöve ve Anıtlar Genel Müdürlüğü Arşivi'nden yararlanılmıştır.

Kaynak araştırmalarından elde edilen bilgiler, kurum ve özel kişilerle yapılan görüşmelerden elde edilen ve yerinde yapılan tespitler, araştırmalar ve ölçümlerle elde edilen bilgilerle değerlendirilerek tez kapsamında kullanılmıştır. Tarihi kent dokusu; fotoğraflar, çeşitli çizimler, yerinde yapılan çalışmalarla belgelenmiş ve tanıtılmıştır.

Araştırma süreci çerçevesinde incelenen konular, altı ana başlık altında ele alınmıştır. İlk bölümde tez çalışmasının amacı, yapılan çalışmaların yöntemi ve içeriği tanıtılmıştır. İkinci ve üçüncü bölümlerde ise, Aydın İli hakkında genel bilgiler yer almaktadır. İkinci bölümde, İl'in konumu, fiziki, idari, sosyal ve ekonomik yapısı, üçüncü bölümde ise tarihsel gelişimi hakkında bilgiler bulunmaktadır.

Günümüze ulaşabilmiş mimari mirasımız olan yapıların incelenmesi, korunmasına ve yaşatılmasına yönelik öneriler dördüncü ve beşinci bölümün temelini oluştırmaktadır. Antik dönemden günümüze kadar ulaşabilmiş antik dönem kalıntıları, dini, sosyal, ticari, su ve konut mimari yapılarının incelenmesi, çizim ve fotoğraflarla desteklenerek gruplandırılması, dördüncü bölümün içeriğidir. Beşinci bölümde ise, dördüncü bölümde sunulan ayrıntılı bilgiler ve tespitler çerçevesinde, bugüne kadar yapılmış ve yapılması önerilen korumacılık çalışmaları sunulmuştur.

Sonuc bölümünden sonra katalog çalışmaları ve ekler bulunmaktadır. Katalog  alışmaları, günümüze ulaşmış dini, sosyal, su, ticari ve konut mimarisine ait her yapının fotoğraf, çizim ve bilgilerini içermektedir. Ekler kısmı ise; yapılmış çalışmaların tanıtımı, tescilli ve tescili önerilen yapıların listesinden oluşmaktadır.

Aydın tarihi kent dokusunun bu yönleri ile incelenmesi sonucunda ortaya çıkan çalışmanın, bir eksikliği gidereceği düşünülmektedir.

BÖLÜM II

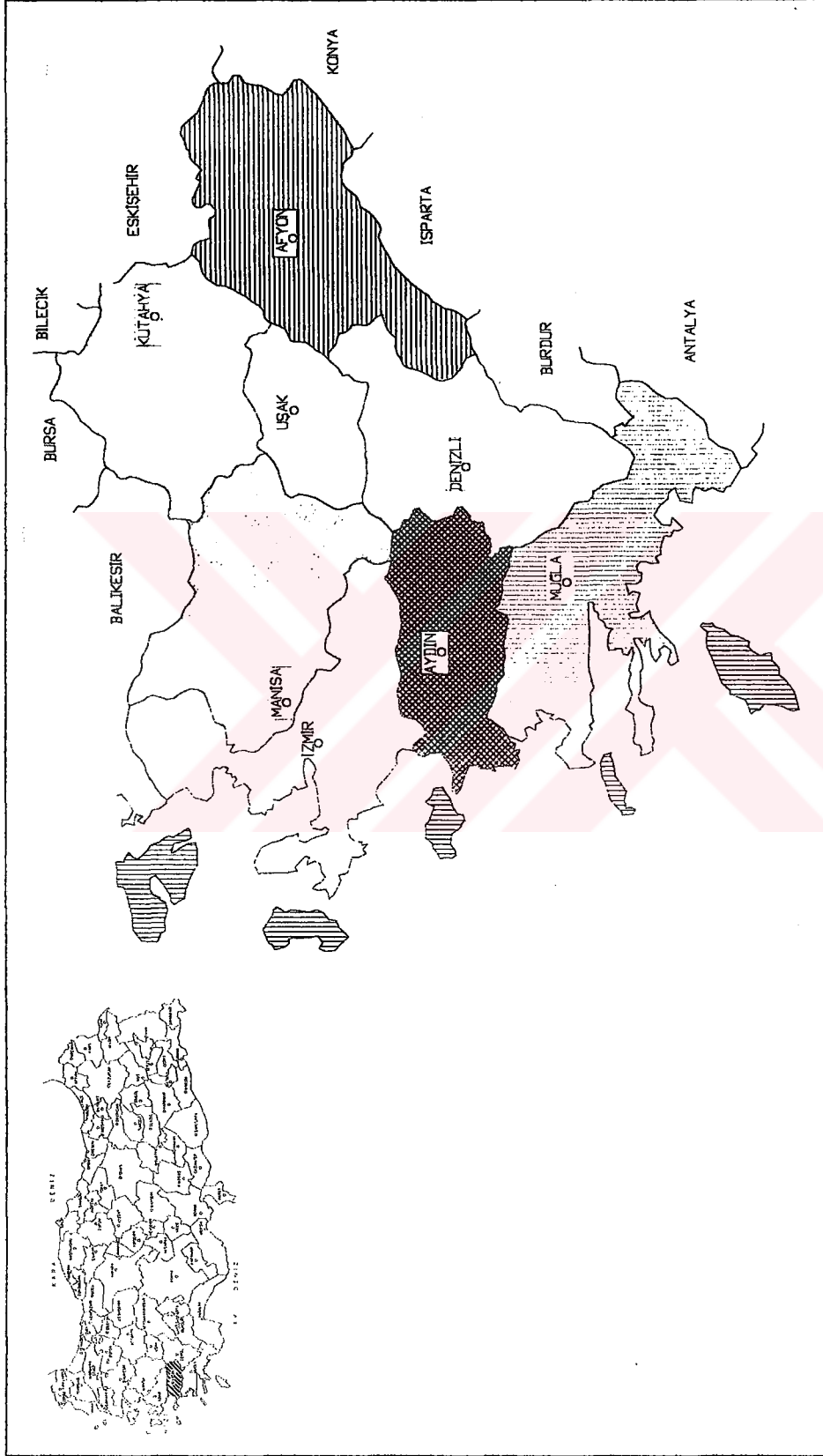
AYDIN KENTİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

2.1.Coğrafi Konum Ve Ulaşım Özellikleri

Aydın İli, Türkiye'nin batısında, Ege Bölgesi'nde yer almaktadır. İl, kuzeyinde İzmir ve Manisa, doğusunda Denizli, güneyinde Muğla ve batısında Ege Denizi ile sınırlıdır (Harita 2.1.). İl toprakları 37° 30' ve 38° 03' kuzey enlemleri ile 27° 00' ve 28° 57' doğu boylamları arasında yer alır ve 8.007 m²'lik yüzölçümüyle Türkiye topraklarının %1'ini kaplamaktadır.

Coğrafi konumu ve ulaşım ağındaki yeri açısından, yüzyıllardan beri Aydın toprakları önemli bir yerde bulunmaktadır. İlk çağlardan günümüze dek Aydın İli ulaşım ağında birleştirici bir nokta olmuştur. İlk çağda Asya'dan gelen yollar, Büyük Menderes Vadisi boyunca ilerler ve Karia Bölgesi'nden gelen yollarla Aydın İli'nde birleşerek, liman şehirleri olan Efes ve Milet'te son bulurdu. Bu yol güzergahında olmasından dolayı kent ticari açıdan ilerlemiştir.

Eski dönemlerde ulaşım, develer ve iki tekerlekli öküz veya manda arabaları ile yapılırdı. Şehirler arasında katırlar ile posta ve eşya nakledilir, ovalarda ise dört tekerlekli at arabaları kullanılırdı. Batılılaşma ile Anadolu'da ilk demiryolu Aydın-İzmir arasında 1857-1866 yıllarında İngilizler tarafından yapılmıştır. Daha sonra demiryolu doğuya doğru Ankara'ya kadar ilerlemiş, fakat demiryolu taşımacılığının pahalı olması nedeniyle ilk dönemlerde pek fazla kullanılmamıştır. Günümüzde demiryolu güzergahı boyunca İzmir-Denizli karayolu bulunmaktadır ve bu karayolu Aydın İli'nin şehir merkezinden geçmektedir. 2000 yılında İzmir'den başlayıp Aydın'da son bulan otoyolun hizmete açılmasıyla Aydın İli ulaşım ağında bir merkez durumuna gelmiştir.

Harita 2.1. Aydın'ın Konumu

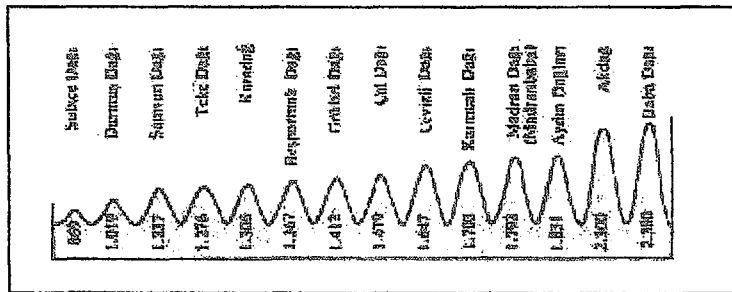
2.2.Fiziksel Yapı

2.2.1.Yeryüzü Şekilleri

Dağlar; Aydın İli topraklarının % 63.4'ünü dağlar oluşturmaktadır(Yurt Ans., 1982). Bu dağ topluluğunu Menderes Nehri iki bölüme ayırır. Menderes Nehri'nin kuzeyinde kalan dağlar, Aydın Dağları olarak adlandırılır. Bir dizi halinde bulunan Aydın Dağları'nı, doğudan batıya doğru sırayla, Çamlık Dağı, Oyuk Dağı, Karlık Dağı, Malkaç Dağı ve Cevizli Dağı oluşturmaktadır. Büyük ve Küçük Menderes çöküntü alanlarını ayıran Aydın Dağları, Samson Dağları ile birleşerek, Sisam Adası karşısında Ege Denizi'ne ulaşır.

Aydın Dağları üzerinde küçük düzlükler bulunmaktadır. Dağ yamaçları yer yer dik olup eteklerinde ise tepelik bir alan bulunmaktadır. Büyük Menderes Ovası ile Aydın Dağları arasındaki bölümde görülen tepeler bozuk yapıdadır. Eğimin çokluğu nedeniyle yer yer bölünmüştür. Ayrıca üzerinde derin vadiler göze çarpmaktadır.

Menderes Nehri'nin güneyinde kalan dağlar ise, Aydın Dağları kadar düzenli bir sıra oluşturmazlar. Torosların uzantısı biçimindedir. Bu dağ silsilesini de; doğudan batıya doğru sırayla, Baba Dağ, Karıncalı, Madran, Gökbel ve Beşparmak Dağları oluşturmaktadır. Bafa Gölü'nü yarım daire şeklinde çeviren Beşparmak dağ dizisine tarihte 'Latmos Dağ Silsilesi' adı verilmiştir.

Şekil 2.1 Aydın İli'ndeki Başlıca Dağlar ve Yükseklikleri

Ovalar; İl topraklarının %21'ini ovalar ve düzlük alanlar kaplamaktadır(Yurt Ans.,1982). Bunlar genellikle Büyük Menderes Havzası yakınlarında bulunmaktadır.

Cumhuriyetin ilanından önce sazlık ve bataklık olan ovalar, regülatörler ve kanallar aracılığıyla büyük ölçüde tarıma açılmıştır.

İl'deki en büyük ova; Büyük Menderes Ovası'dır. Çevresi faylarla çevrilmiş olup zaman içinde tabanı alüvyonlarla dolmuş yeni bir çöküntü ovasıdır. Ovada yer yer menderesler, sazlıklar ve bataklıklar bulunmaktadır. İl'in doğusundan başlayarak batısında Ege Denizi ile son bulan ovanın genişliği yer yer 20 km'yi bulmaktadır. Denizden yüksekliği ortalama 40m. olup eğimi ise binde bir civarındadır. Humuslu, münbit toprakları ile tarih boyunca çeşitli topluluklara yurt olmuş ve ayrıca tarımsal açıdan ekonomiye katkıda bulunmuştur. Bu geniş ova, halk arasında bulunduğu yörenin ismine göre anılmaktadır. Aydın Ovası, Çerkez Ovası, Koçarlı Ovası ve Söke Ovası bu adlandırmalara örnek olarak verilebilir.

Büyük Menderes Ovası'ndan sonra İl'in ikinci büyük ovası da Çine Ovası'dır. Ova İl'in güneyinde, Madran ve Gökbel Dağları arasında kalan düzlükte bulunmaktadır ve tarihsel süreç içinde Çine Çayı'nın sürükleyerek getirdiği alüvyal birikintilerle oluşmuştur.

Vadiler; Aydın İli'nin en büyük vadisi Büyük Menderes Vadisi'dir. Bunun yanı sıra Menderes Nehri'ne dökülen 50 kadar akarsuyun oluşturduğu vadiler de bulunmaktadır. Bu vadilerin en önemlileri; Dandalos, Akçay ve Çine Çayı Vadileri'dir.

Yaylalar; İl topraklarının %15.6'sını plato ve düzlükler kaplamaktadır (Yurt Ans.,1982). İl'de geniş alanlar kaplayan platolar değil, dağlar üzerinde plato özelliklerini yansıtan küçük düzlükler ve yaylalar bulunmaktadır. Bu yaylalar içinde Aydın Tarihi Tralleis Kenti Harabeleri'nin bulunduğu Tralleis Yaylası bulunmaktadır. Aydın Kent Merkezi'nin kuzeyinde 1 km uzaklıkta bulunan yayla, I. derece arkeolojik sit alanıdır.

Yörede araştırma yapan Ernest Chaput, Tralleis Yaylası'nı şu sözlerle anlatmaktadır:

Şehrin hemen kuzeyinde, bazan dikey bir şekilde olan bir şevin üstünde, eski Tralles şehrini barındırmış olan yayla uzanmaktadır...

Üzerinde Tralles Akropolünün harabeleri bulunan bir tepe, burada sel itikâli ile hemen hemen tecrid edilmiş bir halde bulunan dağ tabanının bir parçasıdır. Tralles yaylası doğuya doğru, İmamköy civarına kadar uzanıyor... (Chaput, 1947, s. 216).

Kentin diğer yaylaları olan Madran, Hacıoğlu ve Kaplan Yaylaları, hayvancılık yapılan geniş platolardır. Halkın yazlık yeri olarak yararlandığı yaylalar ise Paşa Yaylası, Karacasu Yaylası ve Sarıova'dır.

Akarsular; İl'in en önemli akarsuyu Büyük Menderes Nehri'dir. İl Sınırları içinde uzunluğu 170 km. olan Nehir, Denizli'den Aydın İl Sınırları'na girerek Ege Denizi'ne dökülür. Nehre, akışı boyunca kuzeyden ve güneyden gelen birçok çay ve dere katılır. Bunlardan en büyükleri Dandalas Çayı, Akçay, Çine Çayı ve İkizdere, Malgaç, Köşk, Koçak, Emirdoğan, İmamköy, Torluk, Kısır Dereleri'dir.

Büyük Menderes Nehri, akışı boyunca yığıldığı birikintilerinin nehir yatağını sıklaştırmaması nedeniyle çok sayıda kıvrımlar oluşturarak akmaktadır. Menderes terimi, Büyük Menderes Nehri'nin bu özelliğinden kaynaklanmaktadır. Tarihte de Maiandros olarak adlandırılan Büyük Menderes Nehri'nden Strabon şu sözlerle bahsetmektedir:

Maiandros Orgas adlı bir ırmakla birleştikten sonra, düz bir ülkeden yumuşak ve ağır bir akıntıyla geçer ve ileride genişleyerek Frigya içerisinden bir süre aktıktan sonra Maiandros Ovası denen yerde Karya ile Lidya arasındaki sınırı meydana getirir, buradaki akıntı o kadar kuvvetlidir ki, bu derece kıvrıntılı olan herşeye 'Maindroslamak' adı verilir. Ve nihayet şimdi İyonluların oturduğu Karya'dan geçerek Miletos ile Priene arasından denize dökülür... Gerçekten, toprak gevrek ve kolay ufalanabilen cinstendi, aynı zamanda tuzlarla dolu ve kolay yanabilirdi ve belki de nehrin akıntısı, sık sık yönünü değiştirdiğinden Maiandros kıvrılarak akmaktadır. Nehir aşağılara çeşitli zamanlarda, kıyının çeşitli kısımlarına alüvyon yığmakla beraber, sel toprağının bir kısmını da açık denize zorla sürükler. Ve

2.2.2.Bitki Örtüsü

Aydın İli, bölgede iki tür toprağa sahiptir. Türlerden biri, zaman içinde bitki örtüsü, iklim, kütle yapısı etkisiyle oluşmuş toprak çeşididir. İkinci tür ise, diğer türün oluşum etkileri dışında bulunan düz ve geniş alüvyal ovalarda rastlanmaktadır. Yöredeki toprakların kullanım açısından dağılımı ise şöyledir: %32'si ormanlık alan, %45'i ekili alan, %5'i çayır-mera, %18'i elverişsiz alan. 1890 Vilayet Salnamesi'nde Aydın Sancağı tarım alanları şöyle tanımlanmıştır: “Tarım yapılmakta olan alan 700 km², tarıma elverişli olduğu halde kullanılmayan alan 200 km², tarıma elverişsiz alan 616 km², ormanlık alan 86 km²” (Yurt Ans., 1982, s. 996).

Aydın topraklarının %32'sini oluşturan ormanlık alanlar, daha çok güneydeki Menteşe Dağları'nda bulunmaktadır. Bu ormanlık alanlarda karaçam, kızılçam, meşe, çınar, defne, ıhlamur, akçaağaç, dişbudak, kestane, tesbih, fıstıkçam ve delice gibi başlıca ağaç türleri vardır. Kuzeydeki Aydın Dağları'nda da yer yer ormanlık alanlar görülmekle beraber, Akdeniz iklimi bitki örtüsünü oluşturan, kışın yapraklarını dökmeyen bodur çalılıklar, yani makiler bulunmaktadır. Büyük bir alanı kaplayan maki topluluğu türleri, özellikle ovalardan yükseldikçe, zeytin, kocayemiş, menengiç, akçakesme ve zakkum görülmektedir.

Bölgedeki toprak kullanımının %45'ini oluşturan ekili alanlar içinde en geniş alanı pamuk üretim alanları kaplar. Genellikle Büyük Menderes Ovası kesiminde yapılan pamuk ekimi, ova havzasından uzaklaşıp, kıraç topraklara doğru gidildikçe yerini tütün ve tahıl ekimine bırakır. Tahıl üretimi olarak en çok arpa, buğday, çavdar, mısır, darı ve susam ekilir. Bunların yanısıra zeytinlikler, turunçgiller, incirlikler ve üzüm bağları da geniş bir alan kaplamaktadır. Bölgenin diğer ürünleri arasında kendir, meyankökü ve hemen hemen her çeşit sebze yetiştirilmektedir. Özellikle domates, biber, patlıcan, pırasa, lahana, kereviz, karnıbahar kent gereksiniminden fazla yetiştirildiği için kent dışına pazarlanmaktadır.

Tarım alanları dışında kalan alanlar hayvancılığa elverişli alanlardır. Toprak kullanımı açısından %5'lik alan kaplayan çayır ve meralar hayvancılık alanı olarak

kullanılmaktadır. Hayvancılık İl'de tarım üretimi kadar önemli bir yer tutmaz. Tarıma elverişli alanların fazla oluşu, hayvancılığı gittikçe gerileyen duruma itmiştir.

2.2.3. İklimsel Özellikler

Aydın İli, Akdeniz İklimi etkisi altında kendine özgü bir mikroklimaya sahiptir. Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçmektedir. Kar genellikle yüksek tepelerde görülmektedir. Aydın İli İklim Durumu Tablo 2.1.'de görülmektedir.

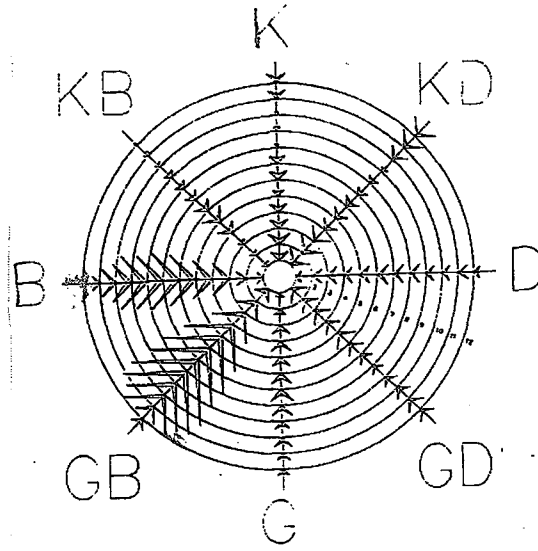
Aydın Meteoroloji İstasyonu'ndan elde edilen verilere göre, 26 senelik ortalama ısı $17,7^{\circ}\text{C}$ 'dir (Aydın Belediyesi Yayını, 1996), En yüksek sıcaklık 1958 yılında 43°C olarak saptanmıştır. En düşük sıcaklık ise, 1942 yılında -11°C 'dir. Mevsimlere göre ortalama sıcaklık ilkbahar aylarında $15,9^{\circ}\text{C}$, yaz aylarında $27,1^{\circ}\text{C}$, sonbahar aylarında $18,5^{\circ}\text{C}$, kış aylarında ise $9,1^{\circ}\text{C}$ olarak saptanmıştır (Aydın Belediyesi Yayını, 1996). Yıl içinde 30°C üzerindeki gün sayısı 124,5 gün, 0° - 25°C arası 175,3 gün, 0°C 'nin altındaki gün sayısı 12,5 gündür (Çölaşan, 1968).

Dağların denize dik olmasından dolayı denizden giren rüzgarlar, iç bölgelere kadar ulaşmakta ve havanın nemli olmasını sağlamaktadır. Bölgedeki ortalama nisbi nem ise, %63'dür.

Aydın İli Meteoroloji İstasyonu'nun verilerinden yararlanılarak çizilen rüzgar gülü şekil 2.2 deki gibidir. İl, kuzey ve güneyden dağlarla kaplı olduğu için sadece batıdan gelen rüzgarlara açıktır. Şekil 2.2'de görüldüğü gibi İl'deki hakim rüzgar batı-güneybatı yönünden esmektedir. En hızlı rüzgar $14,6\text{ m/sec.}$ ile kuzeydoğu rüzgarlarıdır. 15 senelik rasatlara göre ortalama rüzgar hızı 12 m/sec. 'dir (Çölaşan 1968).

Tablo 2.1 Aydın İli İklim Durumu

AYLAR													
Meteorolojik	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıllık
Elemanlar													
Ortalama Sıcaklık (°C)	8.1	9.5	11.4	15.7	20.7	25.4	28.2	27.6	23.5	18.3	13.8	9.8	17.7
Ort. Yüksek Sıcaklık (°C)	12.5	14.6	17.1	22.5	27.7	32.8	35.8	35.7	31.8	25.9	20.0	14.4	24.2
Ort. Düşük Sıcaklık (°C)	4.3	5.1	6.2	9.8	14.0	17.8	20.0	19.9	16.4	12.4	9.2	6.0	11.8
Ort. Yağış (mm.)	127.1	96.4	70.7	42.9	37.5	12.1	3.0	2.2	16.9	50.8	72.9	145.1	677.5
Ort. Buhar Basıncı	8.5	8.7	9.2	11.3	14.2	16.2	17.0	17.4	15.4	13.3	11.7	9.6	12.7
Ort. Yağışlı Günler sayısı	13.9	10.9	9.3	7.5	5.5	2.2	0.6	0.6	1.9	5.7	8.0	14.1	80.2
Ort. Kar Yağ. Günler sayısı	0.1	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Ort. Karla Ört. Günler sayısı	0.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Ort. Donlu Günler sayısı	4.7	3.2	1.3	-	-	-	-	-	-	-	0.7	2.8	12.7
Ort. Nisbi Nem (%)	76	73	69	64	50	51	46	48	54	64	74	78	63

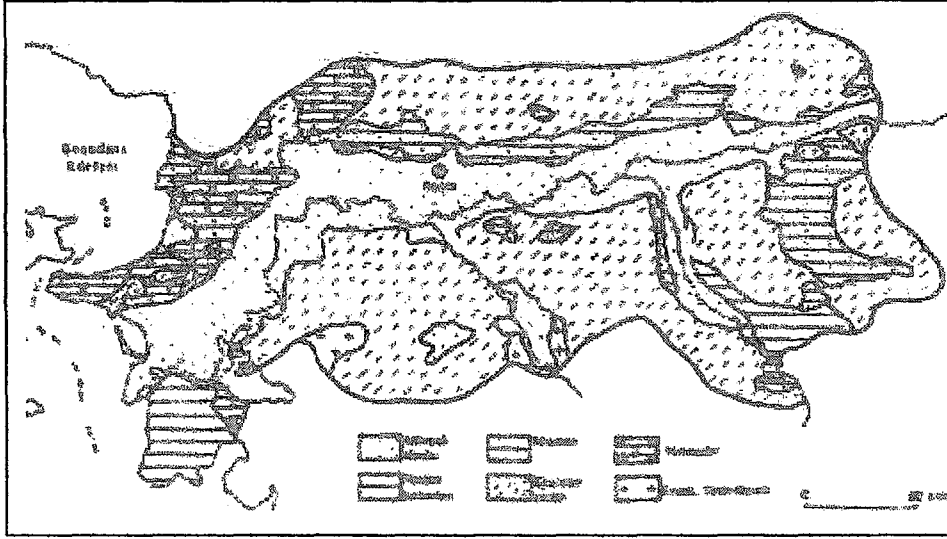

Şekil 2.2 Aydın İli Rüzgar Gücü

2.2.4. Jeolojik Özellikler

Aydın İli toprakları, jeolojik yapı bakımından II. jeolojik zamanın ikinci kısmının kristal sistlerinin, alüvyal ovalarının ve III. jeolojik zamanın özelliklerini taşır (Özmen, 1969). Bölgenin en eski yapılanmalarını oluşturan I. jeolojik zaman (paleozoikin) birimleri, gnays ve çeşitli sistler, kalker ve kuvarsittir (Harita 2.3). Bu döneme ait en eski arazi Menderes Masifi'dir. Masifin çekirdeğini granit ve gneystan oluşan bir doml meydana getirir. Üzeri konglomera, türlü cinste şist, kalker ve kuvarsitle örtülüdür.

Aydın'da, III. jeolojik zaman (tersiyer) ve özellikle III. jeolojik zamanın son sistemi (neojen) oluşumları bölgeye yayılmış durumdadır. Bunlar, I. jeolojik zaman kalkerleri üzerinde bulunmaktadır. Genellikle killi, nemli, çakıllı ve bazen adeseler halinde ve ince kireç taşlarından oluşmaktadır. Menderes Vadisi'nin kuzey yamacında da dar-uzun bir neojen alanı bulunmaktadır. Germencik-Kuyucak arasında görülen bu alanı en altta marn ve kalker oluşturur. Linyitli seri denilen bu oluşum II. jeolojik serisinde gerçekleşmiştir. Üzerinde tortul kütle bulunmaktadır.

Harita 2.3 Aydın İli Morfoloji Haritası

Bölgede neojen kalkerlerinin çıkarılan katmanlarında taş ocakları bulunur. Buradan çıkarılan taşlar bölgede konut yapımında kullanılmaktadır.

IV. jeolojik zamanda oluşmuş alüvyal bölgelerle, III. jeolojik zaman sonu oluşumlarının bulunduğu alanlar yerleşme oranının yüksek olduğu bölgelerdir. Ovalık kesimlerde oluşumu yakın zamanlara kadar süren oluşumlar görülmektedir. Çakıllı, kumlu ve killi olan alüvyal dolgular IV. jeolojik zamana aittir. Menderes Ovası da bu özelliktedir. Ernest Chaput'ta Menderes Ovası için sel depolarının akarsular tarafından sürüklenerek meydana gelmiş çakıllı yataklarla beraber ince kumlar ve balçıkların sıralandığı alüvyonlardan oluşmuştur. Aydın Şehri de, alüvyonlu birikinti yelpazeleri, kum yataklarından ve iri yuvarlanmış çakıllardan oluşmuştur, diyerek ova oluşum birimlerini açıklamaktadır (Chaput, 1947).

Menderes Ovası, çok kırıklı bir tektonik yapıdadır. İki yanı faylarla sınırlandırılmış bir çöküntü alanıdır. Faylar oldukça aktif yapıdadır. Aydın İli de genel olarak birinci deprem bölgesidir. Bilinen ilk deprem, M.Ö. 26'da meydana gelmiş; mal ve can kaybına neden olmuştur. M.S. 17'de olan depremde de Aydın - Efes arasındaki bölgede bulunan sekiz kent harap olmuştur. 23 Şubat 1653 Depremi'nde Aydın'ın yerleşim yerleri çok büyük hasar görmüş; yaklaşık 3000 kişi

hayatını kaybetmiştir.1895 yılındaki depremde kent büyük hasar görmüştür. Mitzopulos, Aydın'daki 1895 Depremi'ni şöyle ifade etmiştir.

1895 yılı depreminin hala canlı anılarını yaşayan Tahtacı Köy'de bize, bu deprem sırasında oluşmuş ve hala 110-115 metre yüksekliğinde, böylece batıya doğru 2 kilometre uzaklıkta bulunan Ilıca Kaplıcası yakınında 45 metre yüksekliğindeki Menderes Ovası'nın çok üstünde görülebilen bir basamak gösterdiler. Basamağın ilk yüksekliği 4 metre idi; grabenler doğuya doğru yönelmiştir ve 100 metreden daha uzundur. Bu basamağa koştur yarıklar oluşmuştur; bu yarıklar bugün dolmuştur; yukarıda sözü geçen grabenin uzantısı üzerinde bulunan Aydın Kenti'nin içinde 1895 depreminin yaptığı zarar çok büyük olmuştur. Ilıca yolunun Tabakhane Deresi'nin geçtiği köprünün yakınında deprem sonucunda bir çeşmenin yıkılacak denli eğildiği hala görülüyor (Mitzopulos, 1895, s. 266).

1895 yılından sonra da, bugüne kadar Aydın Bölgesi'nde birçok deprem olmuştur. Sonraki depremler de söz konusu deprem gibi, can ve mal kaybına neden olmamıştır.

Yeraltı zenginlikleri bakımından Aydın İli'nde linyit kömürü en önemli madendir. Yörenin bazı bölgelerindeki linyit kömüründe kükürt oranı fazla olduğundan kullanılmazken, diğer bölgelerde niteliği bozucu nem ve kül miktarı çok az olması dolayısıyla kullanılabilir. Linyit kömürünün yanısıra, bölgede civa ve zımpara yatakları vardır. Ayrıca Aydın'ın güneyindeki dağlık bölgelerde kuvars-arsenopirik damarları bulunmaktadır.

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü'nce yapılan çalışmalarla Aydın Yöresinde, Merkez İlçe ve Kuyucak'ta linyit kömürü, Germencik'te zımpara, civa, dolomit, kuvarsit, kristal kuvars, Bozdoğan'da zımpara, civa, grafit, kristal kuvars, Söke'de zımpara, linyit kömürü, uranyum, kristal kuvars, Koçarlı'da kireçtaşı, uranyum, kristal kuvars, Çine ve Karacasu'da zımpara, kristal kuvars, Kuşadası'nda zımpara gibi maden yatakları olduğu saptanmıştır. Ayrıca Germencik'te bir jeotermal santral bulunmaktadır.

2.3. İdari Yapı

Helen ve Roma Dönemi'nde Karia Bölgesi'nin önemli bir kenti olan Tralleis, Traklar, Büyük İskender, Selevkos, Antigonos ve Romalılar yönetiminde kalmıştır. Roma Dönemi'nde Asya Eyaletine bağlı bir şehirdir. Asya Eyaletinde Dioikes veya Conventus şeklinde idari makamlar kurulmuştur. M.Ö. I. yüzyılda Asya Eyaletinde 12 Dioikes bulunmaktadır. Bunlardan ikisi Tralleis'de bulunmaktaydı (Stewig,1970).

Roma Devleti'nin parçalanması ve Batı Anadolu'ya Bizans'ın egemen olması ile şehir idaresi el değiştirmiştir. Bizans Dönemi'nde Ephesos Metropolitliği'ne bağlı piskoposluk merkezi olmuştur. 1280-1282 yılları arasında Selçuklu Emir Bey yönetimine geçen şehir Güzelhisar olarak anılmaya başlanmıştır (Akdoğan, 1992). 1308 yılında merkezi Birgi olan Aydınoğulları idaresine girmiş, 1425-1426 tarihleri arasında Osmanlı Mülkiyetinde merkezi Kütahya'da bulunan Anadolu Beylerbeyinin bir sancağı olmuştur (Sağdıç, 1998).

Evliya Çelebi'nin "Tire Aydın'nın payitahtıdır....Hala Aydın sancağında Paşasının hassı voyvodalıktır," ifadesinden de anlaşıldığı gibi Tire Sancak Merkezi'nin, Güzelhisar'ın da kaza merkezi olduğu anlaşılmaktadır (Sağdıç, 1998).

Yaklaşık 500 yıl süren bu yönetim mahalli ayanlar ve voyvodaların kendi etkinlik bölgelerini genişletmesiyle 1811 yılında değiştirilmeye, Aydın Eyaleti kurulmaya çalışılmış, fakat bir sonuç alınamamıştır. Yeniçeri Ocağı'nın 1826 yılında kaldırılmasıyla, Anadolu Eyaleti dört bölüme ayrılmıştır. 2 Haziran 1833'de Aydın Sancağı muhassıllığına Karaosmanoğlu Yakup Paşa'nın tayin edilmesiyle Aydın Eyaleti idari yapılanmaya başlamıştır (Baykara,1965-1966). Güzelhisar, Aydın Eyaletinin merkezi konumuna gelmiştir (Yurt Ans., 1982).19 Ağustos 1938 yılında Çengeloğlu Tahir Paşa valiliğe atanmıştır. Bu dönemde; Aydın Eyaleti, Aydın, Menteşe, Saruhan ve Sığla olmak üzere dört liva veya sancağı kapsamaktadır. 1842 yılında Aydın Eyaleti Valisi Said Mehmet Paşa'nın isteğiyle eyalet merkezi İzmir olmuştur (Baykara, 1966).

1843'de Aydın yine merkez yapılmıştır. Bu dönemde Denizli Sancağı Aydın Eyaletine katılmış, 27 Şubat 1850'de Aydın Eyaletinin merkezi tekrar İzmir'e taşınmıştır (Baykara,1966). 1850-1867 yılları arasında eyaletin merkezinin bu kent olması nedeniyle, İzmir Eyaleti olarak sözedilmiştir (Baykara,1966). Bu dönemde eyalete bağlı İzmir, Aydın, Menteşe, Saruhan, Denizli olmak üzere beş sancak bulunmaktadır. 1867'de Osmanlı İmparatorluğu'nun yönetim biçiminde yapılan ıslahatla idare yapılanmıştır. İzmir Eyaleti, Aydın Eyaleti olarak değiştirilmiş ise de, Eyalet Merkezi İzmir'de kalmıştır (Yurt Ans., 1982).

Aydın Sancağı'nın eskiden olan 21 kazası, 1285'te aynı tarihteki salnameye göre beşe inmiş, ertesi yıl Denizli'nin katılımıyla altıya çıkmıştır (Baykara,1966). 1205 salnamesindeki kazalar; Aydın Merkez Kazası, İğneabad (Germencik), Köşk, Çine, Sobuca, Karahayıt'tır.

Yöreyi ziyaret eden Vital Cuinet, XIX. yüzyıl sonunda Aydın Sancağı'nın, beş kazası, dokuz nahiyesi, 450 köyü olduğunu kaydetmiştir (Yurt Ans., 1982).

Aydın Eyaleti, 1908 yılında en geniş sınırlarına ulaşmış, hemen hemen bugünün il sınırlarını almıştır (Baykara,1966). O dönemde Aydın Sancağının; Aydın, Nazilli, Bozdoğan, Söke, Çine, Karacasu olmak üzere altı kazası bulunmaktadır.

27 Mayıs 1919'da Yunanlılar'ın işgaline uğrayan kent, 7 Eylül 1922'de kurtarılmıştır. Cumhuriyetin ilanından sonra Türkiye Cumhuriyeti'nin bir ili olmuştur. Bu süreçte merkez hariç beş ilçesi (Bozdoğan, Çine, Karacasu, Nazilli ve Söke) olan Aydın İli'nin bugün 17 ilçesi bulunmaktadır. Bunlar; Merkez (Aydın), Kuşadası, Germencik, Söke, Yenihisar, Koçarlı, İncirliova, Karpuzlu, Çine, Köşk, Yenipazar, Sultanhisar, Nazilli, Kuyucak, Buharkent, Bozdoğan, Karacasu'dur.

2.4. Sosyal Ve Ekonomik Yapı

2.4.1. Sosyal Yapı

Aydın İli çevresinde bugüne kadar ortaya çıkmış medeniyetler önemli bir birikim oluşturmuştur. Yapıları, yaşam biçimleri, örf ve adetleri yüzyıllardan beri

yaşatılmaktadır. Özellikle kırsal bölgelerde özgün ve yerel giyim ve konuşma tarzı, evlenme, cenaze merasimi, örf ve adetlere göre devam etmektedir. Şehir merkezinde yaşam tarzı oldukça modernidir.

Menderes Vadisi'nin verimli toprakları nedeniyle geçim kaynakları tarımdır. Aile fertleri arasında dayanışma vardır, kadınlar tarım işlerinde çalışırlar. Kentsel gelişmeyle, Şehir'de, kamu, özel kuruluşlarda çalışan kadın ve erkek sayısı artmıştır. Bu nedenle tarım işlerinde çalışan insan sayısı azalınca, diğer şehirlerden Aydın'a iş bulma amacıyla göç olmuştur. Ayrıca kırsal kesimden şehir merkezine göç oldukça fazladır.

1990 D.İ.E. verilerine göre Aydın il bazında çalışan nüfusun tüm nüfusa oranı %49.21, ülke kent merkezleri bakımından Aydın Kent Merkezi'nde çalışanların oranı %29.82'dur (Aydın Belediyesi Yayını, 1996).

İl kent merkezi ve çevresinde arkeolojik ören yerleri ve plajlar, yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çekmektedir. Bu nedenle, özellikle yaz aylarında ikamet eden insan nüfusu ve turist sayısı artmaktadır.

Aydın kırsal kesimlerinde yaygın olarak görülen ataerkil büyük aile yapısına, kent merkezinde de rastlanmaktadır.

Okuma-yazma oranının yüksek olduğu Şehir'de, yeterli sayıda ilköğretim, normal ve meslek lisesi okulları ve Adnan Menderes Üniversitesi bulunmaktadır. Özellikle üniversitenin kurulmasıyla, Şehir'de sosyal ve ekonomik yönden hareketlenmeler olmuştur.

2.4.2. Nüfus Yapısı

Kent formunun temel belirleyicileri ekonomik ve sosyal süreçlerdedir. Bu süreçlerin temel unsurunu ise nüfus yapısı oluşturmaktadır. Aydın İli Antik Dönemlerden bugüne birçok medeniyete yurt olmuştur. Bu nüfus, zaman zaman

istilalar, depremler, göçler nedeniyle artmış veya azalmıştır. Cumhuriyet'in ilanına kadar Aydın Merkez Genel Nüfus Gelişimi Tablo 2.2'de görülmektedir.

Tablo 2.2. Aydın Merkez Genel Nüfus Gelişimi

Tarih	Nüfus	Kaynak
MS. 950	36.000	Russel, (Stewig, çev. R. Turhan, M.Ş. Yazman, 1970)
1816	30.000	Stewig
1826	60. 000	Stewig
XIX. yy ortası	60.000	C. Texier
XIX. yy sonu	36.250	V. Cuinet
XX. yy başı	40.000	Philipson
1888	34.341	Salname
1890	20.577	Salname
1900	31.376	Salname
1908	40.000	Georgiades (Baykara)
1914	35.000	Refsinel
1922	16.000	

Yüzyıllardan beri çeşitli memleketleri barındırdığı için Aydın İli farklı kültürdeki, inançtaki, ırktaki insanların vatanı olmuştur. İnsanlar arasındaki bu farklılık aynı zaman birimlerinde, aynı ortamlarda yaşamamalarına engel olmamıştır. Tablo 2.3'de Aydın Kenti'nde yaşayan etnik grupların nüfusu görülmektedir.

Kurtuluş Savaşı'ndan sonra etnik gruplar şehri terk etmiş ve savaşta ölenlerden dolayı nüfusta azalma görülmüştür. Cumhuriyetin ilanından sonra Aydın nüfusu , ülke genelinin oldukça altında gelişme göstermiştir. 1990'da Aydın İli nüfus yoğunluğu açısından ülke il merkezleri içinde 34. büyüklükte yer almaktadır, kent nüfusu içindeki payı %34, Türkiye içindeki payı % 0.19 olmuştur. Aydın Kent Nüfusu 1999 yılı nüfus sayımında 107.011 (Aydın Belediyesi Yayını, 1996), 1995 yılı nüfus sayımında ise 133.900 kişidir.

Aydın Kenti'nde nüfus yoğunluğunu etkileyen en önemli unsur; göç hareketleridir. Aydın 1945'ten başlayarak çevre illerden yoğun oranda göç alırken,

Tablo 2.3 Aydın İli Etnik Nüfus Tablosu

	Tarih	Müslüman	Hristiyan	Musevi	Ermeni	Toplam	Kaynak
Aydın Vilayeti	1891	1.118.496	197.410	22.243	13.940	1.352.119	Yurt Ansiklopedisi
	XIX. yy ortası	1.100.000	150.000		-	1.251.629	Yurt Ansiklopedisi
	XIX. yy sonu	1.100.000	266.000	23.000	15.000	1.404.000	V. Cuinet
	1912	1.239.792	-	35.784	298.899	1.594.849	
Aydın Sancığı	1389	173.113	20.990			194.103	Yurt Ansiklopedisi
	1890	188.731			624	207.791	Vilayet Salnamesi
	XIX.yy.sonu	185.898	16.335	2.101	634	205.577	Yurt Ansiklopedisi
	1908	215.430	11.021	2.024	-	245.214	Yurt Ansiklopedisi
Aydın Kazası	1890	56.578	5711	1890	114	64.293	Vilayet Salnamesi
	1893	62.214	5643	1895	256	70.146	Yurt Ansiklopedisi
Güzelhisar	1831	11.252	1044	370	64	12.730	Yurt Ansiklopedisi

1950'li yılların ortasında ise, göç verme süreci içine girmiştir (Aydın Belediyesi Yayını, 1996). Ayrıca kesimin mevsimlik işgücü isteğiyle çektiği, kısa süreli ve çoğunlukla aile reisi düzeyindeki nüfus hareketi dikkat çeker (Aydın Belediyesi Yayını, 1996).

Aydın ili günümüzde de çevre illerden genellikle Aydın kırsal kesimine mevsimlik işçi göçü almaktadır. 1990 yılı Genel Nüfus Sayımı'nda ile göç edenlerin %38.3'ünün Denizli, Konya, Afyon, Muğla ve İzmir gibi çevre illerden olduğu saptanmıştır (Aydın Belediyesi Yayını, 1996). Kent Ağrı, Bitlis, Siirt, Şanlıurfa, Muş, Erzurum, Kars gibi illerden de göç almaktadır.

2.4.3. Ekonomik Yapı

Antik çağlardan günümüze dek, Büyük Menderes Vadisi tarım ve dokuma ürünleri ile ekonomide önemli bir yer tutmaktadır. Antik dönemde doğu-batı yönünde önemli konumda bulunan bu ticarete bir yol güzergahı olarak kullanılmaktaydı. Milet ve Efes Şehirlerinden başlayan yol Tralleis, Nyssa Şehirleri üzerinden doğuya doğru ilerliyordu.

Deniz ticaretinin ilerlemesi ile Efes ve Milet liman şehri konumuna gelmiş ve doğu-batı (Asya-Avrupa) ticaretinin artmasına neden olmuştur. Bu durumda Büyük Menderes Vadisi bölgelerarası ulaşım ve ticaretin ana hattı durumuna gelmiştir. Tralleis; Efes ve Milet Limanlarına gidecek mallarla, gelen malların toplandığı, depolandığı bir şehir olmuştur. M.Ö. 3 binde hanları, ticarethaneleri, depoları ve kervansarayları olan kalabalık bir şehirdi (Bayındır ve Poyrazoğlu, 1966). Söz konusu ticari hareketlilik, Büyük Menderes Vadisinde tarım üretiminin gelişmesine neden olmuştur.

Roma Egemenliği'nin Batı Anadolu'ya ulaşması ve M.S. I. ve II. yüzyıllarda ekonominin ilerlemesiyle, Efes ve Milet önemli bir ticaret merkezi olmuştur. İç bölgelerde tahıl ekimi genişletilmiştir. Üzüm, incir ve zeytinin yanısıra portakal, limon gibi çeşitli meyveler yetiştirilmeye başlamıştır (Aydın Valiliği Yayını, 1998).

Bu üretim potansiyeli Tralleis kentinden geçen yolun canlanmasına neden olmuştur. Böylece Tralleis, Milet ve Efes Limanları ile iç bölgeler arasında bir transit mevki olmuştur (Çoruh,1961).

Roma'nın Egemenliği'ni yitirmesi, Bizans'ın gelişmesiyle ticaret Marmara ve Karadeniz Bölgesine kaymıştır. Milet ve Efes şehirlerinin önemini yitirmesiyle Menderes Vadisinde gelişmiş ekonomi ve ticaret gerilemeye başlamıştır (Aydın Valiliği Yayını,1998). Menderes Vadisi'nin bu dönemdeki ekonomik durumunu aktaran kaynaklar çok azdır. Kumaş ve kilim dokumacılığının yaygın olarak yapıldığı belirtilmektedir.

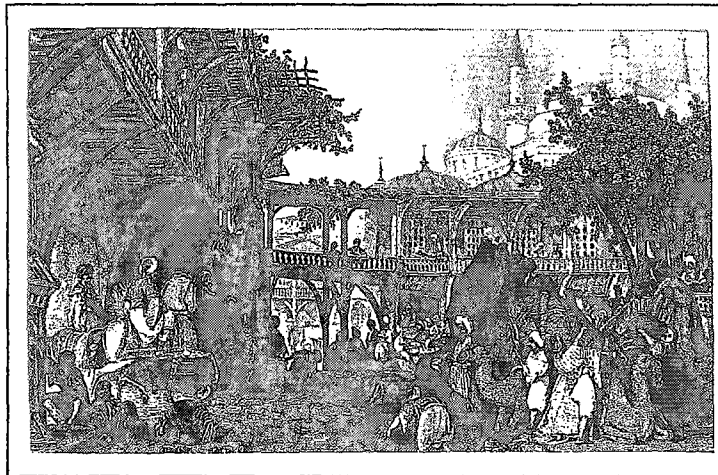
Latinler X. yüzyılda Batı Anadolu'daki limanlarda ticari imtiyaz elde etmişler, Orta Anadolu'daki Anadolu Selçuklu Devleti ile ticari antlaşma yapmışlar ve Anadolu'nun orta kesimlerine kadar ticaretlerini ilerletmişlerdir. XII. yüzyılda Anadolu Selçukluların hakimiyetini yitirmesiyle Türk toplulukları bağımsız beylikler kurmuşlardır. Aydın İli çevresinde kurulan Aydınoğulları Beyliği ticarete Latinlerle karşı karşıya gelmişlerdir. Aydınoğlu Beyliği, yetiştirdiği mısır, pirinç, üzüm, sebzenin dışında mısır, pamuk, keten, yün, halı, kilim, deri, kumaş, şap ve çeşitli madenleri de ihraç ediyordu.

XIV. ve XV. yüzyıllarda Osmanlı Devletinin gelişmesi Bizans - Latin - Türk ticaretine engel olmuştur. Osmanlı Devletinin ticari yönetime el koymasıyla, XVI. yüzyıldan başlayarak Latinlere tanınan imtiyaz İngiliz, Fransız ve Hollandalılara da tanınmaya başlamıştır. Bu yüzyıllarda Avrupa'da ticaret ve sömürgecilik anlayışı gelişme göstermiş, Osmanlı Devleti ticareti ise, Avrupa'nın yoğun mal talebine karşın gerilemiştir. İç ticaretin yeterli oranda sağlanamaması, kaçak yollardan yapılan ticaret, ekonominin gerilemesine, enflasyonun yükselmesine neden olmuştur. Halkın refah seviyesi XVII. yüzyıl ortalarında düşmüş ve işsizlik başlamıştır. Menderes Vadisinin doğu-batı yönündeki ticaret yolları zamanla bölgelerarası iç ticaret amacıyla kullanılmaya, Menderes Vadisi'nde yetişen ürünler iç pazarlarda satılmaya başlamıştır.

XVII. yüzyılda Aydın'a gelen Evliya Çelebi; Balat Limanı'na gelen teknelerin buradan pamuk, tahıl ürünleri, ticari eşyalar ve meyanköklerini yüklediklerini, Aydın Boyacılar Çarşısı'nda 70 adet boyahane olduğunu, Denizli ve çevreden gelen bezlerin boyalarla boyandığını, ayrıca 200 adet boyacı tokmağı vurulan dükkan olduğundan bahsetmektedir (Aydın Valiliği Yayını,1998). Güzelhisar için de; şehrin etrafı baştan başa bağ, bahçe ve bostandır, bolluk memleketidir. Pamuğu, pamuk ipliği, dimisi, bademi, susamı, helvası, mahbup ve mahbubesi, beyaz ekmeği, karpuzu, kavunu, limonu ve turuncu meşhurdur, diye bahseder. Helvacıların çok meşhur olduğunu ve 57 helvacı dükkanı olduğunu yazmıştır (Zillioğlu, 1971).

XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yaşanan ticari kalkınmayla İzmir Liman Şehri ön plana çıkmış ve ekonomik kaynaklarını Gediz, Büyük ve Küçük Menderes'ten sağlamıştır. Ovalarda yetiştirilip ithal edilen tahıl ve sebzeler dışında pamuk, tütün, kök boyası ve kuru üzüm üretimi arttırılarak ithal edilmeye başlamıştır. Ekonomisi hareketlenen yörede göçebe yaşayan topluluklar yerleşik hayata geçmiş, tarım ve hayvancılığa başlamıştır.

Aydın Güzelhisar'daki ekonomik canlılığın getirdiği, hanlardaki hareketlilik Robert Walsh'ın Constantinople and the scenery of the seven churches of Asia Minor (Kültür Bakanlığı Yayını,1997) adlı kitabında yer alan Thomas Allom, S.Lacey gravüründe görülmektedir (Resim 2.1).

Resim 2.1. Aydın'da Bir Kervansaray

XIX. yüzyıl boyunca Aydın Yöresinde ekilen toprağın %17'lik bölümünü üzüm bağları kaplamaktadır. Bu %17'lik bölümden elde edilen ürün Osmanlı Devleti genelinde ithal edilen üzümlerin 1/3'ünü oluşturmaktaydı (Yavuz, 1986). Üretimdeki bu canlılık Osmanlı Devleti'nin vergi gelirlerinin artmasına neden olmuştur. 1910'da Aydın Vilayeti Osmanlı Devleti'nin gelirlerinin %15'ini karşılamıştır (Aydın Valiliği Yayını,1998).

İzmir-Aydın Demiryolunun yapılmasından sonra, tarımsal ürünlerin üretimindeki artışın yanı sıra, tarıma dayalı sanayi kuruluşlarının da, kurulması ekonominin gelişmesinde önemli bir yer tutmaktadır.

1890 Aydın Vilayet Salnamesine göre; Aydın Sancağı'nda 104 yağhane, 10 sabunhane, 509 değirmen, 210 un fabrikası, 188 fırın, 107 han, 286 mağaza, 44.345 dükkan, 35 kiremithane, 2 otel, 52 meyhane, 5 mumhane, 15 tren istasyonu, 6 telgrafhane, 5 hastane, 1 kütüphane bulunmaktadır (Yurt Ans., 1982, s. 995). Aynı salnameden Cumhuriyet'in ilanına kadar ticaretin büyük çoğunluğunun yabancı firma acentalarının ve azınlıkların elinde olduğu anlaşılmaktadır. Aydın merkezde İngiliz Haç Kinsın'ın meyanköktü fabrikası, Miss Lorm'un zeytinyağı fabrikası, Asnasu Kukule'nin pamuk fabrikası Mergeryan'ın pamuk fabrikası olduğundan bahsedilmektedir (Aydın Valiliği Yayını,1998).

Yüzyıllardan beri birçok han ve çarşının bulunduğu Şehir, Kurtuluş Savaşı'ndan kaçan Rumlar tarafından yakılıp yıkılmıştır. 7-8 Haziran 1919 gecesi Sipahi Çarşısı'nda çıkan yangın nedeniyle 300 kadar dükkan yanmıştır. Türklere ait mallar da yağmalanmıştır (Turan,1999).

Cumhuriyet'in ilanından sonra 1927 sanayi sayımında ise Aydın'da 1282 işletme bulunmaktadır (Aydın Valiliği Yayını, 1998). Bölgede üretilen tarım ürünleri Aydın'da toplanıp, demiryolu ile doğrudan İzmir'e nakledildiği için ürünlerin ayıklama, tasnif, ambalaj gibi işlemleri İzmir'de yapılmaktaydı. Dolayısıyla Aydın'daki imalathaneler genellikle iç tüketime yönelik, tarım ürünleri işleyen gıda, dokuma, sabun, tarım araçları üretimine hizmet etmekteydiler. 1282 işletmenin

%46'sı tarım, %14'ü dokuma, %13'ü de makina imalat sanayiinde faaliyet göstermekteydi (Aydın Valiliği Yayını,1998).

1929-1931 Dünya Ekonomik Krizi, Türkiye'deki sanayileşmeye engel olmuştur. 1937'de Nazilli'de kurulan Basma Fabrikası Aydın Sanayisi'nin temel birimini oluşturmuştur. Bölgenin pamuklarını işleterek, ekonomik durumunun gelişimine katkı sağlamıştır. İmalat sanayi incir, pamuk, zeytin gibi tarım ürünlerini işleyen sektörlerde gelişmiştir. İl de çırçır fabrikası ve pamuk prese fabrikalarının miktarı artmıştır. Yetiştirilen buğdayların bir kısmı yerel un fabrikalarında büyük bir kısmı da bölgeye dağılmış un değirmenlerinde öğütülmüştür. 1980'lere kadar halkın büyük bir bölümü tarım ile uğraşırken, Aydın'da açılan Tariş Pamuk Kombinası ve Tekstil Fabrikası nüfusun sanayi ve ticaret alanında da çalışmasına olanak sağlamıştır.

Kent içinde dağınık olarak yerleşmiş küçük sanayi işleri için 1960'larda Büyük Sanayi kurulmuştur. Günümüzde ise Organize Sanayi Bölgesi ve II. Sanayi Çarşısı hizmet vermektedir. Aydın tarıma dayalı yaşam, çalışma tarzı, ticaret, sanayi merkezi olan İzmir ve Denizli illerine yakın olması nedeniyle gelişim gösterememiştir.

BÖLÜM III

AYDIN KENTİNİN TARİHİ BİLGİLER

3.1. Aydın İli'nin Adının Kökeni

Aydın kent merkezine bir kilometre uzaklıktaki yerleşimin; Strabon'un yazılarında Argosuslular ve Thrakialı bazı Traller tarafından kurulduğu, ismini de buradan aldığı belirtilmektedir (Strabon, 1987).

Hüseyin Hilmi Bayındır, kitabında C.Textier'in Tralles diye bahsettiği kentten Fransızca'da -es-'in okunmaması nedeniyle Tiral diye bahseder (Bayındır, 1960).

H.Bayındır Tiral sözcüğünün anlamını şöyle açıklamaktadır:

« Tir » sözü Orta Anadolu'da bugün kullanılmaktadır, sulak yerlerin kenarında set olabilecek yüksekçe yerlere « Tir » denilmektedir. Çeltik havuzlarının kenarlarında su akmasını önlemek için yapılmış setlere, yüksek toprak yığınlarına « Tir » adı verilmektedir...

...« Al » sözünün Türkçede « El » eyalet yerine kullanıldığı malum ise de biz dilimizin atasözlerinden örnek ve belge vererek « Al »'ın tir sözü ile ekli olarak haneli anlamında kullanıldığı ... (Bayındır, 1960, ss. 10,13).

Bu açıklamalardan Şehrin, Menderes Nehri'nin ve Ovası'nın bitiminde set oluşturacak yükseltilerin üzerine kurulduğundan, isminin Tiral olduğu çıkarılmaktadır.

Birçok tarihçinin Tralleis ya da Tralles olarak bahsettiği Şehrin, Anthera ve Erymna gibi başka isimlerle de anıldığı söylene de, W.M.Ramsay (Ramsay, 1960) ve O.Rayet-A.Thomas (Rayet ve Thomas, 1997)'a göre gerçek ismi Tralleis'tir.

Tarihte “mamur”, “çiçekli”, “kuvvetli” sıfatları ile anılan Tralleis, başka adlar da taşımıştır. Ama hiçbir uzun zaman boyunca kendini benimsettirmemiştir. Selevkoslar döneminde, ard arda Selevkeia, Antiokheia olarak adlandırılmıştır (Rayet ve Thomas, 1997). M.Ö. 27'de, büyük bir deprem olmuş ve İmparator Augustus'un şehre yaptığı büyük para yardımından dolayı, Şehre Kaisarera (İmparatorun şehri) adı verilmiştir (Atik, 1996). Ancak bu ad M.S. 1. yüzyılın sonuna kadar kullanılmış, Şehir yeniden Tralleis adını almıştır (Bean, 1985).

Bizans'ın şehre hakim olmasıyla, Andropolü olarak anılan kent, 1280-1282 yılları arasında Selçuklu Emir Menteş Bey tarafından zaptedilip, çevresi surlarla çevrildiği için Güzelhisar olarak anılmıştır (Akdoğan, 1992).

Hikmet Şölen, şehrin Aydınoğullarının ülkesine dahil olduğunu, ancak başlangıçtan itibaren şehrin Aydın adını almadığını; *Aydın'a Aydın denmesinin sebepleri henüz katiyetle anlaşılamamıştır. Anadolu'ya geçen Türkmenler arasında büyük bir Aydın aşiretinin bulunduğunu tesbit ediyoruz. Hala Aydın'da ve Elbistan kazasının kuruca yaylasında 600 çadırlık Aydın aşireti parçası vardır. Niğde ve havalisinde bütün konargöçerlere Aydınlı denilmektedir. Ereğli kazasının İvriz köyü Aydın aşiretindendir*, sözleriyle ifade etmektedir (Şölen, 1945, s 5).

Şehir XV. yüzyıllarda Aydın Eli veya Leşker-i Eli olarak adlandırılmıştır. Bu, Yazıcıoğlu Ali'nin Târih-i Âli Selçûk adlı yapıtında ki “Ve Leşkeri İli'nin ki şimdi Aydın Eli derler” sözlerinden anlaşılmaktadır (Akın, 1946).

3.2. Aydın Kentinin Tarihi Gelişimi

Aydın kent merkezi ve çevresindeki ilk yerleşimlere ait kesin bilgiler yoktur. Eski Yunanlılar, kendilerinden önce Ege Bölgesinde Karia, Lelegler ve Pelasglar adını

taşıyan bir takım kavimlerin yaşamış olduklarından söz etmektedirler. Hemeros destanlarında, bu kavimlerin Yunancadan başka bir dil konuştuklarını açıkça ifade etmiştir (Aydın Valiliği Yayını,1998).

Boğazköy'de bulunan M.Ö. 14. yüzyıl tabletlerde Ege kıyılarında yaşayan topluluklar ve buradaki coğrafi yerler hakkında bazı kayıtlar bulunmaktaysa da, bunlar çeşitli askeri seferlere ilişkin ve açık, kesin olmayan bilgilerden ibarettir.

M.Ö. 2000'lerde Hititlerin çöküşüyle Anadolu'ya değişik göç kümeleri gelip yerleşmiştir. Yörede ilk defa devlet kurabilen göçmenler Frigyalılardır. M.Ö. 12. yüzyılda İmparator düzeyine gelmiş, Hititleri yıkan kavim, zamanla Batı Anadolu'ya da hakim olmuştur. Fakat Aydın il sınırları içinde herhangi bir yerleşim tesbit edilmemiştir. Batı Anadolu'ya daha sonra İonlar hakim olmuşlardır.

Aydın Şehri'nin bir kilometre batısına, Yunanistan'ın Peloponnes Yarımadası'ndan gelen Argos'lular ve Trakya ya da İllirya'dan gelen Traller ya da Traklar tarafından Tralleis kentinin kurulmasıyla, Aydın kent merkezinin bilinen tarihi gelişimi başlamıştır. Fakat Tralleis'in geçmişinin ilk yüzyıllarına ilişkin fazla bir bilgi yoktur (Rayet ve Thomas, 1997).

Şehrin adı tarihte ilk kez antik yazar Ksenophones ve Diodoros'un eserlerinde geçmektedir. Ksenophones'in Anabasis adlı eserinde, şehrin; Pers Kralı Kiros'un satraplığına (eyalet), yani Lidya satraplığına ait olduğu görülür (Bean, 1985). Diodoros, yaygın olarak Karya'ya ait olduğu zannedilse de, hatta bazıları onu Lidya şehri saysa da, Tralleis Kenti'nden bir İyonya şehri olarak bahseder (Bean, 1985).

Tralleis tarihine ait bilgiler M.Ö. 400'de Sparta'lı General Thibron şehri kuşatmasıyla başlar. Thibron'un çabaları başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

İskender'in M.Ö. 334'te şehre gelişi ile Tralleis sessizce teslim olmuş ve İskender burada konaklamıştır. M.Ö. 313'te gücüyle kenti ele geçirmiştir. M.Ö. 301'de Antigonos'un ölümünden sonra kent Lysimachos ve M.Ö. 281'de Selevkosların eline

geçer. Onların egemenliği altında Antiochia ve Selevkia adını alır. Aynı kentin iki kraldan sonra neden hem Selevkia, hem Antiochia olarak anıldığına dair kanıt yoktur (Bean, 1985).

Şehir, Selevkosların idaresinde, Yunan şehirleriyle olan yoğun ticari ilişkileri nedeniyle, hem kültürel, hem de ekonomik alanda ilerlemiş ve bir kültür merkezi haline gelmiştir.

M.Ö. 190 yılında Selevkosların kralı Antiochas, Magnesia Savaşı'nda yenilince M.Ö. 188'de yapılan Apameia Barışı'ndan sonra Tralleis, Romalılar tarafından Bergama Kralı II. Eumenes'e hediye edilmiştir. Bergama Kralları barıştan yana ve yardımsever olduklarından, şehir bu devirde özellikle sanatsal açıdan, parlak bir dönem yaşamıştır.

M.Ö. 133'de son Bergama Kralı III. Attalos'un vasiyeti üzerine Krallık, Romalılar'a geçmiş ve Tralleis Roma Krallığı'na bağlı Asya Eyaleti'nin bir şehri haline gelmiştir. M.Ö. 88-85 yıllarında Roma'nın kötü yönetimi nedeniyle, Pontos Kralı Mithridates Roma'ya karşı savaş açtı ve böylece Küçük Asya kentlerinin çoğunu egemenliği altında toplayabildi. Diğer Küçük Asya kentleri gibi, Tralleisliler de bir süre sonra başkaldırdılar. Romalı Kumandan Sulla, Mithridates'ten geri aldığı kentleri, ağır vergi ile cezalandırdı (Rayet ve Thomas, 1997). M.Ö. 67'de Pompeus, korsanlara ve Mithridates'e karşı zafer elde ettikten sonra, bazı Anadolu kentleriyle birlikte Tralleis'in de Romalılara ödemek zorunda oldukları vergileri, biraz hafifletmiştir. M.Ö. 62'de Valerius Flaccus Tralleis'in bütün servetini korsanlara karşı donanma kuracağı bahanesiyle gaspetmiştir (Sağdıç, 1998).

Julius Caesar, Küçük Asya'da yapılan haksızlıkları farketti ve vergi toplama sistemini değiştirdi. Tralleisliler de Julius Caesar adına bir tapınak inşaa ettiler (Sağdıç, 1998).

Augustus döneminde, M.Ö. 27 yılından itibaren Asya Eyaleti "İmparatorluk Eyaleti" olarak ilan edilmiştir. İmparatorluğun ilanından bir veya iki yıl sonra

Tralleis'te şiddetli bir deprem olmuştur (Bean,1985). Augustus maddi yardımda bulunmak için kente gelmiş, bunun üzerine şehir halkı minnettarlığını göstermek için şehre, Kaisareia (İmparatorun şehri) adı verilmiştir. Bu ismin tarihi karakteristiktir. Nero'ya kadar paralarda sadece "Kaisareon", ondan sonra "Kaisareon Trallianikon" yazılmış ve M.S. 1.yüzyılın sonuna doğru geçmişte olduğu gibi sade "Tralleis" yazılmıştır (Rayet ve Thomas, 1997).

M.S. 395'de Roma İmparatorluğu'nun Doğu ve Batı Roma olarak ikiye ayrılmasıyla Tralleis, Doğu Roma'ya yani Bizans'a dahil olmuştur. Roma çağındaki önemini Bizans çağında günden güne yitirmiştir. Yerleşim alanları tepeden Menderes Vadisine doğru kaymıştır. Andronicus Paleologhus, tepedeki kenti, adını da Andronikopolis koyarak, yeniden canlandırmak istediye de kente yeterli suyu sağlayamadığından halk yeniden tepe eteklerine inmiştir (Sağdıç, 1998).

1071 Malazgirt Zaferi'yle birlikte Türk'ün Anadolu'daki yayılımı başladı. İzmir'i alarak Ege adalarına kuvvet gönderen Çaka Bey'in, bölgede kısa bir süre de olsa egemenlik kurduğu bilinmektedir (Yurt Ans., 1992).

I. Haçlı Orduları'nın etkileriyle, Aydın ve çevresi yeniden Bizans'ın eline geçmiştir. Bizans-Türk Mücadelesi hemen hemen iki yüzyıl sürmüştür.

Fransa Kralı VII. Louis yönetimindeki, II. Haçlı Seferi Kuvvetleri Büyük Menderes Vadisi boyunca ilerlemiş, Türk sınırlarındaki Denizli civarında I. Sultan Mesut'un Ordusu tarafından yenilgiye uğratılmıştır.

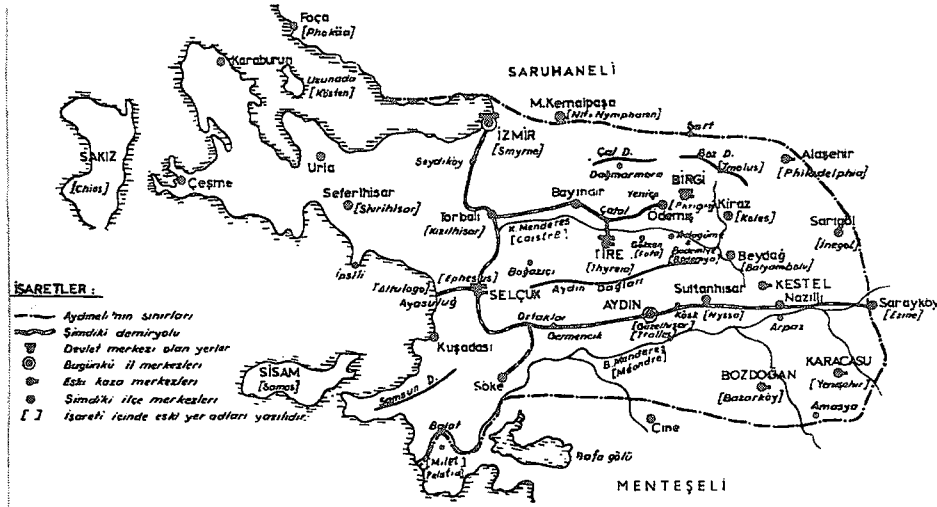
1176'da Selçuk Sultanı'nın I. Manuel'e karşı kazandığı zaferden sonra, Tralleis'i alıp denize kadar ilerlediği biliniyorsa da, bölgenin yönetimi yeniden Bizanslılar'ın eline geçti. 1187 yılında Selçuklular Büyük Menderes Ovası'na akınlar yaparak İmparator İshak Argelos'u, Selçuk Sultanı'na vergi ödemeye zorunlu kılmıştır. XII. yüzyıl sonlarında Gıyaseddin Keyhusrev Bizans sınırlarını geçerek Menderes Havzası'ndaki kentleri almış, ancak kardeşleriyle olan saltanat kavgası yüzünden geri çekilmek zorunda kalmıştır.

1204 yılında IV. Haçlı Seferi sırasında Bizans'ın Latinler tarafından işgali sonucu otoritesi zayıfladı. Selçuklu Otoritesi'nin de, 1243 yılındaki Köseadağ Savaşı'nda Moğolların istilası sonucu azalmasıyla, Bizans-Selçuklu güçleri arasında bir denge oluştu. Yeni otlaklar arayan Türkmen Boyları'nın Bizans sınırları içersine girmesiyle, Aydın Dağları Türkmenlerle dolmuştur. 1280-1282'de Tralleis, Emir Menteşe tarafından Menteşe Beyliğine katılmıştır. Onunda ölümünden sonra damadı Sasa Bey Magnesia, Priene, Ayaşuluğ bölgesini beyliğe katıp, Aydın Elini tümüyle eline geçirdi.

XIV. yüzyıl başlarında Kütahya, Afyon ve Denizli dolaylarında bulunan Germiyan Beyliği, Bizans elinde bulunan Batı Anadolu'ya doğru sürekli akınlar yapmıştır. Böylece Aydınoğulları bir güç olarak ortaya çıkmıştır. Aydınoğlu Mehmet Bey Germiyan'ı Alişiroğlu Yakup Bey'e bağlı bir subaşı olduğu bilinmektedir (Yurt Ans., 1982). Daha önce Aydın Eli'ne gelmiş olan Sasa Bey'in çağırması üzerine işbirliği yapan Aydınoğulları, Aydın Eli'nin fethinde büyük yardımları olmuştur. Çok geçmeden Sasa Bey'le Mehmet Bey'in aralarında çatışma çıkmıştır. Sasa Bey Mehmet Bey'i yenerek öldürmüştü ve Aydın Eli'ne Aydınoğulları egemen olmuşlardır.

Aydınoğullarının egemen olduğu alanlar Antik Çağların İonya ve Lidya bölgeleriyle çakışmaktadır. Bu alan ise Büyük Menderes ile Küçük Menderes havzaları da içine alan bölgedir. Ortaçağda bu bölgeye Aydın Eli veya Leşkeri Eli denirdi (Harita 3.1.).

Aydınoğulları egemen olduktan sonra başkent Birgi olmuştur. Aydınoğulları Beyliği döneminde sırayla; Mehmet Bey (1308-1334), Umur Bey (1334-1348), Hızır Bey (1348-1366), İsa Bey (1366-1389), Musa Bey (1402), II. Umur Bey (1402-1403) yönetmiştir (Özmen,1969).

Harita 3.1. XV. yüzyıllarda Aydın Eli

Aydınolu İsa Bey'in, kızı Hafza'yı, Yıldırım Beyazıt'a vermesiyle, Aydıneli Osmanlıların bir vilayeti haline gelmiştir. Ancak 1402 Ankara Savaşı'nda, Anadolu Beylikleri'nin yardımıyla Yıldırım'ı yenen Timur'un, Aydınolu topraklarının yönetimini İsa Bey'in ilk oğlu Musa ile II.Umur'a bıraktığı sanılmaktadır (Sadıç-1998). Aynı hanedandan olan Cüneyd Bey Aydın'da hak iddia ettiyse de, İzmir Beyliğini elde edebildi. Bir süre sonra II. Umur Bey ile anlaşılan ve onun kızıyla evlenen Cüneyd Bey, 1405 yılında II. Umur Bey'in ölümü üzerine, Aydın Eli'nin yönetimine sahip oldu (Aydın Valiliği Yayını, 1998).

Aydın ve Saruhan bölgelerinde yeni bir beylik kurma çabasında olan Cüneyd Bey'e Sultan Murad, Oruç Bey'i komutasındaki birliklerle yolladı. Bunda başarı sağlayamayan Oruç Bey'in yerine atanan Hamza Bey, Ceneviz gemileriyle işbirliği yaparak Cüneyd Bey'in egemenliğine son verdi.

Bundan sonra Aydın Eli Osmanlı Birliğine katıldı ve Aydın Sancağı adı altında Anadolu Beylerbeyliği'ne bağlandı. Osmanlılar, Aydınolu Hanedanı'nın güçlerini azaltmak amacıyla yeni yaptırımlar getirmiş, mülk ve vakıfların yönetimi ve gelirleri yeniden düzenlenmiştir. Bunun üzerine haklarını korumak isteyen beyler ayaklanmış,

hatta 1451 yılında II. Murad'ın ölümünden sonra Karamanoğlu etrafında Aydınoğlu ve Menteşeoğulları'ndan oluşan yeni direniş güçleri, II. Mehmed tarafından bastırılmıştır (Aydın Valiliği Yayını, 1998).

XVI. yüzyıl sonlarında, İmparatorluğun duraklamasıyla baş gösteren mali, ekonomik ve sosyal sorunlar iç ayaklanmalara neden olmuştur. “Sahte Ayaklanmaları”, “Celali Ayaklanmaları” ve “Büyük Kaçgun” olayları İmparatorluğun adalet ve sosyal güvenlik sağlayamadığına işaret etti. Devlet yönetiminin zayıflamasıyla eşkiyalık baş gösterdi (Aydın Valiliği Yayını, 1998).

Aydın Sancağı, XVII. yüzyıl başlarında yerel ayaklanmalardan çok sıkıntı çekmiştir. 1608'de Aydın Muhassılı Üveys Mehmet Paşa'nın kahyası Yusuf Paşa'nın başlattığı ayaklanmalar bastırılmıştır. Bütün olumsuzluklara rağmen, Aydın Güzelhisar kenti ekonomik ve kültürel bakımdan gelişme göstermiştir.

XVIII ve XIX. yüzyıllarda İmparatorluğun sınırlarında, etnik ayrılıkçılık savaşları ile dış siyasi ve ekonomik baskılar başladı. Vilayetlere merkezden vali atanması yerine yerel beyler ayan olarak görevlendirildi. Aydın'ın bir bölümünde Cihanoğulları, diğer bölümünde Karaosmanoğulları Ayanlık Dönemi'nin önemli Beyleri'dir. Cihanoğulları, aile içindeki geçimsizlikler nedeniyle halkı rahatsız ettiler. Atçalı Kel Mehmet bu ortamda Aydın yöresini kendi başına yönetecek kadar ileri gitti ve bu dönemle “Efelik” olgusu yaygınlaştı.

Aydın tarihinde I. Dünya Savaşı'na kadar dört mühim olay daha vardır. Bu olaylar 1591 ve 1803 yıllarında çıkan veba salgınları ile 1653 ve 1899 yıllarındaki depremlerdir (Özmen, 1969). Bu olaylar sonucu can ve mal kaybı büyük olmuştur.

Yenik düştüğümüz I. Dünya Savaşı sonucunda imzalanan Mondros Mütarekesi ile Aydın vilayetinin Yunanistan'a bırakılması kararı alındı. 27 Mayıs 1919 Salı günü Aydın Yunan ordusu tarafından işgal edildi. İşgal haberi duyulunca, ilk Milli Kuvvetler kurulmaya başladı. Aydın Milli Mücadelesinde Efelerin rolü büyük olmuştur. İlk kuvvet, Yörük Ali Efe çetesidir. I. Dünya Savaşı yıllarında ortaya

ıkan Yörük Ali Efe, Kılıoğlu Hüseyin, Demirci Mehmet, Mesutlarlı Mestan, Sancakların Ali, Dokuzun Hasan Hüseyin, Kozalaklı Mehmet, Kara Durmuş, Danışmentli İsmail Efeler Aydın Milli Mücadelesinde faydalı olmuş kişilerdir.

Erbeyli, Malgaç, Nazilli'de yapılan baskınlarda Yunan Orduları yıldırmaya çalışılmış ve Kurtuluş Savaşı mücadelesiyle 7 Eylül 1922'de Aydın Yunan işgalinden kurtarılmıştır. Cumhuriyetin ilanıyla, Türkiye Cumhuriyetinin bir ili olmuştur.

BÖLÜM IV

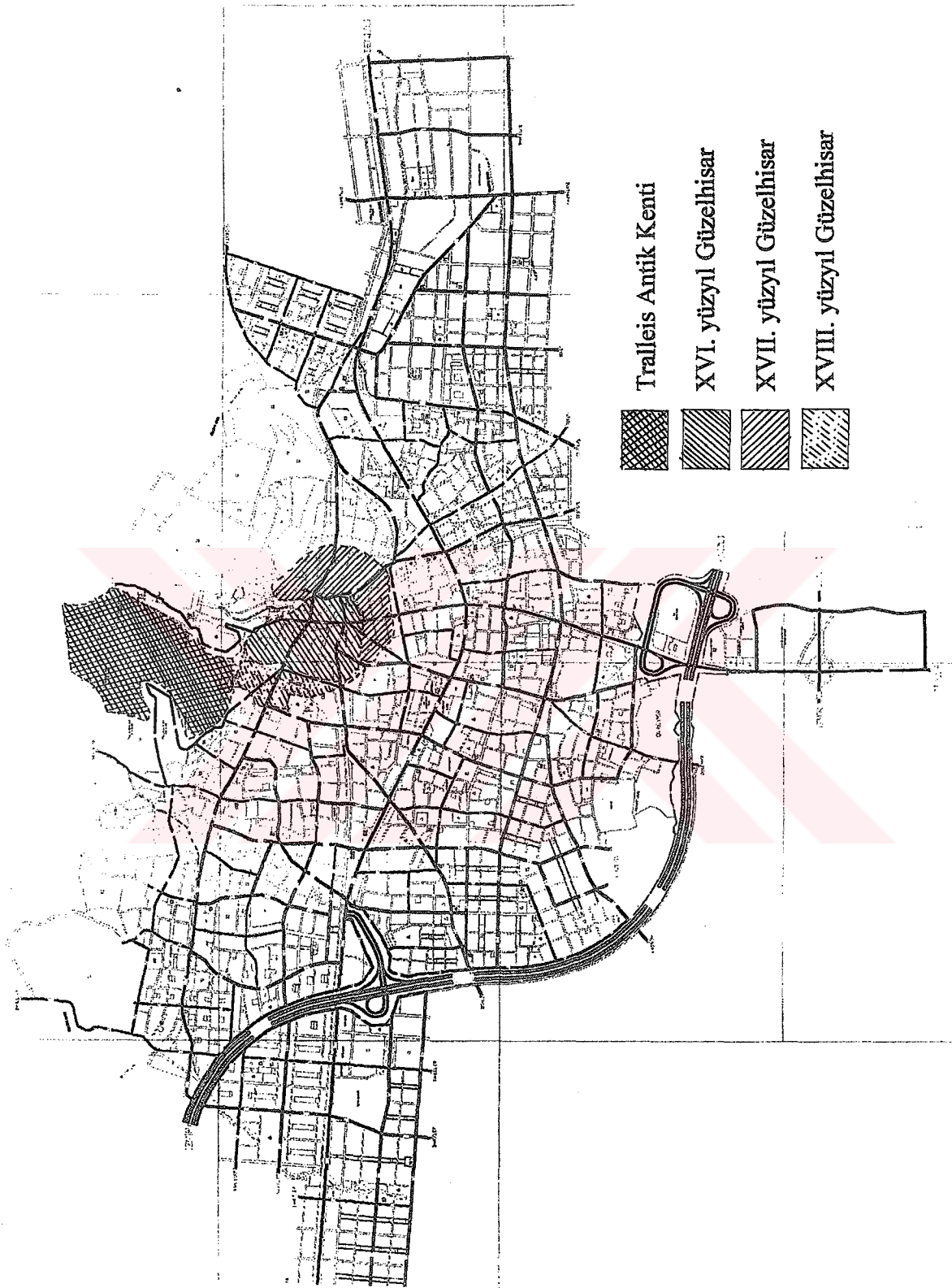
AYDIN KENT MERKEZİ TARİHİ DOKUSUNUN İNCELENMESİ

4.1. Aydın Kent Merkezinde Tarihi Süreçteki İçin Yerleşimler

Aydın kent merkezinin ilk yerleşim alanı, merkezin bir kilometre uzaklığında, Topyatağı mevkiinde bulunan Tralleis'tir. Kent savunma nedeniyle tepe üzerine kurulmuştur. Zaman zaman çeşitli akınlarla ve depremlerle yıkılan şehir onarılmış ve kullanımını sürdürmüştür. Fakat şehre su tertibatı yapılmadığından Türklerin istilasına dek su sıkıntısı çekilmiştir (Ramsay, 1960). Türklerin hakimiyeti ile kent; Tralleis kentinin güneyinde bulunan az eğimli araziye taşınmıştır (Harita 4.1.). Türkler, Hellenistik ve Bizans Dönemlerine ait kent dokularını aynen kabullenmemiştir. Bunda su sıkıntısı, güneydeki ovada bulunan verimli topraklar, Tralleis şehrinin harap olması, topografik durum etkindir. Bu yüzden, şehir güneye doğru yamaçlara, sonra ovaya kaymıştır. Stewig şehrin taşınmasını "Tralleis bir hayli zaman sonra ve XIV. yüzyılda açık sahalardan bir çayın sürükleyip getirdiği taş yığınlarından meydana gelmiş bir tepecik üzerine alındı." sözleriyle anlatmıştır (Stewig, 1970, s. 91).

Tralleis'in Bizans Çağı'nda yapılmış olan kalesini Aydınoğulları boyundan Mehmet Bey onarmış ve kaleye "Aydın Güzelhisarı" adını vermiştir. Kaleye askeri kuvvet yerleştirmiş ve Tiral'den geçen kervanlardan gümrük almıştır (Bayındır ve Poyrazoğlu, 1966).

XI. ve XIII. yüzyıllar arası kent hızla kurulmaya başlamıştır. Antik Kent yalnızca askeri amaçla kullanılmış ve "Yukarı Kale" olarak adlandırılmıştır. Yerleşim alanı

Harita 4.1. Aydın Kent Merkezi Kentsel Gelişimi

ise, Aydın Güzelhisarı olarak anılmıştır. XV. yüzyıl'da yedi mahallesi bulunan kentin XVII. yüzyılda 26 mahallesi olmuştur.

1671 yılında Aydın'ı ziyaret eden Evliya Çelebi, Yukarı Kale ve Aydın Güzelhisarı şu sözlerle tanımlamaktadır:

...şehrin kuzeyinde yüksek bir yamaçta eskiden kalma metruk bir kal'a vardır, Bu kal'a Horasan ile taştan yapılmış bir kal'adır, içinde 50 kadar üstü kiremitle örtülü, tuğla asker evleri vardır, ve iç kal'ada bir mescit ve bir buğday anbarı vardır, Bu kal'a, kullanılmış çakıl taşı ile örülmüştür. Bu yüksek kal'a kare şeklindedir, Bu kal'anın ihate ettiği yerin çapı 800 adımdır, ve etrafında kat'iyyen hendek yoktur, zira dört tarafı yalçın kayalıktır, Kal'a dışındaki girintili çıkıntılı büyük şehir, bir ova üzerinde olup kal'adan görülmektedir, bu kal'anın şehir tarafı dik bir yamaç olup gayet uçurumdur. Bu şehir, benim ziyaretim senesinde çok güzel muntazam binalarla süslenmişti, zengin tüccarları vardır, şehir ticaret merkezi idi, bu şehrin halkı, eşkiyaların taarruzu korkusundan (Celali kara yazıcı, Cemali) aralarında söz birliği ettiler ve şehrin etrafına sur çekmelerine izin verilmesini Hükümetten istida etmişler.....Aydın büyük bir şehirdir. Bu şehrin etrafı 4800 adımdır. Etrafındaki sur beş köşeli beyaz taş ile örülmüş yalınkat duvardan ibarettir. Şehrin yedi giriş kapısı vardır. Batı taraftaki Kuşada Kapısı, (Çine) gayet küçüktür. O taraftaki sebze bahçelerine açılır ve kible tarafındaki kapı, Menteşe Kapısı'dır. şark tarafındakine de Nazilli Kapısı, denir, Nazilli Kapısı'ndan 300 adım uzaklıkta dere içindeki kapıya da Tabakhane kapısı ismi verilir. Bu kapı önünde bir göz taşı dikilidir. Bu tabakhane kapısından içeri girildikten sonra 200 adım gidilince değirmenler kapısına varılır. Bu kapıdan kal'a içine geçilir. Bu kapının dış kısmı derin, meyilli, çoraktır. Cehennem gibi yanar, insan, aşağı bakmaya cesaret edemez. Ve değirmenler kapısının iç yüzünden yokuş yukarı, İman dağı kapısı vardır. Bu kapı, şehrin dış kapısıdır. Buradan dağlara çıkılır (Kısa, 1960, ss. 116,117, Evliya Çelebi Seyahatnamesi, 9. Cilt 'ten çeviri).

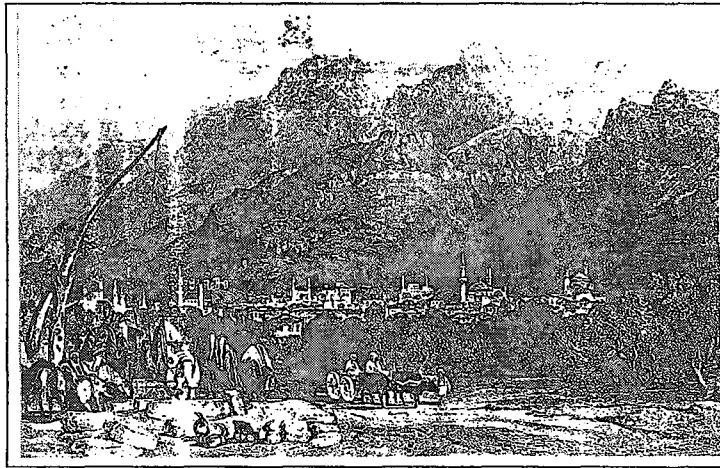
Evliya Çelebi'ye göre, o dönemde 26 mahallesi bulunan şehirde, 6770 hane, 47 mihrap, 57 helvacı dükkanı, 4 hamam, 9 han, 600 dükkan, bedesten, saraçhane

çarşısı, 40 kahvehane vardır. Şehirde bağ, bahçe içinde bulunan konak ve yanedan evlerinin de bulunduğunu anlatmaktadır (Kısa, 1960).

1826'da Güzelhisar'ın Aydın Eyaleti'nin merkezi olması ile kente atanan valiler derenin iki yanına köşkler yaparak şehrin mimari açıdan gelişimini sağlamışlardır. 1836-1838 yılları arasında gezisi sırasında Aydın'a da uğrayan Thomas Allom, şehirdeki yapılaşmayı gravürlerinde belirtmiştir (Resim 4.1, 4.2)

Resim 4.1. Aydın Kenti ve Menderes Ovası

Resim 4.2. XIX. yüzyılda Güzelhisar

XIX. yüzyıl başında Aydın'a gelen Charles Texier, kentteki 1200 hanenin 400'ünün Rumlara ait olduğundan bahsetmektedir. (Baykara, 1965-1966). Bu yapılar içinde "yer sarsıntılarından korkan bölge halkı evlerini tahtadan yaptırmışlardır; ancak çok kez kenti kırıp geçiren başka felaketlerle de karşı karşıya kalmışlardır. Yangınlar, özellikle sıcaklığın bu dayanıksız yapıları kuruttuğu zamanlarda, sık ve önemli boyutta olmaktadır." diyerek Aydın'daki yapılar hakkında bilgi vermektedir (Yurt Ans.,1982, s. 1009). Charles Texier'in, Asie Mineure adlı kitabında yer alan gravür Resim 4.3.'te görülmektedir.

Resim 4.3. XIX. yüzyıl ortasında Aydın

Aydın Güzelhisar yüzyıllardan beri farklı etnik grupları, farklı semtlerde barındırmıştır. XIX. yüzyılda Aydın'ı ziyaret eden O. Rayet ve A.Thomas, Aydın da ki etnik yerleşimler hakkında şu bilgileri vermektedir:

Kent, önem açısından, eşit gelişmemiş dört semtten oluşuyor.

İlk ki, bayırın altında, güney-batıdaki Yahudi Mahallesi (Çifut Mahallesi). Aydın'ı İzmir'e bağlayan demiryolundan gelirken kente buradan çıkılıyor. Bu, iki tarafı pislik içinde siyah evlerle çevrili, uzun, pis ve çamurlu bir sokak...

...Çifut Mahallesi'nin üstünde, tepenin tam ortasında, bugünde kenttin hâlâ kalbi olan en eski kısmı kurulmuş. Aydın'ın 23.000 müslümanının yoğunlaştığı yer burası. Buradan hiç uzaklaşmamış ve içlerine de kimsenin girmesine izin vermemişler. Ana camiler (ki hiç biri kaydadeğer bir özelliğe sahip değil), en işlek hanlar,

verandaların baktığı geniş avlusuyla dikdörtgen eski bir ev olan Konak (Hükümet Konağı Ç.N.) ya da mütesarrıfın köşkü; ve son olarak çoğu zaman gezintilerin yapıldığı, ziyaretlerin gerçekleştiği bir Türk kentinin en önemli mekânı, Çarşı, burada yer almış...

Aydın'ın gerçekten Tüm kısmının sınırı, doğuda kenarları dik, üzerinden iki köprüünün geçtiği ve altından siyah ve pis kokulu bir derenin aktığı derin bir dere yatağıyla çiziliyor; bu, eskiden EUDON denilen Aydın Çayı'dır ...

Aydın Çayı'nın diğer tarafında Türk Mahallesi'nin karşısındaki yüksek ve dik yamaç üzerinde hemen hemen tümüyle hristiyan iki kenar mahalle yükselir: Monastiri ve Kepası Mahalleleri. Monastiri özellikle Ermenilerden oluşmuş; dış görünüşleri mütevazı ama içleri çok özenli evlerin yer aldığı çok dar ama nispeten temiz bir sokaklar labirenti...

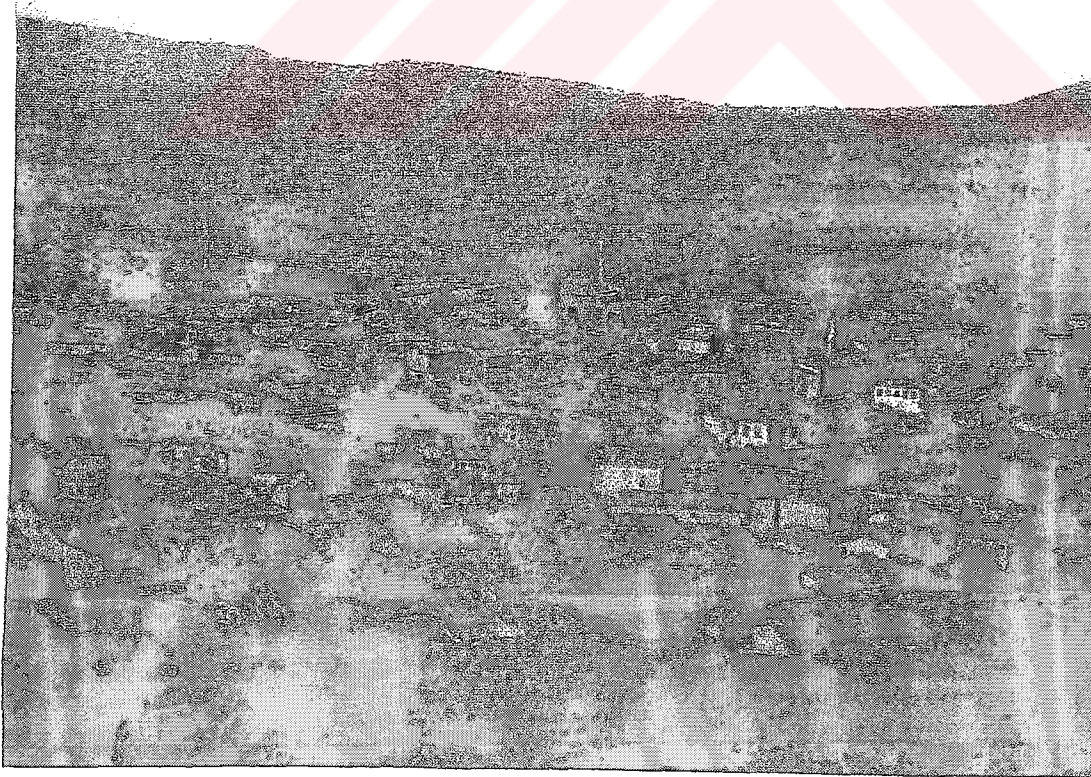
Monastiri Mahallesi ile Kepası (Kepez) Mahallesi arasında net bir sınır yok. Ermeniler ve Rumlar iyi geçiniyorlar ve iç içeler. Bununla birlikte Monastiri daha çok Ermeni ama Kepası'nın büyük bir kısmı Rum. Bu kent, gizemli ama içleri konforlu döşenmiş, sokağa Ermeni evlerinden daha yakın duran oldukça güzel evlerin iki taraflı sıralandığı yokuş yukarı uzun ve geniş bir sokak oluşturuyor (Rayet ve Thomas, 1997, ss. 8-10).

O.Rayet ve A.Thomas'ın anlattıklarından, günümüzün Hasan Efendi Mahallesi'nin bir bölümünün Yahudi yerleşim alanı, Köprülü, Veysi Paşa Hasan Efendi Mahallesi'nin diğer bölümünün Türklerin yerleşim alanı, Zafer Mahallesi'nin de Rum ve Ermeni yerleşim alanı olduğu çıkartılmaktadır. 1671 yılında Aydın'a gelen Evliya Çelebi'nin anlattıklarından da, günümüzün Cuma Mahallesi'nin eskiden Orta Mahalle olarak adlandırılan Türk mahallesi olduğu anlaşılmaktadır.

Kent merkezi, Osmanlı Döneminde Aşağı Kale içinde gelişen ve Güzelhisar olarak anılan bölgede bulunmaktadır. Kent, merkezden güneye doğru büyüdüğü gibi, doğu-batı yönünde de gelişmiştir. XIX. yüzyıl ortalarında kente gelen W.J. Hamilton kentte 5000-6000 hane olduğunu belirtmektedir (Aydın Belediyesi Yayını, 1996).

1866'da Aydın-İzmir Demiryolu'nun tamamlanması ekonomik açıdan canlılık sağlamıştır. Aydın Kenti'nde; 14.359'u Müslümanların, 1273'ü Hristiyanların olmak üzere 15.632 bina bulunmaktadır (Gökbel ve Şölen, 1936). Bu binalar; 9357 ev, 1450 dükkan, 132 mağaza, 87 kahvehane, 38 han, 53 fırın, 21 bekar odası, 150 ahır, 5 lokanta, 2 yahudihane, 2 pamuk fabrikası, 8 hamam, 7 koltuk meyhane, 32 değirmen, 51 cami, 3 sabunhane, 20 yağhane, 10 meyhane, 1 otel, 1 kulüb, 74 mescit, 49 medrese, 80 sebil ve çeşmedir (Gökbel ve Şölen, 1936).

Kent 1863 ve 1899 depremleri ile Yunan işgali öncesi ve sonrası çıkan yangınlarla büyük oranda zarar görmüştür (Aydın Valiliği Yayını, 1998). Girintili, çıkıntılı, daracık, güneş görmeyen sokakları bulunan kentte, özellikle ahşap olan yapıların çoğu yanmıştır (Gökbel ve Şölen, 1936). Geçmişte kent merkezini çevreleyen bölgelerde evlerin dağınık halde, kent merkezindeki evlerin ise bitişik, bahçe içindikilerin ise ayrıık düzende olduğu bilinmektedir. Resim 4.4'te 1901-1912 yıllarına ait tek belgede Aydın'ın yangın öncesi fotoğrafı yer almaktadır.

Resim 4.4. 1901-1912 yılları arasında Aydın

İşgalin sona ermesiyle yanmış, harap bir şekilde görülen kent yeniden planlanmaya başlanmıştır. 1923 ve 1926 yılları arasında, belediye tarafından yangın yeri haritaları (Harita 4.2), çıkartılmış ve ızgara plan sistemli imar planları hazırlanmıştır. Bu uygulama ilk olarak 1925 yılında birbirini dik kesen Gazi ve Hürriyet Caddeleri'nin açılmasıyla başlamıştır (Aydın Belediyesi Yayını, 1996). Daha sonra Kazım Karabekir, 1930'da Sakarya, Çankaya ve Mimar Sinan Caddeleri de açılmıştır. Resim 4.5.'te planlamayla açılan Kazım Karabekir ve Hükümet Caddesi görülmektedir.

Resim 4.5. 1927 yılında Aydın

Açılan geniş yollar ve bunlara açılan sokaklarla ızgara plan şeması oluşmuştur. Bu sokaklar denizden gelen serin rüzgarlardan faydalanmak için, eski kent sokakları gibi batıya açık düzenlenmiştir.

Harita 4.2. Aydın Yangın Haritaları

O dönemlerin canlı tanığı olan Haydar Özde; kentteki yapılanmalarla birlikte mülkiyet sisteminin de değiştiğini ve mal sahiplerinin mülkleri yerine, farklı bir mahallede arazi verilmesine karşı çıktığını, fakat gün geçtikçe bu sistemin uygulandığını ifade etmiştir (Özde, 2000, Şubat 22).

Avukat Necmettin Akçasu da "Yeni imar sisteminde tarla kuralı ile arsalar paylaştırıldı ve evlerini bu arsalarla yapmaları istendi. Bu yüzden yapılar arası geniş ve dağınıktı. 1950'lerde yapsatçılık olgusu ile arsalar doldu ve eski yapılar yeni binalar arasında kaldı, diye ifade etmektedir (Akçasu, 2000, Şubat 21).

Yangında ve savaşta evleri yok olan insanlar yeni imar sistemiyle evlerini yeniden inşa etmişlerdir. Türk Yapı Ustaları'nın olmayışı, çoğunun Kurtuluş Savaşı'nda ölmesiyle kentte yapılar; esir alınan Rum rehineler, Rum Yapı Ustaları ve şehre gelen Macar Ustalar tarafından yapılmıştır.

Avukat Necmettin Akçasu; yöreye gelen Macar Ustaların I. Dünya Savaşı'ndan sonra, Macaristan'ın 1918'de Devlet olmasıyla başlayan darbeden kaçıp Türkiye'ye sığınmış kişiler olduğunu ve Aydın'a olasılıkla Cumhuriyetin ilanından sonra geldiklerini ifade etmiştir. Ayrıca Kurtuluş Savaşı sonrası, Atatürk'ün emri ile Anadolu'ya yapı ustası olarak gönderilen Bulgar, Macar Ustaları'nın demiryolu ile Aydın'a gelmiş olabileceğini açıklamıştır.

Aydın Belediye Binası'nın taşınmasıyla arşiv kaynaklarının eski binada kaybolması, Adliye Binası'nın Aydın'da meydana gelmiş yangınlardan zarar görmesi, evrak ve dosyaların yanmış olması nedeniyle, özellikle Macar Yapı Ustalar hakkında bir belgeye ulaşamamıştır. Ayrıca Aydın Kenti'nde yabancılara ait mezarların kaldırılması ve mezar taşlarının olmayışı, telefon rehber sisteminin geç oturması, Macar Yapı Ustaları'nın şehirde ne kadar ikamet ettikleri, ve kimler oldukları hakkında bilgiye ulaşamamamıza neden olmuştur.

Bu konuda araştırma yaparken Aydın İli Kültür Müdürü Özgen Karaca (Karaca, 2000, Ocak 21), Aydın Müzesi Müdür yardımcısı Mustafa Kenan Özkan (Özkan,

2000, Ocak 20), Aydın Belediyesi, İmar Müdürlüğü, Tralleis Bürosu Elemanı Arkeolog Hakan Özkan (Özkan, 1999, Ekim 7), Aydın Menderes Üniversitesi Sanat Tarihi Öğretim Üyesi Mükerrrem Kürüm (Kürüm, 1999, Kasım18), Türk Telekom Aydın Başmüdürlüğü Başmüdür Yardımcısı Cemil Kanca (Kanca,2000, Ocak 21) , İzmir Macaristan Konsoloslugu, Avukat Necmettin Akçasu (Akçasu, 2000, Ocak, 21), Haydar Özde (Özde ,2000, Ocak, 22),’ndan bilgi alınmaya çalışılmıştır.

Yapı sahipleri ve günümüze ulaşan canlı şahitlerin anlatımlarına dayanılarak, Macar Yapı Ustaları’nın Aydın’da özellikle 1925-1935 yılları arasında yapı yaptıkları biliyoruz. Avukat Necmettin Akçasu günümüzde mülkiyeti Ayşe Akyüz’e ait 1926 yılında yapılmış olan yapının (Katalog no:107) Macar Yapı Ustası Truchki tarafından yapıldığını söylemiştir (Akçasu,2000, Ocak, 21). Haydar Özde ise; Şehir Klübü (Katalog no: 129), Eyüp Şahin Evi (Katalog no:52), Münevver Emnalar Evi (Katalog no:54) ve Bafalıoğlu Evi (Katalog no:124) , Macar Yapı Ustaları’nın yaptığını söylemektedir.

1946’lara kadar Aydın’da çalışan Rum, Bulgar ve Macar Ustaları’nın ülkelerine geri dönmeleriyle onların yanında çalışan Türk Ustalar yapı yapmaya başlamıştır. Avukat Necmettin Akçasu, M. Ali Denker’in Macar Ustası Truchki’nin yanında çalışan sıvacı ustası olduğunu, yaklaşık 1925’den sonra müteahhitlik yaptığını ve o dönemlerde İrfan Saylam, Ahmet Uysal, Mevlüt ve ortağı Hıfzı Bey’in de yapı dalında çalıştığını söylemektedir (Akçasu, 2000, Ocak 21).

Aydın Türk Telekom Arşivi’nden 1956 yılı Aydın Telefon Rehberinde yapı alanında çalışan İnşaat Mühendisleri; Şakir Aksan, Ziya Arsel, Adnan Denker, İnşaat Müteahhitleri M.Ali Denker, Hüdaverdi Dalyan, Mustafa Fener, Mehmet Kutluözen, Faik Utkan isimlerine ulaşılmaktadır.

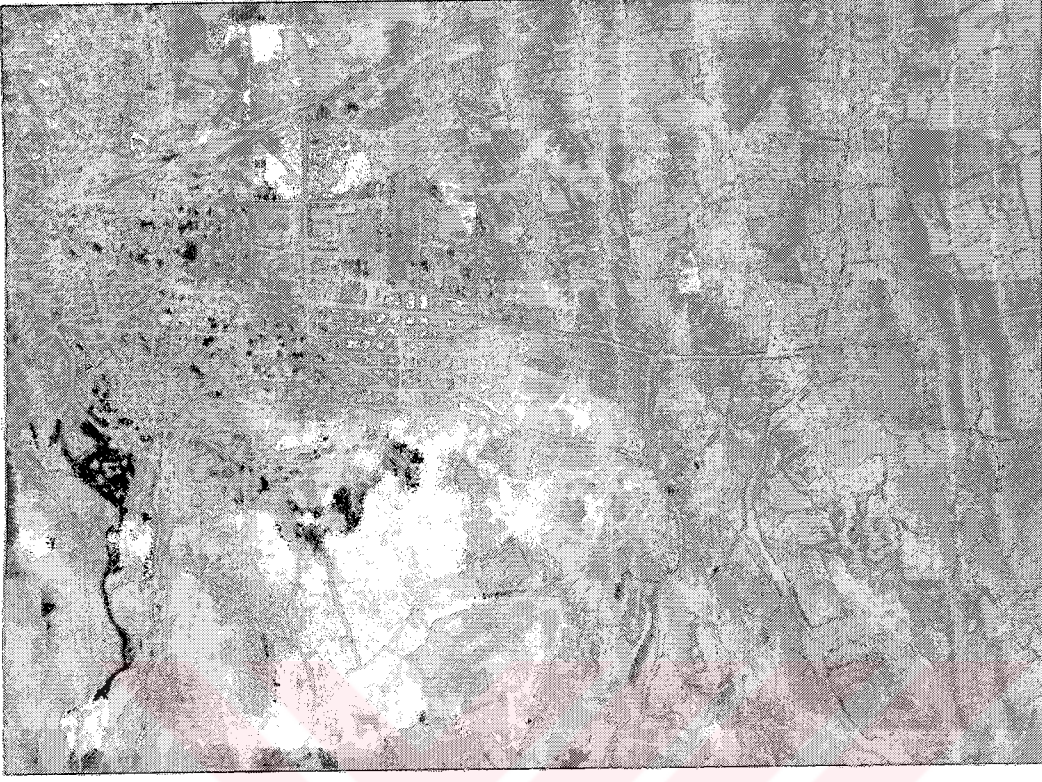
1926’da hazırlanan Yangın Yeri Planları, 1934’te havadan çekilen fotoğraflarla (Resim 4.6 ve Resim 4.7) geliştirilmiştir. Kentin kadastral planlarının hazırlanmasına başlanmıştır. 1949’da hazırlanan hali hazır planlar, 1951’de imar planı için kullanılmıştır (Aydın Belediyesi Yayını, 1996). 1960’da tekrar çekilen fotoğraf ile

kentin ızgara planlı gelişiminin sürdüğü görülmüştür. Resim 4.8.'de 1956 sonrası planlı gelişen Aydın'dan görünüm bulunmaktadır.

Aydın Cumhuriyet Dönemi'nde planlı olarak gelişen ender şehirlerimizden biridir. Fakat 1968 yılında yapılan imar planı ile kentin planlı gelişmesi amaçlanırken, hızlı kat ve yoğunluk artışıyla plan yetersiz kalmıştır. Günümüzde kentin kapladığı alan yüzyıl başındakinin üç katına ulaşmıştır (Yurt Ans., 1982) (Resim 4.9.).

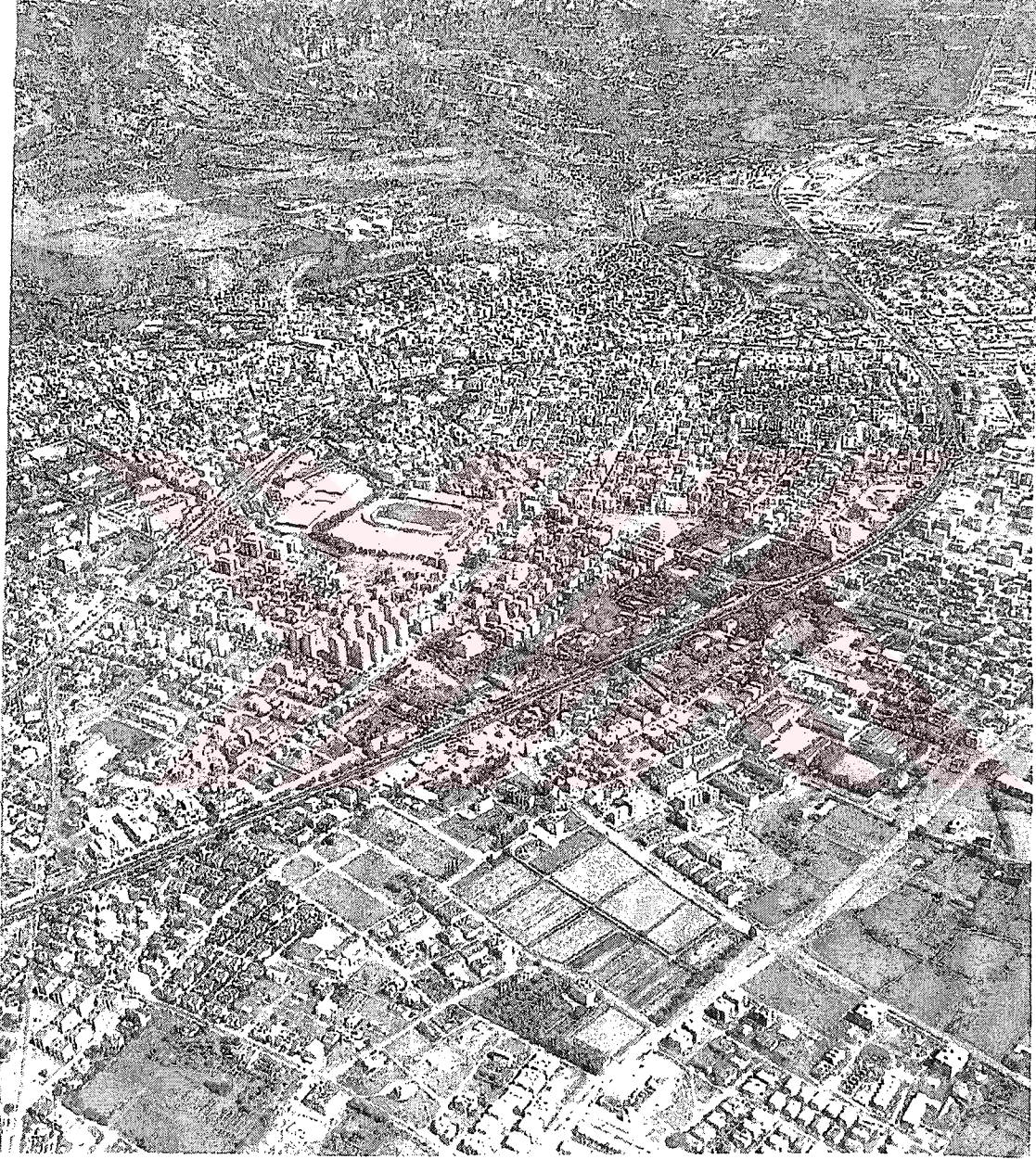
Resim 4.6. Aydın Hava Fotoğrafı

Resim 4.7. Aydın Hava Fotoğrafi

Resim 4.8. 1956 sonrası Aydın

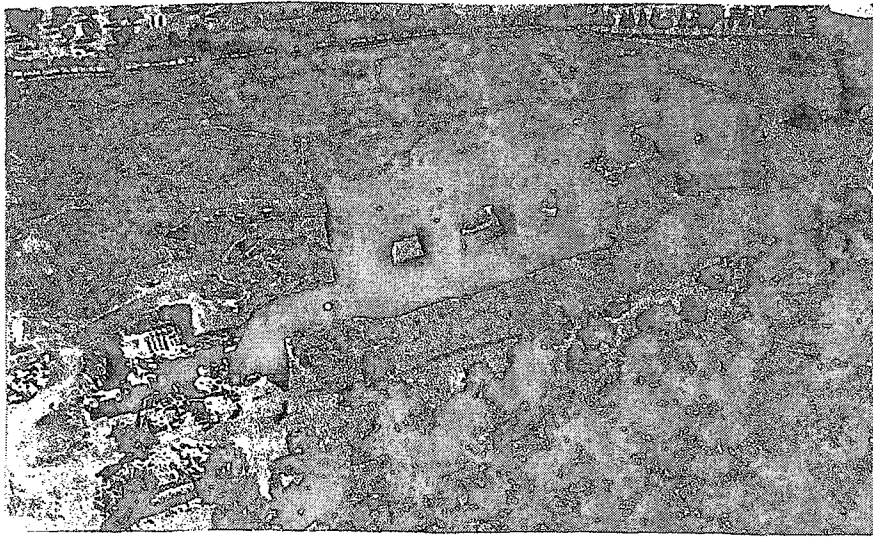
Resim 4.9. 1998 yılı Aydin Hava Fotoğrafi

4.2. Günümüze Ulaşabilmiş Eski Eserler

4.2.1. Antik Dönem Yapıları

Aydın'ın Topyatağı mevkiinde bulunan Antik dönem yapıları, Tralleis Antik Kenti'nin kalıntılarıdır (Harita 4.3). Tralleis Kenti'nden günümüze ulaşan eser sayısı çok azdır (Resim 4.10). Yerleşimde ilk resmi kazı, 1888 yılında Tralleis Tiyatrosu'nda yapılmıştır. C.Humann ve W.Dörpfeld başkanlığında yapılan kazılarda tiyatro ve birçok heykel ortaya çıkarılmıştır. 1902 ve 1903 yılları arasında Osman Hamdi Bey'in oğlu Halil Ethem Bey tarafından kazılar yapılmıştır. Gymnasium ve bu yapıya ait stoa ve onların üzerine inşa edilmiş, Bazilika'da gerçekleştirilen kazılarda birçok heykel bulunmuştur. Sonraki yıllarda kazılara ara verilmiş ve Tralleis Kenti kalıntıları Askeri bölge içerisinde kalmıştır. Bu dönemlerde kalıntılar tahrip edilmiştir. 1996 yılında Aydın Belediyesi ve Adnan Menderes Üniversitesi'nin ortak çalışmasıyla başlayan kazılar Prof. Dr. Rafet Dinç yönetiminde devam etmektedir.

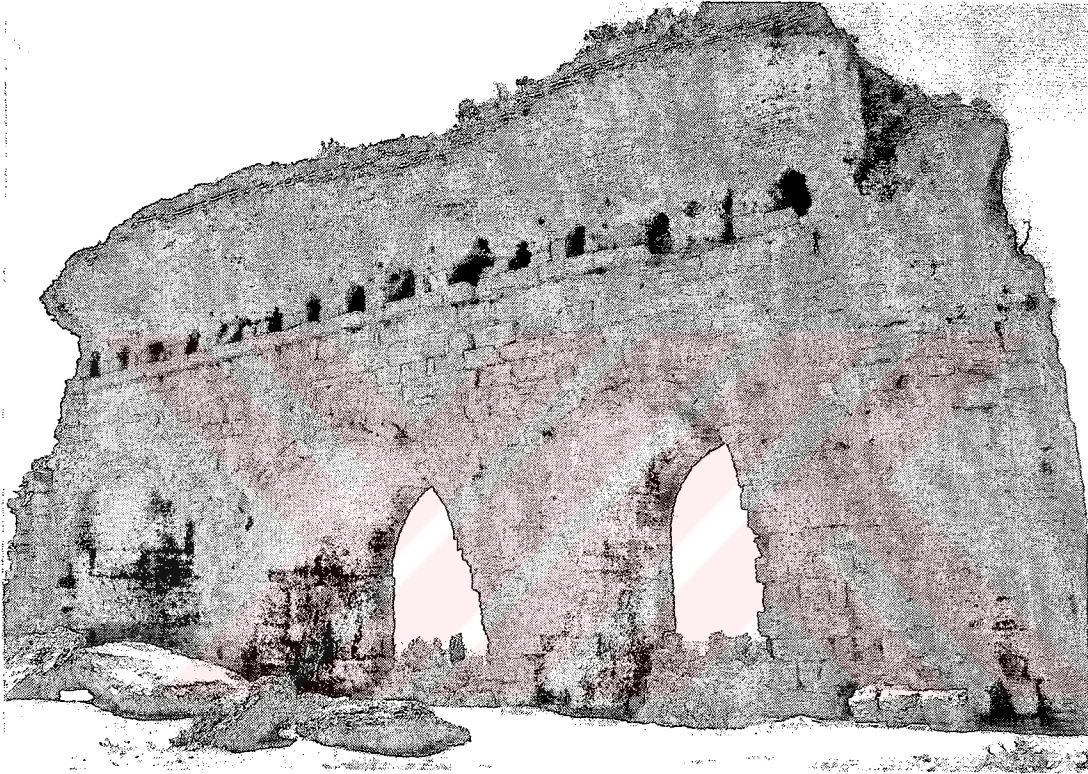
- 1996 yılından sonra yapılan kazı çalışmalarıyla; günümüze ulaşabilmiş üç kemerden oluşan Üçgözler dışında, gymnasium ve hamam ortaya çıkartılmıştır. Varolduğu bilinen stadium, tiyatro, agora, kilise ve tapınak kalıntılarına ulaşılammıştır.

Resim 4.10. Aydın Tralleis Antik Kenti Kazı Alanı

TRALLEİS'TE GÜNÜMÜZE ULAŞMIŞ YAPILAR

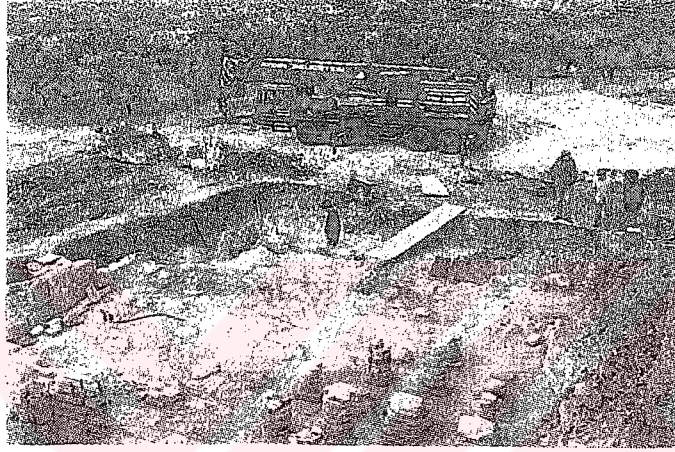
Gymnasium: Eğitim ve spor aktivitelerinin yapıldığı yer olan gymnasium, günümüze ulaşmış üç kemerden dolayı Üç Gözler adıyla bilinir (Resim 4.11). Taş ve tuğla karışımından olan yapı, farklı evreleri içermektedir.

Resim 4.11. Tralleis Üçgözler

Gymnasium yapısının; palestra (iç avlu), hamam ve gymnasium arasında geçişi sağlayan vomitarium, vomitarium'un üzeri kapatıldığı için sonradan açılan ikinci vomitarium ve Geç Roma-Erken Bizans Dönemi özelliği taşıyan mekan, yüzeye çıkartılmıştır. 5.80 m uzunlukta, 4 m genişlikte, 4.3 m yükseklikte, üzerinin tonozla örtüldüğü düşünülen Geç Roma-Erken Bizans Dönemi mekanı önünde 3.40 x 7.90 m boyutlarında mozaïge rastlanmıştır (Dinç ve Takaoğlu, 2000).

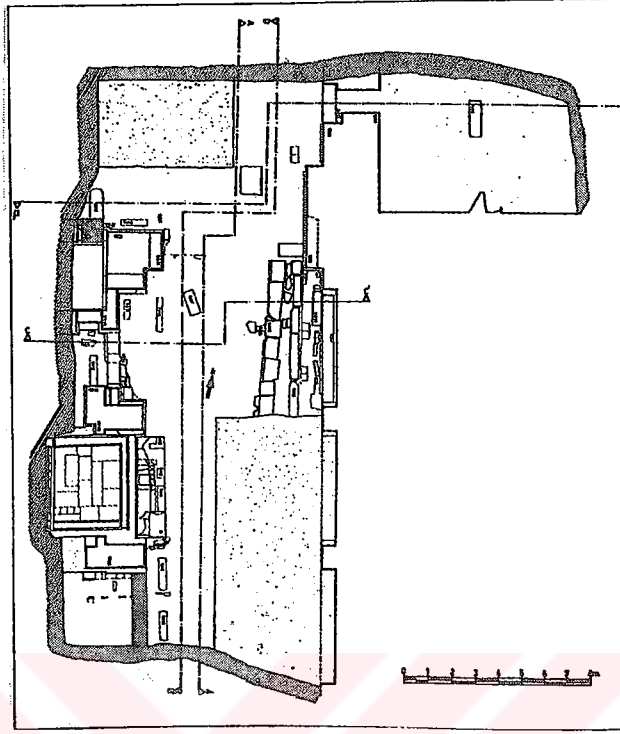
Hamam: Yapılan arkeolojik kazılarla, büyük salon ve caldarium mekanları yeryüzüne çıkarılmıştır (Resim 4.12). Hamam yapısında görülen farklı evrelerle; hamamın iki kez yapıldığı görülmektedir (Dinç ve Takaoğlu, 2000). İlk yapı yıkıldıktan sonra üzerine ikinci hamam inşa edilmiştir.

Resim 4.12. Tralleis Hamam Kalıntıları

Yüzeye çıkan hamamın büyük salonunda, taban kaplamaları korunamamıştır. Gerek bulunan mermer levhalar, gerekse de tabanda bulunan izler, mekanın mermer levha ile kaplandığını göstermektedir (Çizim 4.1). Caldarium bölümünde yapılan kazılarda Caldarium'un od taşları ile döşeli olan tabanının, ikinci bir yapının duvarına ait kireç harcıyla ve toplama taşlardan örülmüş erken dönem bir duvarın üzerine oturduğu tesbit edilmiştir (Dinç ve Takaoğlu, 2000). Bölümde kazı çalışmalarına devam edilmektedir.

Arsenal: Gymnasium'un 300 metre kadar doğusunda yer alan üç katlı, anıtsal yapı, olasılıkla çağlar boyu askeri bir garnizon kenti olan Tralleis'in önemli bir askeri yapısıdır.

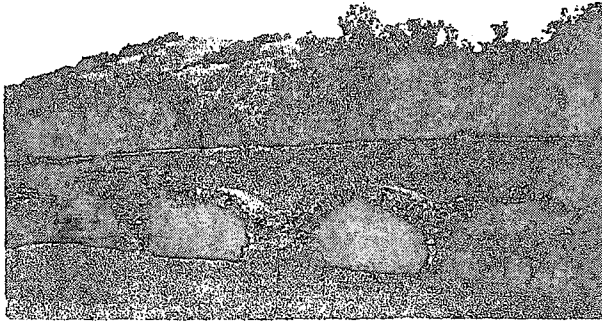
Çizim 4.1. Tralleis-Büyük Hamam Salon Taban Planı

Her katında tonozlu mekanlar bulunan yapının (Resim 4.13); üçüncü katında bulunan sikkelerden ve birinci katta in-situ olarak bulunmuş Rodos Amphora parçalarından, en geç M.Ö. 31'den geç tarihli olamayacağı ileri sürülmektedir (Dinç ve Takaoğlu, 2000).

Akropol: Tralleis akropolünde beşik tonozlu odaların birleşerek oluşturduğu (Resim 4.14.), Geç Roma-Erken Bizans yapısı, yeryüzüne çıkarılmıştır. Son döneme kadar kullanılan ve değişik dönem evrelerine sahip yapının işlevi ve yapılış tarihi hakkında kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Yapının; Menderes Vadisinde bilinen mezar geleneğince kullanıldığı düşünülmektedir (Dinç ve Takaoğlu, 2000). Jeomorfik açıdan hareketli bir yapı sergileyen Tralleis akropolünde Karia, Yunan, Roma, Bizans ve Türk kültürlerine ait arkeolojik yüzey bulgusu elde edilememiştir.

Resim 4.13. Tralleis Arsenal cepheden görünüş

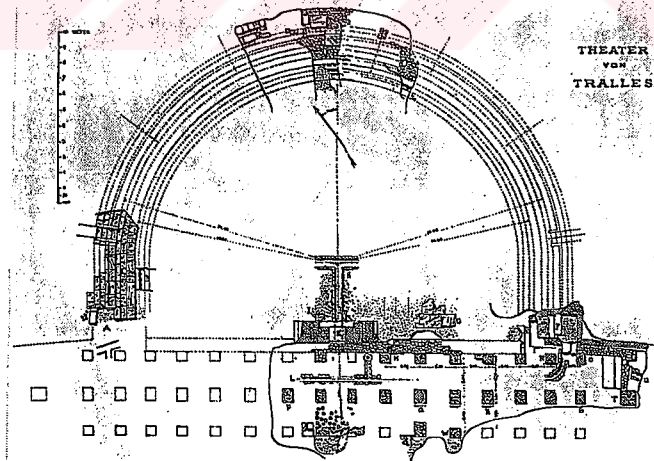

Resim 4.14. Tralleis Akropolü

TRALLEİS'TE VAR OLDUĞU BİLİNER YAPILAR

Stadium: Tiyatronun sahnesine paralel olarak yer almaktadır (Harita 4.2). Anfi taşları söküldüğü için günümüze ulaşamamıştır (Bayındır ve Poyrazoğlu, 1966).

Tiyatro: Stadium'un arkasında yer almaktadır (Harita 4.2). Cavea'sının yarım daireden büyük olması ve kısmen yamaca yaslanması nedeniyle Helenistik Dönem tiyatro yapısı özelliklerini taşımaktadır (Atik, 1996). Tiyatro, sadece çevre duvarlarından tespit edilebilmiştir. 1888 yılında yapılan kazılarda tiyatronun orkestrasının altında bir tünel bulunmuştur. Ayrıca sahne binasının olduğu yerde, birbirine paralel üç sıra halinde sütunlu bir bölüm bulunmuştur (Çizim 4.2.). Fakat günümüzde tiyatro yapısının kalıntısı bulunmamaktadır. Yöreyi gezen Charles Texier (Texier, 1833-37), Ch.Fellows (Fellows, 1835), O.Rayet ve A.Thomas (Rayet ve Thomas, 1997) tiyatro hakkında bilgi vermektedir.

Çizim 4.2. Tralleis Tiyatrosu Planı

Şehirde inceleme yapan O.Rayet ve A.Thomas, Tralleis'teki tiyatro ve diğer yapılarıdaki taş ve tuğla malzemelerin, sökülerek kullanıldığını söylemektedirler (Rayet ve Thomas, 1997). Tiyatronun mermerleri Cihanoğlu Abdülaziz Camii'nin ilk yapımında kullanılmıştır (Bayındır ve Poyrazoğlu, 1966). Özellikle 1899 depreminden sonra, yıkılan camileri yeniden inşa etmek için halka harabelerden yararlanma izni verilmiştir (Atik, 1996).

Agora: Gazi Bulvarı 18. sokak yakınlarında 1946 yılına dek mermer direkleri ve taşları görünen kalıntının Agora olduğu rivayet edilmektedir (Bayındır ve Poyrazoğlu, 1966). Günümüzde bu yer, konut alanıdır.

Kilise ve Tapınak Kalıntıları: 1914'te Hamdi Bey'in bazilikanın kuzey doğusunda bulunan kalıntılarda yaptığı kazıda, Tiral Afrodit Heykel'i bulunmuştur ve kalıntıların Afrodit Tapınağı'na ait olduğu düşünülmüştür (Bayındır ve Poyrazoğlu, 1966).

O.Rayet ve A.Thomas, Tralleis'te birden fazla tapınak bulunduğundan ve mimari açıdan ilgiye değer tek tapınağın Asclepios Tapınağı olduğundan bahsetmektedir (Rayet ve Thomas, 1997). Tapınağın Tahir Paşa Konağı (Katalog no:49)'nın beden duvarında bulunan mermer kalıntı parçasından, Konak çevresinde bulunduğu söylenmektedir (Rayet ve Thomas, 1997).

4.2.2. Osmanlı ve Türk Dönemi Yapıları

4.2.2.1. Anıtsal Yapılar

4.2.2.1.1. Dini Yapılar

Aydın İli Merkez İlçe'de günümüze kadar gelen yedi tescilli cami bulunmaktadır (Harita 5.2). 1671'de kenti ziyaret eden Evliya Çelebi, Aydın'da 47 cami bulunduğundan söz etmektedir (Kısa, 1960). 1891 Devlet Salnamesinde de Aydın Kenti'nde 51 cami, 74 mescit bulunduğu yazmaktadır (Gökbel ve Şölen, 1936).

4.2.2.1.1.1. Camiler, Külliye ve Mescitler

Plan şeması olarak Aydın'daki camiler kare planlı ve tek kubbelidir. Üç bölümden oluşan son cemaat yerleri üzeri, pendentifli küçük kubbelerle örtülüdür. Beden duvarları üç kademe halinde yükselmekte ve her kademede son cemaat yeri saçakları gibi kirpi saçaklar bulunmaktadır.

CİHANOĞLU ABDÜLAZİZ CAMİİ VE KÜLLİYESİ

Konum : Aydın Merkez İlçe, Köprülü Mahallesi, Çankaya Caddesi üzerinde yer almaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : 1756 (1170 H) yılında Cihanoğulları'ndan Müderris Abdülaziz tarafından yaptırılmıştır (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983).

Uzun yıllar kullanılmadığı için yıpranan Cami, 1951 yılından sonra, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından onarılmıştır. 1954 yılında eski medrese, Vakıflar Öğrenci Yurdu olarak kullanılmıştır. 1967 yılında tekrar onarım geçirmiştir. Günümüzde medrese ve cami bölümleri kullanılmaktadır.

Kitabesi :

Her kim bunu bina kılmış Binası... olsun ilahi ruz-i mahşerde şefi'i Mustafa

Sahibu'l-Hayrat ve'l-Haassenat el-Hac Abdül-Aziz efendi

1756 (1170 H) (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983, s. 86).

Mimari özellikler : Aydın cami mimarisinde en çok ilgi çeken Cami, Türk Barok mimarisinin örneklerindendir. Külliye cami, medrese, türbe ve çeşmeden oluşmaktadır (Katalog no:1).

Cami ve Medresesi : Ayda Arel'e göre cami tasarımında Ceneviz Mimarisinin etkileri bulunmaktadır (Arel, 1990). İç süslemelerinde ise barok unsurlar söz konusudur.

Hafif eğimli bir arazi üzerine inşaa edilmiş cami, 9.50x9.50 m boyutlarındadır. Cami; avlusundan 15 basamakla yükseltilmiş bir podyum üzerine, moloz taş arası tuğla malzemeden yapılmıştır. Kare plan üzeri tek kubbe ile örtülü yapının beden duvarları üç kademe halinde yükselmektedir. Her kademede kirpi saçaklar bulunmaktadır. İkinci kademe üzerine oturan kubbe kasnağının dört köşesine sekizgen kule yapılarak ana kubbe desteklenmiş ve farklı bir görünüm kazandırılmıştır. Caminin son cemaat yeri üç bölümden oluşmaktadır. Üzeri üç kubbe ile örtülüdür. Bu kubbeler; sekizgen kasnaklara oturmaktadır.

Yuvarlak kemerli giriş kapısının iki yanında mermer söveli, sivri kemerli pencereler yer almaktadır.

Yapı içinde barok tarzı süslemeler yapıyı zenginleştirmiştir. Kare planlı cami mekanını örten kubbenin pandantifleri üzerinde, duvardan taş konsollar çıkmakta ve kubbe etrafını çevrelemektedir. Pandantifler ve kubbe içi tamamen alçı kabartmalı, barok tarzda süslemelerle bezenmiştir. Oval madalyon, mondualler çevresinde akantus yaprakları, böcek kabukları, meyveler, birbirine girmiş S ve C şeklinde volütler, süslemeleri oluşturmaktadır (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983). Kible duvarındaki mihrap yüksek yapılmış, alçı kabartmalarla süslenmiştir. Bir sıra S motifinin meydana getirdiği bir bordürü izleyen mihrap nişinde, yedi sıra şeklinde alçı mukarnaslar bulunmaktadır. Mihrabın tepe noktasında akantus yaprakları ve böcek kabukları motifleri ile son bulan ve S, C'lerden oluşan bordürle çevrelenmektedir (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983).

Caminin minare pabucu iki kademedden oluşmaktadır. Birinci kademe kare planlıdır. Son cemaat yeri sütunları hizasına kadar yükselen kademenin çevresi, dikdörtgen nişlerle süslenmiştir. İkinci kademe ise beden duvarı birinci kirpi saçak hizasına kadar yükselen kısımdır. Pabuç kısmı üzerine kesik piramit şeklinde, taban üzerine oturan çok kenarlı minare gövdesi yapılmıştır.

Cami avlusunu çevreleyen U şeklindeki medrese, taş ve tuğladan yapılmıştır ve alaturka kiremitle örtülmüştür. Kuzey ve doğu yönünde iki katlı olan medrese, batı yönünde tek katlı ve revaklıdır.

Avlu ortasındaki orijinal şadırvan değiştirilerek, barok tarzı yeni şadırvan yapılmıştır (Bayındır ve Poyrazoğlu, 1966). Yeni şadırvan; dokuz kenarlı mermer havuz etrafında bulunan dokuz sütunun birbirleriyle sivri kemerle birleşmesinden oluşmaktadır. Şadırvan ahşap çatı ile örtülmektedir. Gerek sütunlar, gerekse mermer havuz yüzeyleri herbiri ayrı barok motiflerle süslenmiştir.

Diğer camilerden farklı bir özelliği, yükseltilmiş platform üzerine oturması ve son cemaat yeri altında bulunan mekanlara sahip olmasıdır. Yayvan sivri kemerlerle dışarı açılan ve eskiden çarşı olarak kullanılan bu mekanlar, beşik tonozla örtülüdür. Cami avlusunun sokağa doğru çıkıntı yapan platformu galeri meydana getirmektedir. Boydan boya tonozla örtülmüş olan bu galerinin yan yüzeylerinde iki sivri kemer ve caddeye bakan cephesinde dört kalın payandanın üç bölüme ayırdığı, üç sivri kemerli açıklıklar bulunmaktadır. Caminin giriş kapısı ise bu tonozlu galerinin bittiği noktadan sonra içe doğru girilen nişte bulunmaktadır. Galerinin bittiği diğer noktada ise, türbe ve sebil bulunmaktadır.

Türbe : Kare planlı türbeyi on kenarlı kasnak üzerine oturan kubbe örtmektedir (Katalog no:11). İçinde Cihanoğlu ailesine ait mezarlar bulunmaktadır. Sokağa bakan ön cephesinde barok ve rokoko tarzı süslemeler bulunmaktadır.

Çeşme : Türbenin yanında dikdörtgen bir niş içinde bulunmaktadır.

NASUH PAŞA KÜLLİYESİ

Konum : Aydın Merkez İlçe, Köprülü Mahallesi, Gazi Bulvarı üzerinde bulunmaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : Nasuh Paşa Külliyesi vakfiyesi ve han kapısı üzerindeki kitabeye göre 1708 (1120 H) yılında Nasuh Paşa tarafından yaptırılmıştır (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983).

Mimari özellikler : Külliye; Osman Ağa Medresesi, Mescit, Zincirli Han ve Paşa Hamam'ından oluşmaktadır (Katalog no: 2).

Günümüzde Zincirli Han'ın cepheye bakan birkaç dükkanı ve Paşa Hamamı dışında külliye kullanılmamaktadır. Yapı grupları kullanılamayacak kadar harap durumdadır.

Osman Ağa Medresesi : Külliyenin orta kısmında yer alan medresenin, doğusunda hamam, batısında sokak ve Zincirli Han bulunmaktadır.

U plan şemasına sahip medresenin uç bölümleri yıkılarak yol yapılmıştır. Eski fotoğraflar ve halkın ifadeleri, medresenin kuzey ve güney kanatlarının Zincirli Han'a bitişik olduğunu, medresenin kuzey kanadından mescide geçildiğini, göstermektedir (Madran, 1971).

Moloz taş ve tuğladan yapılmış medrese; dikdörtgen bir avlu etrafında sıralanmış odalardan meydana gelmektedir ve tek katlıdır. Yapıya güney cephesindeki kapıdan girilmektedir. Günümüzde 17 odası harap durumda olan yapının orijinalinde 27 odası vardır (Madran, 1971). 4x4 m boyutlarındaki odalar değişik kullanımlar nedeniyle, özgürlüğünü kaybetmiştir. Her odanın bir kapı ve penceresi ayrıca yan duvarında bir ocak ve ocağın yanlarında bir niş bulunmaktadır.

Medresenin üstündeki duvar izlerinden, ahşap beşik çatı ile örtüldüğü görülmektedir. Odaların kapı ve pencerelerinin açıldığı avlu, revakla çevrelenmektedir.

Nasuh Paşa Mescidi : Külliye'nin kuzeyinde bulunan yapının güneyinde han, batısında yol ve medrese bulunmaktadır.

Bugünkü yol seviyesinden 1-1,5 m yükseklikteki bir zemin üzerine oturan mescit, iki mekandan oluşmaktadır. Kuzeydoğu köşesindeki beden duvarları yıkılmış olan mescit, moloz taş ve arası tuğla hatıllardan oluşmaktadır. Duvarların dış köşe kısımları pahlıdır. Yapı örtüsü ahşap çatıdır.

Alt kattaki pencereler dikdörtgen söveli, üst kattaki pencereler ise sivri kemerlidir.

Kuzey cephesinden girilen ilk mekan, 7x7 m boyutlarındaki ibadet mekanıdır. Giriş kapısının karşısında kible duvarında, yedi kenarlı bir niş şeklinde mihrap bulunmaktadır.

İbadet mekanının güneybatı duvarının köşesinden ikinci mekana geçilmektedir. Yamuk planlı ikinci kısmın, mescidin hocasına ait olduğu düşünülmektedir (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983).

Mescidin mihrap, kapı ve kuzeybatı dış köşesinde bulunan, alçı stalaktit köşe konsolu tüm külliye'de süsleme elemanı olarak kullanılmıştır.

Zincirli Han : Külliye'nin doğusunda yer alan han, 23x28 m boyutlarında avlu ve etrafında iki katlı olarak sıralanan odalardan, ayrıca avlunun güneydoğu köşesinden geçilerek girilen küçük bir avludan oluşmaktadır.

Zincirli Han ile ilgili bilgiler 4.2.4.1. Hanlar ve Oteller bölümünde yer almaktadır.

ÜVEYS PAŞA CAMİİ

Konum : Aydın Merkez İlçe, Köprülüt Mahallesi, Sakarya Caddesi üçüncü sokak üzerindedir.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : 1568 (976 H) yılında Mevlana Nazır Kadir Muhiddin Oğlu Üveys Paşa tarafından yaptırılmıştır. 1899 yılında deprem ve Yunan işgali ile zarar gören cami 1948 yılında Bosnalı Hacı Hakkı ile kardeşi tarafından onartılmıştır.

Kitabesi :

Kad bana hazel mescidi'l

El Hazreti Üveys Paşa ibni Mehmet

Fisene sittetü seb'in-e mietu bade hicretü

El nebeviyye Ahmedül muhtaç

(976 H)1568 (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983, s. 655).

Mimari özellikler : Kare plan üzeri tek kubbelidir ve alaturka kiremitle örtülmüştür (Katalog no:3). Kubbe kasnağı kare olarak 60 cm yükseltilmiş ve küçük köşe trompları ile sekizgen hale getirilmiştir. Kubbe dört köşesinden payandalarla desteklenmiştir. Üç bölümden oluşan son cemaat yeri üzeri pandantifli küçük kubbelerle örtülüdür. Son cemaat yeri sütunları yukarıya doğru incelmekte, klasik baklavalı başlıklarla son bulmaktadır. Gergi demirleri ile caminin beden duvarlarına bağlanmaktadır.

Caminin beden duvarına bitişik olan minarenin kaidesi, kare planlıdır. Kaide üzerinde sekizgen hale gelmiş pabucun, her kenarı sivri kemerli küçük nişlerle çevrelenmiştir. Tek şerefeli olan minare gövdesi, şerefe alt stalaktitlerle süslenmiştir (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983).

İç mekanda kubbe içi boyalıdır. Üç sıra halinde pencereler bulunmaktadır. Sekiz kenarlı nişte mihrap bulunmakta ve içi mukamaslarla son bulmaktadır. Mihrap nişinin köşelerinde, iki küçük yalancı sütun ve üstünde Bursa kemeri profili bulunmaktadır.

ESKİ-YENİ CAMİİ

Konum : Aydın Merkez İlçe, Hasan Efendi Mahallesi, Gazi Bulvarı üzerinde bulunmaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : 1585 (993 H) yılında Üveys Paşa'nın kardeşi Hasan Çelebi tarafından yaptırılmıştır (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983).

Hasan Çelebi Camii olarak bilinen yapı, 1899 yılı depremi ve Yunan işgalinden hasar görünce cami yeniden yaptırılarak, Eski-Yeni Cami adını almıştır.

Mimari Özellikleri : 11x11 m boyutlarında kare planlı ve tek kubbelidir (Katalog no:4). Kesme taştan yapılmıştır. Üç bölümden oluşmuş son cemaat yerinin üstü üç küçük kubbe ile örtülüdür.

Caminin beden duvarına bitişik minaresi, 1899 yılı depremiyle yıkılmış ve yeniden yapılmıştır. Minarenin kare kaidesi, son cemaat yeri saçak hizasında bir silme ile çevrelenmiştir ve üzerinde kesik piramit şeklinde pabuç yer almaktadır. Tek şerefesi bulunan minare gövdesi, çok kenarlı olup geç dönem özelliği taşımaktadır.

İç mekanda; beden duvarlarından kubbeye geçişte köşe trompları kullanılmış ve kubbe altı konsollar ve taş silme ile çevrilmektedir (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983).

Cami'nin mihrap ve mimberi mermerdendir. Mihrap nişi beş kenarlıdır ve niş köşelerinde burmalı iki yalancı sütun bulunmaktadır. Minber taş merdiven ile çevrelenmektedir. Korkuluklar; ajurlu geçmelerle işlenmiştir. Üçgen panolu korkuluğun ortasında ajur işlenmiş bir daire bulunmaktadır. Minber kapısı kenarları burmalı sütunludur.

RAMAZAN PAŞA CAMİİ

Konum: Aydın Merkez İlçe, Ramazan Paşa Mahallesi, Çarşı İçi'nde bulunmaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : 1594 (1003 H) tarihinde Üveys Paşa'nın kardeşi Ramazan Paşa tarafından yaptırılmıştır. Cami, 1899 yılı yer sarsıntısı ile yıkılınca, 1901 yılında Sökeli Halil Paşa tarafından özgün şeklinden farklı olarak yeniden yaptırılmıştır.

Mimari Özellikleri : 10x10 m boyutlarında kare plan üzeri tek kubbe örtülüdür (Katalog no:5). Kesme taştan yapılmıştır. Son cemaat yeri üç bölümlü ve üzeri küçük kubbe ile örtülüdür. Son cemaat yerinde, klasik baklavalı sütunlar olmasına rağmen, yapı geç dönem özellikleri taşımaktadır. Son cemaat yerindeki cami kapısı karaağaçtan yapılmış olup kanatları oymalarla süslüdür.

Cami beden duvarları üç kademelidir. Alt kademeler Avrupa mimarisi özelliğinde taş işçiliği duvar örgüsünde yapılmıştır. Hem giriş kapısı, hem de pencerelerin yan söveleri yukarı doğru uzatılarak üçgen alınlıklar meydana getirmektedir. Su damlası şeklinde yapılmış ikinci sıra pencereler değişik bir görünüm sunmaktadır. Üst kademesinde silindirik kubbe kasnağının eteğinde 16 yuvarlak pencere ve yay kemerleri ile barok tarzı özellikler göstermektedir. Camiye bitişik olan minaresi tek şerefeli olup, minare gövdesi sekiz köşelidir ve her köşesi yuvarlak profilli olarak işlenmiştir. Külâhı ise boğumludur.

İç mekan alçı kabartmalar, renkli cam ve ağaç oymacılığı ile zenginleştirilmiştir. Nakışları ve tromplar arasındaki pandantiflerin altın yaldızlı kabartma bitki motifleri; geç dönem barok süslemeleri etkisindedir (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983).

Yarım silindirik mihrabın kenarı korent başlıklı sütun ile başlık üzerindeki alınlık ise ajurlu akantüs yaprakları ile süslüdür (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983). Taştan yapılmış minber nakışlarla bezenmiştir.

AĞAÇARASI CAMİİ

Konum : Aydın Merkez İlçe, Güzelhisar Mahallesi, Büyük Menderes Caddesi üzerindedir.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : 1659 (1069 H) yılında Ahmet Şemsi Paşa tarafından yaptırılmıştır. Cumhuriyet döneminde onarılmıştır. Cami yaptıranın adı dolayısıyla Şemsi Paşa Cami, minaresinin kırmızı tuğladan yapılması nedeniyle Kırmızı Minare Cami olarak da adlandırılmaktadır.

Mimari Özellikleri : Kesme taştan yapılmış cami kare planlı ve tek kubbelidir (Katalog no:6). Kubbe üzeri alaturka kiremitle örtülüdür. Son cemaat yeri bulunmamaktadır. Yakın dönemlerde cami önüne sundurma yapılmıştır.

Sıvayla kaplanmış beden duvarları iki kademelidir ve kubbe kasnağını, dört köşesindeki payandalar desteklemektedir.

Yapıda üç pencere dizisi vardır. Alt sıradan yukarıya doğru gittikçe pencere boyutları küçülmektedir. Pencereler oldukça sadedir.

Caminin beden duvarına bitişik olan minare kaidesi, cami beden duvarının ilk kademesine kadar yükselmektedir ve kesme taştan yapılmıştır. Boğumlu pabucun üzerinde kırmızı tuğladan yapılmış, silindirik minare gövdesi yer almaktadır. Tek şerefeli olan minare üç boğumdan oluşan külahla son bulmaktadır.

Cami içi oldukça aydınlık, sade ve duvarları sıvalıdır. Kubbe geçişi tonozlarla sağlanmıştır.

Mihrap nişi yuvarlak üstü gittikçe daralan mukarnaslarla süslüdür. Yenilenen minber oldukça sadedir.

SÜLEYMAN BEY CAMİİ

Konum : Aydın Merkez İlçe, Cumhuriyet Mahallesi, İstasyon Meydanı'nda bulunmaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : 1683 (1095 H) yılında Ahmet Paşa'nın torunu ve Cezayir Beylerbeyi Mustafa Paşa'nın oğlu, Hacı Süleyman Bey tarafından yaptırılmıştır (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983). Mimar Sinan'ın kalfalarından birine yaptırıldığı söylenen cami; Yunan işgalinde zarar görmüştür. 1954-1958 yılları arasında Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından restore edilmiştir.

Mimari Özellikleri : Kesme taştan yapılmış cami, 12x12 m boyutlarında kare planlı ve basık kubbe ile örtülüdür (Katalog no:7). Kubbe 16 kenarlı yüksek bir kasnak üzerine oturmaktadır. Kasnağın her kenarında toplam 16 adet pencere bulunmaktadır.

Son cemaat yeri, üç bölümden oluşmakta ve üzeri pendentifli küçük kubbelerle örtülmektedir. Orta kubbe diğerlerinden biraz daha yüksektir.

Beden duvarının kademelerindeki saçaklar ve kubbe saçığı taş silmelidir.

Caminin beden duvarına bitişik minare kaidesi, kesme taştan yapılmıştır. Beş kenarlı olan kaide, beden duvarı hizasına kadar yükselmektedir. Kaide üzerinde kubbe kasnağı hizasına kadar uzanan pabuç, çok kenarlı gövdeye silmeyle birleşmektedir.

İç mekanın kubbe içi özgün olmayıp sonradan yapılmış kalem işleri ile süslüdür.

Mihrap beş kenarlı nişten oluşmakta, yalın ve kesme taştan yapılmıştır. Minber beyaz mermerden yapılmış ve oldukça sadedir. Merdiven altı ajurlu nakışlarla süslüdür (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983).

HACI ÖMER DEDE MESCİDİ

Konum : Aydın Merkez İlçe, Kurtuluş Mahallesiinde bulunmaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : Yapı Hacı Ömer tarafından yaptırılmıştır.

Mimari Özellikleri : Moloz taştan tekke olarak yapılmış yapı, günümüzde mescit olarak kullanılmaktadır (Katalog no:8).

Mescidin ibadet bölümü kare plan üzeri tek kubbelidir. Alaturka kiremitle örtülü kubbe sekizgen kasnak üzerine oturmaktadır. İbadet bölümünün doğu ve batı yönündeki beden duvarlarında hafifletme kemerleri bulunmaktadır. Mekan bu yönlerde bulunan ikişer pencere ile ışık almaktadır.

Özgün durumunda son cemaat yerindeki kolonların üzeri örtülü iken, günümüzde kemerler arası doldurulmuştur (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983). Üç bölümden oluşan son cemaat yerinin orta bölümü kubbe, doğu yönündeki bölümü aynalı tonoz, batı yönündeki bölümü ise, beşik tonozla örtülüdür.

Dış cephede mermer pencere söveleri dışında hiçbir süslemesi olmayan yapının dış ve iç mekanı sadedir.

NAMAZGAH VE HAZİRE YAPILARI

Konum: Kemer Mahallesi, Kemer Meydanı'nda bulunmaktadır. Antik dönemlerde kullanılan Kervan Yolu üzerindedir.

Mimari özellikleri: Yapı harabe durumundadır. Yapıdan sadece yükseltilmiş bir platform üzerinde, dört köşede bulunan birer ayak ve platform yanındaki kütle kalmıştır (Katalog no:9). Aydın Belediyesi tarafından çevre düzenlemesi, yüzeysel temizlik ve onarım yapılmıştır.

4.2.2.1.1.2. Türbeler

Aydın Kent Merkezi'nde Alihan Baba Türbesi, Cihanoğlu Türbesi ve Atike Hanım Türbesi bulunmaktadır (Harita 5.2).

ALİHAN BABA TÜRBEİ

Konum : Aydın Merkez İlçe, Veysi Paşa Mahallesi, Sakarya Caddesi ikinci sokak ile Gazi Bulvarı köşesinde bulunmaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : Aydın'da Aydınoğullarından kalan tek yapıdır. XIV. yüzyılda yapıldığı düşünülmektedir (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983). Yapı uzun süre harap bir durumda kalmış, 1996 yılında Aydın Belediyesi tarafından restore edilmiştir.

Mimari Özellikleri : Moloz taş arası yer yer tuğla kullanılarak yapılmıştır (Katalog no:10). Türbenin üzeri kubbe ile örtülüdür. Kare planlı kasnak üzerine, üstü basık bir konik örtülü sekizgen kubbe oturmaktadır.

Yapı biçim ve üst örtüsü ile, Selçuklu yapım sanatı etkilerini taşımaktadır.

Türbenin sivri kemerli niş biçimindeki portalı dikkat çekici özelliktedir. Kapının üst kısmında, cephede kenarları 10 cm'lik kare olarak algılanan tuğlaların meydana getirdiği damla taşı süslemelidir.

Yapı içinde, Selçuklu tarzı dört mezar yeralır. Mezarların baş kısımlarında yazılı taş bulunmaktadır. Selçuklu mezarlarında olduğu gibi, zincire asılı kandil resmi vardır (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983). Sandukaların ikisinin üzerinde 1381 ve 1391 tarihleri bulunmaktadır. Mezarlardan İsmail bin Alihan ve babası Şahin bin Alihan'a ait olanlar bilinmektedir. Diğerlerinin aidiyeti konusunda kesin bilgi yoksa da, birinin kadın mezarı olduğu belirlenmiştir (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983).

CİHANOĞLU TÜRBEŚİ

Konum: Cihanoğlu Abdülaziz Camii ve Külliyesi içinde yer almaktadır.

Mimari Özellikleri: Kare planlı türbeyi on kenarlı kasnak üzerine oturan kubbe örtmektedir (Katalog no:11). Sokağa bakan ön cephesinde barok ve rokoko tarzı süslemeler bulunmaktadır.

Türbe içerisinde Cihanoğlu ailesine ait mezarlar bulunmaktadır.

ATİKE HANIM TÜRBEŚİ

Konum : Aydın Merkez İlçe, Köprülü Mahallesinde bulunmaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : 1774 yılında Abdullah Paşa'nın kızı Atike Hanım tarafından yaptırılmıştır.

Mimari Özellikleri : Yığma taş ve tuğladan yapılmıştır (Katalog no:12). Kare plan üzeri sivri kubbe ile örtülüdür. Kubbe eteğinde köşelerde kuleler vardır. Çeşme ile bitişik olan yapının; köşesinde ve çeşme ile birleştiği yerde yuvarlak tuğla bordürler bulunmaktadır. Tuğla bordürlerin oluşturduğu türbenin, dikdörtgen düz lento üzeri sivri kemerli penceresi vardır. Yapı günümüzde harap durumdadır.

4.2.2.1.2. Sosyal Yapılar

4.2.2.1.2.1. Eğitim Yapıları

XIX. yüzyıl sonlarında Aydın İli'nde 50 kadar medrese bulunmaktadır (Yurt Ans., 1982). Fakat günümüze ulaşabilmiş en eski eğitim yapısı Fatma Hanım Sübyan Mektebidir. 1891 yılında yapılmış olan Aydın Sanat Okulu ve 1925-1926 yılları arasında yapılmış, Aydın Cumhuriyet Mektebi (A.D.Ü. Rektörlük Binası) günümüze ulaşabilmiş tescilli eğitim yapılarıdır (Harita 5.2.).

FATMA HANIM SÜBYAN MEKTEBİ

Konum : Aydın Merkez İlçe, Hasan Efendi Mahallesi, Gazi Bulvarı sekizinci sokakta bulunmaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : Kitabesine göre 1753-54 (1167 H) yıllarında Hüseyin Bey Kızı Fatma Hanım tarafından yaptırılmıştır.

Çeşme Kitabesi:

Çeşme-ı âb-ı hayât dünyada derler bi misl-'reşk eder senâ sezâ cennette ana selsebil.

Pâyine müştak olup şat fîrat çağlar akar-yüz sürer dergâh'ı-hakka dâima derya – yı nil.

Tarihi fevti ile birdir işbu hayrın sahibi – binyüzaltmışyedide hanım afife öyle bil.

Fi senete elf ve mieti ve seba ve sittin 1167.

Sebil Kitabesi:

Zil hasenât yezhibün esseyyat-binâ kaldı bu sebili sahib ül-hayrat.

İçenlere olsun rahat ile âfiyât- sahibinin yeri olsun cenan-ı âliyât.

Hamza Bâni zade esseyyid el-hâc Hüseyin bek kerimesi el-hâce Fatıma hanımruhuna saâdet.

Kitabeler; Oktay Aslanapa tarafından okunmuştur (Cantay, 1979, s. 25)

Mimari Özellikleri : Dikdörtgen planda inşa edilmiş iki katlı yapıda çeşme, sebil ve sübyan mektebi bulunmaktadır (Katalog no:13). Yapı, çok ilginç cephe özelliğine sahiptir. Saçak hattından yükselen şerefeli yalancı minareleri ve yarım daire köşe payeleri, yapıya değişik bir tarz kazandırmaktadır. Cephede sivri kemerli niş içerisinde kapı ve pencereler vardır. Bugün teknesi dolmuş çeşme ve sebil zemin katta bulunmaktadır.

Çeşme ile sebilin ortasından merdivenle üst kata çıkılmaktadır. Üst katta iki mekan bulunmaktadır. Güneydeki mekan mektebin sınıfıdır. Sınıfta mihrap bulunmaktadır.

AYDIN SANAT OKULU

Konum: Topyatağı mevkiinde, Tralleis yerleşim alanında bulunmaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : Yapı, 1891 yılında yapılmıştır.

Mimari Özellikleri : Günümüzde Aydın Teknik Lisesi olarak kullanılan yapı; yığma taştan, bodrum ve iki katlı olarak yapılmıştır (Katalog no:14). Güney cephesinde yuvarlak kemerli, taş söveli, kuzey cephesinde düz lentolu, taş söveli olmak üzere iki giriş kapısı bulunmaktadır. Tüm cephelerde; bodrum katta basık kemerli pencereler, diğer katlarda basık kemerli, taş söveli ve kilit taşlı pencereler bulunmaktadır. Cepheler köşe, kat, saçak bordürleri ile çevrelenmiştir. Yapı çıkmalar dışında kare forma sahiptir. Köşe odaları ve doğu, batı cephesindeki orta odalar; her katta cephe yüzeyinden dışarı taşmaktadır.

İç mekanda; çevresi hol duvarı ve pencereleri ile çevrili iç avlu bulunmaktadır. İç avlunun üzeri demir doğramalı cam ile örtülüdür. Zemin kat ve üst katta bulunan holü, odalar çevrelemektedir. Üst kata batı yönündeki odaların ortasındaki merdivenlerden çıkılmaktadır.

A.D.Ü. REKTÖRLÜK BİNASI – AYDIN LİSESİ

Konum: Meşrutiyet Mahallesi, Selim Yatağan Sokak'ta bulunmaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : 1925-1926 yılları arasında yapılmıştır. 1928 yılından sonra Aydın Lisesi olarak kullanılmıştır. 1995 yılında Adnan Menderes Üniversitesi tarafından restore edilerek kullanılmaktadır.

Mimari Özellikleri : Erken Cumhuriyet dönemi yapısıdır (Katalog no:15). Yığma taştan, tek katlı yapılmıştır. Güney ve doğu yönlerindeki giriş kapılarından günümüzde doğuda olan kullanılmaktadır. Yapı; orta hol ve iki yanındaki odalardan oluşmaktadır.

4.2.2.1.2.2. Hamamlar

Aydın kentinde günümüze Gümrük Önü veya Çifte Hamam, Cemal Bey Hamamı, Paşa Hamamı ve Bedesten İş Hanı inşaatında ortaya çıkan hamam kalmıştır (Harita 5.2). Bedesten İş Hanı inşaatında bulunan hamam (Katalog no:19) harap bir durumdadır ve yapıyla ilgili rölöve ve restorasyon çalışmaları sürmektedir.

GÜMRÜK ÖNÜ VEYA ÇİFTE HAMAM

Konum : Aydın Merkez İlçe, Veysi Paşa Mahallesi, Gazi Bulvarı altıncı sokakta yer almaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : Kimin tarafından yaptırıldığı bilinmeyen yapının mimari karakterinden, XVI. yüzyıl yapısı olduğu anlaşılmaktadır (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983).

Mimari Özellikleri : Kadınlar ve erkekler kısmından oluşan hamam L planlıdır. Moloz taştan yapılmış yapı, Aydın'ın en güzel sivil mimari örneklerindendir (Katalog no:17).

Hamamın, batı cephesinden girilen kare planlı kadınlar soyunmalığı üzeri, tuğladan yapılmış kubbe ile örtülüdür. Mekanı batı yönünde açılmış dikdörtgen söveli, sivri tuğla kemerli iki pencere aydınlatmaktadır. Soyunmalık bölümünden ılıklığa geçilmektedir. Dikdörtgen formlu ılıklik bölümünün üzeri iki adet aynalı tonozla örtülmüştür. Ilıklığın; güney-doğu duvarlarının köşesinden tuvalete, kuzey duvarı ortasından sıcaklık bölümüne geçilmektedir. Dikdörtgen formda olan sıcaklık bölümü iki sivri kemerle üç bölüme ayrılmıştır. Orta bölüm kubbe, yan bölümler ise aynalı tonozlarla örtülmüştür. Sıcaklık bölümü, kubbe ile örtülü iki halve hücresi ile su sarnıcına bağlanmaktadır.

Güney cephesinden girilen erkekler soyunmalığı ise; kare planlıdır. Üzeri kubbe ile örtülü bölümün trompları dilimli ve baklavahıdır.

Erkek soyunmalığının etrafında sekiler bulunmaktadır. Orijinal durumdaki sekilerin ortasında 12 kenarlı mermer havuz bulunmaktadır (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983). Mekanı batı ve güney cephelerindeki dikdörtgen söveli sivri tuğla kemerli pencereler aydınlatmaktadır.

Erkek soyunma bölümünden üç basamakla ılıklik bölümüne geçilmektedir. Dikdörtgen formdaki ılıklik, iki sivri kemerle üç bölüme ayrılmaktadır. Orta bölüm kubbe, doğu taraftaki bölüm aynalı tonoz, batı tarafındaki ise çapraz tonozlarla örtülmüştür. Güney ile doğu duvarlarının köşesinde tuvalet mekanına, kuzey duvarının ortasından da sıcaklik mekanına girilmektedir.

Sıcaklik mekanında ortada kubbeli bir mekan bulunmaktadır. Bu mekanın dört kenarında aynalı tonozlarla örtülmüş eyvanlar ve bunların köşelerinde kubbeli halvet odaları vardır. Orta bölümdeki kubbe pandantiflerinin içi mukarnaslarla süslüdür ve kubbede, sekizgen aydınlık feneri bulunmaktadır. Sıcaklik mekanının kuzeyinde yer alan sıcak su sarnıcı ve külhan ile yapı son bulmaktadır.

CEMAL BEY HAMAMI

Konum : Aydın Merkez İlçe, Köprülü Mahallesinde bulunmaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : 1763 (1177 H) yılında Cemal Bey tarafından yaptırılmıştır.

Mimari Özellikleri : Hamam duvarları moloz taştan yapılmıştır (Katalog no:18). Hamam duvarları kirpi saçaklarla son bulmaktadır. Ilıklık bölümünde ise, üst örtüyü gizleyen saçak korkulukları bulunmaktadır. Üst örtü alaturka kiremittir.

Hamama batı cephesinden girilmektedir. İlk mekan olan soyunmalık bölümü sekizgen kasnağa oturan kubbe ile örtülüdür. Bu bölümün beden duvarları, diğer bölümlerinkinden yüksektir.

Soyunmalık bölümünün batı duvarından bir hole geçilmektedir. Aynalı tonozla örtülü holden, tuvalet ve ılıklik mekanına geçilir. Kemerle iki bölüme ayrılan ılıklik mekanı, iki ayrı aynalı tonozla örtülmüştür. Ilıklik mekanının doğu kenarında sıcaklık bölümü bulunmaktadır. Kare olan mekanın, üzeri kubbe ile örtülüdür. Sıcaklık bölümünün doğu kenarında üzeri kubbe ile örtülü halvet odası bulunmaktadır.

PAŞA HAMAMI

Konum: Aydın Merkez İlçe, Köprülü Mahallesi, Gazi Bulvarı üzerinde bulunmaktadır. Nasuh Paşa Külliyesinin, batı ucunda bulunan hamamın, doğusunda medrese bulunmaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : Nasuh Paşa Külliyesi ve Paşa Hamamı vakfiyesi ve han kapısı üzerindeki kitabeye göre 1708 (1120 H) yılında Nasuh Paşa tarafından yaptırılmıştır (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983).

Mimari özellikler : Paşa Hamamı zamanla yıkılmıştır. 1954 yılında, beş basamakla ulaşılan mevcut kalıntının üzeri tamamlanmış ve betonarme örtü ile kapatılmıştır.

Beden duvarları; moloz taş ve tuğla kırıklarından yapılmıştır (Katalog no:19). Güney cephesinden yapının soyunmalık bölümüne girilmektedir. Tavanı ve soyunma kabinleri ahşap olan bölümün, doğu duvarının ortasındaki kapıdan ılıklik bölümüne girilmektedir.

Üç sivri kemerle üç bölüme ayrılan ılıklığın her bölümünün üzerinde bir kubbe vardır. Kubbeler, sivri kemerler ve köşelerde aslan göğüsleri tarafından desteklenmektedir (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983). Ilıklik bölümünün kuzeyinde, tuvalet ve hamamın su deposuna çıkan merdivenin bulunduğu mekan vardır. Ilıklik bölümünün doğusunda, sıcaklık bölümü bulunmaktadır. Kare planlı sıcaklık bölümünün üzeri köşelerinde trompları olan kubbe ile örtülüdür.

4.2.2.1.2.3. Su Yapıları

İklimin sıcak olması, insanların hayır olarak su dağıtmaları, Aydın'da sebil ve çeşme yapılarının yapılmasında önemli rol almıştır. Cihanoğlu Külliyesi içindeki sebil ve çeşme, Fatma Hanım Sübyan Mektebi'nin sebil ve çeşmesi, Ramazan Paşa Mahallesi Hükümet Bulvarı üçüncü Sokak'ta yer alan sebil (Katalog no:20), Atike Hanım Çeşmesi (Katalog no:12), Şevketiye Çeşmesi, Evkaf Hazinesine ait Çeşme (Katalog no:21), Kemer Mahallesi ve Orta Mahallesi Caddesi'ndeki çeşmeler Aydın'da günümüze ulaşabilmiş su yapılarındandır (Harita 5.2).

Sebil ve çeşmelerin dışındaki su yapıları olarak; Aydın Kent Merkezi'ni ortadan ikiye ayıran, Tabakhane Deresi'nden geçiş sağlamak amacıyla yaptırılan köprüler belirtilebilir. Dere üzerinde Karanlık Köprü, İlhanoglu Köprüsü, Nazilli Köprüsü, Çavuş Köprüsü bulunmaktadır. Karanlık Köprü 1837-1840 yılları arasında, İlhanoglu Köprüsü yapı tarzına göre XVI. yüzyılda, Nazilli Köprüsü Antik çağlarda, Çavuş Köprüsü ise olasılıkla 1700-1710 yılları arasında yapılmıştır (Bayındır ve Poyrazoğlu, 1966).

ATİKE HANIM ÇEŞMESİ

Konum : Aydın Merkez İlçe, Köprülü Mahallesi'nde Atike Hanım Türbesi yanında bulunmaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : 1774 yılında Abdullah Paşa'nın kızı Atike Hanım tarafından yaptırılmıştır.

Mimari Özellikleri : Moloz taş ve tuğladan yapılmıştır (Katalog no:12). Atike Hanım Türbesi ile bitişik olan çeşmenin köşesinde ve türbe ile birleştiği yerde yuvarlak tuğla bordürler vardır. Dikdörtgen niş içindeki sivri kemerli ikinci bir niş yüzeyinde çeşme bulunmaktadır. Su sivri kemerli bir delik içerisinde lüleden akmaktadır. Su düzeneği duvar arkasındadır. Yapı günümüzde harap durumdadır.

4.2.2.1.3. Ticari Yapılar

4.2.2.1.3.1. Hanlar ve Oteller

Evliya Çelebi Aydın'da dokuz büyük han olduğunu söylemektedir (Kısa, 1960). Aydın'da günümüzde sadece Zincirli Han bulunmaktadır. Ayrıca, günümüzün konaklama yapılarından Madran Oteli Aydın'ın tescilli yapılarındandır (Harita 5.2).

ZİNCİRLİ HAN

Konum: Aydın Merkez İlçe, Köprülü Mahallesi, Gazi Bulvarı üzerinde bulunmaktadır. Yapı Nasuh Paşa Külliyesi içinde yer almaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : Han kapısı üzerindeki kitabeye göre, 1708 (1120 H) yılında Nasuh Paşa tarafından yaptırılmıştır.

Kitabesi :

Cenab-ı Hazret-ı zîşan Nasuh Paşa kim

Kî hayrat için vâz-I müessir etmiş hak

Bu hanı bî bedel eyledi bina el hak

Güzelhisar'a güzel verdi zineti dilcu

Gör bu han-ı şud derya bugün der tarih

Acep bina ve acep han-ı bî bedeldir bu

1120 (Madran, 1971, s. 188)

Mimari özellikler : Han, beden duvarları moloz taş ve aralarında tuğla kullanılarak yapılmıştır (Katalog no:22). Han girişinin bulunduğu güney cephesindeki dükkanlar, sokağa açılmaktadır. Dükkanların han avlusuyla ilişkisi yoktur. Avlunun güney cephesi bu yüzden alt katta sağırdır.

Han'a sivri kemerli ve taş söveli giriş kapısından girilmektedir. Kapı üzerinde bir çerçeve içine yazılmış kitabe bulunmaktadır. Çapraz tonozla örtülü giriş mekanının

kuzeyinden sivri kemerli kapıyla avluya girilmektedir. 23x28 m boyutlarındaki avluya zemin katta 18, birinci katta 26 oda açılmaktadır.

Zemin kattaki odalar doğu, batı ve kuzey yönlerindedir. Güney cephesinde caddeye açılan dükkanlar nedeniyle, zemin katta oda yoktur. Zemin kat odalarının kireç taşı söveli kapı ve pencereleri bulunmaktadır. Pencereler düz, kapılar sivri kemerlidir. Odaların yan duvarlarında konsol taş üzerine oturmuş tuğla kemer alınlıklı, yanında bir niş olan ocak bulunmaktadır.

Avlunun güneydoğu köşesinden bir koridorla küçük avluya geçilmektedir. Yuvarlak tuğla kemerlerle iki bölüme ayrılmış küçük avlu; han duvarları, kuzey ve doğu yönlerindeki istinat duvarları ile çevrelenmiştir. Güneydoğu köşesinde tonozlu bir kare mekan bulunmaktadır.

Üst kata çıkılan merdiven günümüze ulaşamadığından ahşap malzeme ile yapıldığı düşünülmektedir. Üst katta tüm cephelerde avluya bakan odalar bulunmaktadır. Güneydoğu köşesindeki dükkanlar üzerinde bulunan odaların dört tanesi yıkılmıştır. Odalar avluyu çevreleyen revağa açılmaktadır. Günümüzde revak bulunmamaktadır. Avluya bakan beden duvarlarındaki düzenli izlerden burada bir revak olduğu düşünülmektedir. Ahşap döşemeli revağın; 50 cm çapında, 2.00 m yüksekliğindeki sütunlarla taşındığı, avludaki bulgulardan anlaşılmaktadır (Madran, 1971).

MADRAN OTELİ

Konum: Aydın Merkez İlçe, Hasanefendi Mahallesi, Kazım Karabekir Caddesi'nde yer almaktadır.

Yapım Tarihi ve Yaptıran : 20. yüzyılın başlarında inşa edilmiş yapı; Haydar Özde'ye göre Aydın'da çalışmış Macar ustalar tarafından yapılmıştır (Özde, 2000, Ocak 22).

Mimari özellikler : Yığma taş ve tuğladan yapılmış yapı, iki katlıdır. Batı ve güneye cepheli yapının alt katı dükkan olarak kullanılmaktadır. Üst kat girişi ise, güney cephesindendir (Katalog no: 23).

Odalar, dış cepheye bakmaktadır. Dikdörtgen pencereleri ve dökme demir konsollu açık çıkmaları, köşe, saçak ve kat bordürleri cepheye özgünlük sağlamaktadır.

İç avlulu yapının üst örtüsü kırma çatıdır.

4.2.2.1.3.2. Dükkanlar

Aydın Kenti yüzyıllardan beri ticaret merkezi olmuştur. Bu yüzden dokuma ve tarım ürünlerinin üretildiği veya satıldığı fabrikalar, dükkanlar ve depo binaları bulunmaktadır (Harita 5.2). Ticaretin ilerlediği kentte ayrıca banka yapıları da vardır.

Aydın Yağ Fabrikası en eski tescilli fabrikadır (Katalog no: 24). 20. yüzyılın ilk yarısında inşa edilen yapının, çıkma penceresinin üzerinde bir kitabesi vardır. Kitabede “Filibeli Hacı Süleyman Mahdumları” yazmaktadır (Cevizoğlu, 1996). Fabrika yığma taş temeller üzerine, yığma tuğladan yapılmıştır. Giriş kapısının üzerinde cumba bulunmaktadır. Dikdörtgen pencereleri üzerinde söveleri bulunmaktadır. Büyük bir bahçesi ve müştemilatları bulunan fabrika binası, günümüzde kullanılmamaktadır.

Aydın’daki dükkanlar, genellikle Hasan Efendi Mahallesi’nde bulunmaktadır. Kazım Karabekir Caddesi, sokak dokusu bütünlüğü açısından dükkanların yoğun olduğu bölgedir.

Dükkanlar tek veya iki katlıdır. Tek mekandan oluşan tek katlı dükkanlar, süslemeli saçakları ve tenteleri ile dönemin özelliklerini taşımaktadır (Resim 4.15, Resim 4.16).

Resim 4.15. 1930 sonrası Aydın Hükümet Caddesi'ndeki Dükkanlar

Resim 4.16. 1930 sonrası Aydın Hükümet Caddesi Sokak Görünüşü

İki katlı olan dükkanlarda; alt katlar dükkan, üst katlar depo veya imalathane olarak kullanılmaktadır. Tek bir mekandan oluşan alt katlardan üst kata, mekan içerisindeki merdivenlerle çıkılmaktadır. Kazım Karabekir Caddesi'nde bulunan DYP Parti Binası (Katalog no: 31) gibi alt katta birden fazla dükkan bulunan büyük yapılarda, üst kat alt kattan bağımsız olarak kullanılmaktadır.

Üst katların konut olarak kullanıldığı örneklerle de, rastlanmaktadır. Alt kat dükkan, üst kat konut olan yapılar, 4.3. Konut Mimarisi başlığı altında incelenmiştir.

Dükkanların alt katları kepenk, ahşap veya metal doğrama ile kapatılmıştır. Üst kat cepheleri, süslü söveli pencereleri ve açık çıkmaları ile dikkat çekmektedir. (Katalog no:26, 27, 29, 30). Betonarme çıkmalar demir parmaklıklarla çevrelenmiştir, çift kanatlı ahşap kapıları bulunmaktadır. Yığma tuğladan yapılmış dükkanlar, kiremit üst örtü ile örtülmüştür. Genellikle dükkan çatıları saçak veya saçak bordürü ile bazı örneklerde ise, kalkan duvarı ile sonlanmaktadır (Resim 4.17).

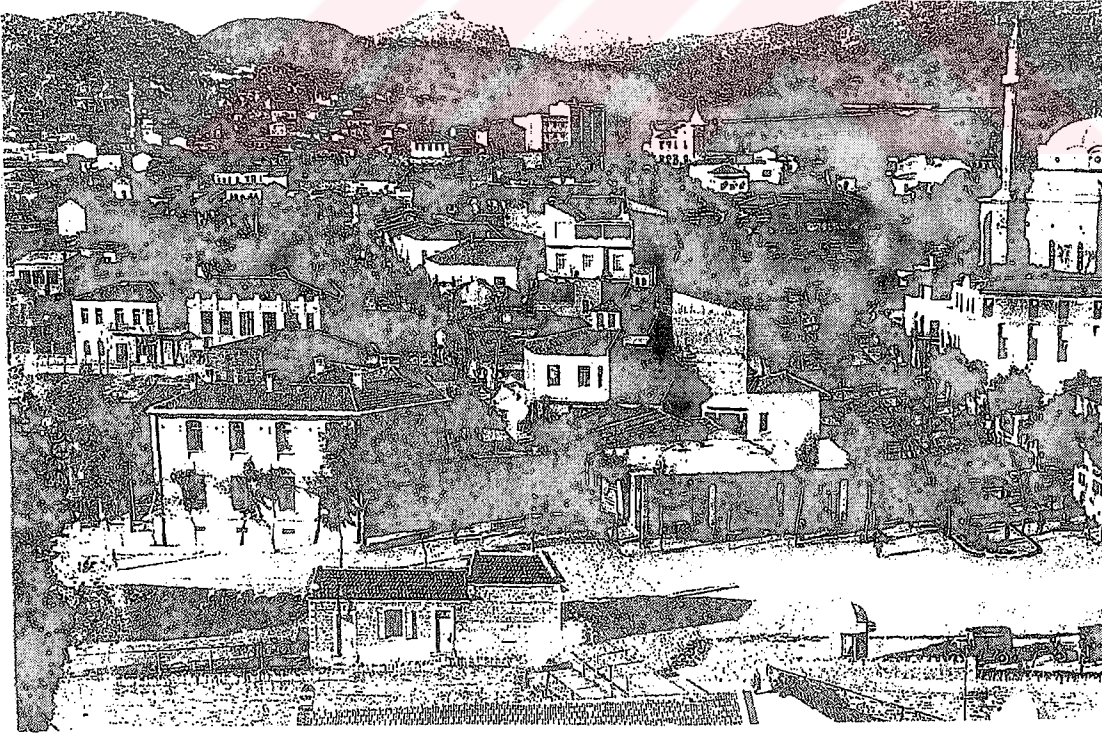
Resim 4.17. Çatısı kalkan duvarı ile son bulan dükkan görünümü

Depo binaları; Cumhuriyet Mahallesi, Cumhuriyet Caddesi üzerinde yer almaktadır. Yığma taş ve tuğladan yapılmıştır. Yan yana sıralanmış depo binaları tek katlı ve beşik çatılıdır. Çatıdan dolayı ön cephelerinde üçgen alınlıklar bulunmaktadır.

Aydın'da Ziraat Bankası ve Tarışbank Binaları olmak üzere iki tescilli banka yapısı bulunmaktadır.

1920-1930'lu yıllarda yapılmış Ziraat Bankası, Aydın'ın en eski banka yapısıdır. Yığma taştan yapılmış yapı; bodrum ve iki kattan oluşmaktadır (Katalog no: 33).

1931 yılında, bodrum ve tek kat olarak yapılmış (Resim 4.18), Tarışbank Binası'na daha sonraki yıllarda ikinci kat ilave edilmiştir (Mimarlar Odası Aydın Temsilciliği Yayını, 1999). Cumhuriyet dönemi mimari karakterinin modernize edilmesi ile tasarlanmış yapı(Katalog no:34), Milli Aydın Bankası tarafından Tarışbank'a devredilmiştir.

Resim 4.18. 1931-1933 yıllarına ait Tarışbank görünümü

4.2.2.2. Konut Mimarisi

Aydın kent merkezi geleneksel konut mimarisi; Tralleis Antik Kenti eteklerinde, günümüzün Veysipaşa, Hasanefendi, Köprülü, Cumhuriyet, Cuma Mahallesiinde yaygın olarak görülmektedir. Geleneksel konut mimarisinden 46 tescilli konut bu mahallelerde bulunmaktadır (Harita 5.2, 5.3.). Yoğun olarak Hasanefendi, Veysipaşa mahallelerinde bulunan tescilli yapıların bir kısmı üçüncü derece arkeolojik sit alanı içerisindedir.

Aydın kent merkezinde yapılar; genel sokak dokusu, merkezsel bir tarihi doku oluşturmamaktadırlar. Yapılar sokak içerisinde dağınık halde bulunmaktadır. 1950'lerden sonra yap-satçılık ve günümüzde de devam eden yağmacılık ile birçok yapı yok edilmiş kent dokusunun kaybolmasına neden olmuştur.

Aydın evlerin tamamı aynı dönem özelliklerini taşımamaktadırlar. Türk ve Rum Evleri özelliklerini taşıyan konutlar dışında, Rum, Türk, Batı konut mimarisi etkilerini taşıyan ve cephelerinde Antik dönem mimari motiflerinin yorumlanmasıyla oluşmuş bezemeler içeren etkileşim yapılarını görmek mümkündür.

Evlerin kaç yılında yapıldıkları kesin olarak bilinmemektedir. Günümüze ulaşabilmiş en eski Rum tipi olarak adlandırdığımız Tahir Paşa Konağı'nın (Katalog no: 49) 1905 (İzmir II numaralı Kurul Arşivi), Askerlik Şubesi Binası'nın (Katalog no: 48), 1915 yılında yapıldığı bilinmektedir. Rum ve Türk evi olarak nitelendirilen yapıların genellikle 1915 ve 1930 yılları arasında, Etkileşim yapılarının ise 1925-1945 yılları arasında yapıldığı yapı cephelerindeki tarihlerden anlaşılmaktadır.

1950'li yıllardan sonra kentleşme politikasıyla birçok tarihi yapı yok edilmiş, daha önceleri dar, birbirleriyle bağlantılı, geçişli ve çıkmaz sokakları bulunan organik yapı yok edilerek, ızgara plan sistemi ile geriye kalan yapılar birbirini dik kesen sokakların içinde yer almıştır.

Eski dönemlerde Aydın sokakları arnavut kaldırım taşları ile kaplanmıştır. Kullanım yoğunluğu az olan yollar, toprak yol ve arnavut taşı kaldırımlardan yapılmıştır. Günümüze özgün döşemesini koruyan sokaklardan örnek kalmamıştır. Bazı nedenlerden dolayı korunamamış ve sokaklar önce parke taşı ile kaplanıp, sonra asfaltlanmıştır.

Konutlara giriş, doğrudan sokaktan veya avludan geçilerek olmaktadır. Konut girişi sokak ilişkisine göre yapılar şu şekilde sınıflanabilir:

1. Sokaktan doğrudan eve girilen arka avlulu şemalar,
2. Sokaktan yan avlu ile eve girilen şemalar,
3. Sokaktan ön avlu ile eve girilen şemalar,
4. Sokaktan ön avlu ile eve girilen arka avlulu şemalar,
5. Sokaktan doğrudan ve yan avlu ile eve girilen şemalar,
6. Sokaktan doğrudan ve arka avlu ile eve girilen şemalar,

Tablo 4.1 de konut girişi ve sokağa göre konumları ve hangi yapılarda bulunduğu gösterilmektedir.

4.2.2.2.1. Plansal Özellikler

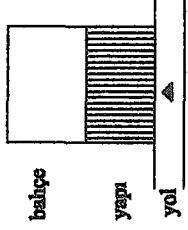
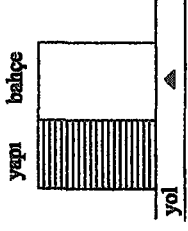
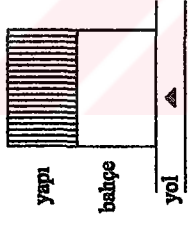
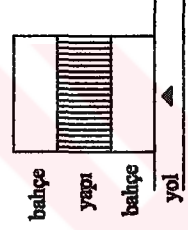
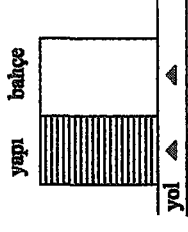
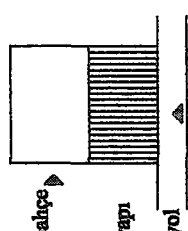
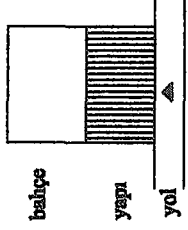
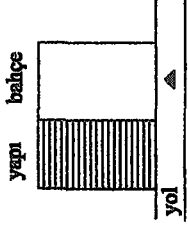
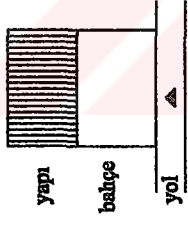
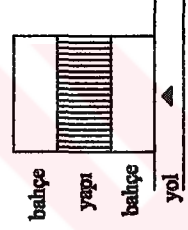
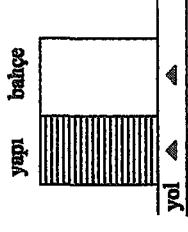
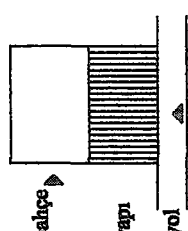
Aydın kent merkezi geleneksel konutları plan şemaları genelde özgün şekliyle korunamamıştır. İlk işlevini ve plan düzenini tamamen yitiren birkaç yapı dışında, genelde yapı plan şemaları servis ve ıslak mekan eksikliğinden dolayı bozulmuştur. Ek mekanlar genelde yapı ile bitişik ve yapı içerisinden geçilecek düzende avluya yapılmıştır. Bazı yapılarda yapı içerisine ilave edilmiştir.

Aydın geleneksel konut mimarisi plan şemaları üç tipte ele alınabilir.

I. Türk Evleri

- I.1. Açık dış sofalı plan tipi
- I.2. Kapalı dış sofalı plan tipi

Tablo 4.1. Aydın Evlerinde Konut Girişi - Sokak İlişkisi

AYDIN KENT MERKEZİ DOKU İNCELEMESİ					KONUT GİRİŞİ - SOKAK İLİŞKİSİ	
T	Sokaktan doğrudan eve girilen arka avlulu şemalar	Sokaktan yan avlu ile eve girilen şemalar	Sokaktan ön avlu ile eve girilen arka avlulu şemalar	Sokaktan doğrudan ve yan avlu ile eve girilen şemalar	Sokaktan doğrudan ve arka avlu ile eve girilen şemalar	
i						
P						
Y	KATALOG NO: 40 KATALOG NO: 43 KATALOG NO: 45	KATALOG NO: 36 KATALOG NO: 39 KATALOG NO: 51	KATALOG NO: 35 KATALOG NO: 83	KATALOG NO: 37 KATALOG NO: 44	KATALOG NO: 47 KATALOG NO: 67 KATALOG NO: 68	KATALOG NO: 52 KATALOG NO: 59 KATALOG NO: 104
A	KATALOG NO: 46 KATALOG NO: 55 KATALOG NO: 56 KATALOG NO: 59	KATALOG NO: 86 KATALOG NO: 87 KATALOG NO: 88 KATALOG NO: 89			KATALOG NO: 77 KATALOG NO: 78 KATALOG NO: 82 KATALOG NO: 84	
P	KATALOG NO: 61 KATALOG NO: 62 KATALOG NO: 63 KATALOG NO: 65 KATALOG NO: 69 KATALOG NO: 70 KATALOG NO: 80 KATALOG NO: 85 KATALOG NO: 90				KATALOG NO: 106 KATALOG NO: 107 KATALOG NO: 117 KATALOG NO: 127	
I						
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.					Hazırlayan : AYLIN ERTEM	

I.2.1. Avludan yapıya girişli

I.2.2. Doğrudan yapıya girişli

II. Rum Evleri

II.1. Yan hollü plan tipi

II.2. Orta hollü plan tipi

II.3. T formda hollü plan tipi

III. Etkileşim Yapıları

III.1. Yan hollü plan tipi

III.2. Orta hollü plan tipi

III.3. T formda hollü plan tipi

III.4. L formda hollü plan tipi

Yapıların oda ve merdiven durumlarına göre ayrımı, Tablo 4.2’de görülmektedir.

Aydın Evleri’nin plan tipolojileri; iki katlı yapılarda üst kat, kullanım yönünden konut ve dükkan olan yapılarda ise, konut olarak kullanılan kat baz alınarak oluşturulmuştur.

Türk Evleri; günümüze ulaşabilen çok sayıdaki Türk evi, geleneksel Türk konut mimarisindeki yapılar gibi karakteristik değildir ve oldukça sadedir. (Katalog no:35-42).

Geleneksel Türk evlerinde bulunan çıkmalar, cumbalar, şahnişinler, gusülhaneler, iç mekanda ve cephede ahşap işçiliği; Aydın’daki mevcut Türk evlerinde görülmemektedir. 1889 yılında meydana gelen deprem, Kurtuluş Savaşı’ndan sonra çıkan yangınlar ve bilinçsiz kentleşme ile bir çok Türk evi yok olmuştur. Bu nedenle; Aydın’da Geleneksel Türk evlerinin hiç yapılmadığı sonucuna varılmamalıdır.

Tablo 4.2. Aydın Evleri'nde Plan ve Cephelet

[illegible]

Türk evlerinde tipoloji, sofanın konumuna göre yapılmıştır. Aydın Türk evlerinde açık ve kapalı dış sofalı plan tipleri bulunmaktadır. Yapıların tipolojilerinde; oda ve merdiven durumlarına göre ayırım Tablo 4.2.'de görülmektedir.

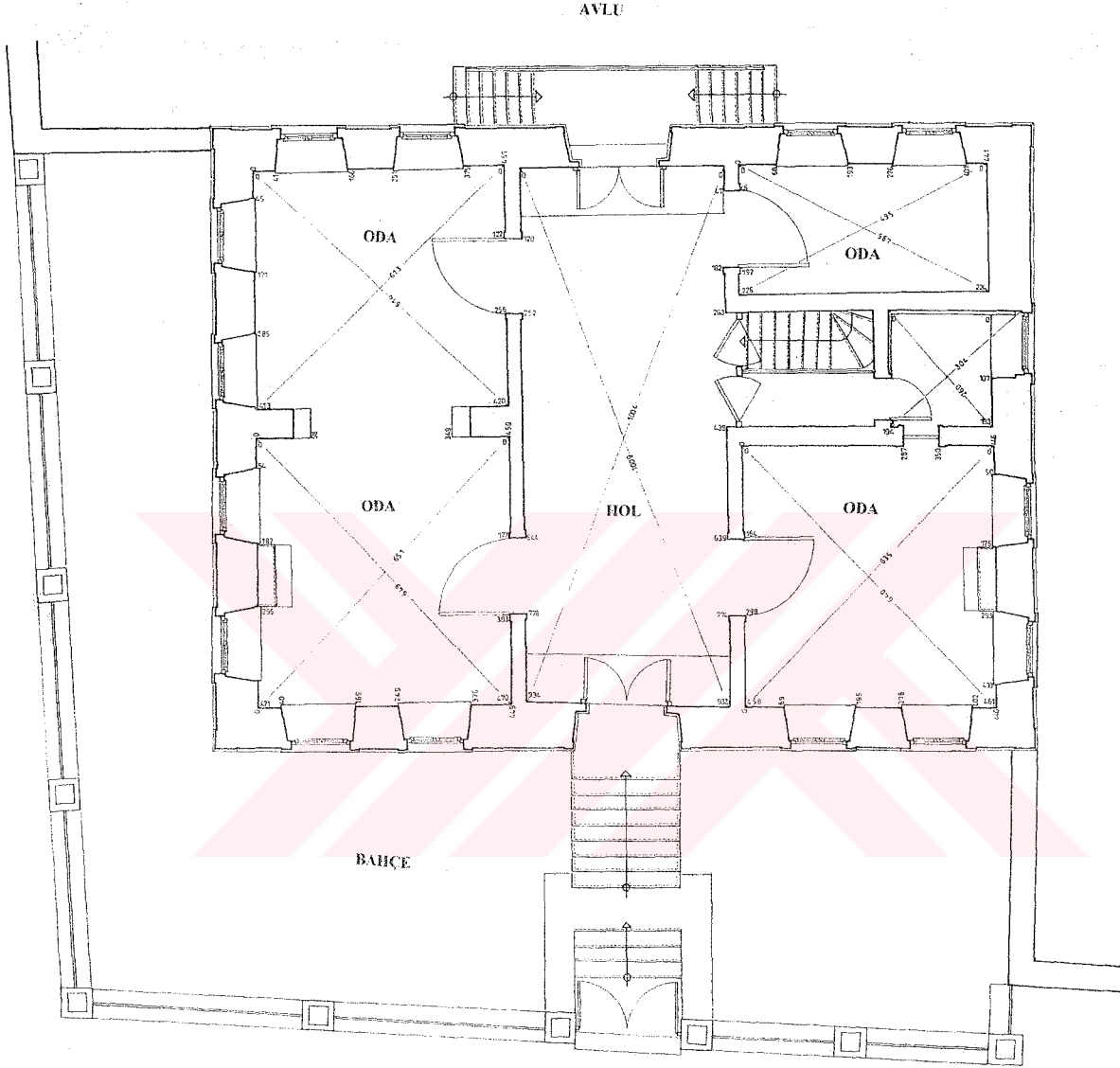
Rum Evleri; Türk evleri gibi günümüze çok az sayıda örnek kalmıştır (Katalog no:43-50). Yığma taş yapım sistemi, kalın ve nişli duvarları, yüksek tavanı ile tipik Rum evi özelliği gösteren yapılar bulunmaktadır.

Rum evleri plan tipolojisi; holün konumuna göre yapılmıştır. Aydın Rum evlerinde; yan hollü, orta hollü (Çizim 4.3, 4.4, 4.5) (Katalog no: 44), T formda hollü plan tipleri görülmektedir. Yapıların tipolojilerinde; oda ve merdiven durumlarına göre ayırım Tablo 4.2'de görülmektedir.

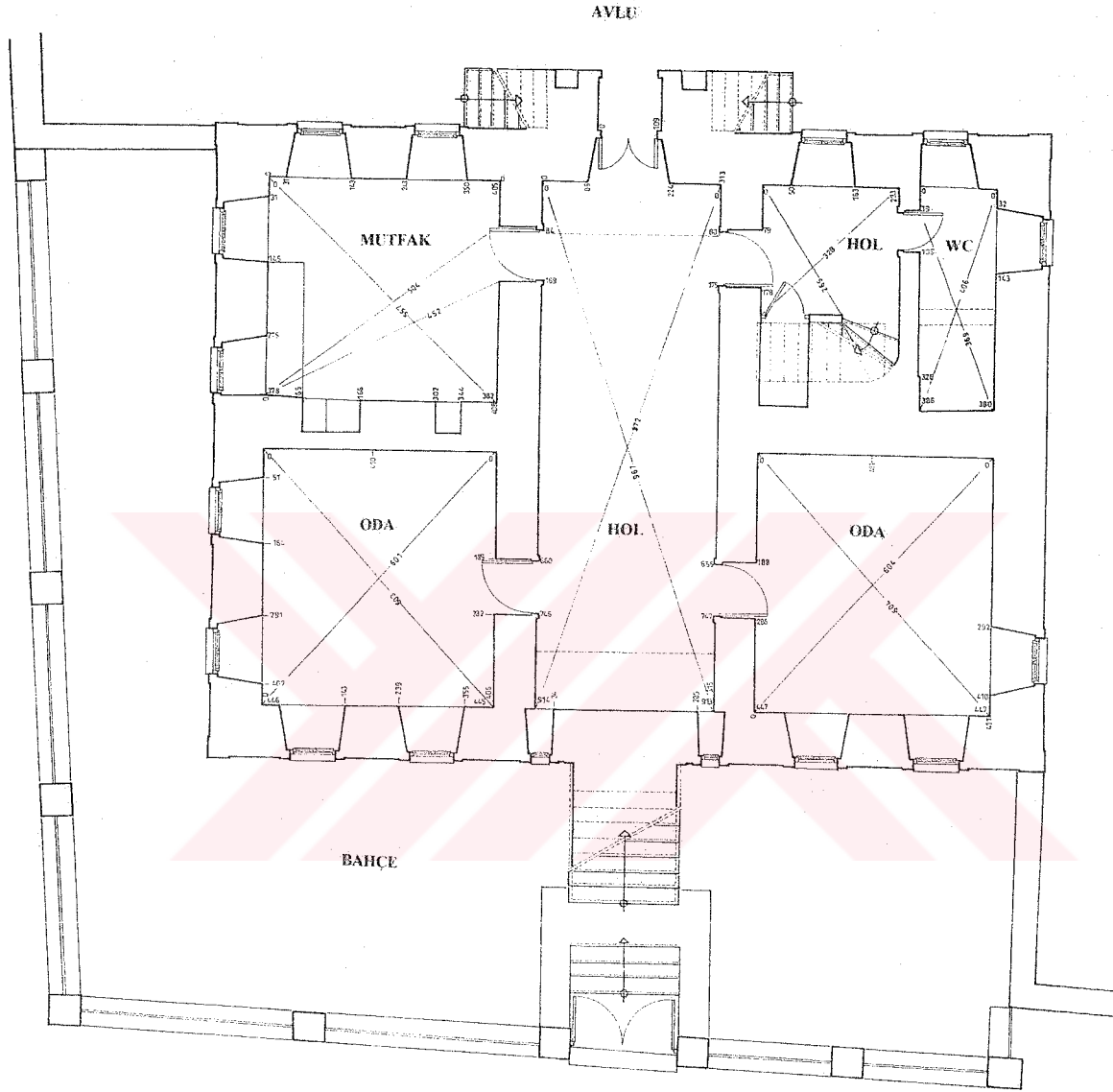
Rum yapılarında dükkan ve konut olarak kullanılan tek yapı; Eski Eserler Sevenler Derneği Binası'dır (Katalog no: 50). Alt katta iki dükkan bulunan yapının , üst katı özgün durumunda tek mekandan oluşmaktadır (Çizim 4.6, 4.7) (Katalog no:50). Günümüzde merdiven üstündeki bölüm Ahşap pano ile kapatılarak, depo oluşturulmuştur.

Etkileşim yapıları; Aydın'da sayı olarak en fazla görülen yapı tipi; etkileşim yapılarıdır (Katalog no:51-131). Yapı cephelerindeki en erken tarih olan 1925 yılı baz alınarak , Etkileşim yapılarının 1925 yılından sonra yaygın olarak yapılmaya başlandığı düşünülmektedir. Yapılar ilk olarak Rum ve Macar yapı ustaları tarafından (Katalog no: 51-54,129), Türkler için yapılmıştır. Daha sonraki dönemlerde, Türk yapı ustaları da bu tarzda yapılar yapmışlardır. 19L-III,197,5 pafta-ada-parselde bulunan Türk evi yapısı (Katalog no: 38) ile 19L-III,199,15 pafta-ada-parselde bulunan Etkileşim yapısı (Katalog no: 104)'nın sahipleri her iki evinde Halil İbrahim isimli bir Türk usta tarafından yapıldığını söylemektedir. Böylece Türk ustalarının kendi kültürlerinde ve batı kültürü etkisi altında yapı yaptıkları söylenebilir. 1945'li yıllara dek Etkileşim yapıları modernize edilerek yapılmaya devam edilmiş, kentleşme olgusu içerisinde apartmanlar yaygınlaşmaya başladıktan sonra da, yapımına son verilmiştir.

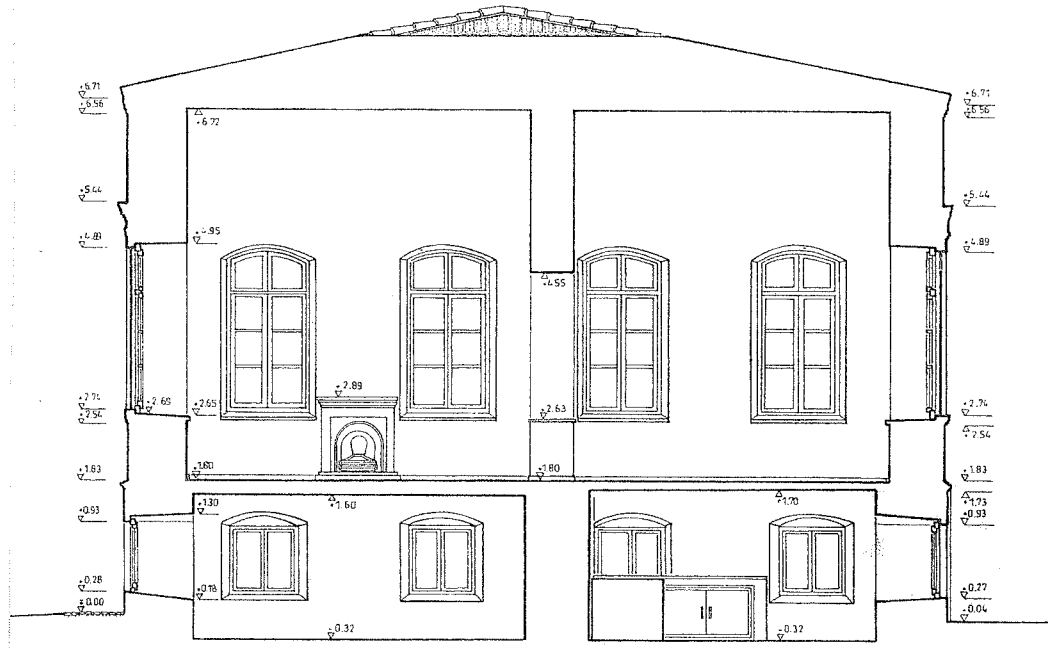

Çizim 4.3. Orhan Çiftçi Evi Bodrum Kat Rölöve Planı Ö:1/100

Çizim 4.4. Orhan Çiftçi Evi Zemin Kat Rölöve Planı Ö:1/100

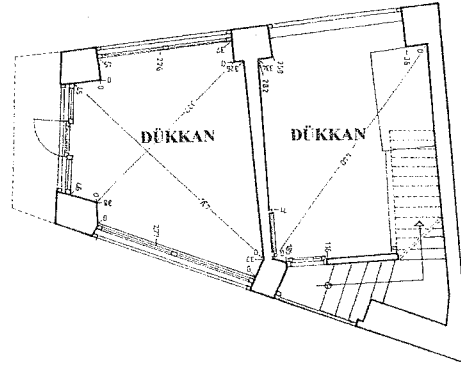

Orhan Çiftçi Evi Kesiti 1/100

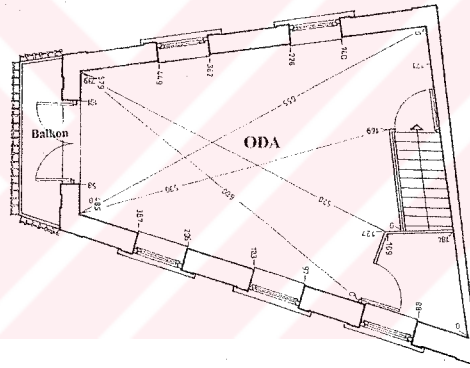

Orhan Çiftçi Evi Giriş Cephesi 1/100

Çizim 4.5. Orhan Çiftçi Evi Rölöve Kesit ve Cephe

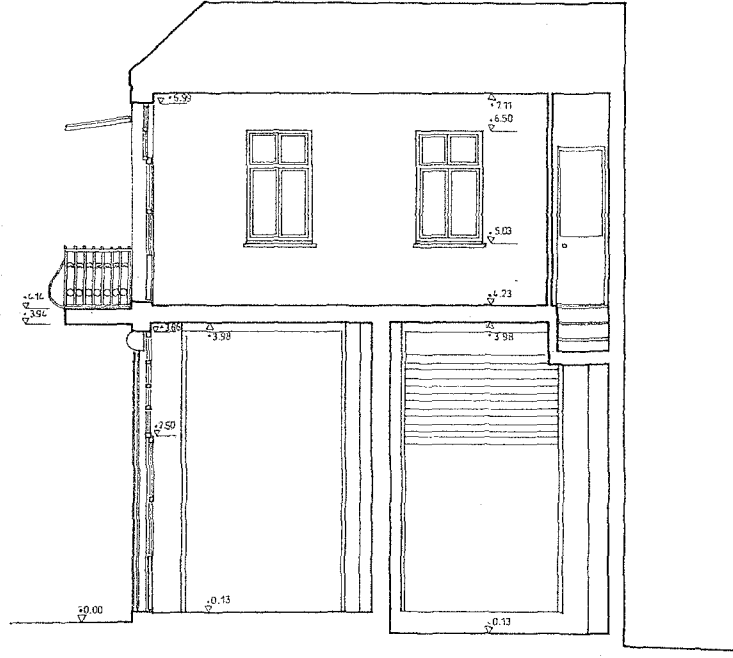

Zemin Kat Planı 1/100

Birinci Kat Planı 1/100

Çizim 4.6. Eski Eserler Sevenler Derneği Zemin ve Birinci Kat Rölöve Planı

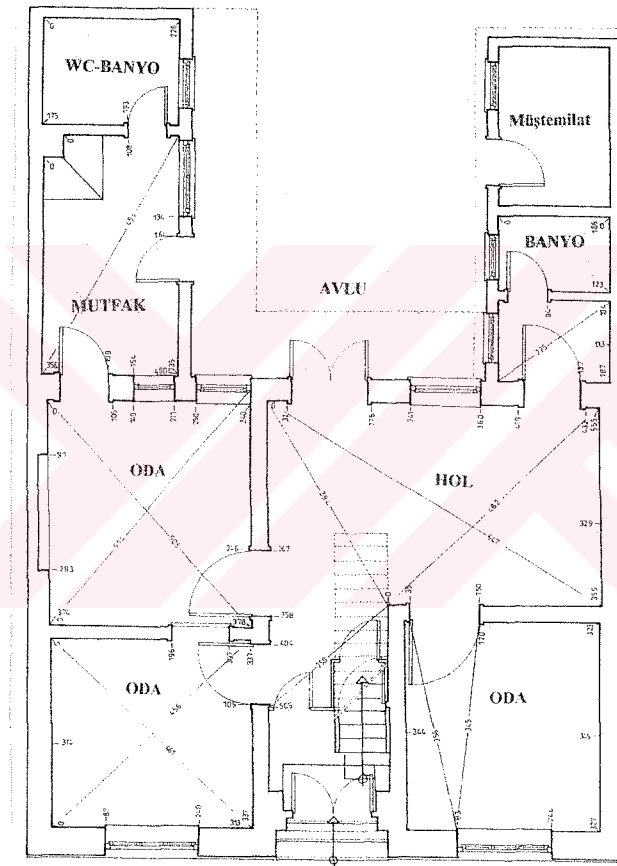
Kesit 1/100

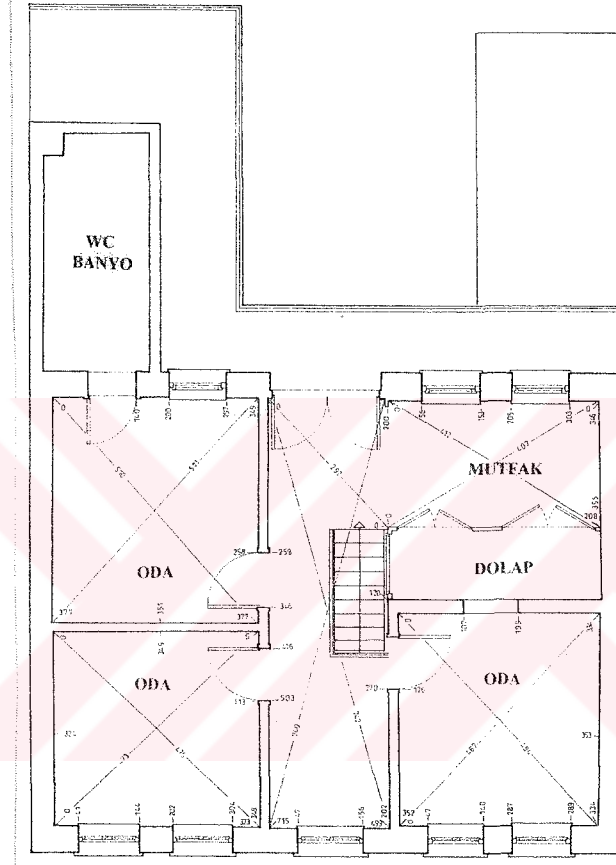
Giriş Cephesi 1/100

Çizim 4.7.Eski Eserler Sevenler Derneği Rölöve Kesit ve Cephesi

Etkileşim yapılarının plan tipolojisi; holün konumuna göre yapılmıştır. Aydın Etkileşim yapılarında; yan hollü, orta hollü, T formda hollü, L formda hollü plan (Çizim 4.8, 4.9, 4.10) (Katalog no:124) tipleri görülmektedir. Yapıların tipolojilerinde; oda ve merdiven durumlarına göre ayrım Tablo 4.2’de görülmektedir.

Çizim 4.8. L Hollü Etkileşim Yapısı (Katalog no: 124) Zemin Kat Rölöve Planı

Çizim 4.9. L Hollü Etkileşim Yapısı (Katalog no:125) Birinci Kat Rölöve Planı

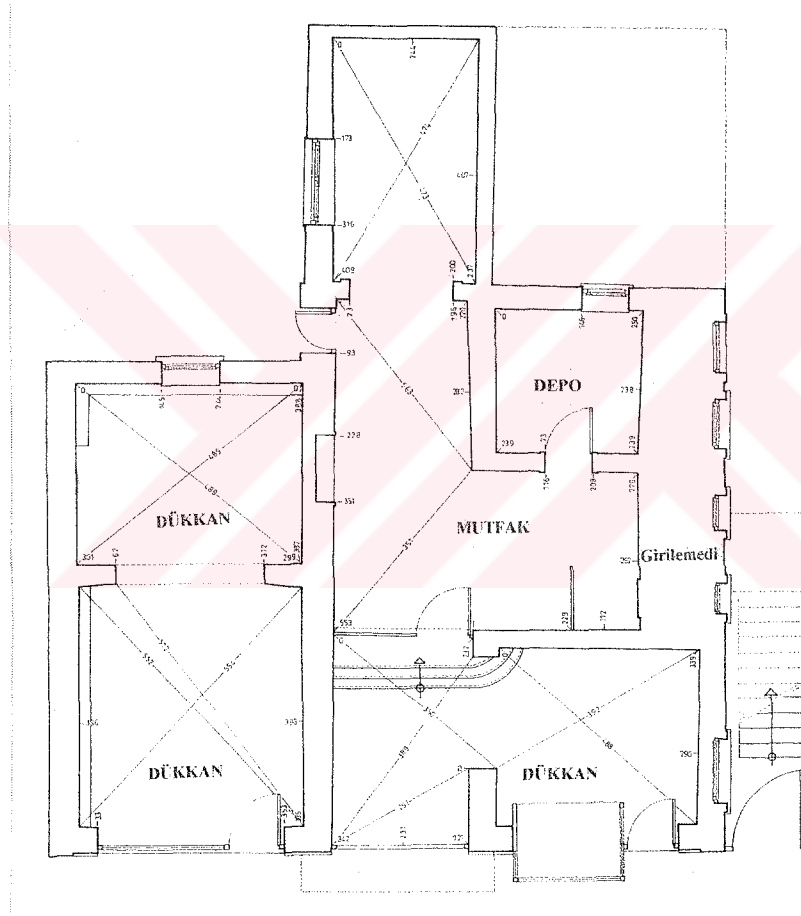
Kesit 1/100

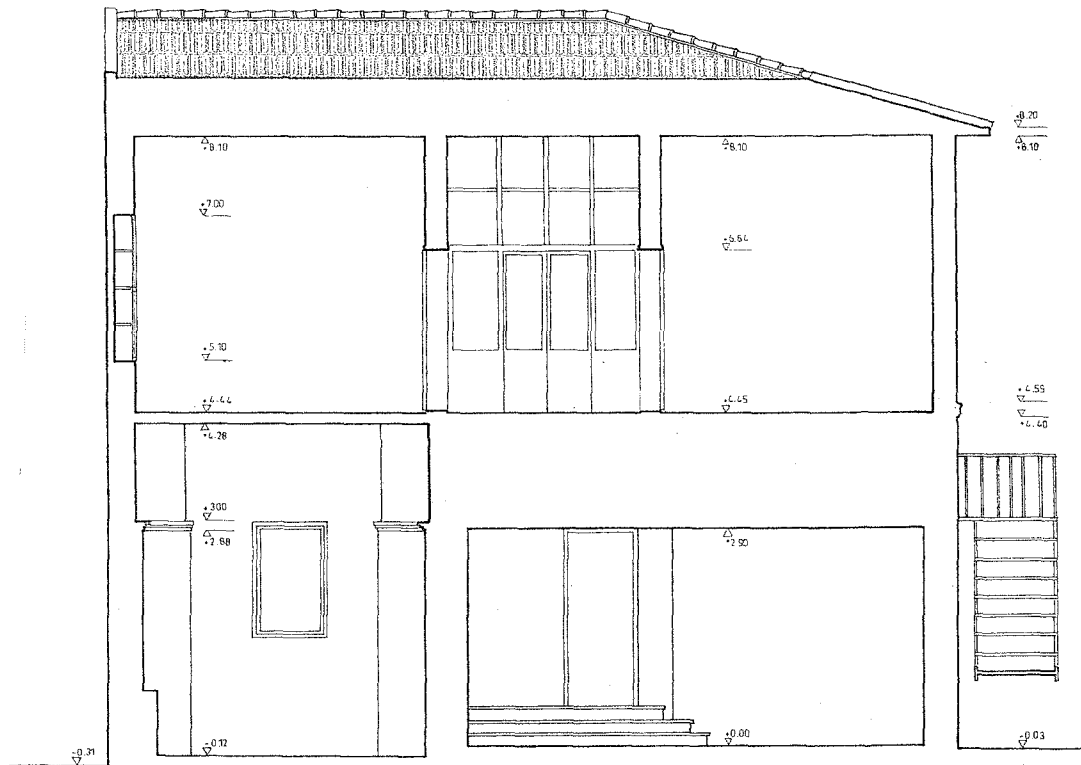
Giriş Cephesi 1/100

Çizim 4.10 L Hollü Etkileşim Yapısı (Katalog no:125) Rölöve Kesit ve Cephesi

Etkileşim Yapılarında alt kat dükkan, üst kat konut olarak kullanılan örnekler de bulunmaktadır (Çizim 4.11, 4.12, 4.13) (Katalog no: 127) . Aydın'a gelen Macar yapı ustalarının da yaptığı alt kat dükkan, üst kat konut olarak kullanılan yapılar, değişik mimarisi ile farke dilmektedir (Çizim 4.14, 4.15, 4.16, 4.17, 4.18, 4.19) (Katalog no: 129).

Çizim 4.11. Cemal Bey Evi Zemin Kat Rölöve Planı Ö:1/100

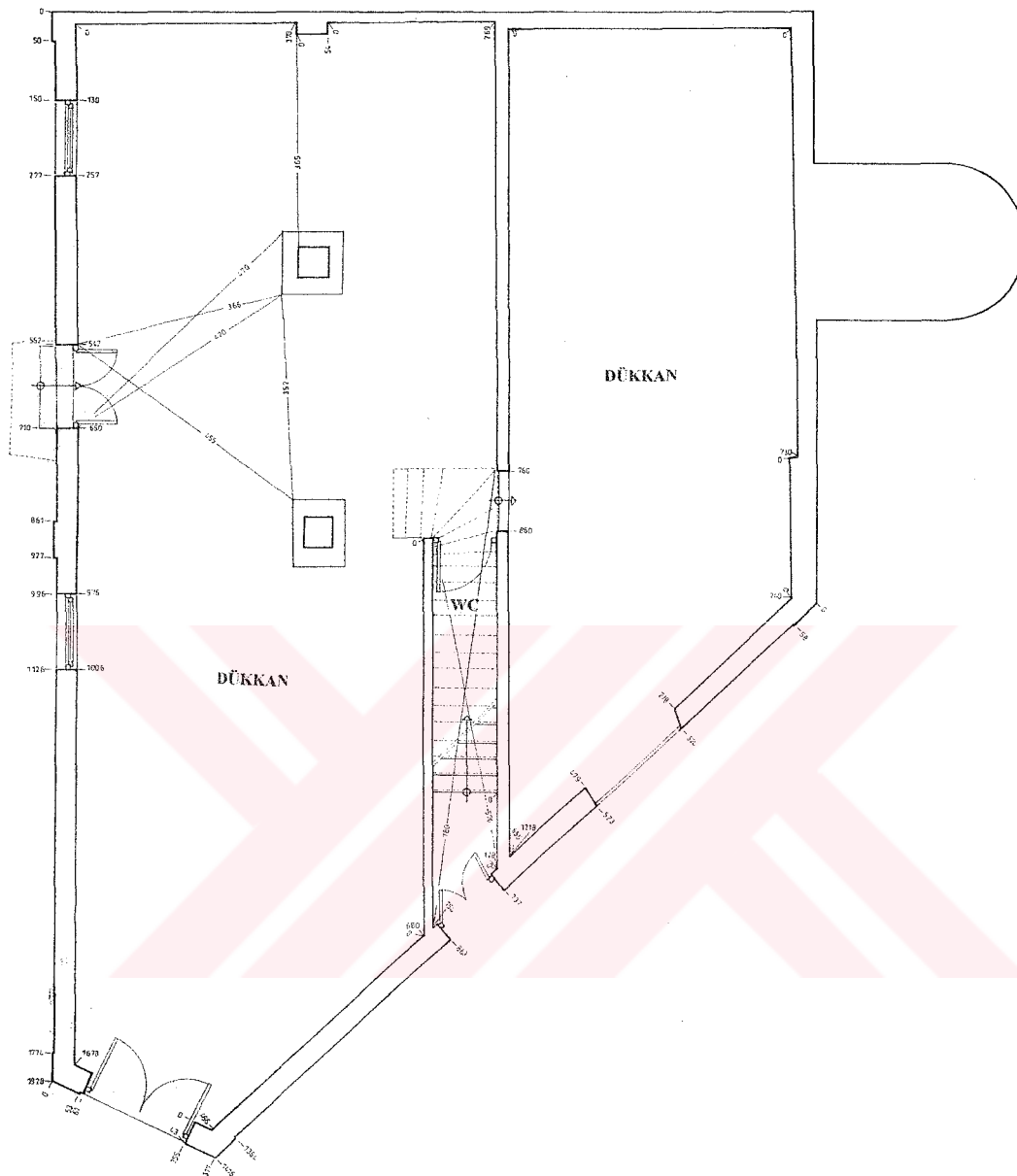

Kesit Ö:1/100

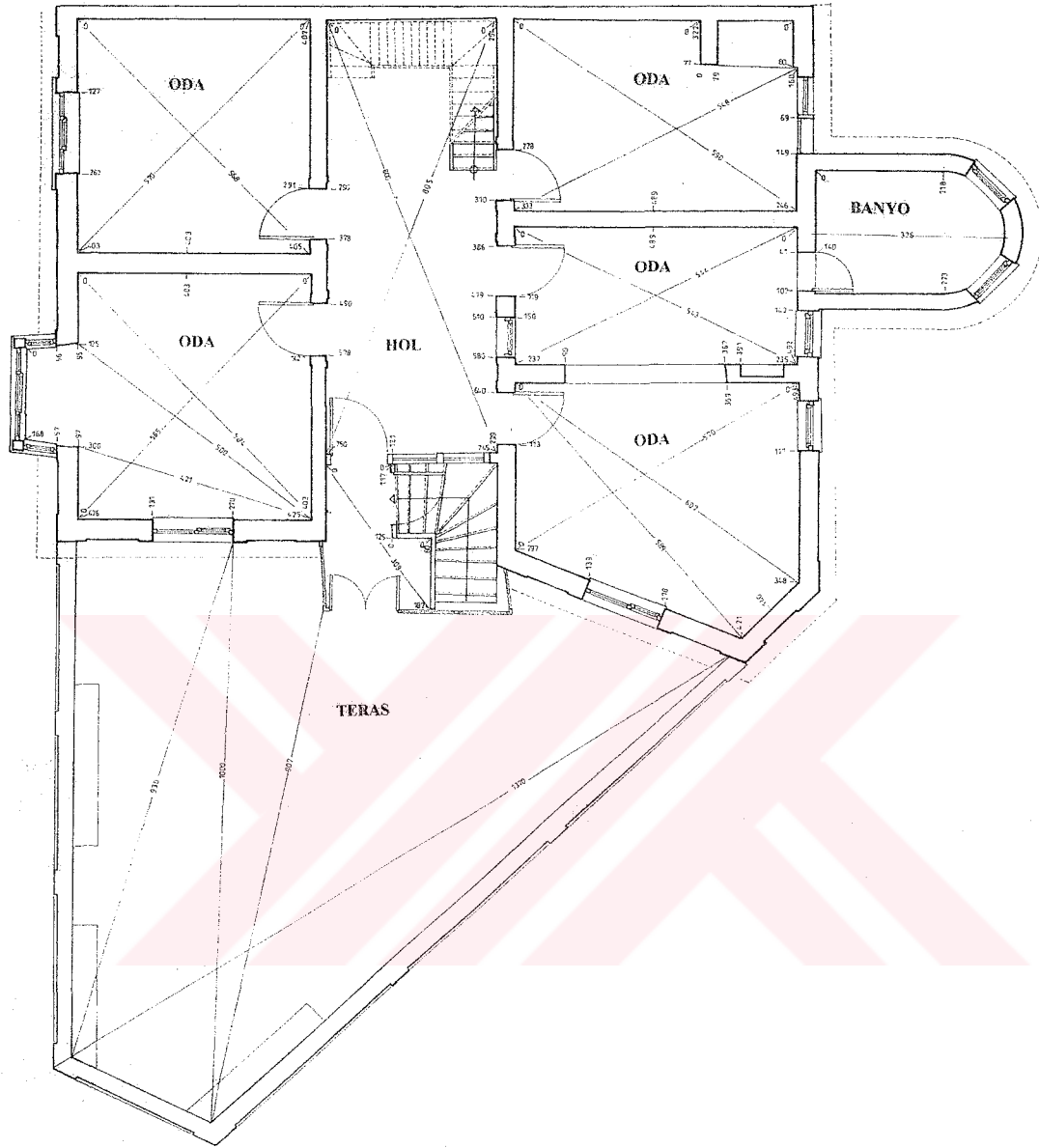

Cephe Ö: 1/100

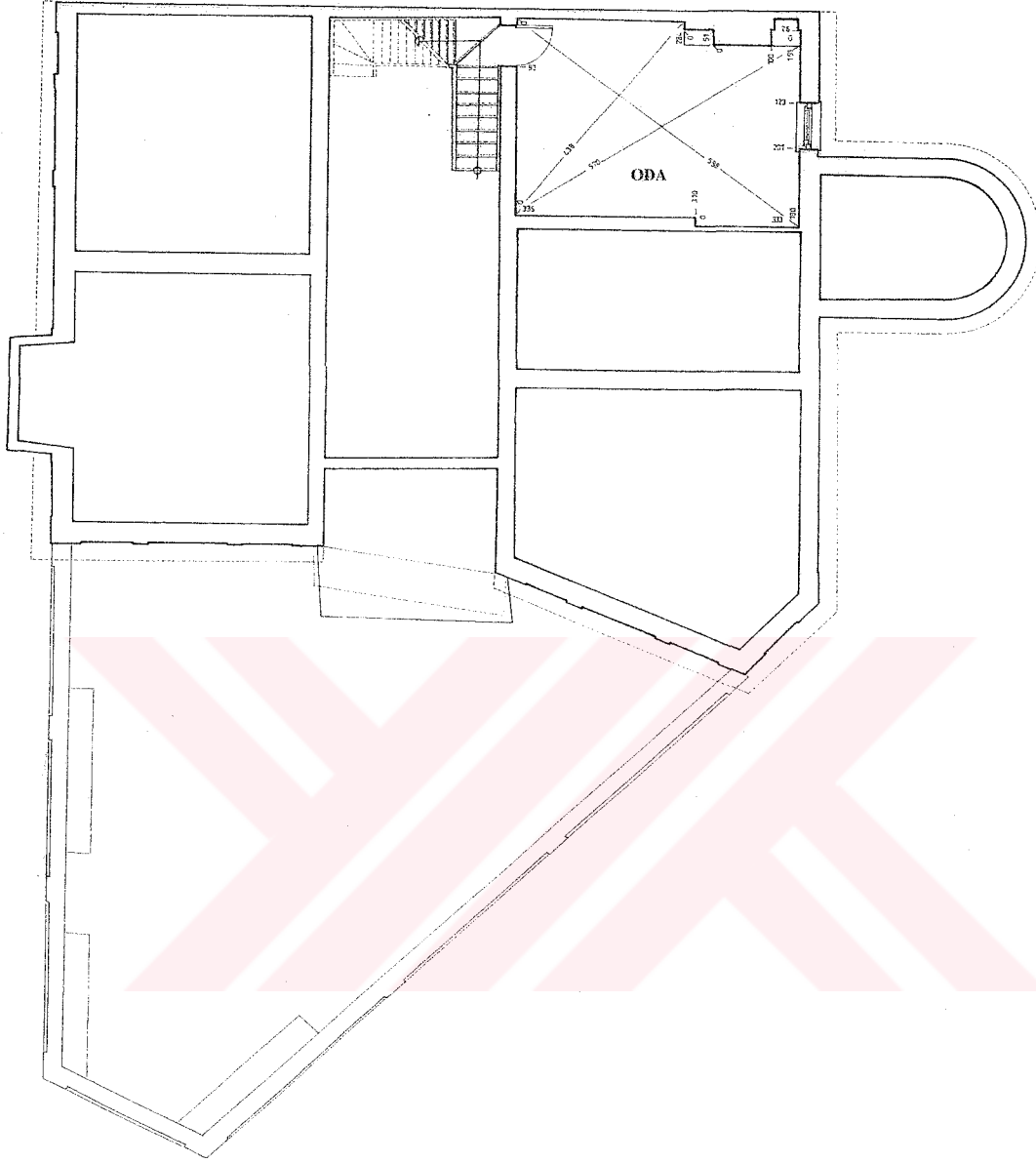
Çizim 4.13. Cemal Bey Evi Rölöve Kesit ve Cephesi

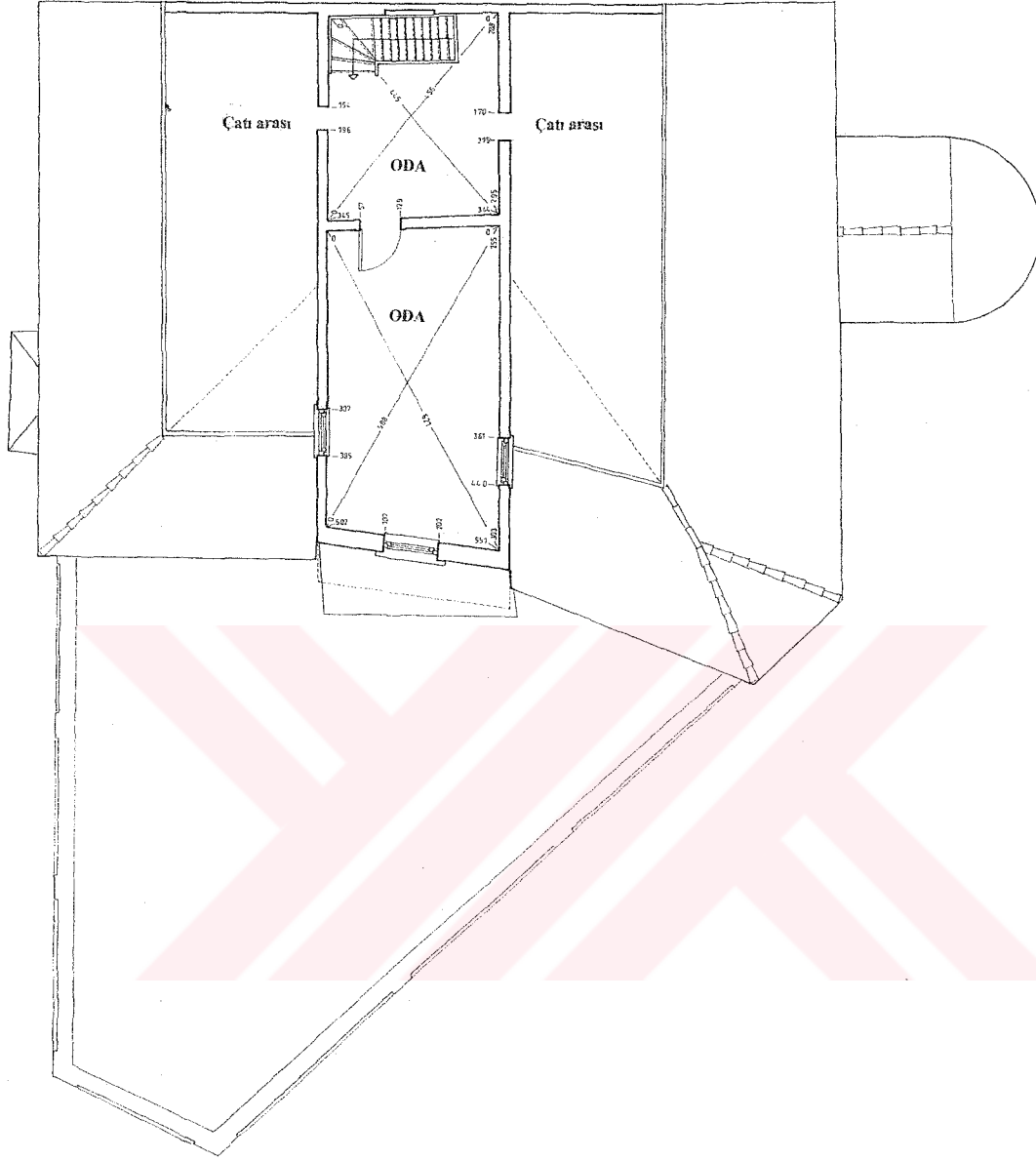
Çizim 4.14. Şehir Klübü Binası Zemin Kat Rölöve Planı Ö:1/100

Çizim 4.15. Şehir Klübü Binası Birinci Kat Rölöve Planı Ö:1/100

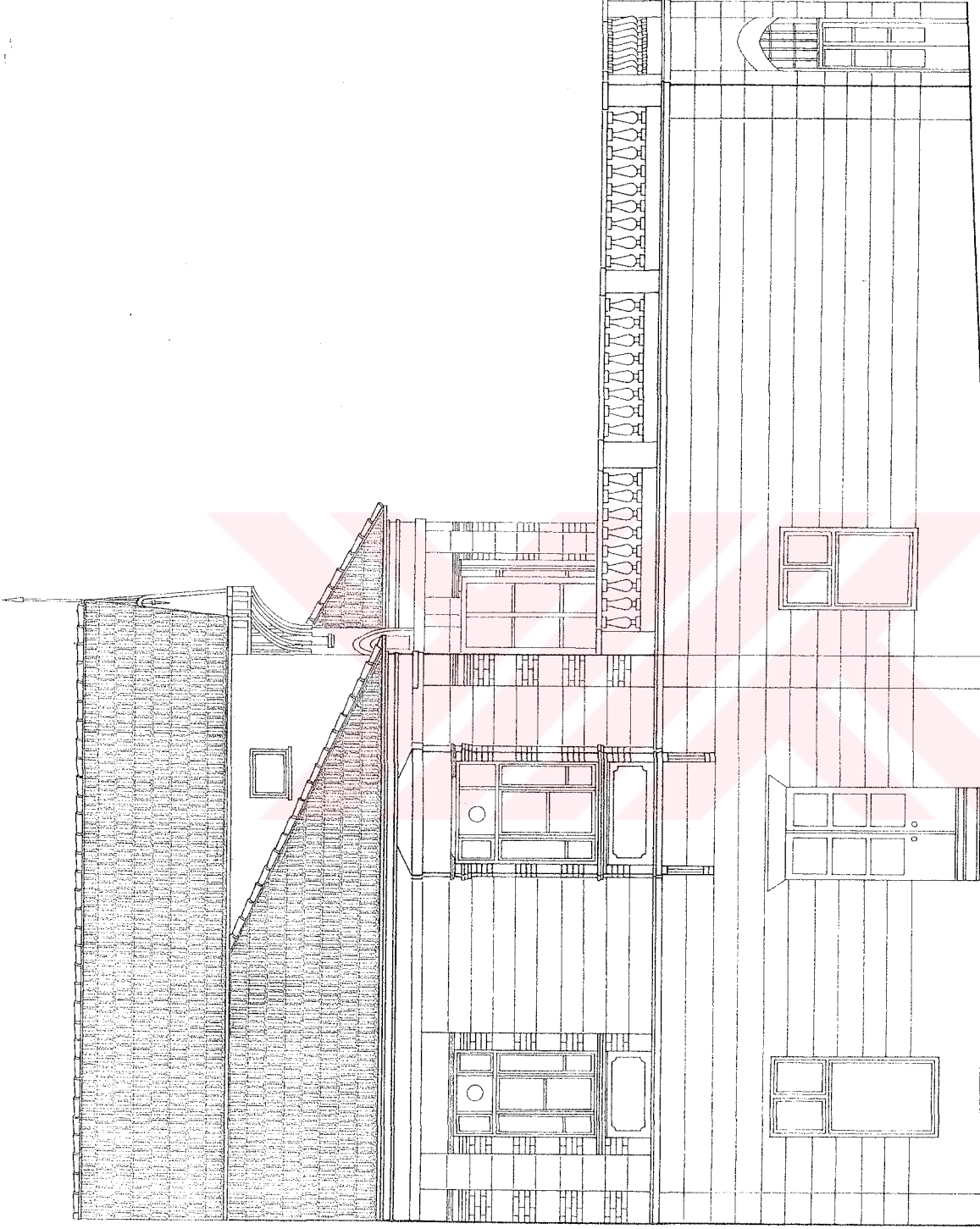

Çizim 4.16. Şehir Klübü Binası Ara Kat Rölöve Planı Ö:1/100

Çizim 4.18. Şehir Klübü Binası Rölöve Kesiti Ö:1/100

Çizim 4.19. Şehir Klübü Binası Rölöve Giriş Cephesi Ö: 1/100

4.2.2.2.2. Yapı Malzemesi ve Strüktürü

Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri tarafından hazırlanan rapora göre Aydın İli eski yapılarda yöresel yapı sistemleri (Bayındırlık Bakanlığı, 1972) şu şekildedir;

1. Temel Duvarı

- 1.1.Sistemi: Yığma
- 1.2.Malzeme: Toplama moloz taş
- 1.3.Harcı: Çamur
- 1.4.Ortalama derinliği:100 cm.
- 1.5.Ortalama kalınlığı: 50 cm.

2.Taşıyıcı Duvarlar

- 2.1. Sistemi: Yığma
- 2.2.Malzeme: Tuğla ve kerpiç
- 2.3.Harcı: Kireç ve çamur
- 2.4.Hatıllar: Ahşap hatıl (temel, pencere, kapı üstü)
- 2.5.Ortalama yükseklik: 300 – 350 cm.
- 2.6.Ortalama kalınlığı: Tuğla 23 cm. , Kerpiç 35 cm.
- 2.7.Sıva: Samanlı çamur sıva (dış ve iç sıva kalınlığı 4 cm.)

3.Bölme Duvaları

- 3.1.Sistemi: Yığma
- 3.2.Malzeme: Tuğla, kerpiç, bağdadi
- 3.3.Harcı: Çamur
- 3.4.Ortalama yükseklik: 300 – 350 cm.
- 3.5.Ortalama kalınlığı: Tuğla 23 cm. , Kerpiç 35 cm. , Bağdadi 15 cm.
- 3.6.Sıva : Samanlı çamur sıva (dış ve iç sıva kalınlığı 4 cm.)

4.Döşeme:

- 4.1.Sistemi: Birinci kat: ahşap giriş üzeri ahşap – Birinci kat tavan: açık tavan, kamyş kargı üzeri çamur sıva, altı kireç badana
- 4.2.Malzeme: Ahşap ve kamyş, samanlı çamur
- 4.3.Kirişleme: Birinci kat döşemesi 20 cm.
- 4.4. Alt ve üst kaplama: Üst tavan 1.5 cm. Samanlı çamur sıva

5.Çatı

5.1.Sistemi: Ahşap kırma, beşik

5.2.Meyil: %20

5.3.Malzeme: Alaturka kiremit

5.4.Çatı drenaj: oluk yok

Aydın evlerinde taş, tuğla, ahşap ve beton yapı malzemesi kullanılmıştır. Yapım sistemi ise kargir yığma, betonarme karkas ve karma sistemdir.

Kargir yığma yapılarda taş ve tuğla malzeme kullanılmıştır. Yapılar sıvandığı için, yığma yapılar genelde moloz taştan yapılmıştır. Beden duvar kalınlığı 90 cm ile 50 cm arasında değişmektedir (Çizim 4.3, 4.4, 4.5). Sıralı taş ve tuğla malzemeli kargir yığma sistemlerde; pencere açıklıkları tuğla kemer veya taş lento ile geçilmiştir.

Aydın evleri genelde tuğla kargir yığma yapılardır. Yapı malzemesi olarak dolu tuğla kullanılmıştır. Taşıyıcı duvar kalınlığı 40 cm ile 20 cm arasında değişmektedir (Çizim 4.8, 4.9, 4.10). Bazı yapılarda su basman hizasına kadar moloz veya kesme taş kullanılmıştır.

Karma sistemlerde; tuğla kargir yığma ve ahşap karkas sistemleri birlikte kullanılmıştır. Beden duvarları tuğla yığmadır. Ahşap karkas yapım tekniği bölücü duvarlarda ve üst katta genelde sofayı kapatmak için kullanılmıştır (Resim 4.19, 4.20). Kurtuluş savaşından önce Aydın'da ahşap karkas yapılar olduğu bilinmektedir. Fakat çoğu yangın ve deprem ile, geriye kalanı ise bilinçsiz kentleşme ile yok olmuştur.

Betonarme karkas yapılar, Aydın'da 1930'lardan sonra yapılmaya başlanmıştır. Örnek olarak verilebilecek Şehir Kulübü (Katalog no: 129-Pafta no:11) yapısı, zemin katı betonarme karkas, üst kat tuğla yığma olarak yapılmıştır. Bu yapıda büyük boyutlardaki döşemeyi taşımak amacıyla betonarme karkas kullanılmıştır.

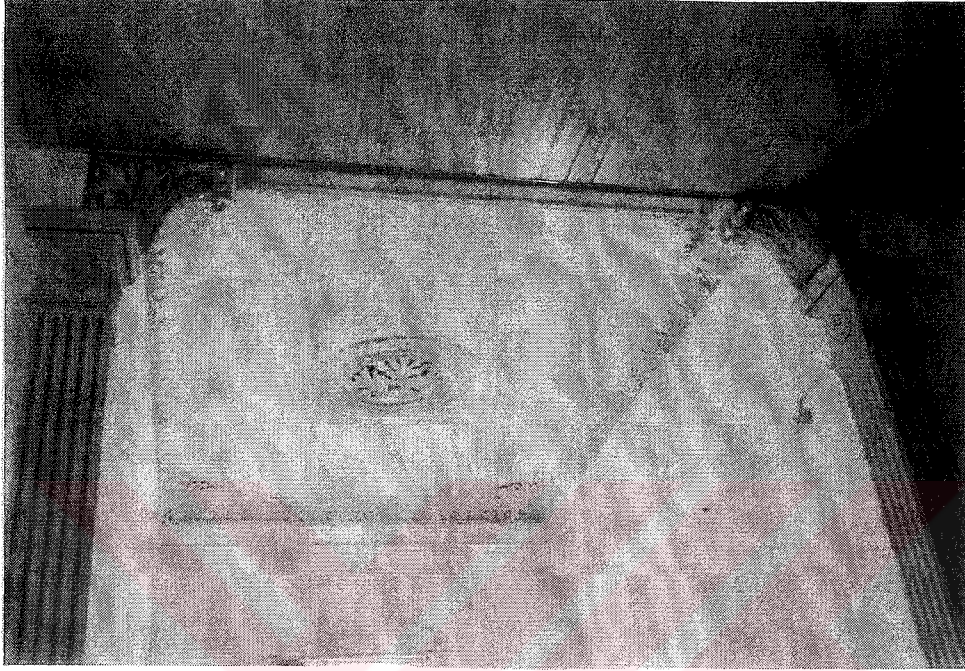

Resim 4.19. 88 Katalog nolu evin arka cephesi

Resim 4.20. 36 Katalog nolu Türk Evi Sofasından Görünüm

Aydın evlerinde döşeme malzemesi olarak, ahşap kirişleme üzeri ahşap kaplama, toprak zemin veya betonarme döşeme üzeri simav kaplama ve dökme mozaik kullanılmıştır. Tavan; ahşap kaplama, alçı sıva veya kireç badanadır. Tavanda alçı süslemelerin bulunduğu örnekler de bulunmaktadır (Resim 4.21).

Resim 4.21. Aydın Askerlik Şubesi Binası Üst Kat Hol Tavanı

Aydın evlerinde ahşap kırma, beşik, eğimli çatılar yapılmıştır. Günümüzde geleneksel yapıların çatılarının üzeri alaturka veya marsilya kiremiti ile örtülüdür.

4.2.2.2.3. Cephe Özellikleri Ve Elemanları

Aydın evleri taş ve tuğla yığma yapılardır. Yapıların hepsi sıvanmıştır. Genelde beyaz, krem, sarı, pembe, mavi, gri, gül kurusu ve kiremit rengi tonlarıyla boyanan Aydın Evleri Cephesi, her yapıya özgü çeşitlilik sunmaktadır. Dikdörtgen, basık, yuvarlak, sivri kemerli pencereleri ve söveleri, ahşap veya metal kapıları, köşe, saçak ve kat bordürleri, alçı ve sıva kalıp tekniği ile yapılmış rozet ve süslemeleri ile konut mimarisinde farklı bir tarz oluşturmaktadır.

Aydın evlerinin; kullanım ve kat adedine bağlı olarak, cephe düzenine göre tipolojisi incelenmiştir. Bu tipolojik ayırım aşağıda görülmektedir:

I . Tümü Konut Olarak Kullanılan Yapılar

I .1. Tek Katlı Yapılar

I .1.1. Tek Katlı Yandan Girişli Yapılar

I .2. Bodrum ve Tek Katlı Yapılar

I .2.1. B+1 Yandan Girişli

I .2.2. B+1 Ortadan Girişli

I .2.2.1. B+1 Ortadan Girişli Simetrik

I .2.2.2. B+1 Ortadan Girişli Asimetrik

I .2.3. B+1 Avludan Girişli

I .2.3.1. B+1 Avludan Girişli Simetrik.

I .2.3.2. B+1 Avludan Girişli Asimetrik

I.2.4. B+1 Köşeden Girişli

I .3. İki Katlı Yapılar

I .3.1. İki Katın Birlikte Kullanımı

I .3.1.1. İki Katlı Yandan Girişli

I .3.1.2. İki Katlı Ortadan Girişli

I .3.1.2.1. İki Katlı Ortadan Girişli Simetrik

I .3.1.2.1.1. İki Katlı Ortadan Girişli Simetrik

I .3.1.2.1.2. İki Katlı Ortadan Girişli Simetrik Cumbalı

I .3.1.2.1.3. İki Katlı Ortadan Girişli Simetrik Açık Çıkmalı

I .3.1.2.2. İki Katlı Ortadan Girişli Asimetrik

I .3.1.2.2.1. İki Katlı Ortadan Girişli Asimetrik

I .3.1.2.2.2. İki Katlı Ortadan Girişli Asimetrik Açık Çıkmalı

I .3.2. Her Katın Bağımsız Kullanımı

I .3.2.1 İki Katlı İki Girişli

I .3.2.1.1. İki Katlı İki Girişli Simetrik

I .3.2.1.2. İki Katlı İki Girişli Asimetrik

I.4 Bodrum ve İki Katlı Yapılar

I .4.1. İki Katın Birlikte Kullanımı

I .4.1.1. Bodrum ve İki Katlı Yapılar

I .4.1.1.1. B+2 Yandan Girişli

I .4.1.1.2. B+2 Ortadan Girişli

I .4.1.1.2.1. B+2 Ortadan Girişli Simetrik

I .4.1.1.2.2. B+2 Ortadan Girişli Asimetrik

I .4.2. Her Katın Bağımsız Kullanımı

I .4.2.1. Bodrum ve İki Katlı Tek Girişli Yapılar

I .4.2.1. B + İki Katlı Tek Girişli Simetrik

I .4.2.2. B + İki Katlı Tek Girişli Simetrik Cumbalı

II. Konut ve İşyeri Olarak Kullanılan Yapılar

II.1. Alt Kat Dükkan, Üst Kat Konut Olan Yapılar

II.1.1. İki Katlı, Alt Kat Dükkan, Üst Kat Konut

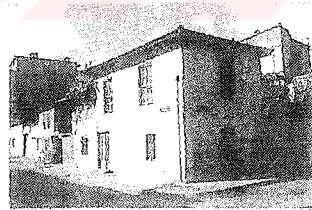
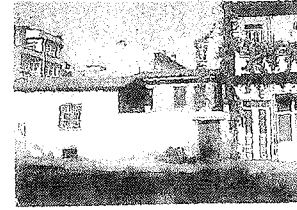
II.1.2. Dört Katlı, Alt Kat Dükkan, Üst Kat Konut

II.2. Alt Kat Konut ve Dükkan ,Üst Katlar Konut Olan Yapılar

Cephe tiplerinin hangi yapılarda bulunduğu, plan tipolojileri ile karşılaştırılarak Tablo 4.2’de görünmektedir.

Türk Evleri; Aydın’da Osmanlı konut mimarisi özelliklerini taşıyan çok az ev mevcuttur (Katalog no:35-42). Cuma ve Güzelhisar Mahalleleri’nde bulunan evler iki katlıdır. Evlere giriş birinci kattan, avludan veya ortadandır (Resim 4.22). Cephede sağır ve yüksek avlu duvarları görülmektedir. Ayrıca 19L-III,163,11 pafta, ada, parsel nolu (Katalog no:35) yapıda görüldüğü gibi bazı yapıların alt katı tamamen sağırır.

Geniş saçaklı, $\frac{1}{2}$ oranında ahşap pervazlı, dikdörtgen pencereli, ahşap kapılı cephe elemanları görülmektedir.

Resim 4.22 Aydın'daki Türk Tipi Evler

Türk evleri cephe tipolojisi:

I. İki katlı avludan girişli yapılar

I.1. İki katlı avludan girişli asimetrik

II. İki katlı cepheden girişli yapılar

II.1. İki katlı cephe ortasından girişli

II.1.1. İki katlı cephe ortasından girişli simetrik

II.1.2. İki katlı cephe ortasından girişli asimetrik

II.2. İki katlı yandan girişli

II.2.1. İki katlı yandan girişli asimetrik

Rum Evleri; Cumhuriyet, Veysipaşa ve Hasaneferdi Mahalleleri'nde bulunmaktadır (Katalog no:43-50). Taş yığma yapılar genelde sıvalıdır. Saçak bordürü ile biten çatısı, kat ve köşe bordürleri, dikdörtgen veya basık kemerli, taş söveli pencereleri ve kapıları ile ayırdedilebilen cephe düzenine sahiptirler (Resim 4.23).

Rum evleri cephe tipolojisi:

I . Tümü Konut Olarak Kullanılan Yapılar

I.1. Bodrum ve tek katlı yapılar

I.1.1. Bodrum ve tek katlı ortadan girişli

I.1.1.1. Bodrum ve tek katlı ortadan girişli simetrik

I.1.1.2. Bodrum ve tek katlı ortadan girişli asimetrik

I.1.2. Bodrum ve tek katlı yandan girişli

I.1.3. Bodrum ve tek katlı köşe girişli simetrik

I..2. Bodrum ve iki katlı yapılar

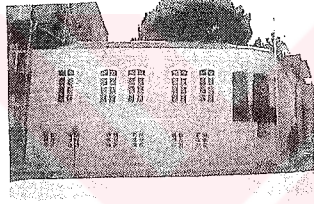
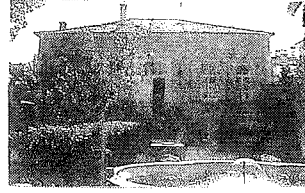
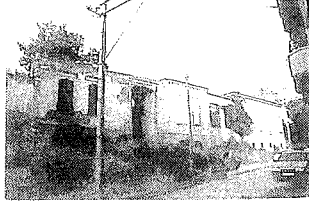
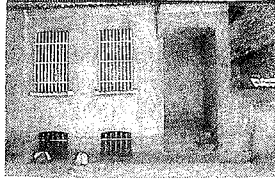
I..2.1. Bodrum ve iki katlı ortadan girişli

I.2.1.1. Bodrum ve iki katlı ortadan girişli simetrik

I.2.1.2. Bodrum ve iki katlı ortadan girişli simetrik açık çıkmalı

II. Konut ve İşyeri Olarak Kullanılan Yapılar

II.1.İki Katlı, Alt Kat Dükkan, Üst Kat Konut

Resim 4.23. Aydın'daki Rum Evleri

Etkileşim Yapıları; Veysipaşa, Hasanefendi, Köprülü, Cumhuriyet, Cuma Mahallesi'nde yapılar dağınık olarak bulunmaktadır (Katalog no:51-131). Genelde yığma tuğladan yapılmış ve sıvanmıştır. Cephelerindeki alçı ve sıva ile yapılmış süslemeleri, profilleri, pencere ve kapı söveleri ile dikkat çeken yapılardır (Resim 4.24)

Cephelerde hem Türk hem de, Rum evi cephe elemanlarının birlikte kullanıldığı örnekler de bulunmaktadır. Bazı evlerde cephe elemanları ve oranları, Rum evleriyle benzerlik göstermektedir; fakat Türk evi özelliklerinden geniş saçaklar kullanılmıştır. Rum evlerinde olduğu gibi saçak bordürü ile biten yapılarda da, cephe sadeliği yoktur. Bu nedenle Rum evlerinden ayrılmaktadır.

Etkileşim yapıları cephe düzeni ve süslemeleri Batı ve Antik dönem mimariden etkilenecek yapılmıştır. Ayrıca yöredeki geleneksel konut tipine uymayan Macar ustaların yaptığı Macar Mimarisinden etkilenen yapılar da (Katalog no:51-54) bu tipolojik ayrım içerisine alınmıştır (Resim 4.25).

Etkileşim yapıları cephe tipolojisini şöyle sıralayabiliriz:

I . Tümü Konut Olarak Kullanılan Yapılar

I .1. Tek Katlı Yapılar

I .1.1. Tek Katlı Yandan Girişli Yapılar

I .2. Bodrum ve Tek Katlı Yapılar

I .2.1. B+1 Yandan Girişli

I .2.2. B+1 Ortadan Girişli

I .2.2.1. B+1 Ortadan Girişli Simetrik

I .2.2.2. B+1 Ortadan Girişli Asimetrik

I .2.3. B+1 Avludan Girişli

I .2.3.1. B+1 Avludan Girişli Simetrik.

I .2.3.2. B+1 Avludan Girişli Asimetrik

I .3. İki Katlı Yapılar

I .3.1. İki Katın Birlikte Kullanımı

I .3.1.1. İki Katlı Yandan Girişli

I .3.1.2. İki Katlı Ortadan Girişli

I .3.1.2.1. İki Katlı Ortadan Girişli Simetrik

I .3.1.2.1.1. İki Katlı Ortadan Girişli Simetrik

I .3.1.2.1.2. İki Katlı Ortadan Girişli Simetrik Cumbalı

I .3.1.2.1.3. İki Katlı Ortadan Girişli Simetrik Açık Çıkmalı

I .3.1.2.2. İki Katlı Ortadan Girişli Asimetrik

I .3.1.2.2.1. İki Katlı Ortadan Girişli Asimetrik

I .3.1.2.2.2. İki Katlı Ortadan Girişli Asimetrik Açık Çıkmalı

I .3.2. Her Katın Bağımsız Kullanımı

I .3.2.1 İki Katlı İki Girişli

I .3.2.1.1. İki Katlı İki Girişli Simetrik

I .3.2.1.2. İki Katlı İki Girişli Asimetrik

1.4 Bodrum ve İki Katlı Yapılar

I .4.1. İki Katın Birlikte Kullanımı

I .4.1.1. Bodrum ve İki Katlı Yapılar

I .4.1.1.1. B+2 Yandan Girişli

I .4.1.1.2. B+2 Ortadan Girişli

I .4.1.1.2.1. B+2 Ortadan Girişli Simetrik

I .4.1.1.2.2. B+2 Ortadan Girişli Asimetrik

I .4.2. Her Katın Bağımsız Kullanımı

I .4.2.1. Bodrum ve İki Katlı Tek Girişli Yapılar

I .4.2.1. B + İki Katlı Tek Girişli Simetrik

I .4.2.2. B + İki Katlı Tek Girişli Simetrik Cumbalı

II. Konut ve İşyeri Olarak Kullanılan Yapılar

II.1. Alt Kat Dükkan, Üst Kat Konut Olan Yapılar

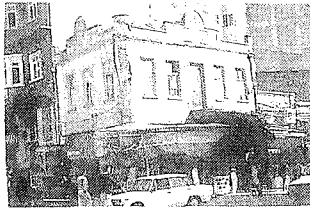
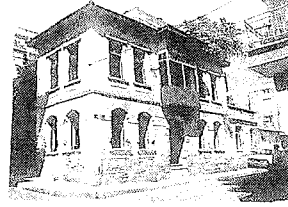
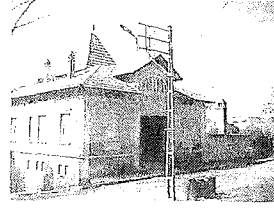
II.1.1. İki Katlı, Alt Kat Dükkan, Üst Kat Konut

II.1.2. Dört Katlı, Alt Kat Dükkan, Üst Katlar Konut

II.2. Alt Kat Konut ve Dükkan ,Üst Kat Konut Olan Yapılar

Resim 4.24.Aydın'daki Etkileşim Yapıları

Resim 4.25. Aydın'da Macar Yapıları

4.2.2.2.3.1. Pencereleler

Aydın evlerinde; pencereler dışı açılımın ve cephe tasarımının önemli bir unsuru olmuştur, oran ve şekilleriyle süslemeleri cephe genelinde her yapıya özgü ve hatta bazı yapılarda her kata özgü bir mimari eleman olarak karşımıza çıkmaktadır.

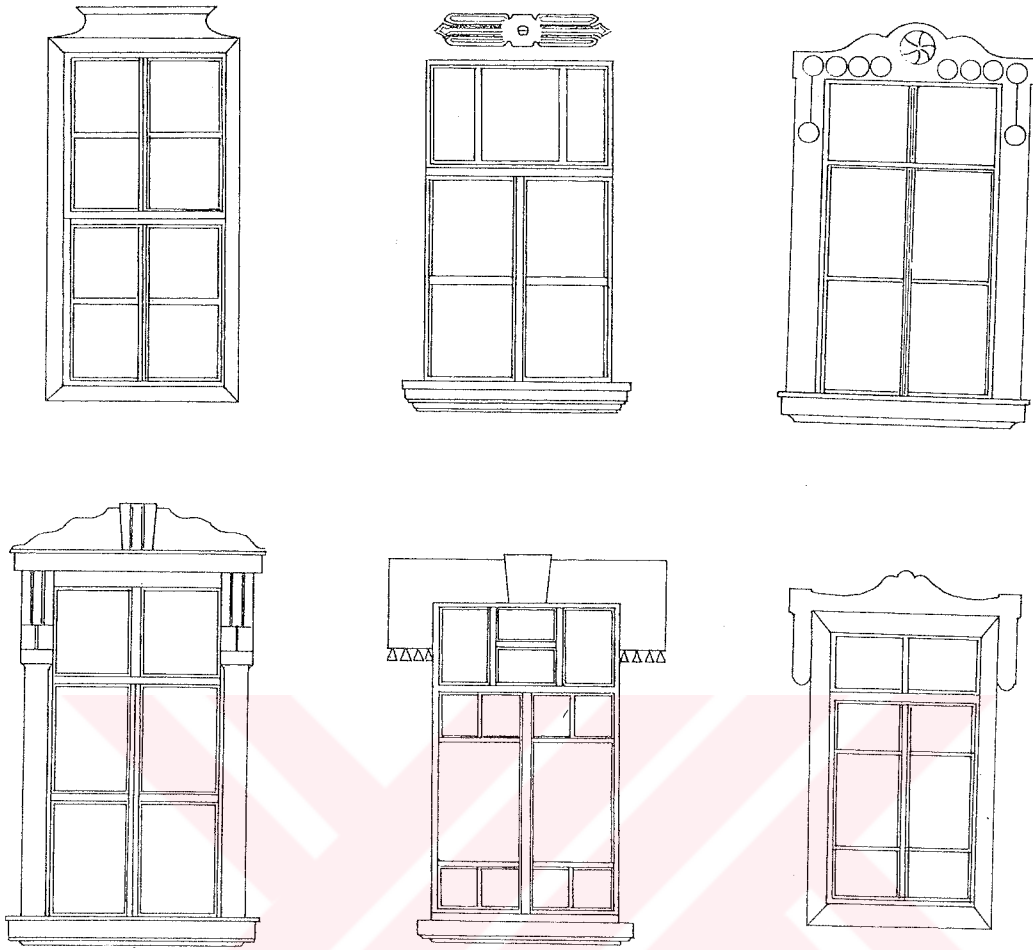
Aydın evlerinde pencereler tek ve ikiz pencere olarak çeşitlilik göstermektedir. Tek pencereler dikdörtgen, basık, yuvarlak, sivri ve kırık kemerli formlardadır (Çizim 4.20 – 4.21 - 4.22) (Resim 4.26). İkiz pencereler ise iki pencerenin birbirine tek denizlik (Çizim 4.23) (Resim 4.27) veya pencere üstü bordür ile bağlanmasıyla (Çizim 4.24) (Resim 4.28) oluşturulmuştur. İkiz pencereler dikdörtgen, basık ve sivri kemerlidir.

Türk evlerinde ahşap pervazlı dikdörtgen, dar uzun ve giyotin pencereler kullanılmıştır (Tablo 4.3).

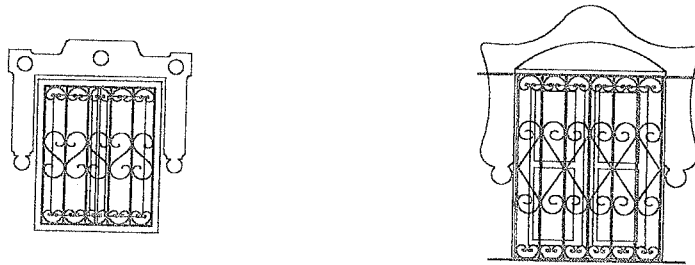
Rum evlerinde taş söveli, dikdörtgen ve basık kemerli formlarda yapılmıştır. Söveler pencere formunda ya da üstü düz formda şekillendirilmiştir. Doğramalar genelde ahşaptır. Süslü demir parmaklıklar ve kepenk oldukça yaygın kullanılmıştır (Tablo 4.4).

Etkileşim yapılarında ise, pencereler form, söve ve süslemeleriyle farklılık göstermektedir. Dikdörtgen, basık, yuvarlak ve sivri kemerli forma sahiptirler. Söveler sıvadan yapılmakta, çeşitli bitkisel ve geometrik motiflerle şekillendirilmektedir. Söveler pencerelerin tümünü veya yarısını çevrelemektedir. Pencere denizliklerinin altında dikdörtgen, dilimli veya kıvrımlı panolara rastlanmaktadır (Çizim 4.21). Dikdörtgen panolarda çeşitli motifler de bulunmaktadır.

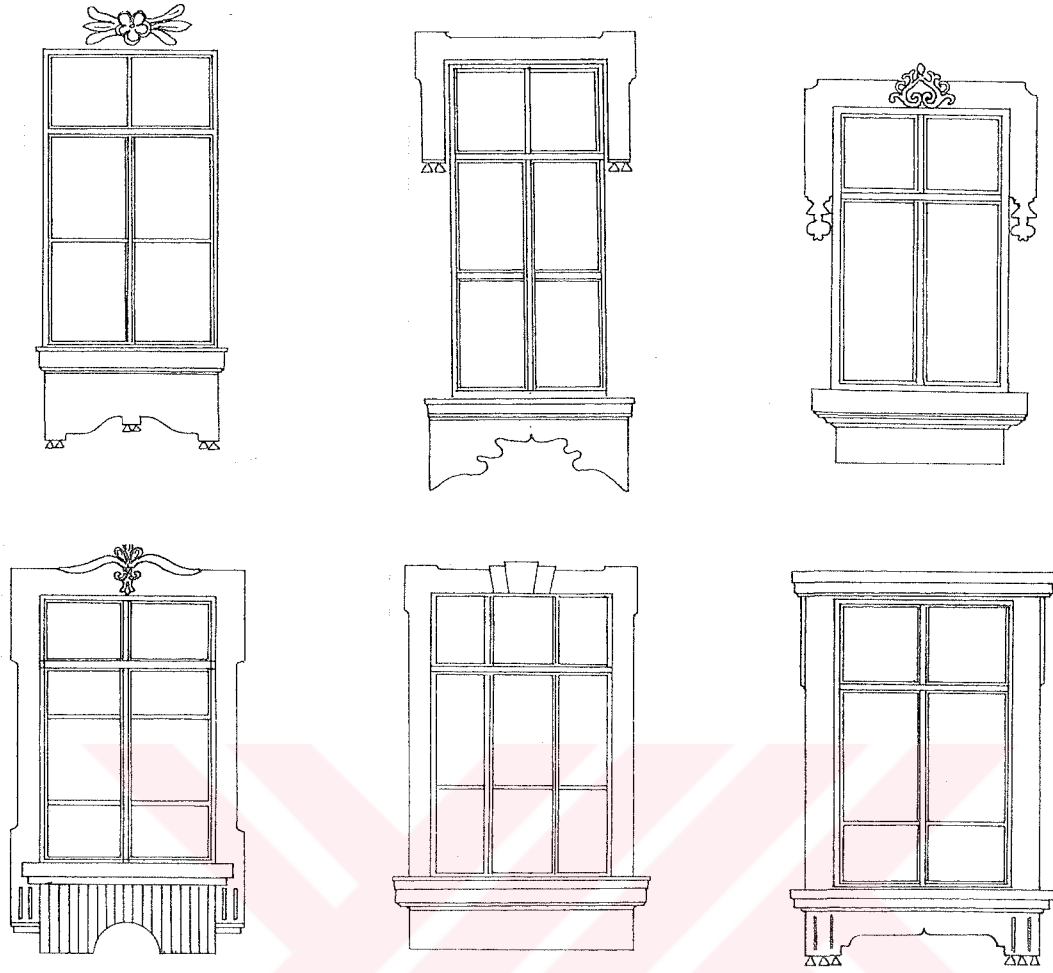
Etkileşim yapılarının pencere sövelerinde ve süslemelerinde antik mimaride kullanılan motiflere rastlanmaktadır. Hüseyin Cevizoğlu da, Aydın evlerinde pencere süslemelerinin anısal mimariden etkilenecek yapıldığını şu sözlerle belirtmektedir:

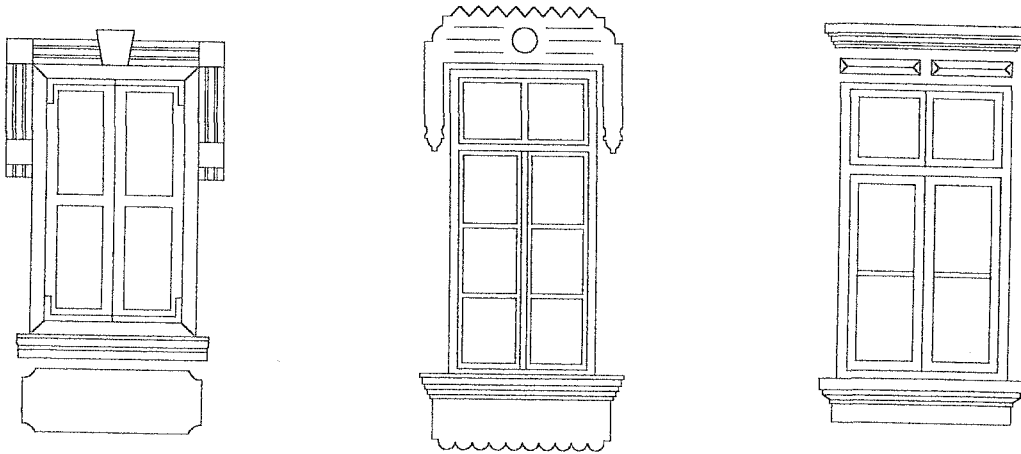
(Cevizoğlu, 1996, s. 67-68)

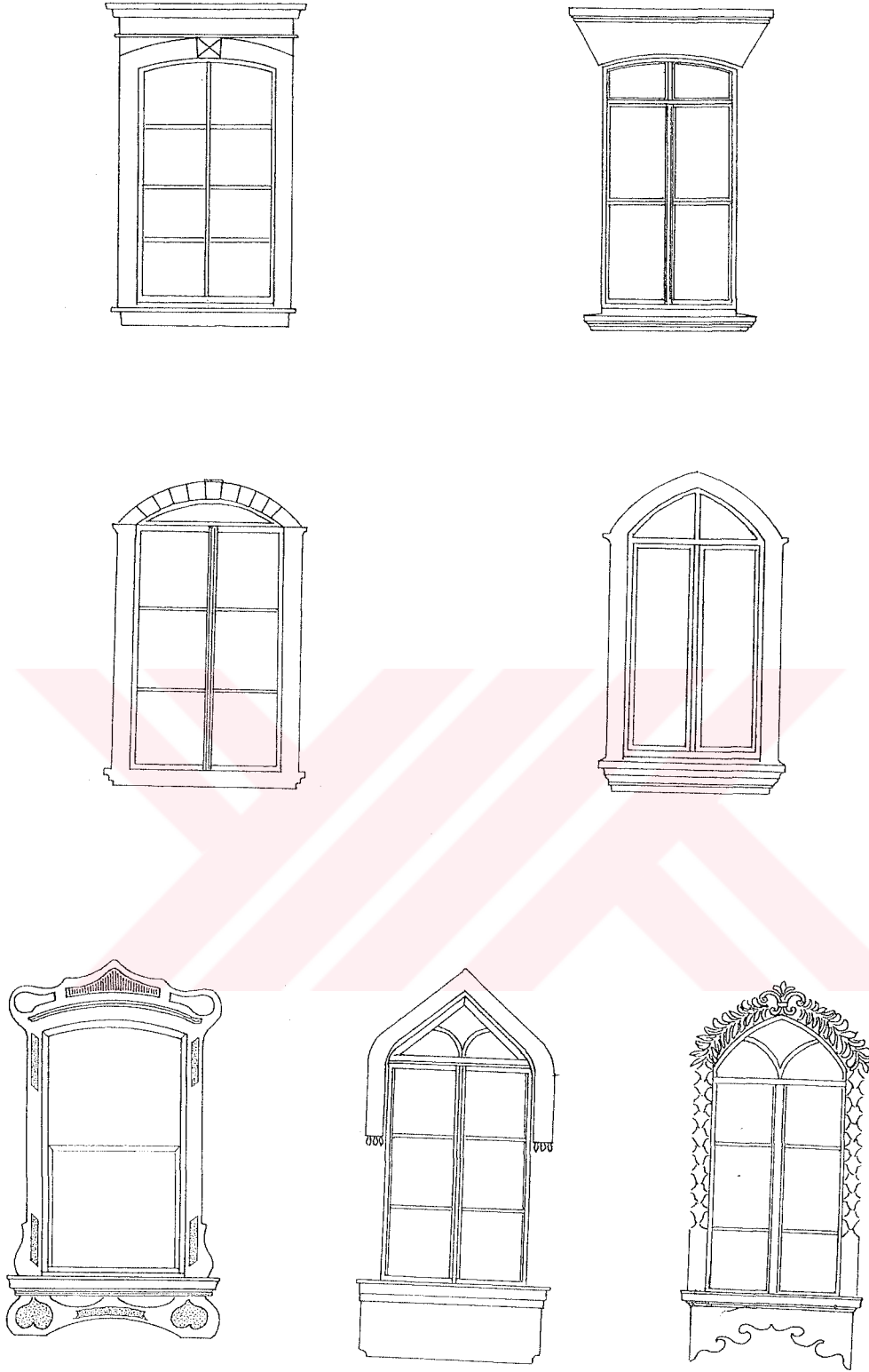
Çizim 4.20. Panosuz Dikdörtgen Tek Pencereleler

(Cevizoğlu, 1996, s. 67-68)

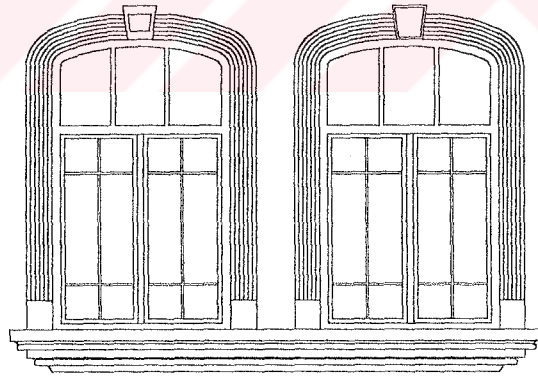
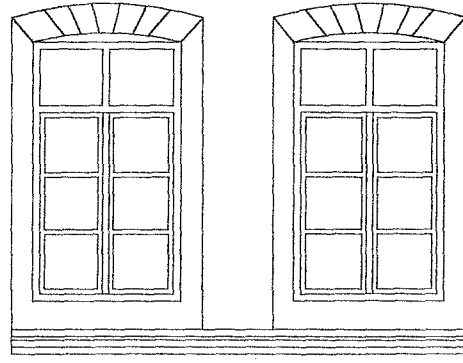
Çizim 4.21. Panolu Dikdörtgen Tek Pencereleler

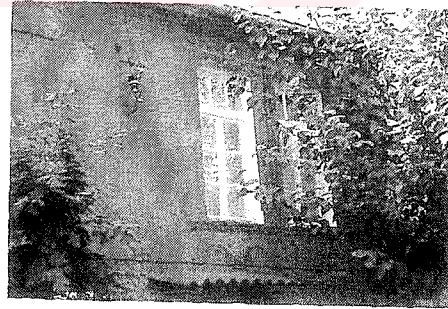
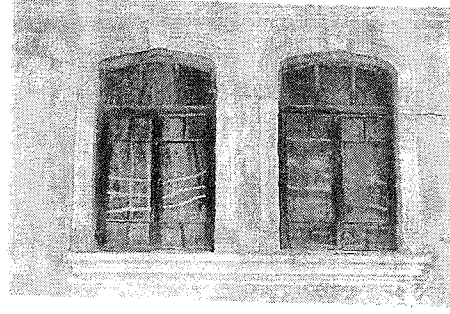
Çizim 4.22. Kemerli Tek Pencерler
(Cevizoğlu, 1996, s. 66)

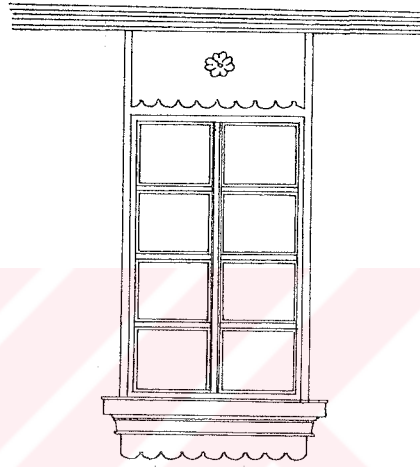
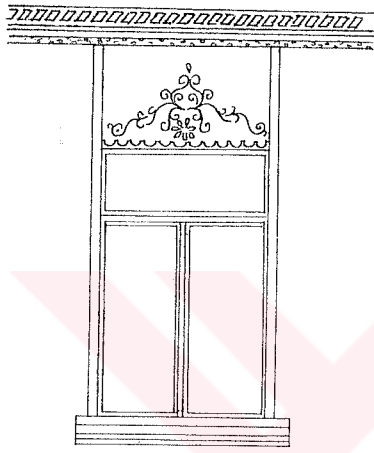
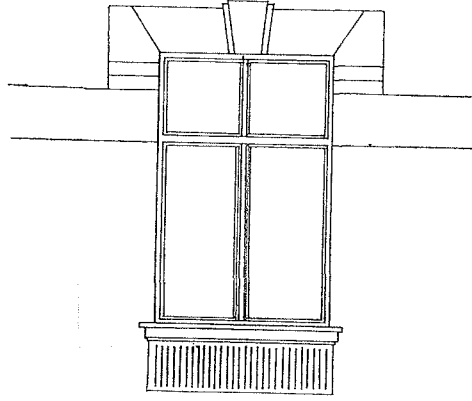
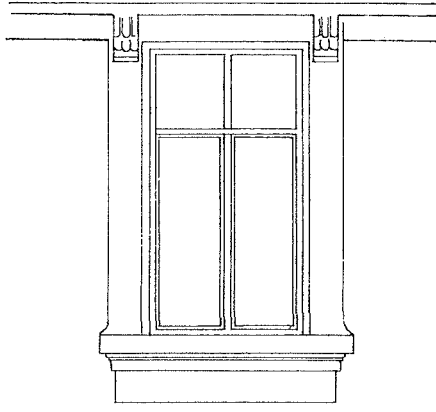
Resim 4.26. Aydın'daki Tek Pencereler

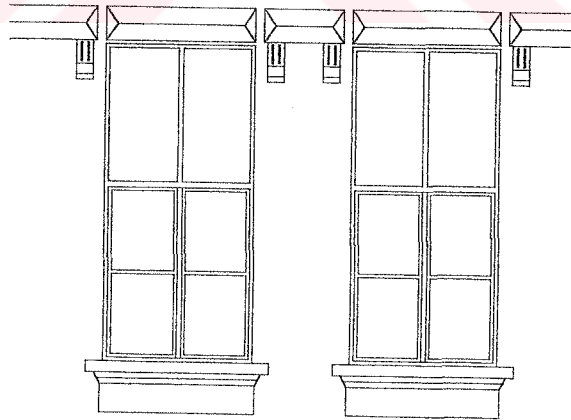
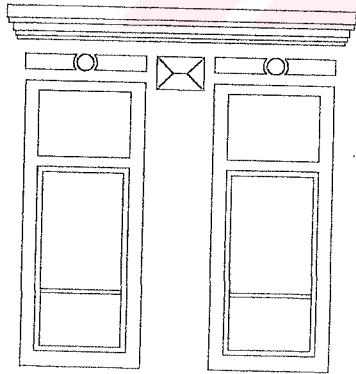
Çizim 4.23. Tek Denizlikli İkiz Pencereleer

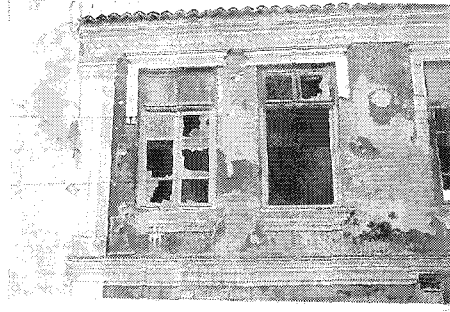
Resim 4.27. Aydın Tek Denizlikli İkiz Penceresi

(Cevizoğlu, 1996, s. 67-68)

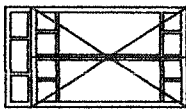
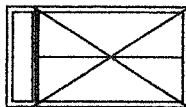
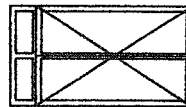
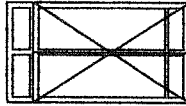
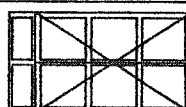
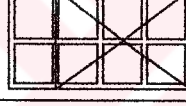
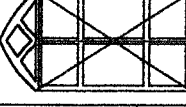
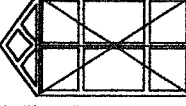
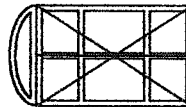
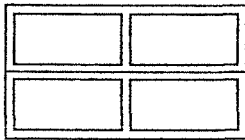

Çizim 4.24. Bordürle Birleşen İkiz Pencereleler

Resim 4.28. Aydın'daki Bordürle Birleşen İkiz Pencere

Tablo 4.4. Aydın Evlerin'de Pencere Doğramaları ve Kepenkler

AYDIN KENT MERKEZİ DOKU İNCELEMESİ										KONUT MİMARISİNDE PENCERE DOĞRAMALARI VE KEPENKLERİ									
D O Ğ R A M A L A R I										A M A									
																			
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P										P									
E										E									
N										N									
K										K									
E										E									
P																			

.... Pencerelelerin çevresi ise çok değişik süsleme elemanları ile zenginleştirilmiştir. Pencere üstlerinde bazen profilli bir korniş bulunmaktadır. Kornişler konsollarla alttan desteklenmektedirler ki bu durum Antik mimari etkisini tamamen yansıtmaktadır. Yunan ve Roma sanatında bu uygulama anıtsal bir şekle dönüşmüştür. Aydın'daki en belirgin örnekler ise, bezeme ve oranda sadeleştirme yapılarak uygulanmıştır. Bu örneklerde konsollar belirgin olarak yapılmıştır ve bir korniş taşıtmaktadırlar. Bazen düz bir satıh şeklinde yapılmışlardır. Fakat, konsollu pencere düşüncesini devam ettirirler. Pencere altlarında ise çoğunlukla bir panel/kartuş bulunur. Kartuşlar farklı özellikler gösterir. Genelde dikdörtgen şeklinde olabildiği gibi, bazen dilimli ve kıvrımlı, bazen ise konsollu olabilirler. Pencere altlarında kullanılan paneller Antik Çağ'da, daha çok Roma Dönemi'nde olmak üzere kapı ve pencere çevresinde sıklıkla kullanılmıştır (Cevizoğlu, 1996, s. 48).

Aydın evlerinde normal kat pencereleri dışında bodrum ve çatı katı pencereleri de bulunmaktadır. Bodrum kat pencereleri dikdörtgen, kare, basık , sivri ve yuvarlak kemerli formlarda yapılmıştır (Tablo 4.3) ve taş ve sıva söveli pencereler ile sövesiz pencere tipleri bulunmaktadır.

Çatı pencereleri Aydın evleri etkileşim yapılarında, özellikle Macar Ustaların yaptığı yapılarda görülmektedir. Tablo 4.3.'deki örnekler gibi yuvarlak, basık kemerli, kırıklı ve yuvarlak pencereler görülmektedir.

4.2.2.2.3.2. Kapılar

Dış kapılar;

Aydın evlerinin kapıları; pencereler gibi cephenin önemli bir elemanı olmuş, dikkat çekici şekil ve bezemeleriyle her yapıya özgünlük katmıştır.

Arkeolog Hüseyin Cevizoğlu'na göre; Aydın evlerinin kapıları cephenin en önemli unsuru olduğu için anıtsal mimariden etkilenip yeniden yorumlanarak

yapılmıştır (Cevizoğlu, 1996). Antik mimarideki kapı boyutları, insan ölçeğinde, taş konsollar ve süslemeler ise alçı sıvayla yorumlanarak uygulanmıştır.

Aydın evlerinde girişler, yapıya doğrudan veya bahçeden olduğu için, ev kapıları ve bahçe kapıları farklılıklar yansıtmaktadır. Bahçe kapıları, ahşap veya demir malzemeli tek veya çift kanatlı kapılardır. Ev kapıları ise, demir veya ahşap malzemeden yapılmıştır, cam olan bölümlerinde demir parmaklıklı korkuluk bulunmaktadır (Tablo 4.5). Kimi kapıların üzerinde havalandırma penceresi, ışıklık yeralır (Resim 4.29).

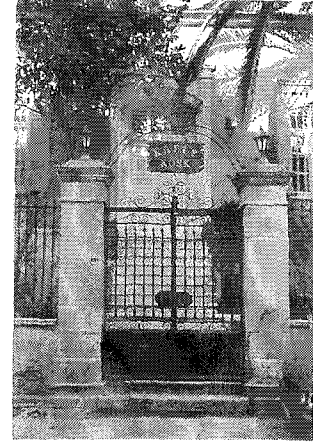
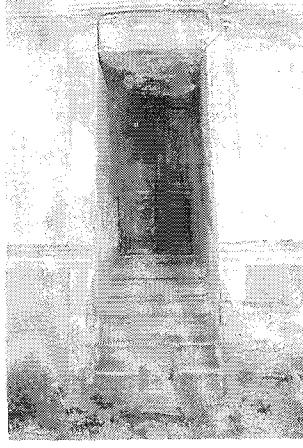
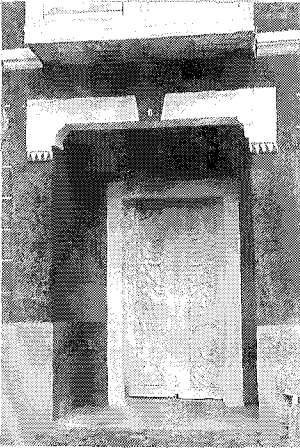
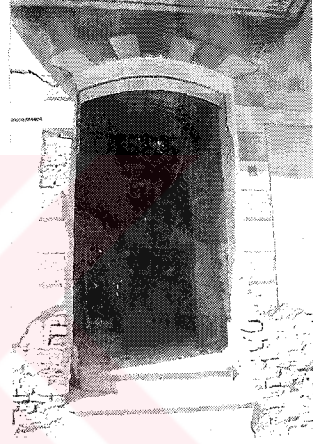
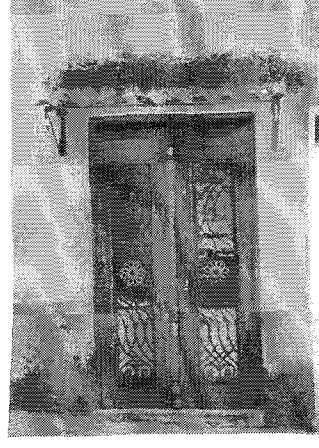
Cephe beden duvarı sathında bulunan kapılar düz lentolu, basık ve yuvarlak kemerli olarak şekillendirilmiştir. Kapı çevresi taş veya sıvalı söveyle çevrelenmiştir, fakat genelde kapılar sövesiz ve sadedir.

Aydın evlerinde; cephe yüzeyinin geriye çekilmesiyle oluşmuş, yarı-açık giriş mekanı sonunda kapının yer aldığı örnekler de vardır (Resim 4.29). Düz lentolu, basık kemerli, yuvarlak kemerli, sivri kemerli olarak şekillendirilmiştir. Kapıların iki yanında yalancı kolonların bulunduğu örneklerle de rastlanmaktadır. Yalancı kolonların oturduğu bir kaide ve sütun başlığı da bulunmaktadır.

Cephe yüzeyindeki giriş boşluğu etrafı, genelde taş veya sıvalı söveyle çevrelenmiştir (Resim 4.29). Bazı yapılarda giriş boşluğu çevresi sıvayla yapının yapım tarihi veya çeşitli motiflerle süslenmiştir. Giriş mekanının tavanı ise sıvalıdır, bazı yapılarda bağdadi sıva ile kaplanmıştır. Sıva üzerinde rozet olan örnekler de bulunmaktadır.

İç kapılar;

İç kapılar, ahşap doğramalıdır. Kapı kasaları genelde duvar kalınlığı kadardır ve pervazla çevrelenmiştir. Kapılar ve kasalar genelde düz olmasına rağmen, bazı kasalar panolu olarak şekillendirilmiştir. Pervazlar ise, bazı yapılarda dekoratif olarak tasarlanmıştır (Bkz. Resim 4.30).

Resim 4.29. Aydın Kapıları

Resim 4.30. Aydın Evlerinde İç Kapılar

4.2.2.2.3.3. Çıkımlar

Aydın Evlerinde açık ve kapalı çıkımlar görülmektedir (Tablo 4.6). Açık çıkımlar; günümüzde balkon olarak adlandırılan mekanlar, betonarme döşemeli ve demir parmaklıklı korkulukludur. Günümüzde bazı açık çıkımlar kullanılmamakta ve korkulukları kaldırılmış durumdadır. Aydın Evleri açık çıkımları, konsollu ya da konsolsuzdur. Tahir Paşa Konağı (Katalog no:49) ve Münevver Emlalar Evi (Katalog no:54)'nde açık çıkmayı taş ve beton kolonlar taşımaktadır. Konsol elemanı olarak beton, mermer ve demir kullanılmıştır. Konsol sayısı bir ile dört arasındadır.

Açık çıkımlar konut mimarisi dışında ticari yapılarda da kullanılmıştır. Bu yapılar da Tablo 4.6'ya ilave edilmiştir.

Kapalı çıkımlar; Aydın Evlerinde kargir ve ahşap cumba özelliklerindedir (Resim 4.31).

Kargir Cumbalar; tek veya çift pencerelidir. Pencereler kanatlı ya da giyotindir. Cumbalar, iki beton konsol elemanı ile desteklenmiştir. 19 L-IV, 804, 39, pafta, ada, parsel no'lu yapıda (Katalog no:125) cumba üçgen alınlıklıdır. 19L-IV, 79, 15, pafta, ada, parsel no'lu yapıda (Katalog no:131) ise, çıkma iki katlıdır.

Kapalı çıkımlar konut mimarisinde görüldüğü gibi 19 L-I, 315, 1, pafta, ada, parsel no'lu Yağ Fabrikasında (Katalog no:24) da bulunmaktadır. Cumba, kargir, iki pencereli, üçlü beton konsol elemanlıdır.

Ahşap cumbalar; iki bölümlü, giyotin pencerelidir. Pencere altı tablalı olup, ahşap malzemeden yapılmıştır ve konsol elemanı bulunmamaktadır. 19 L-I, 4, 1 pafta, ada, parsel no (Katalog no:117)'lu yapıda pencere camları vitraylıdır.

Aydın Evlerinde cephe ortasında bulunan çıkımlar az sayıda yapıda görülmektedir.

Tablo 4.6. Aydın Evlerinde Çıkmalar

AYDIN KENT MERKEZİ DOKU İNCELEMESİ			SİVİL MİMARİDE ÇIKMALAR		
D e m i r P a r m a k l ı k l ı					
Konsolsuz		Beton Konsol Elemanlı		Kolon Taşıyıcı Sistemli	Taş (Mermer) Konsollu
A Ç I K					
	KATALOG NO: 25 KATALOG NO: 27 KATALOG NO: 28 KATALOG NO: 50 KATALOG NO: 131	KATALOG NO: 53	KATALOG NO: 115-a KATALOG NO: 124	KATALOG NO: 29 KATALOG NO: 31 KATALOG NO: 126	KATALOG NO: 48 KATALOG NO: 49 KATALOG NO: 54
D e m i r P a r m a k l ı k l ı					
Dökme Demir Konsollu		Dövmce Demir Konsollu		Kargir Beton Konsol Elemanlı Cumba	
A Ç I K				Çift Bölümlü	
	KATALOG NO: 23 KATALOG NO: 114	KATALOG NO: 26 KATALOG NO: 26 KATALOG NO: 110	KATALOG NO: 53 KATALOG NO: 108 KATALOG NO: 129	KATALOG NO: 109 KATALOG NO: 24	
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.				Hazırlayan : AYLİN ERTEM	

Resim 4.31. Aydın Evlerinin Kapalı Çıkmaları

4.2.2.2.3.4. Süslemeler

Aydın evleri plan ve iç mekan tasarımı olarak oldukça yalın olmasına rağmen, cephe tasarımında oldukça süslü bir yapıya sahiptir. Türk evlerinde oldukça sade olan cephe düzeni, Levanten ve özellikle Etkileşim yapılarında dikkat çekicidir.

Aydın evlerinde kullanılan cephe süsleme elemanları; pencere ve kapı söveleri, kat, saçak ve köşe bordürleri, rozetler, motifler, bezemeler, Türkçe veya Arapça yazılardır.

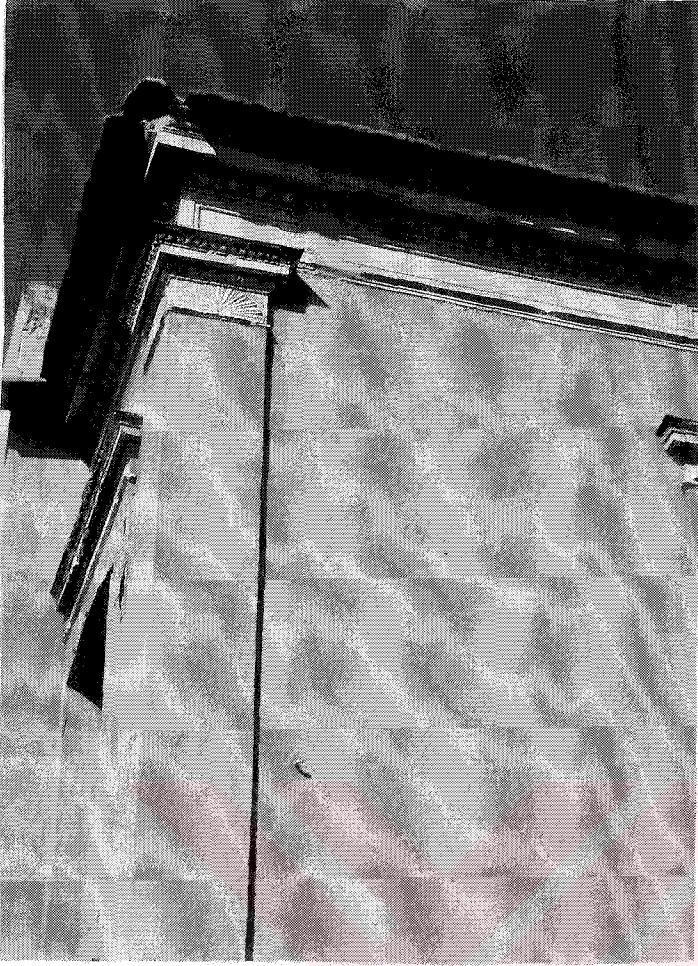
Taş veya sıva ile yapılmış pencere ve kapı söveleri kullanılmıştır. Taş söveli kapı ve pencereler Rum evlerinde, sıva ile yapılmış olanlarsa Etkileşim yapılarında görülür.

Cephe süslemelerinde en çok kullanılan mimari elemanlar, kat, saçak ve köşe bordürleridir. Kat bordürleri, kademeli veya sade baklavalı profillerden yapılmıştır.

Saçak bordürleri ise; kademeli profilli, yumurta frizli (Resim 4.32), boncuk dizilidir. Saçak altında metop şeklinde ikinci bir bordür olan örnekler de bulunmaktadır (Resim 4.33).

Köşe bordürleri; taş veya sıvadan yapılmıştır. Taş malzemeden yapılan köşe bordürleri; tek taş köşe duvar örgüsünden oluşmaktadır.

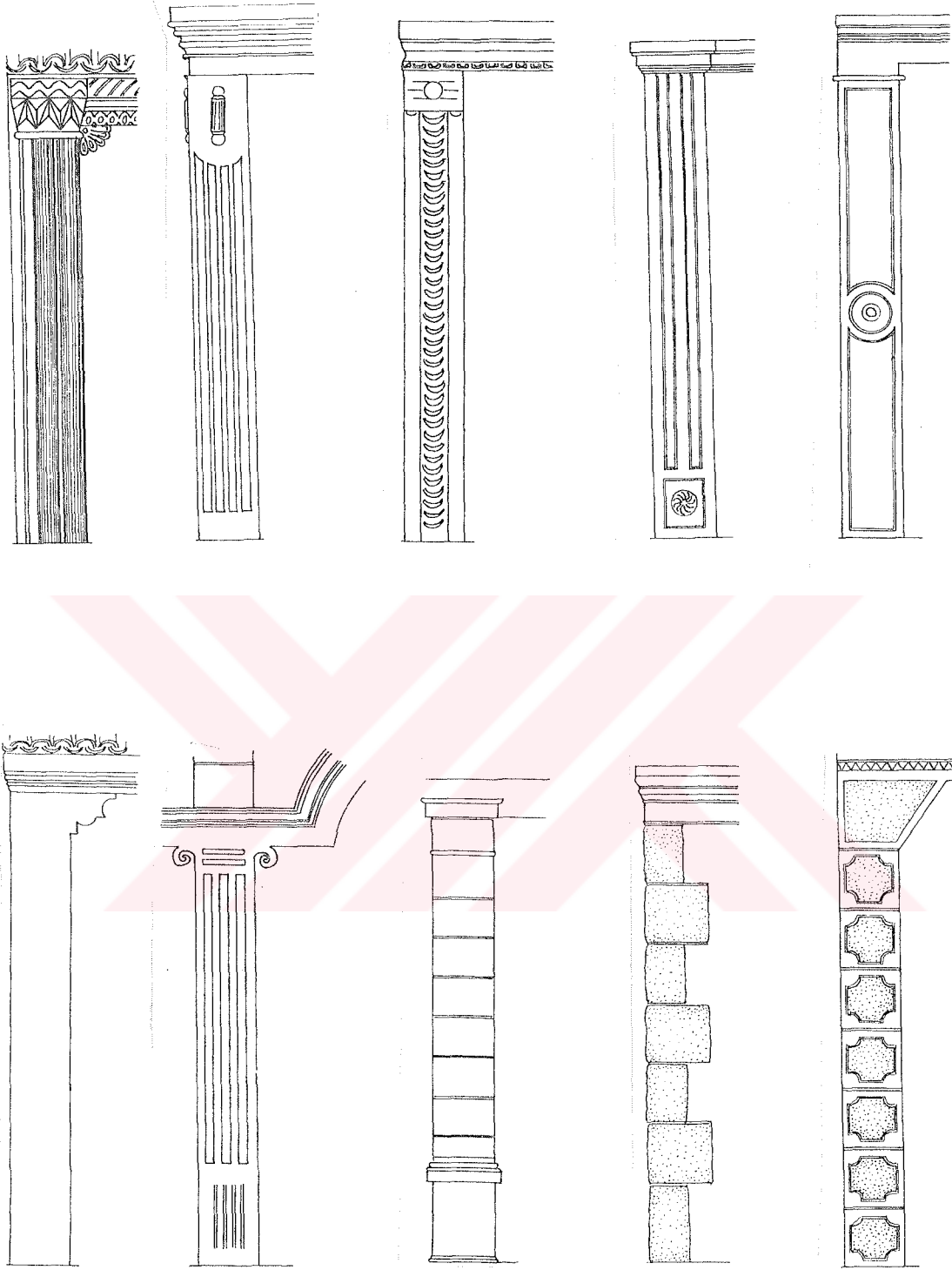
Aydın evlerinde yapılan köşe bordürleri genelde sıva kalıp tekniği ile yapılmıştır. Sıva ile yapılan köşe bordürleri giriş cephesinde pencere aralarında da kullanılmıştır. Genelde; yivli sütun şeklinde, başlıkla sona eren plastr şeklinde, derzli veya düz taş örgülü bordürler bulunmaktadır. Başlıklar; iyonik veya mukarnashlı düzendedir. Alçı sıva ile derzli veya düz taş örgülü görünümü verilen örnekler de bulunmaktadır. Bazı yapılarda bordürlerdeki taş motifleri içine geometrik desenler yapılmıştır (Çizim 4.25).

Resim 4.32. Askerlik Şubesi
Binası Saçak Bordürü

Resim 4.33. Ekrem Çiftçi Evi

Çizim 4.25. Aydın Evlerinde Köşe Bordürleri
(Cevizoğlu, 1996, s. 65)

Kat, köşe ve saçak bordürleri dışında, cephe süsleme elemanı olarak rozetler, bezemeler, motifler Türkçe ve Arapça yazılar görülmektedir (Çizim 4.26).

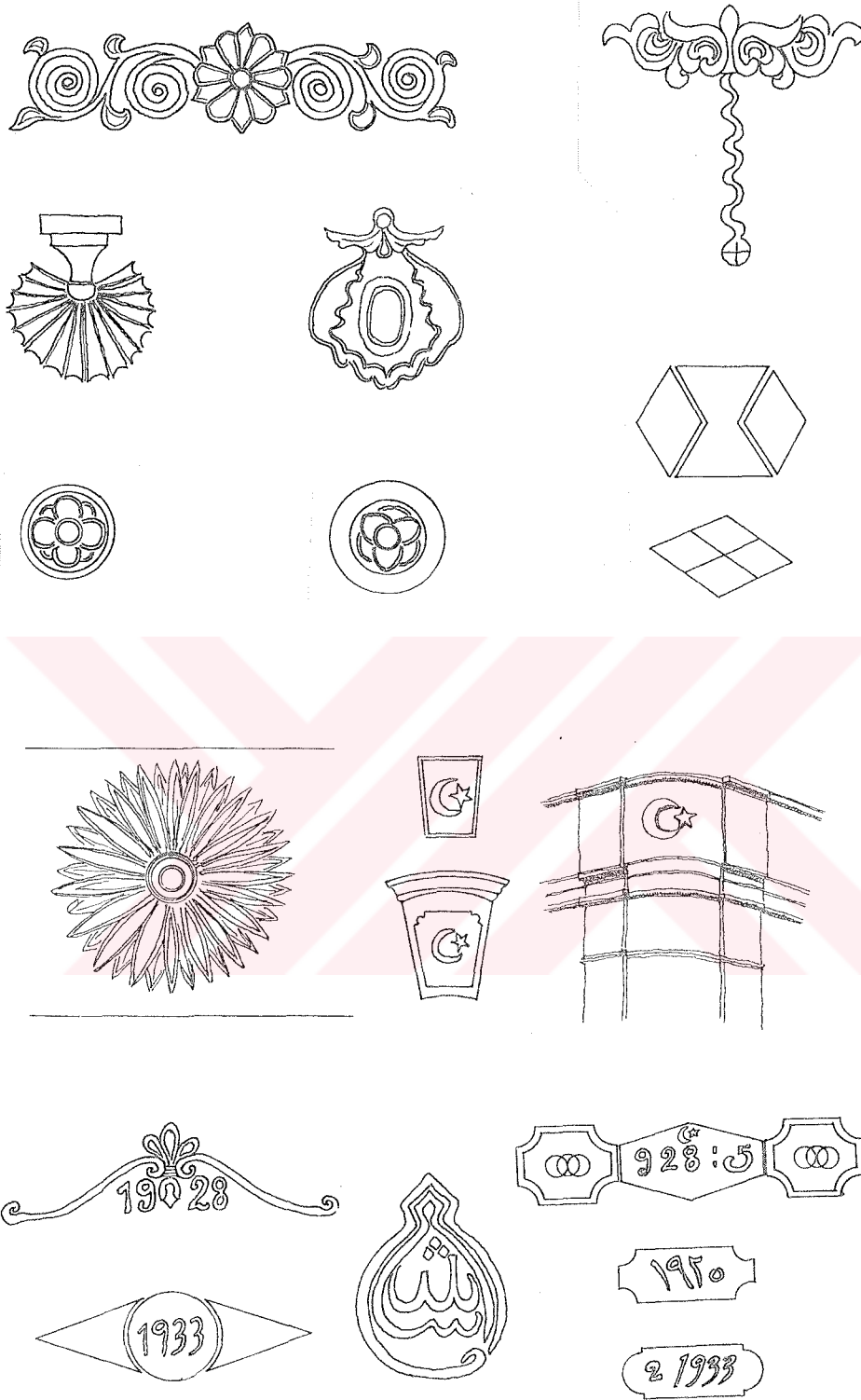
Aydın evlerinde çok fazla yaygın olmayan rozetler çiçek motiflidir. Bezemeler bitkisel motiflerden oluşmaktadır. Antik çağda kullanılan akantus dalları, asma filizleri, girlandlar yorumlanarak Aydın evlerinde kullanılmıştır (Cevizoğlu, 1996). Ayrıca baklava dilimli, istiridye kabuklu ve meşale biçimli motiflerde cephe yüzeyinde bulunmaktadır. Hilal ve ay biçimli motiflerde pencere veya kapı sövelerinin kilit taşlarında kullanılmıştır (Çizim 4.26).

Kapı üstleri, iki pencere arası veya kapalı çıkma yüzeylerinde Türkçe veya Arapça olarak yapının yapılış tarihleri yazmaktadır. Sıva ile yapılmış, yazılar çoğunlukla bir kartuş içinde yer almaktadır (Çizim 4.26).

4.2.2.2.3.5. Çatı

İklimsel faktörler, çatı strüktür ve kaplama malzemesinin kolay bulunması nedeniyle özellikle Ege Bölgesindeki yapılar çatılıdır. Aydın evlerinde görülen çatılar kırma, beşik, topuz ve eğimlidir. Çatı kaplama malzemesi olarak, marsilya veya alaturka kiremit kullanılmıştır. Çatıların saçaklı olduğu yapılarda saçaklar 60 cm'ye kadar çıkmaktadır. Bazı yapılarda saçakaltı ahşapla kaplanmıştır. Düz ahşap kaplama dışında çerçeveli desenler ya da sıvanarak alçı desenler oluşturulmuştur (Resim 4.34). Çatılar, genelde saçak bordürü ile cephe yüzeyinde sonlanmaktadır. Sade profilli örneklerle de rastlanan saçak bordürleri, genelde Antik mimarinin frizlerinden etkilenecek şekilde şekillendirilmiştir (Cevizoğlu,1996).

Aydın evlerinde çatı, kat olarak kullanılmamıştır. Fakat etkileşim yapılarında, özellikle Macar ustaların yaptığı fazla eğimli çatılar kat olarak kullanılmış ve çatı yükseltilmiştir. Yükseltilen çatıdan dolayı özellikle ön cephede üçgen bir alınlık oluşturulmuş ve saçak çıkmıştır. Çıkan saçak önünde ahşap çatı konstrüksiyonunu andıran ahşap süsleme elemanı bulunmaktadır (Resim 4.35).

Çizim 4.26. Aydın Evleri Cephelerinde Süsleme Elemanları
(Cevizoğlu, 1996, s. 69)

Resim 4.34. Çatı Altı Ahşap Kaplama Görünümü

Resim 4.35. Şehir Klübü Binası Çatı Katı Görünümü

Bazı yapıların çatıları kalkan duvarı ile sonlandırılmıştır. 19 L- IV, 327, 12 pafta, ada, parsel no (Katalog no:115)'lu yapıda yarım daire şeklinde olan kalkan duvarı 19 L- I, 6470,11 pafta, ada, parsel no (Katalog no:124)'lu yapıda kademeli duvar ortasında yarım daire alınlıklıdır. Bu alınlık üzeri geometrik ve bitkisel motiflerle süslenmiştir.

Aydın Kent Merkezi Tarihi Dokusunda yer alan yapıların korunması için yapılacak ilk adım; yapıların tesbit edilmesi ve incelenmesi olmalıdır. Yapılan tesbit ve tipolojik incelemeler, çalışmalara örnek olması amaçlanmıştır.

BÖLÜM V

AYDIN KENTİ TARİHİ YAPISININ KORUNMASINA YÖNELİK ÖNERİLER

5.1.Aydın Kenti'ndeki Eski Eserlerin Korunmasına İlişkin İlke Kararları ve Uygulamalar

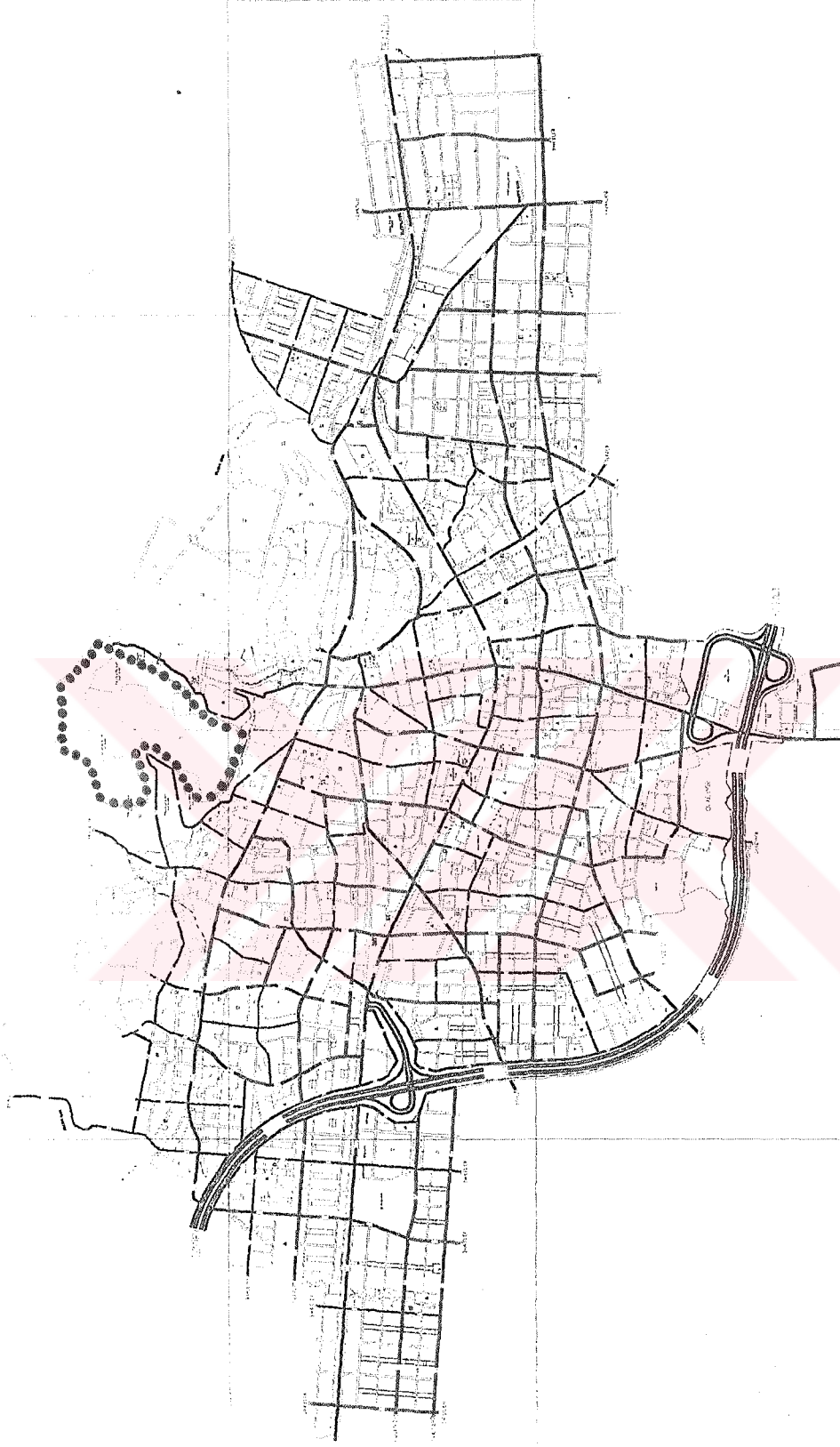
Aydın Kent Merkezi sınırları içinde Tralleis Kenti kalıntıları ve 2863 ve 3386 sayılı yasalarla tescili yapılan, korunması gerekli taşınmaz kültür varlıkları bulunmaktadır (Harita 5.3).

Geleneksel dokusu bozulduğu için kentsel sit alanı bulunmayan Aydın Kent Merkezi'nde, Tralleis Antik Kenti Yerleşim Bölgesi'nde, arkeolojik sit alanı bulunmaktadır (Harita 5.1).

Aydın Kent Merkezi'nde T.C. Aydın Valiliği Kültür Müdürlüğü, Adnan Menderes Üniversitesi ve T.C. Aydın Belediyesi tarafından ortaklaşa bir çalışma yürütülmektedir. Bu kurumlar arasında Tralleis Antik Kenti Kazı Projesi ve Veysipaşa Kentsel Sit Koruma ve Islah Projesi Protokolü yapılmıştır.

Protokol kapsamında; Protokolün amacı, çalışma, iş programı ve her bir kuruma ait yükümlülükler belirtilmiştir. Tespit edilen bölgelerin bilimsel metodlarla araştırılması mevcut yapıların tespit edilmesi, belgelenmesi ve korunmasına yönelik çalışmalar amaçlanmıştır.

Tralleis Antik Kazı çalışmaları yapılmaktadır. Protokoldeki, Veysipaşa Mahallesinde Kentsel Sit Koruma ve Islah Projesi yürürlüğe girmemiştir.

Harita 5.1. Aydın Arkeolojik Alan Sınırları

Uzun Vadeli Turizm Yatırım Planlaması olan, Tralleis Antik Kenti Kazı Projesi ve Veysipaşa Kentsel Sit Koruma ve İslah Projesi, kapsamında başlangıç etabı olabilecek, Kazım Karabekir Caddesi Sağlıklaştırma Projesi hazırlanmıştır (EK II). A.D.E. Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü, Araştırma görevlisi Mükerrrem Kürtüm, Aydın Belediyesi İmar Müdürlüğünden Şehir Plancı Seher Yavaş ve Arkeolog Hüseyin Cevizoğlu tarafından hazırlanan proje, halen yürürlüğe konulmamıştır.

Proje kapsamında; caddedeki mevcut yapıların bakımı ve yeni yapılanmalar konusunda hükümler bulunmaktadır. Yeni yapılacak binaların cephe düzeni ve elemanları hakkında standartlar oluşturulmuştur.

Aydın Kent Merkezi'ndeki taşınmaz kültür varlıklarından türbe ve camilerin restorasyonu ve onarımı yapılmıştır. Kamu veya özel mülkiyet olan han, hamam, sebil yapıları harap durumdadır (Harita 5.5).

Veysipaşa Mahallesi Kentsel Sit Koruma ve ıslah Projesi kapsamında, Veysipaşa Mahallesi'nde yoğun olarak bulunan Osmanlı Dönemi yapıları restore edilerek, turistik bölge haline getirilecektir. Bu konuda, Aydın Belediyesi tarafından Gümrük Hamamı ile ilgili rölöve ve restorasyon çalışmaları yapılmaktadır.

1996 yılından sonra, eski eserlerin korunması ve restore edilmesi konusunda duyarlılık gösteren Aydın Belediyesi, Aydın'daki tescilli kamu yapıları ile ilgili çalışmalar başlatmıştır. 1996 yılında Alihan Baba Türbesi (Katalog no:10) ve çevresine, detaylı bir restorasyon ve çevre düzenlemesi yapılmıştır. 1997 yılında Kemer Mahallesi'nde bulunan Kemer Namazgah ve Hazire (Katalog no:9) düzenlenmiştir. Ayrıca Gazi Bulvarı üzerinde bulunan Şevkatiye Çeşmesi restore edilmiştir.

Sivil mimari örneklerinden çok az sayıda yapı restore edilmiştir. Aydın sivil mimarisinde restorasyon çalışmaları yüzeysel temizleme ve onarımla sınırlı kalmaktadır.

Ayşe Gözaçan Evi (Katolog no:47), Orhan Çiftçi Evi (Katolog no:44), Eski Eserler Sevenler Derneği Binası (Katolog no:50), Ahmet-Sabiha Dürge Evi (Katolog no:80) ve Aydın Lisesi Restorasyonu yapılmış yapılardır.

Ahmet-Sabiha Dürge Evi (Katolog no:80) ön cephe beden duvarı korunarak, arka bölümü betonarme karkas yapı olarak yeniden inşa edilmiştir. Aydın Kent Merkezi'nde bu tarzda restore edilmiş başka yapı bulunmamaktadır.

Aydın Kent Merkezi'nde yaptığım çalışmada sivil mimari örneklerinden restorasyonu yapılan yapılar dışında kullanımı devam eden yapılarda harabiyet durumu orta, terk edilmiş yapılarda kötü durumdadır (Harita 5.4, 5.5).

5.2. Aydın Kenti'nin Tarihsel Dokusunun Korunmasına Yönelik Düşünceler

İnsanlar gibi, onların oluşturduğu toplumun ve toplumun yaşadığı kentlerin de kimlikleri vardır. Toplumun kimliğini; geçmişi, yaşam biçimleri ve gelenekleri, kentin kimliğini ise; kültürel değerleri, caddeleri ve hatta bireylere ait evlerin herbiri oluşturmaktadır. Yeni kentsel gelişmelerle giderek standartlaşan kentler, diğer kentlerden tarihi oluşumlarıyla hemen ayırteedilebilir. Eski binaları olmayan bir kentin kimliği de yoktur. Kentin, kimliğini kaybetmemesi için kültürel değerlere ve özellikle kenti oluşturan yapılara sahip çıkılmalıdır.

Ülke ve yerel yönetimlerce fazla önem verilmeyen kent korumacılığına, Aydın'da da önem verilmemiştir. Yüzyıllarca çeşitli kültürler, yapılar barındıran kent, deprem ve savaşlarla yok olduğu gibi; plansız kentleşme ile kimliğini kaybetmekle yüz yüze kalmıştır.

1996 yılından sonra bu gerçeği fark eden yerel yönetim, Kültür Bakanlığı ve Adnan Menderes Üniversitesi tarafından kentte korumacılık çalışmaları başlatılmıştır. Çalışmalar çok geç düşünüldüğü ve yavaş ilerlediği için Aydın Kent Merkezi'nde kentsel sokak dokuları yok olmuş ve günümüzde birçok yapı harap duruma gelmiştir.

Korumacılığa en büyük engel tarihi bina sahipleridir. Rant nedeniyle tarihi binalarının yıkılarak, apartman yapılmasını isteyen mülk sahipleri; yapıyı terk edip, zarar vererek korumama çabası gütmektedir.

Bu yüzden korumacılık çalışmalarındaki ilk adım; halkın bilinçlendirilmesi olmalıdır. Okullarda, görsel ve yazılı medyada bu konuda dersler ve programlar hazırlanmalıdır.

İkinci adım; kurumsal yöneticilerin bilinçlendirilmesi ve çalışma politikalarının belirlenmesi olmalıdır. Tarihi Dokunun Korunması için, siyasi politikalar, çıkar ilişkileri unutulup, geçmiş geleceğe kuşaklara en iyi şekilde nasıl aktarabiliriz, görüşü egemen olmalıdır. Bu düşünce ile çalışma programı hazırlanmalıdır.

Aydın Kentinde Korumacılığa yönelik idari, yerel yönetimin yapması gereken yöntemleri maddeler halinde şöyle sıralanabilir:

1. Yürürlükte olan Tralleis Antik Kenti Kazı Projesi ve Veysipaşa Kentsel Sit Koruma ve Islah Projesi en kısa zamanda yükümlülükler yerine getirilecek şekilde uygulanmalıdır.

2. Çalışmaların kısa sürede yapılması için uzman bir kadro kurulmalıdır.

3. Kentteki tescilli yapıların envanterlerinin güncelleştirilmesi ve tescilli olmayan geleneksel yapılar en kısa zamanda tescillenmelidir. Yapılarının tescillenmesi konusunda korkusu olan yapı sahiplerinin yapılarını yıkmasına fırsat verilmeden tescilleme gerçekleştirilmelidir. Rölövesi olmayan yapıların saptama çizim yapılmalı; olanlarsa arşivlenmelidir.

4. Tescilli yapılar halihazır planlara işlenerek, kentsel sit alanı olmayan Aydın'da, en kısa zamanda koruma amaçlı kent planı hazırlanmalıdır. Geleneksel dokunun yoğun olduğu bölgelerde çok fazla yeni yapılaşma olmasına rağmen bundan sonra yapılacak yapılar konusunda düzenlemeler yapılmaktadır. Özellikle geleneksel

doku ve yapılar, etrafındaki yeni yapılanmalar dokuyu bozmayacak nitelikte inşa edilmelidir. Fakat Tralleis ve Protokol Bölgesi için yapılan ve yürürlükte olmayan Kazım Karabekir Caddesi Sağlıklaştırma Projesi (EK II) hükümlerinde olduğu gibi yapılara standartlar getirilmemelidir. Postmodernist anlayışla yapılacak yapılar, taklitten öteye geçmeyip, tarihi yapılara zarar verecek, gelecek kuşakları yanıltacaktır. Literatür ve eski fotoğraf çalışmalarıyla, arsa üzerindeki eski yapının cephesi uygulanabilir. Fakat oraya ait olmayan objeler dokuyu çirkinleştirip, tek düze kalmasına neden olur. Bu yüzden yürürlüğe sokulacak projeler, mimar, şehir plancısı, sanat tarihçisi, arkeolog, sosyolog ve bunun gibi uzman kadro tarafından hazırlanmalıdır ve uzman kontrolünde oluşacak yeni yapının tasarımı tarihe ve tarihi yapılara saygısı olan uzman mimarlara bırakılmalıdır.

5. Kent merkezi içinde kalan Vakıf yapıları, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından en kısa zamanda restore edilmelidir. Osmanlı Dönemi yapıları halkın kullanımına sunulacak şekilde, gerekirse özgün işlevinden farklı bir işlev verilerek restore edilmelidir.

Üçüncü adım; Tescilli ev sahiplerinin yapılarını onarım ve korumasına yönelik yapılabilecek çalışmaların belirlenmesi olmalıdır.

Uygulanacak yöntemler şöyle sıralanabilir:

1. Tescilli evlerin sahipleri belirlenmelidir.
2. Tescilli Ev sahiplerine, Koruma Kurulu ilke kararları ve korumacılık hakkında bilgi verilmelidir. Broşürler dağıtarak, paneller düzenleyerek mülk sahiplerine korumacılık bilinci aşılanmalıdır.
3. Evini onarmak isteyen ev sahiplerine para ve teknik yardım yapılmalıdır. Toplu konut fonundan eski eser sahiplerine bir miktar pay ayrılmalıdır.

4. Büyük onarım ve restorasyonlar için bankalardan uzun vadeli krediler verilmelidir.

5. Kurul kararlarını ve yardımı kabul etmeyen eski ev sahiplerine takas önerilmelidir. Kamulaştırılan yapılar restore edilerek kullanıma açılmalıdır.

6. Ev sahipleri ile iletişim kuracak, bürokrasi konusunda yardım edecek ve yapılan onarım ve restorasyon uygulamalarını kontrol edecek “Danışma Kurulu” oluşturulmalıdır.

Tez kapsamında, Aydın’daki korumacılığa katkısı olması bakımından yapıların envanter çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışma sonucunda tescilli olmayan yapılar tespit edilmiş ve tescillenmesi önerilmiştir (EK IV). Tescilli ve tescilsiz her bir yapıya ait bilgilerin olduğu fişler, tezin katalog çalışması içinde yer almaktadır. Ayrıca bu yapıların mevcut imar planı üzerinde; yapı kullanım türü (Pafta no:1, Harita 5.2), tescil durumu (Pafta no:2, Harita 5.3), kullanım durumu (Pafta no:3, Harita 5.4), harabiyet durumu (Pafta no:4, Harita 5.5), kat adedi (Pafta no:5, Harita 5.6), ve konutların tipolojik ayrımı (Pafta no:6, Harita 5.7) gösterilmiştir.

Kent kapsamında geleneksel doku oluşturulacak kentsel bir sit alanı bulunmaktadır. Köprülü, Veysipaşa, Hasan Efendi ve Cumhuriyet Mahalleleri’nde yapıların birbirinden kopuk, arasında yeni yapılanmaların bulunduğu bir doku bulunmaktadır. Bu da Kentsel Sit için yeterli olmayan bir dokudur. Bu bölge; pilot bölge seçilerek mevcut eski eserlerin korunması ve bu eserlerin yanına yapılacak yapılarla ilgili yaptırımlar uygulanabilir.

Bölgedeki yapıların bazıları kamulaştırılmalı ve kamu veya halkın yararına kullanılmalıdır. Böyle bir uygulamaya örnek olması amacıyla tez kapsamında Nasuh Paşa Külliyesi, Zincirli Han ve Ayşe Akyüz Evi Restorasyon Projesi hazırlanmıştır. Yapıların yeniden kullanımı için özgün işlevinden farklı bir işlev önerilmiştir. Zincirli Han’ın Bilim Evi, Ayşe Akyüz Evi’nin ise, İl Gençlik Merkezi olarak kullanımı uygun olacaktır.

HARİTA 5.2. AYDIN KENT MERKEZİNDEKİ YAPILARIN
YAPI KULLANIM TÜRÜNE GÖRE İNCELENMESİ

LEGANT

- ☐ CAMİ
☐ MEDRESE
☐ HAN
☐ HAMAM
☐ TÖRBE
☐ SEBİL-ÇEŞME
☐ TİCARİ YAPI
☐ KONUT
☐ KONUT-DÜKKAN

ÖLÇEK : 1/5000

TARİH : AĞUSTOS 1999

DANIŞMAN: DOÇ.DR.ETİ AKYÜZLEVİ

HAZIRLAYAN: N. AYDIN ERTEM

HARİTA 5.3. AYDIN KENT MERKEZİNDEKİ YAPILARIN
TESCİL DURUMUNA GÖRE İNCELENMESİ

LEGANT

- ☐ TESCİLLİ GELENKSEL YAPI
☐ TESCİLSİZ GELENKSEL YAPI

ÖLÇEK : 1/5000

TARİH : AĞUSTOS 1999

DANİŞMAN : DOÇ.DR.ETİ AKYÜZ LEVİ

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM

HARİTA 54. AYDIN KENT MERKEZİNDEKİ YAPILARIN
KULLANIM DURUMUNA GÖRE İNCELENMESİ

LEGANT

- ☐ KULLANILIYOR
☐ KULLANILMIYOR- BOŞ
☐ KİSMİ KULLANILIYOR
☐ BELİRSİZ

ÖLÇEK : 1/5000

TARİH : AĞUSTOS 1999

DANIŞMAN : DOÇ.DR.ETTİ ARYUZ LEVİ

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM

HARİTA 5.5. AYDIN KENT MERKEZİNDEKİ YAPILARIN
HARABİYET DURUMUNA GÖRE İNCELENMESİ

LEJANT

- ☐ İYİ
☐ ORTA
☐ KÖTÜ
☐ YIKIK

ÖLÇEK : 1/5000

TARİH : AĞUSTOS 1999

DANIŞMAN : DOÇ. DR. ETİHAZ ÖZDEMİR

HAZIRLAYAN : N. AYDIN ERTEM

HARİTA 5.6. AYDIN KENT MERKEZİNDEKİ YAPILARIN
KAT ADEDİNE GÖRE İNCELENMESİ

LEGANT

- ☐ TEK KATLI
☐ BODRUM VE TEK KATLI
☐ İKİ KATLI
☐ BODRUM VE İKİ KATLI
☐ İKİ KAT VE ÇATI KATLI
☐ BODRUMLU İKİ KAT VE ÇATI KATLI
☐ DÖRT KATLI

ÖLÇEK : 1/5000

TARİH : AĞUSTOS 1999

DANIŞMAN : DOÇ.DR. İHİ AKYÜZ LİVİ

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM

HARİTA 5.7. AYDIN KENT MERKEZİNDEKİ YAPILARIN
TİPOLOJİK İNCELENMESİ

LEJANT

TÜRK EVİ		RUM EVİ		ETKİLEŞİM YAPISI	
☐ AÇIK DIŞ SOFALI	☐ KAPALI DIŞ SOFALI	☐ YAN HOLLÜ	☐ ORTA HOLLÜ	☐ YAN HOLLÜ	☐ ORTA HOLLÜ
☐ T FORMUDA HOLLÜ	☐ L FORMUDA HOLLÜ				

ÖLÇEK : 1:5000

TARİH : AĞUSTOS 1999

DANIŞMAN : DOÇ.DR. ERTAN YÜZÜLÜ

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM

Yukarıda belirtilen öneriler ve projeler, kent dokumuzun, geleneksel mimarimizin korunması ve yaşatılması için gerekli görülen, ayrıca araştırmalarla edinilen bilgilerle ve ev sahipleri ile görüşmelerle şekillenmiştir. Günümüze dek yapılmış proje ve önerilerin en kısa zamanda uygulanması, tarihi mirasımızın, kentimizin kimliğinin kaybolmaması için yerel yönetim, uzmanlar ve halk el ele vermelidir.

5.3.Ayşe Akyüz Evi ve Nasuh Paşa Külliyesi Zincirli Han Restorasyon Önerileri

5.3.1. Ayşe Akyüz Evi Restorasyon Projesi

5.3.1.1. Yapı Hakkında Genel Bilgi

Yapı; Aydın kent merkezi, Hasan Efendi Mahallesi, Şükran Sokak, No:8 adreste ve 19L-IV,351,3 pafta-ada-parcelde bulunmaktadır (Katalog no:107). Kültür Bakanlığı İzmir II no'lu Koruma Kurulu tarafından tescillenen yapının mülkiyeti Ayşe Akyüz'e aittir (Resim 5.1.).

Resim 5.1. Ayşe Akyüz Evi

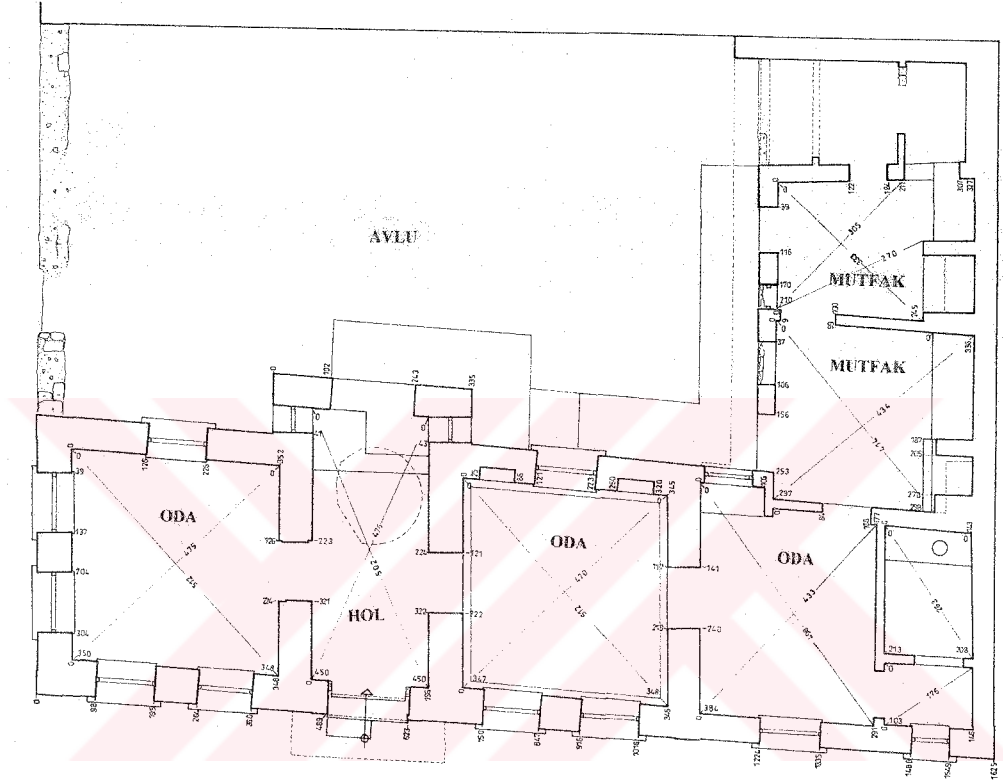

Resim 5.2. 1976 'da Ayşe Akyüz Evi

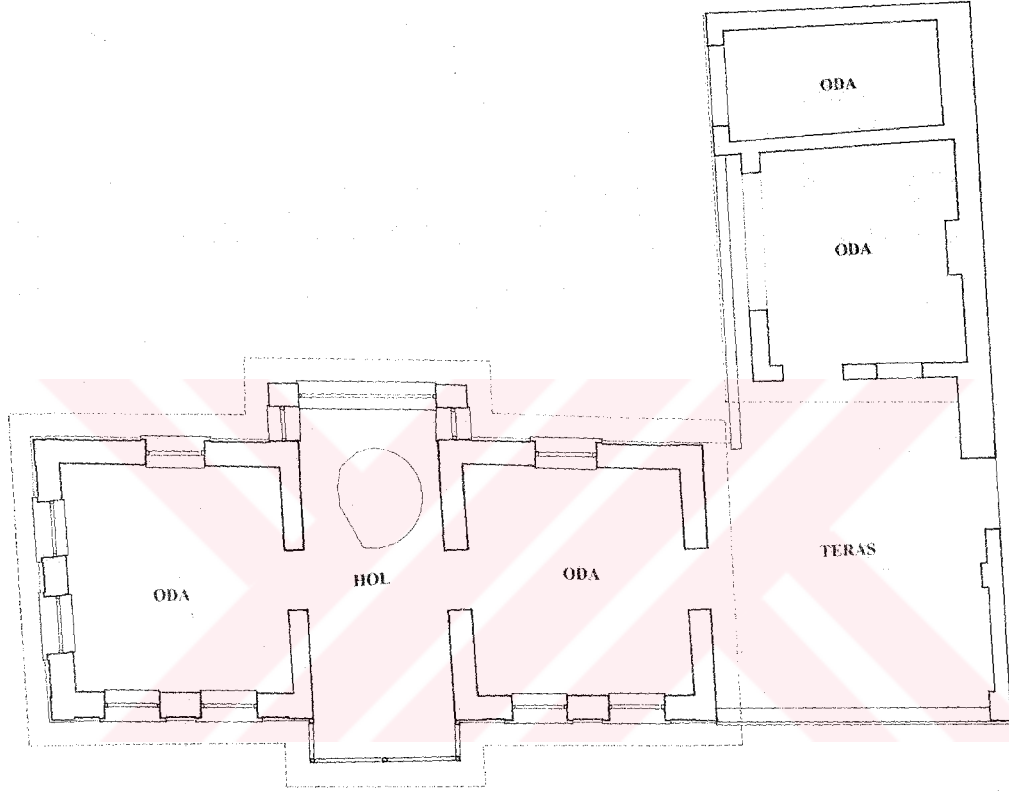
Evin yapım tarihinin 1928 yılı olduğu kapı sövesi üzerindeki yazıdan anlaşılmaktadır. Avukat Necmettin Akçasu'dan edindiğimiz bilgiye göre yapı; Aydın'da çeşitli yapılar yapan Macar ustalardan Truchki tarafından yapılmıştır. Macar ustaların yaptığı söylenen yapılardan farklı bir özellik göstermektedir. Değişik kotlarda ve çok eğimli çatıları olan Macar ustalarının yaptığı yapıların aksine, Rum evleri olarak adlandırılan yapı tiplerine benzemektedir (Akçasu, 2000, Nisan, 15).

Aydın kent merkezi içinde yaptığımız araştırmada etkileşim yapıları olarak adlandırdığımız yapı grupları içinde yer almaktadır. Cephe tipi, bodrumlu iki katlı ortadan girişli cumbalı asimetrik olarak adlandırdığımız tipolojiye girmektedir. Plan tipi ise, orta hollü iki yanda tek odalıdır. Yapı yığma tuğla bir yapım tekniğine sahiptir.

Yapı içine girildiğinde dikdörtgen formda bir hol bulunmaktadır (Çizim 5.1.). Hol zemini toprak zemin üzeri simav kaplamadır. Tavan ise ahşaptır. Holde giriş kapısının karşı duvarında bahçe kapısı ve üst kata çıkan merdiven izleri bulunmaktadır. Odalar ahşap zemin ve tavanlıdır. Sokağa ve bahçeye bakan pencereleri bulunmaktadır. Doğu taraftaki odanın yanında buradan geçilen başka bir

Çizim 5.1. Ayşe Akyüz Evi Evi Zemin Kat Rölöve Planı Ö:1/100

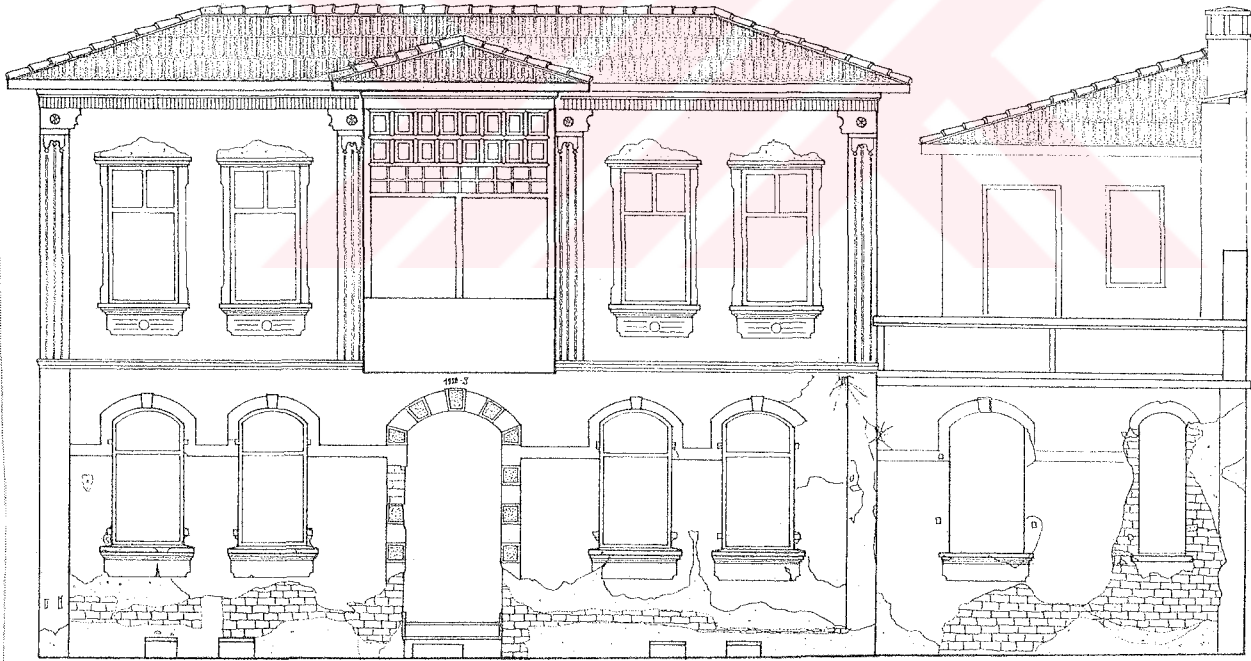

Çizim 5.2. Ayşe Akyüz Evi Birinci Kat Rölöve Planı Ö:1/100

TC MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Ayşe Akyüz Evi Kesiti Ö:1/100

Ayşe Akyüz Evi Giriş Cephesi Ö:1/100

Çizim 5.3. Ayşe Akyüz Evi Rölöve Kesit ve Cephesi

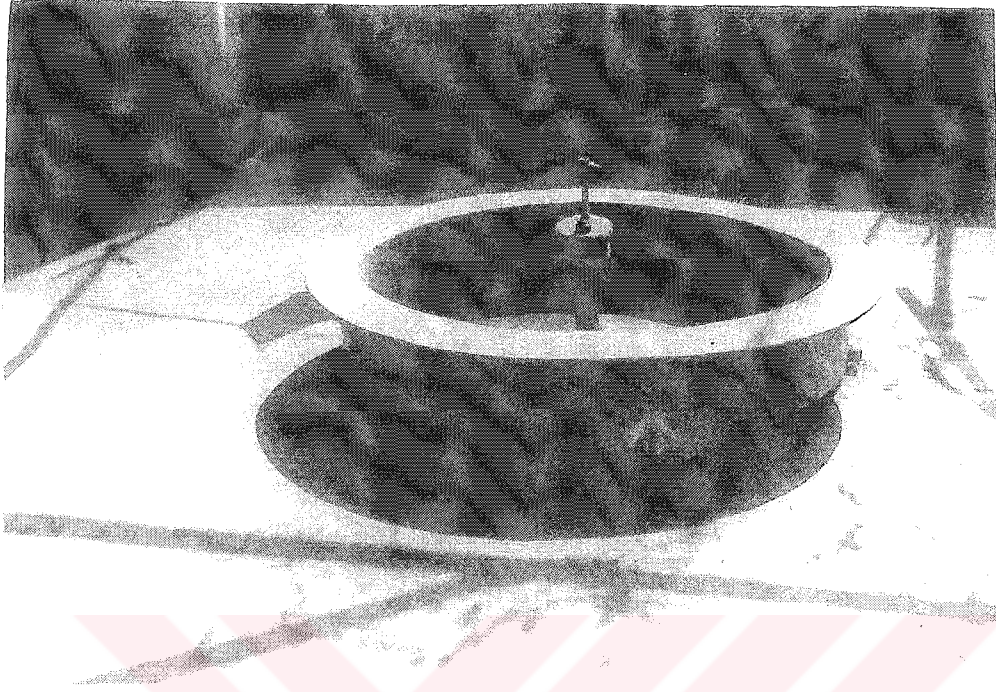
oda ve tuvalet-banyo yer almaktadır. Bu oda yapının iki katlı ana kütesine bitişik tek kat, üzeri teraslı müştemilat kısmıdır. Bu odanın yanındaki iki katlı mutfak ve servis mekanları ile L şeklinde bir müştemilat oluşturmakta ve genel yapı formu L şeklini almaktadır.

Odadan ve bahçeden geçilen yanyana iki adet mutfak mekanı bulunmaktadır. Her iki mekanda da yerden yükseltilmiş ocak ve tezgah bulunmaktadır. Mutfak mekanının yanında depo (odunluk) olarak adlandırabileceğimiz bir hacim bulunmaktadır (Resim 5.3).

Giriş holündeki merdivenden çıkılarak üst kat holüne ulaşıldığında, iki yanda birer oda ve hol uzantısında bir ahşap cumba yer almaktadır (çizim 5.2). Hol ve yanlarındaki odaların, tavan ve tabanı ahşap kaplamadır. Holün doğu tarafındaki odada, alt kattaki müştemilatın üzerinde bulunan terasa çıkılmaktadır. Teras simav kaplamadır (Resim 5.4). Terasın diğer kenarında iki odalı bir bölüm yer almaktadır.

Resim 5.3. Ayşe Akyüz Evi Müştemilat Bölümü Cephesi

Resim 5.4. Ayşe Akyüz Evi Terası

Yapı 1975’li yıllarda alt ve üst kat ayrı olarak kullanılmaktadır. Alt kat girişi ön cephedeki kapıdan yapılmaktadır ve alt kat holü merdiven hizasından ahşap sunta ile kapatılmıştır (Resim 5.5). Üst katı kullananlar yapıya bahçe kapısından girerek, holün bahçeye açılan kapısından merdivenle üst kata çıkmaktadırlar (Resim 5.6). Fakat günümüzde bu ayırıcı izler kalkmıştır.

Günümüzde yıpratılmış bir durumda bulunan yapı, çöplük olarak kullanılarak yok olmaya terk edilmiştir.

Resim 5.5. 1976'da Ayşe Akyüz Evi Alt Kullanıcılarının Giriş Holü

Resim 5.6. 1976'da Ayşe Akyüz Evi Üst Kullanıcılarının Giriş Holü

5.3.1.2 Yapısal Sorunlar

Yapı yıkılmaya terk edildiği için harap olmuş ve uzun süredir dış etkilere maruz kalmıştır. Doğal etkilerin yanısıra insan etkileri de yapıya oldukça zarar vermiştir. Yapının yıkımı için birçok kez İzmir II no'lu Koruma Kurulu'na başvuran yapı sahibi yapının kapı ve pencere doğramalarını sökerek yıpranmasına öncülük etmiştir.

Yığma tuğladan yapılmış olan yapıda özellikle zemin suyu etkilerinden meydana gelmiş sıva ve tuğla bozulmaları görülmektedir. Alt kat pencere sövelerinde de yıpranmalar vardır (Resim 5.7).

Resim 5.7. Ayşe Akyüz Evi Duvar Bozulmaları

Yapı içinde holdeki merdiven sökülmüştür. Holün doğu tarafındaki odanın da ahşap strüktürlü zemini çökmüştür. Tavanı beton olan oda, wc-banyo ve mutfak mekanlarında alçı sıva ve boya atmış durumdadır (Resim 5.8).

Resim 5.8. Ayşe Akyüz Evi Tavan Görünümü

Resim 5.9. 1976'da Ayşe Akyüz Evi'nin Cumbası

Üst katta bulunan ahşap cumbanın alt kısmı değiştirilerek metal levha ile kaplanmıştır. Yapının cumbası, 1976 yılında yapı kullanılırken de aynı durumdadır (Resim 5.9).

Yapı bahçe duvarı yıkılmış, sadece duvarı kalmıştır. Bahçeye açılan müştemilat kısımları da hasar görmüştür (Resim 5.10).

Yapı strüktürü sağlam olup, yüzeysel onarımla yeniden kullanılabilir.

Resim 5.10. Ayşe Akyüz Evi Bahçe Görünümü

5.3.1.3. Restorasyon Projesi Tanımı Ve Amacı

Projenin amacı; çevre halkının kullanabileceği en uygun işlevle yapıyı, konut dışında ikinci bir fonksiyonla kullanmaktır.

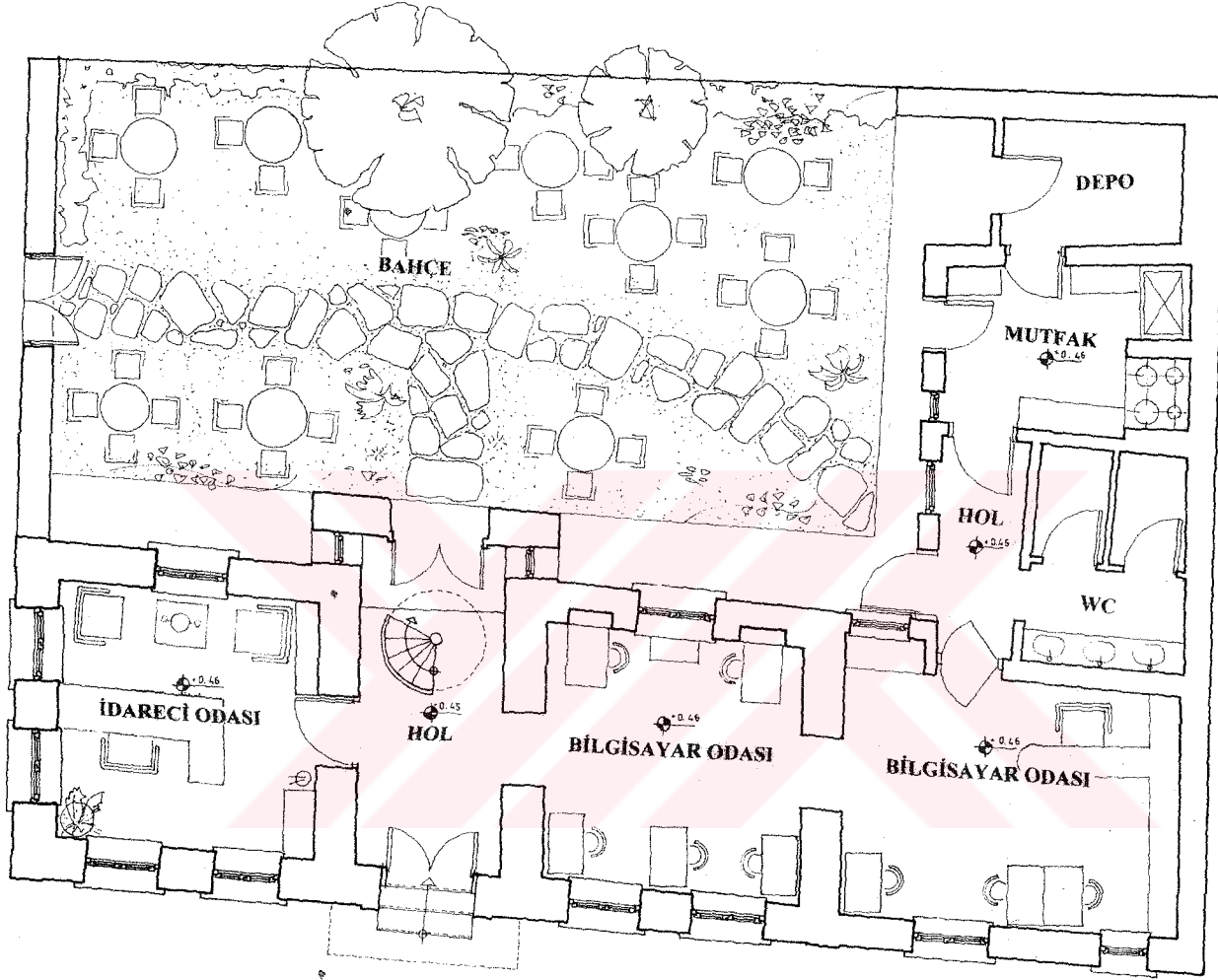
Zincirli Han projesi, yapı türü değişikliği ve kullanım alan yetersizliği nedeniyle farklı bir işlevle tasarlanmıştır. Ayşe Akyüz Evi ise, özgün işlevi ile kullanılabilecek iken, tarihi yapıları gençlere sevdirmek ve gençlere sosyal bir aktivite kazandırmak amacıyla İl Gençlik Merkezi olarak önerilmiştir.

Aydın kentinde gençlerin örgütlenebilecekleri, sosyal faaliyetlere katılabilecekleri derneklerin az olması nedeniyle İl Gençlik Merkezi işlevi uygun görülmüştür.

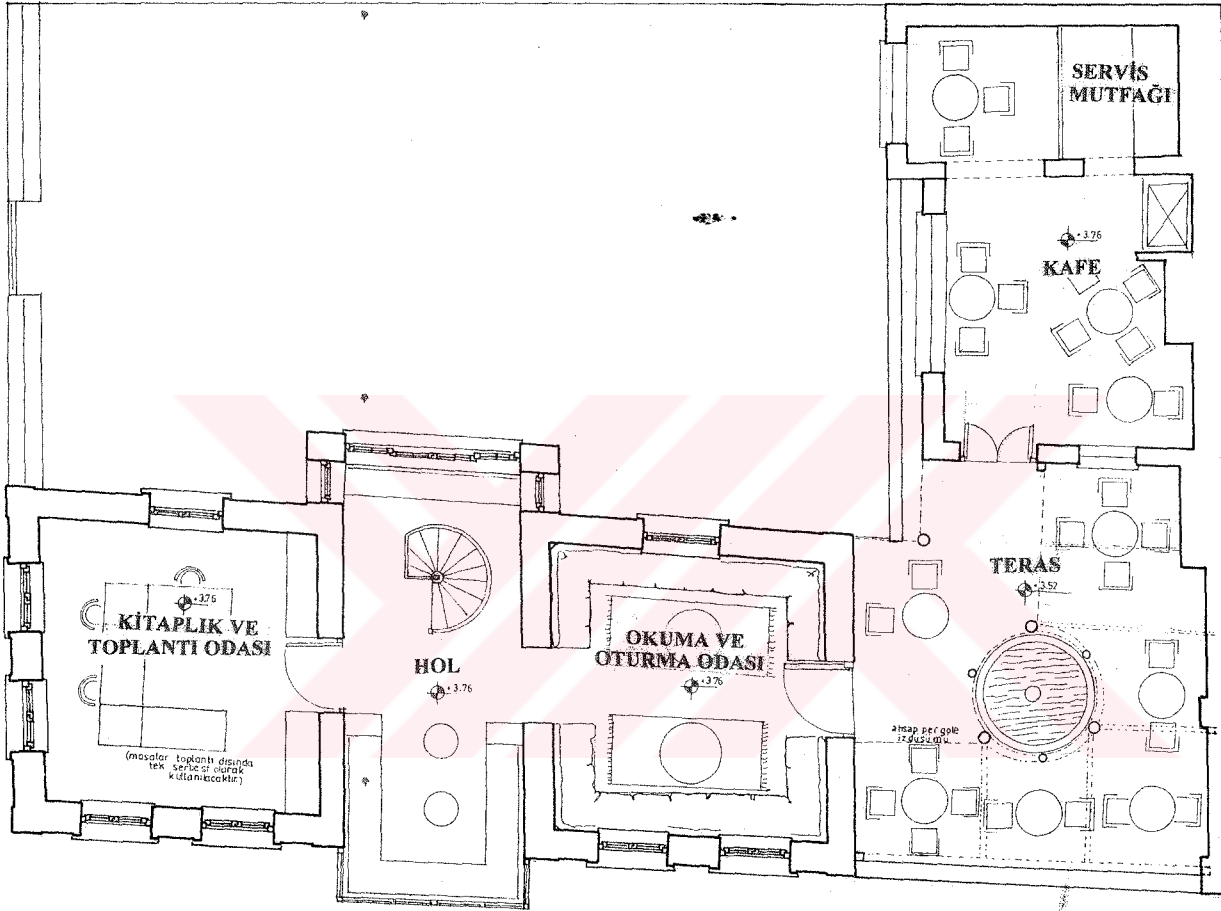
İl Gençlik Merkezi; az miktarda aidat ödeyerek üye olan gençlerin bilgisayar-internet ve kitaplığından faydalanabileceği, sosyal faaliyetleri oluşturabileceği bir merkez olarak kurulmalıdır. Ayrıca üye olmayanların da arka bahçedeki, kafeyi kullanımına olanak sağlanmalıdır

Restorasyon projesinde; alt katın idare odası ve bilgisayar odaları olarak kullanımı tasarlanmıştır (Çizim 5.4). Tek katlı odanın içindeki tuvalet kaldırılıp, müştemilat kısmında mevcut bulunan mutfaklardan biri iptal edilerek tuvalet yapılmıştır. Diğer mutfakta ise, ocak iptal edilerek bacası kullanıma devam etmektedir. Eski ocak yanında üst kata servis imkanı sağlaması açısından servis asansörü yapılmıştır. Mutfak yanında bulunan mekanda mutfak ve bahçe araç-gereçlerini saklamak için depo yapılmıştır.

Üst katta okuma ve oturma salonları bulunmaktadır (Çizim 5.5). Günlük gazete ve dergilerin yanı sıra çeşitli okuma kitaplarının bulunduğu kitaplık üyelerin kullanımına açıktır. Müştemilat kısmında alt kata servis asansörü ile bağlanan servis mutfağı ve kapalı oturma mekanı bulunmaktadır. Bu mekana yapının ana kütesinden üst kata çıkılarak teras mekanından geçilmektedir. Yağışlı havalarda da geçişi sağlamak amacıyla ahşap pergole yapılmıştır. Terasın bir kısmını kaplayan pergole,

Çizim 5.4. Ayşe Akyüz Evi Zemin Kat Restorasyon Projesi Planı Ö:1/100

Çizim 5.5. Ayşe Akyüz Evi Birinci Kat Restorasyon Projesi Planı Ö:1/100

Ayşe Akyüz Evi Giriş Cephesi Ö:1/100

Ayşe Akyüz Evi Yan Cephesi Ö:1/100

Çizim 5.7. Ayşe Akyüz Evi Restorasyon Projesi Cepheleri

mekan genelinde bütünlük sağlamak için ahşap kirişli konstrüksiyonlar oluşturularak, üzeri sarmaşık türü bitkisel örüntüyle kaplanacaktır.

Bahçe duvarı yapılarak, bahçe kapısından halkın bahçeyi kullanımına olanak sağlanmıştır. Sadece içecek ve tost gibi yiyecek malzemelerinin servis yapılacağı bahçe zemini çim, dolaşım aksı ise kayrak taş ile kaplanmıştır. Bahçenin yapı beden duvarı ile birleştiği yerlere beton dökülerek, yapı dış etkilerden korunmaktadır.

5.3.1.4. Malzeme Ve Sistem Seçimi

Yapı malzemesi ve sistem seçiminde orjinal malzemenin kullanımı ve yıpranmış, çökmüş yerlerde ise, özgün malzeme ve sistem seçimi uygundur. Sonradan ilave edilen ve değiştirilen mekanlarda duvarlar gaz betondan, yer döşemesi seramikten yapılmıştır.

Yapı strüktürü olan yığma duvarlar üzerindeki sıvalar sökülerek kontrol edilmelidir. Yapı ile ilgili dökümanlar, çizimler toplanarak, malzemenin görsel ve laboratuvar araştırmaları yapılmalıdır. Yıpranan tuğla malzemenin yıpranmasına neden olan etkiler incelenmelidir. Bu incelemeler sonucunda yapıya uygulanabilecek onarım, temizleme ve koruma tekniklerine karar verilmelidir.

Yapıda ilk bakışta su etkisinin neden olduğu malzemenin dağılması, çiçeklenmesi ve renk değiştirmesi görülmektedir (Resim 5.7). Nem ve rutubet nedeniyle tuğla duvar üzerindeki sıvalar dökülmüştür. Yapı beden duvarlarında çatlaklar ve ayrılmalar görülmemektedir.

Kullanılabilir durumda fakat çiçeklenmiş tuğla duvarlar, koruma ve temizleme tekniklerinden yıkama ve mekanik temizleme yöntemiyle sağlamlaştırılmalıdır. Yıkama kum veya su püskürtme ile şeklinde yapılmalıdır (Güler, 1998). Mekanik temizleme ekonomik ve teknik yönden pahalı ve zor bir teknik olduğu için az tercih edilmelidir.

Renk değiştiren ve ufalanan malzemeler Zincirli Han Restorasyon Projesinde uygulanması öngörölen taş ve tuğla malzemenin yapıştırıcı, sağlamlaştırıcı polimer malzemeler ve koruyucu maddeler ile kullanımı sağlanamıyorsa, kullanılmayacak tuğlalar bütöun olarak değiştirilmelidir. Yeni tuğla malzeme, orjinal malzemenin ölçü ve dayanımına uygun olmalıdır. Yapının sıvanarak kullanılacağı düşünölererek malzemenin orjinal malzemedен ilk bakışta ayırtedilebilir olma kaygısı güdülmemelidir.

Döşeme konströksiyonu da kontrol edilerek değiştirilmesi gereken malzemeler değiştirilmelidir. Çökmüş döşeme, yeniden ahşap konströksiyon özerine ahşap olarak kaplanmalıdır. Döşemesi betonarme olan müştemilat bölömlerinde ise, terasın altındaki odanın tuvaleti kaldırıldığı için döşeme desteklenmelidir. Ayrıca mutfak bölümünde servis asansörü için açılan döşeme statik açıdan kirişlerle desteklenmelidir.

Sökölmüş kapı ve pencere doğramaları orjinal formunda yeniden imal edilerek monte edilmelidir (Resim 5.11). Pencere ve kapı söveleri de onarılarak cephe bütönlüğü sağlanmalıdır (Çizim 5.7).

Yapı, önerilen işlev ve yapılacak restorasyon çalışması ile gelecek kuşaklara aktarılmalıdır.

Resim 5.11. Ayşe Akyüz Evi Bozulmamış Cephe Düzeni

5.3.2. Aydın Nasuh Paşa Zincirli Han Restorasyon Projesi

Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Restorasyon anabilim Dalı 1997-1998 Öğretim Yılı “ARC 508 Restorasyon Projesi ve Çevre Analizi” dersi kapsamında Aydın İli Merkez, Köprülü Mahallesi, 19L-IV,428,5 pafta-ada- parselde bulunan Nasuh Paşa Külliyesinin Zincirli Hanı incelenmiş ve Restorasyon Projesi hazırlanmıştır.

Proje çalışması Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon A.B.D. Öğretim Üyesi Y. Mimar Yüksel Üstüngel tarafından yürütülmüştür.

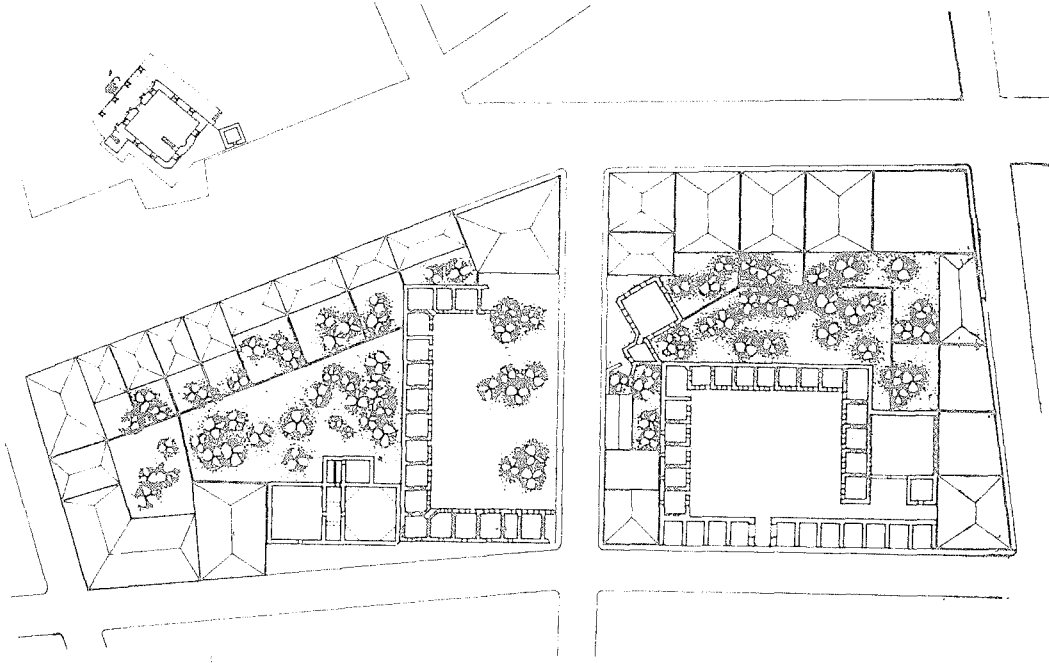
Zincirli Han, Aydın Tarihi Kent dokusunun yoğun olduğu bölgede bulunmasının yanı sıra, şehirdeki han yapılarının tek kalmış örneğidir. Aydın Kent Merkezi’ndeki Camiler, Ali Hanbaba Türbesi dışındaki yapıların yok edilmeye terk edilmesi, restore edilmemesi nedeniyle, hazırlanmış olan Aydın Zincirli Han Bilimevi Restorasyon Projesi Korumacılığa örnek olması amacıyla tez kapsamına alınmıştır.

5.3.2.1. Yapı Hakkında Genel Bilgi

NASUH PAŞA KÜLLİYESİ: Köprülü Mahallesi Gazi Bulvarı Sokağı’nda büyük bir alana yayılmış olan Nasuh Paşa Külliyesi mevcut vakfiye ve han kapısı üzerindeki kitabeye göre 1120 H. (1789) tarihinde Aydın’lı Nasuh Paşa tarafından yaptırılmıştır (Katalog no:2).

Medrese ve medreseye ait küçük bir mescit ile han ve hamamdan meydana gelmiş olan külliye, iki ana cadde arasındaki geniş bir alanı kaplamakta olup, bugün medrese içinden bir yol geçirilerek, iki ana caddeyi dikey olarak kesen bu yolun iki yanında ikişer bina halinde kalmıştır (Çizim 5.8).

ZİNCİRLİ HAN: Nasuh Paşa Külliyesi’ne ait ve doğu ucunda yeralan Zincirli Han (Katalog no:22), caddeye açılan kapısı üzerindeki kitabeye dayanılarak 1708 (1120 H) tarihinde yaptırılmıştır

Çizim 5.8. Nasuh Paşa Külliyesi Vaziyet Planı

Han dikdörtgen planlı, avlulu plan şemasına sahiptir (Çizim 5.9). Moloz taştan yapılmış olan beden duvarlarında yer yer tuğla da kullanılmıştır. Han'ın caddeye bakan giriş cephesinin zemin katındaki dükkanlar genellikle işlevlerini sürdürmektedir. Dış bölümünün sağlam görünmesine rağmen, hanın içi oldukça haraptır (Resim 5.12) . Sivri kemerli ve kesme taştan yapılmış giriş kapısının her iki yanına yarım silindirik niş açılmıştır (Resim 5.13). Kapı kemerinin üst noktası üzerinde dikdörtgen çerçeve içine yazılmış inşa kitabesi bulunur.

Giriş kapısı arkasındaki çapraz tonozlu mekan, büyük bir sivri kemerle iç avluya açılmaktadır. Avlu etrafında bugün mevcut olmayan, fakat izlerinden varlığı tespit edilebilen, iki kat halindeki sütunlu revaklar bulunmaktadır. Revağın arkasında han odaları sıralanmaktadır. İç avlu etrafında hanın birinci katının güney cephesi, dışarı açılan dükkanlar ile kaplı olduğundan, avluya bakan cephesinde sağır duvarlar bulunmaktadır. Diğer cephelerde sivri kemerli birer kapı ve mermer söveli

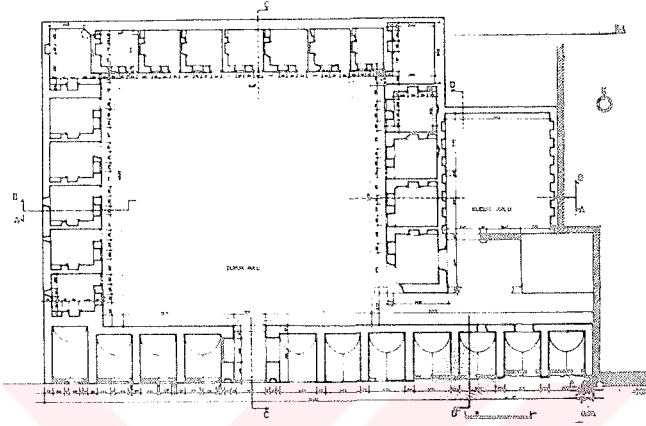

Resim 5.12. Zincirli Han İç Avlu'dan Görünüm

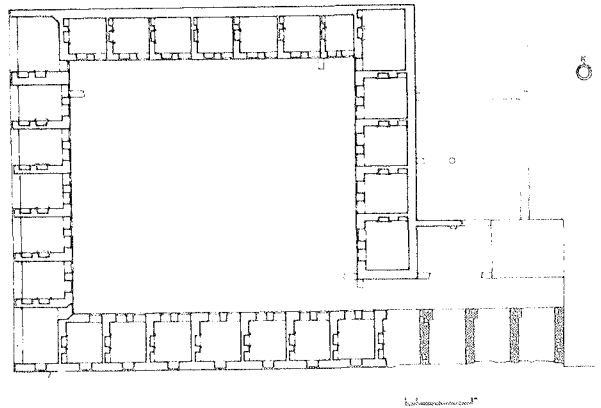

Resim 5.13. Zincirli Han Giriş Kapısı

ile 18 oda revaklı avluya açılmaktadır. Her iki katta da, üst örtü ahşaptır. Bu odalardan köşelerde bulunanlar, diğerlerine oranla daha büyüktür. İkinci katta oda sayısı güney cephedekilerle birlikte 27 olmaktadır. Her odanın içinde üst kısımları duvarlara gömülmüş konsollu yasmakları olan ocaklar ve nişleri bulunmaktadır.

Çizim 5.9. Zincirli Han Zemin Kat Planı

Çizim 5.10. Zincirli Han Birinci Kat Planı

Avlunun güneydoğu köşesindeki bir koridorla ikinci bölüme geçilmektedir. Bu kısımda da ana cadde üzerinde sivri tuğla kemerli üç dükkan yer almaktadır. Ancak burada dükkanlar tek kat halinde bulunmaktadır. Açık bir avlu ile kapalı bir bölümden meydana gelmiş olan ikinci kısmın, hana gelen yolcuların hayvan ve arabalarının konulduğu yer olduğu anlaşılmaktadır.

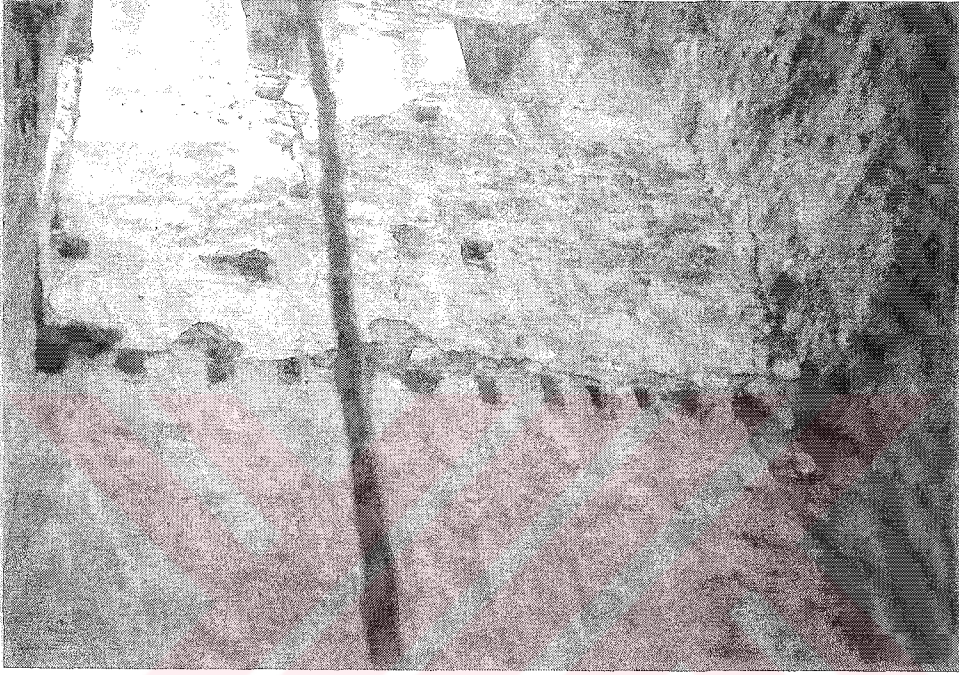
5.3.2.2. Yapı Sorunları

Aydın'ın tarihi kent dokusu içinde bulunan Zincirli Han, çarpık kentleşmeden büyük ölçüde etkilenmiştir (Resim 5.14). Zincirli Han ve çevresindeki Nasuh Paşa Külliyesi de bu gibi sorunlarla karşı karşıyadır. Bunun yanı sıra, restorasyonlarla yapı onarım yerine zarar görmüştür.

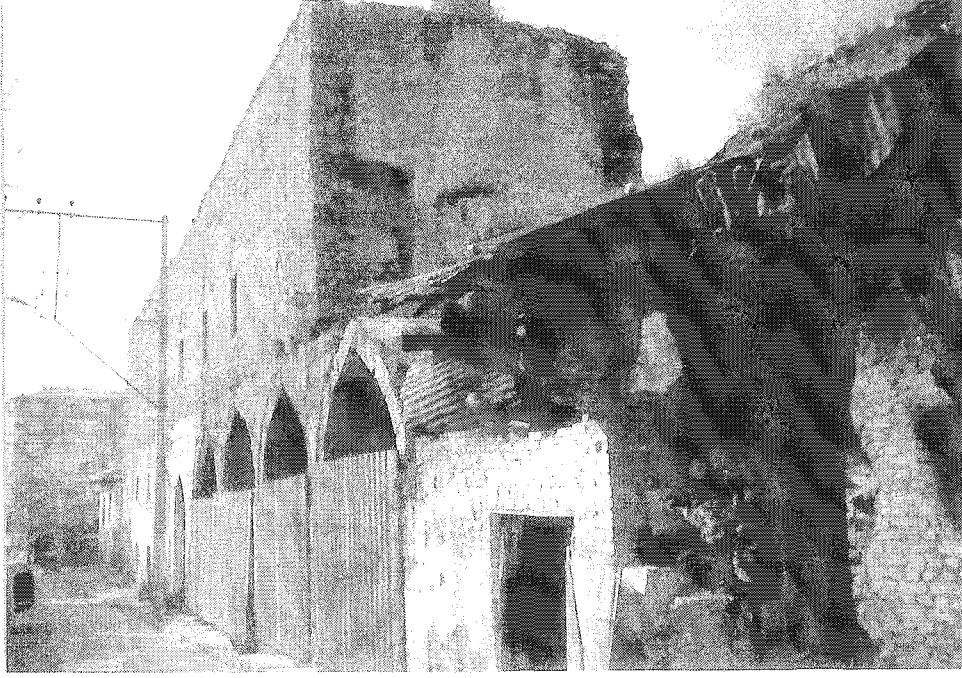
Resim 5.14. Zincirli Han

Uzun süredir kullanılmayan Zincirli Han'ın yalnızca güney cephesine bakan dükkanlar sağlam durumdadır. Diğer han odalarının alt ve üst döşemeleri ve çatı da ahşap olduğu için yok olmuştur. Bütün bu veriler duvarlardaki ahşap giriş izlerinden elde edilmiştir (Resim 5.15).

Resim 5.15. Han Odalarındaki Ahşap Giriş izleri

Döşemesinin yok olması yanısıra, beden duvarlarında da yıkılmalar mevcuttur. Ayrıca taş ve tuğladan oluşmuş duvarlarda malzemedeki ciddi bozulmalar gözlenmiştir. Dış beden duvarlarındaki yıkılmalar cephe özelliğini anlaşılmaz kılacak düzeydedir (Resim 5.16). Pencere ve kapı sövelerinde de taş yapısından ve çeşitli çatlaklardan dolayı bozulma ve çatlama görülmektedir (Resim 5.12). Yapının ciddi bir restorasyon çalışmasına gereksinimi vardır.

Resim 5.16. Zincirli Han Cephe Görünümü

5.3.2.3. Restorasyon Projesi Tanımı Ve Amacı

“Anıtların korunması, her zaman onları herhangi bir yararlı toplumsal amaç için kullanmakla kolaylaştırabilir. Bunun için bu tür bir kullanma arzu edilir, fakat bu nedenle yapının planı, ya da bezemeleri değiştirilmemelidir. Ancak bu sınırlar içinde yeni işlevin gerektirdiği değişiklikler tasarlanabilir ve buna izin verilebilir.” Venedik Tüzüğü (Ahunbay, 1996, s. 150, Tüzük metni Prof. Dr. Cevat Erder Çevirisi)

Restorasyon Projesi ana konsepti; plan şemasında büyük değişikliğe gidilmeden, yapının işlevinin değiştirilmesiyle, yeniden kullanıma açılmasıdır.

Değişen konfor ve yaşam şartları yapının ilk işlevine uygun olarak restore edilmesine engel olmaktadır. Osmanlı Dönemi’ndeki han yapıları günümüzün otel yapılarıyla bağdaştırılabilir. Hanın, otel olarak kullanımı durumunda odalar, boyut ve konfor koşulları açısından yetersiz kalacaktır. Islak mekan ve yatakmekânı, han odası

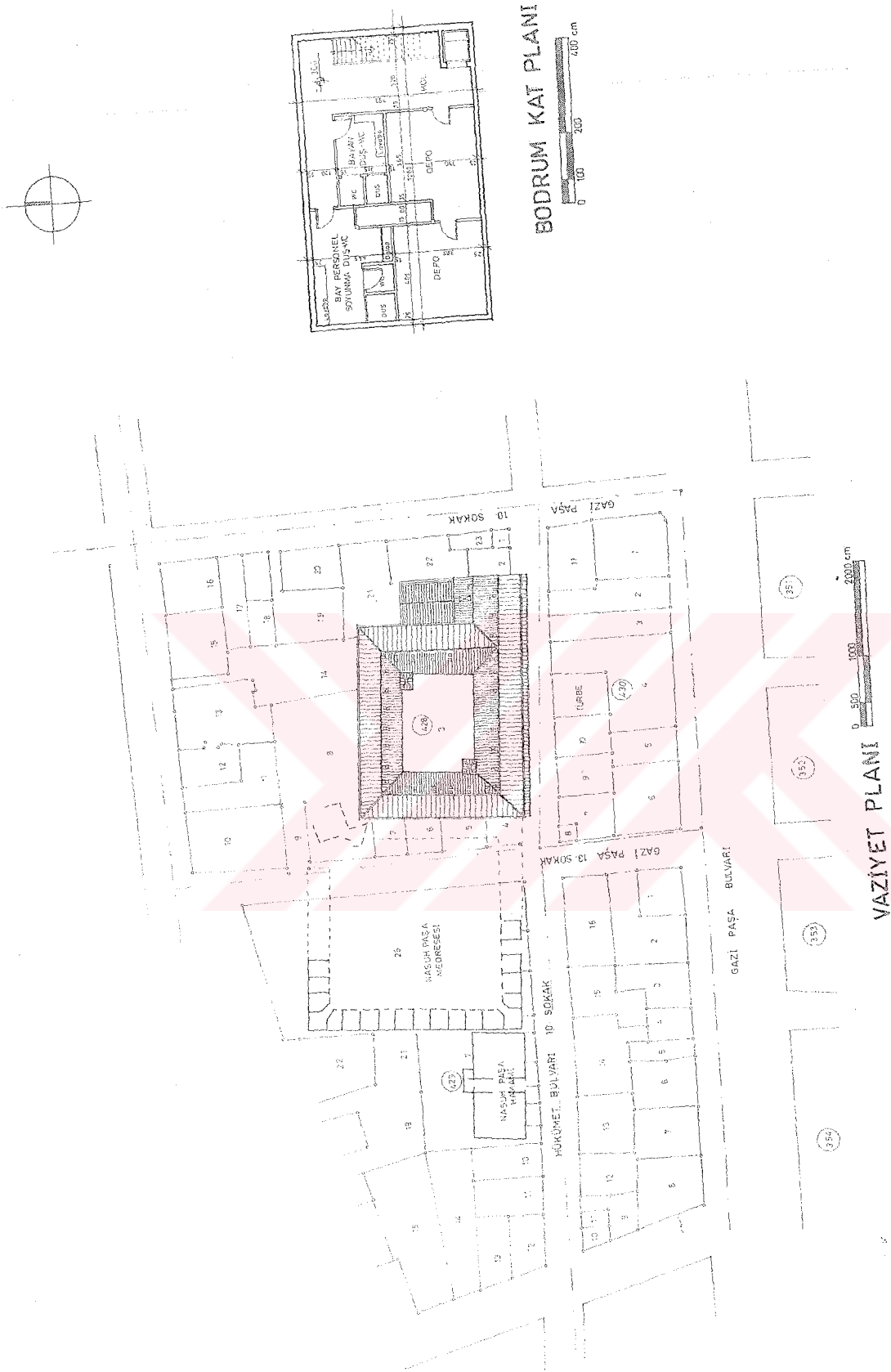
içinde iyi bir düzende tasarlanamayacaktır. Ayrıca otel işlevinde bulunan restoran, bar, mutfak ve personel mekanları yapı içinde zorlamalara neden olacaktır.

İşlevler, mekan boyutları, yapı özellikleri konfor ve yaşam şartları karşılaştırılarak elde edilen sonuçlar ışığında, han yapısı için farklı bir işlev önerilmesine karar verilmiştir.

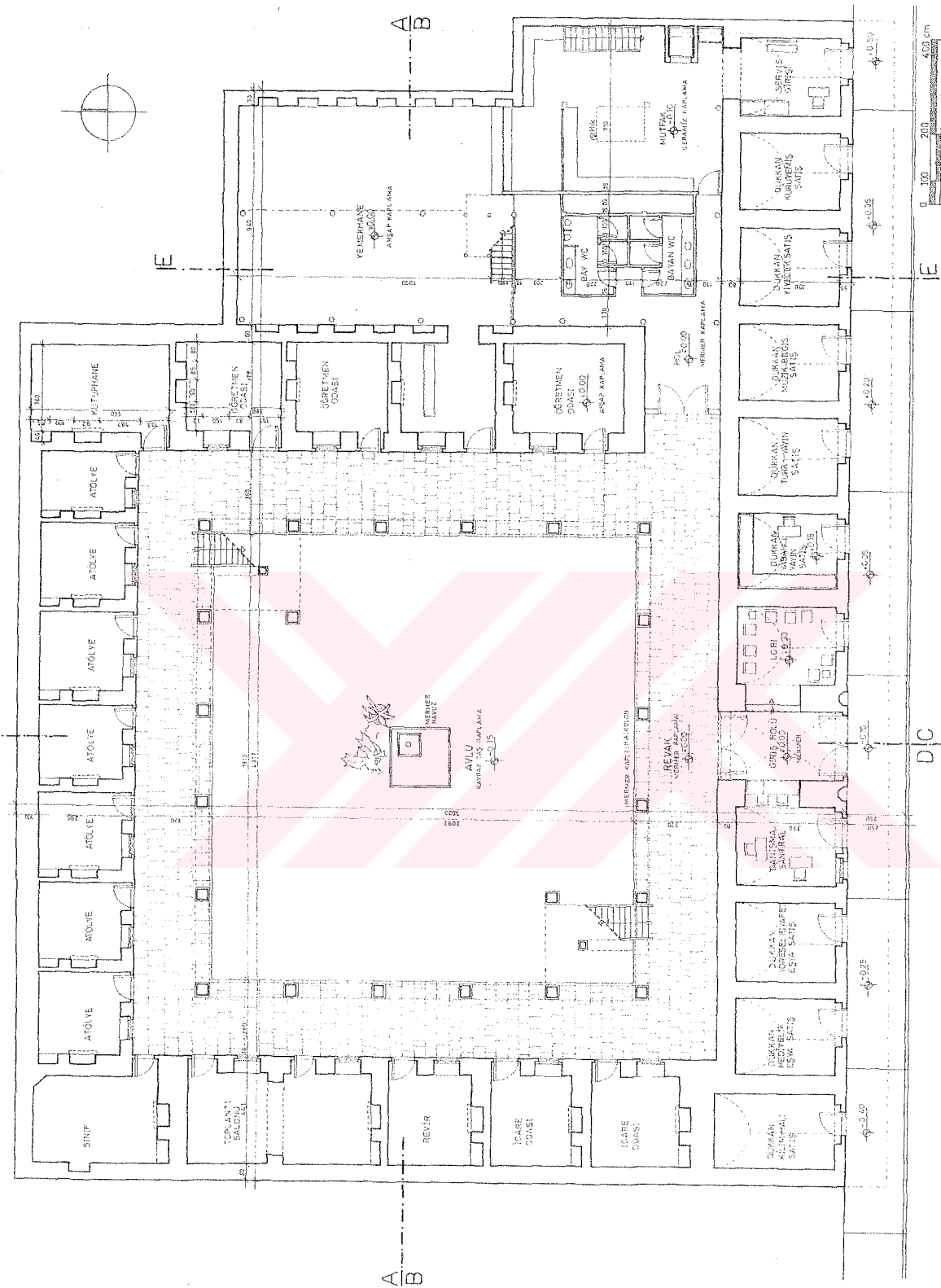
Aydın Kenti Merkezi'nin ve çevresinin tarihi bir mozaïği içermesi ve bu konuda araştırma yapan bilim adamlarına, öğrencilere, gönüllülere konaklayacağı, birbirlerine bilgi aktaracağı, çalışacağı bir merkezin olmayışı, proje kapsamında Zincirli Han'ı bilimevi olarak tasarlamaya yöneltmiştir. Yurtiçi ve yurtdışından gelecek araştırmacıların, akademisyenlerin, öğrencilerin kalabileceği, eğitim görebileceği, çalışmalarını yürütebileceği, özellikle Tralleis Örenyeri'nin kazı dönemi süresince canlılık gösterebileceği bir yapı olarak kullanılmasına karar verilmiştir.

Restorasyon Projesi'nde birkaç oda dışında mekanlar aynen korunmuştur (Çizim 5.12). Alt katta giriş cephesinde özgün kullanımda dükkan olan mekanlar gelir getirmesi, turistlere, bilimevinde kalan misafirlere ve halka hizmet etmesi amacıyla belirlenen ürünlerin satıldığı satış mekanlarına dönüştürülmüştür. Giriş kapısının iki yanında bulunan dükkanlar bilimevinin lobi ve danışma mekanı olarak işlevlendirilmiştir. Avluya bakan odalar ise, atölyeler, toplantı salonu, kütüphane, çay ocağı, öğretmen odası ve idare olarak önerilmiştir. Bu odaların arkasında eskiden hana gelen yolcuların hayvanlarının ve arabalarının konulduğu arka avlu ise, mekan ihtiyacından dolayı kapatılarak mutfak ve yemekhane olarak tasarlanmıştır. Yemekhanenin üstündeki galeri katta oturma-televizyon izleme köşesi oluşturulmuştur. Yapılan ışıklık ve çatı penceresi ile ışık ve havalandırma problemi çözülmüştür (Çizim 5.14).

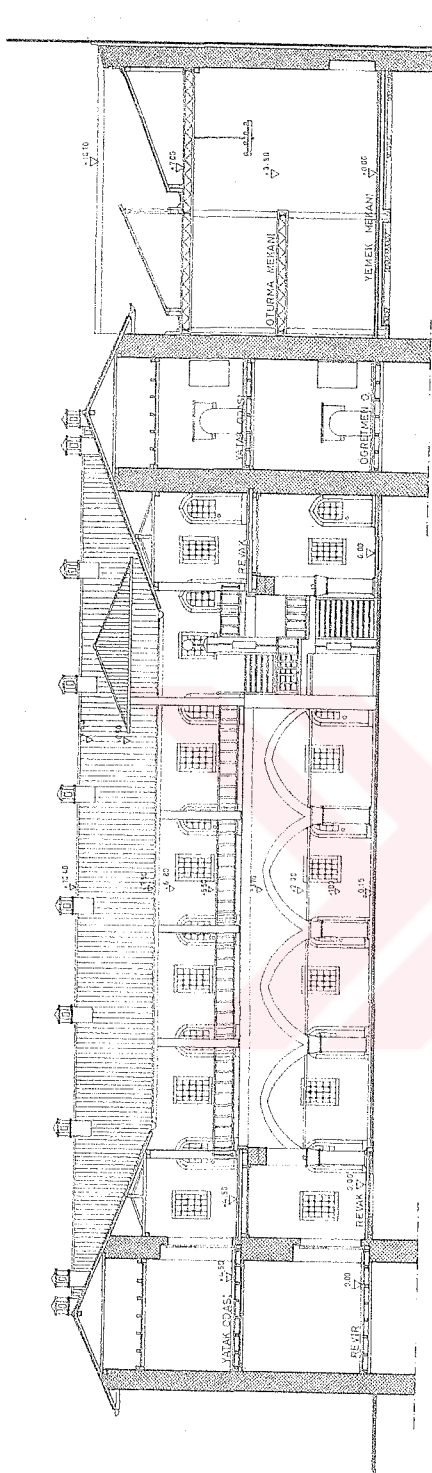
Avluya kayrak taşları döşenerek güzel havalarda oturma, toplantı, yemek mekanı olarak kullanımına olanak sağlanmıştır. Osmanlı hanlarında genelde avluda havuz (şadırvan) bulunduğu göz önüne alınarak avlunun ortasına süs havuzu yapılmıştır.

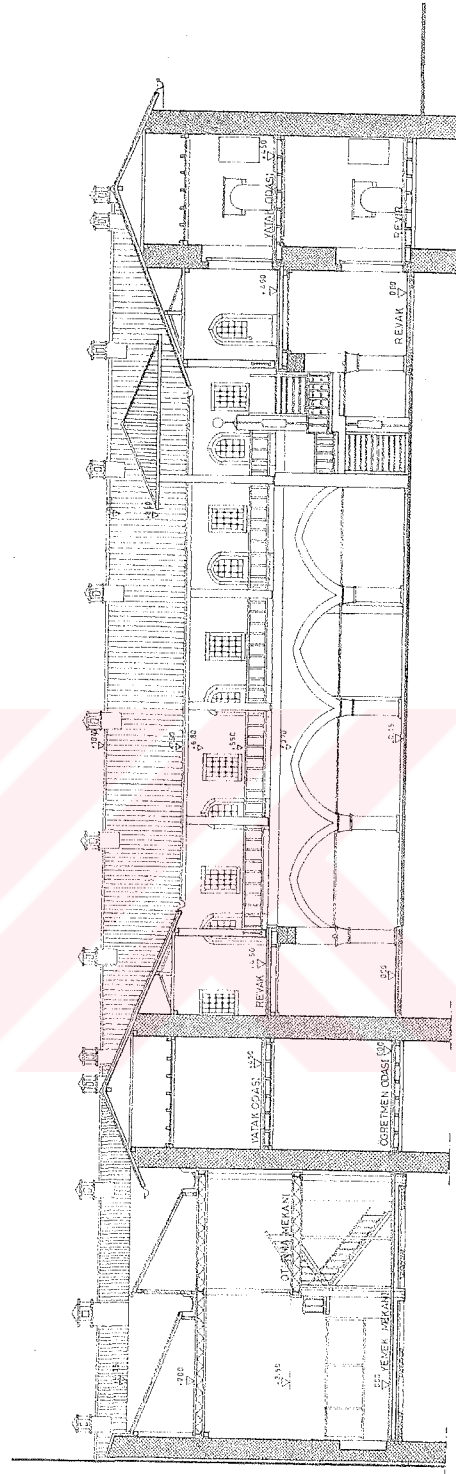
Çizim 5.11 Zincirli Han Bilim Evi Restorasyon Projesi Vaziyet Planı

5.12 Restorasyon Projesi Zemin Kat Planı

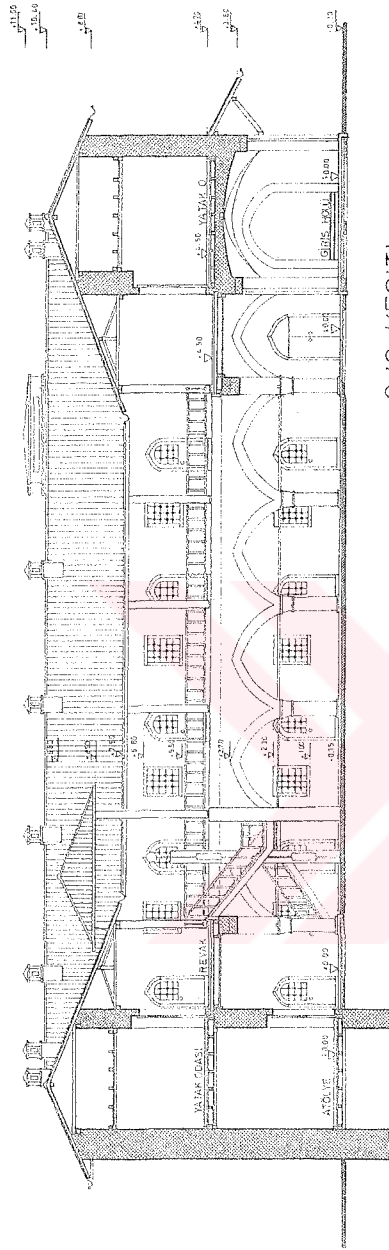
A/A KESİTİ

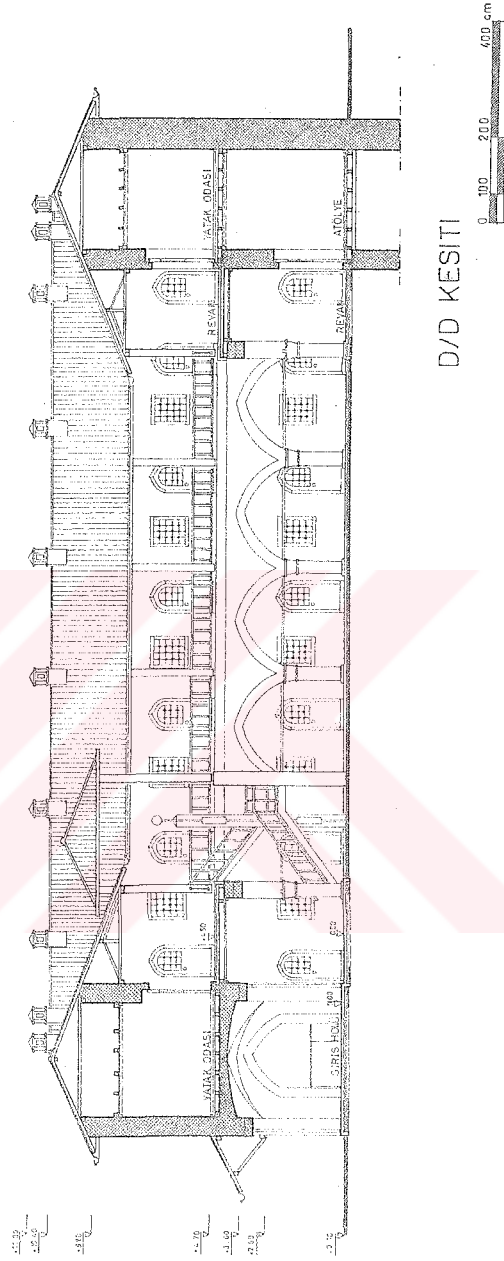
B/B KESİTİ

5.14 Zincirli Han Bilim Evi Restorasyon Projesi A-A ve B-B Kesitleri

C/C KESİTİ

D/D KESİTİ

5.15 Zincirli Han Bilim Evi Restorasyon Projesi C-C ve D-D Kesitleri

Üst katlara çıkmak için olması gereken merdiven izlerine rastlanmadığı için, merdivenlerin üst katta odaların avluya bakan cephelerinde bulunan revaktan bağlandığı düşünülmüştür. Merdivenler işlevsel nedenlerle iki uçta tasarlanmıştır. Özgün olmadığını belirtmek amacıyla merdivenler metal strüktürlü, ahşap basamaklıdır.

Revaklar Emre Madran'ın hazırladığı Zincirli Han Restitüsyon çizimlerinden (Vakıf Abideler ve Eski Eserler, 1983) faydalanılarak, taş ayaklara oturan ahşap dikme ve kirişlerden yapılmıştır.

Üst katta revaklara açılan odalar ise ; yatak odası olarak tasarlanmıştır (Çizim 5.13). Odalarda banyo-wc mekanları yoktur. Gelen konuklara han yapılarının özelliklerini hissettirmek, hem de yapıyı zorlamamak amacıyla banyo-wc'ler ortak olarak kullanıma sunulmuştur.

Restorasyon projesi; hanın plan şemasına zarar vermeden bilinen özgün malzemelerine sadık kalınarak tasarlanmıştır.

Proje; Emre Madran'ın hazırladığı rölöve çizimleri ve Yaka İnşaat Ltd. Şti.'nin yaptığı Zincirli Han Restorasyon Çalışmaları ölçüleri baz alınarak çizilmiş ve ölçülendirilmiştir.

5.3.2.4. SİSTEM VE MALZEME SEÇİMİ

Korumanın amacı, toplumların tarihsel ve kültürel geçmişlerinin belgeleri olan eserlerin bozulmalarını, yıpranmalarını ve değişmelerini mümkün olduğunca önleyerek gelecek kuşaklara aktarmaktır. Eserlerin, özellikle de taşınmaz eserlerin biçimleri kadar, üretildikleri malzemelerin niteliklerinin de olduğu gibi korunması çok önemlidir.

Projede sistem ve malzeme seçiminde, özgün malzeme yapım sisteminin kullanımı, özgün olmayan eklerde ise ayırtedilebilir malzemelerden yapılması esas alınmıştır.

Yapının özellikle beden duvarlarındaki yıkılmış kısımlar özgün malzeme ve yapım tekniği ile renk veya düzlem farklılığıyla ayırtedilebilir tarzda inşa edilmelidir. Mevcut duvarlardaki taş ve tuğla malzemeler yapıştırılmalı, sağlamlaştırılmalı ve korunmalıdır.

Yapıştırma ve dolgunun amacı, tamamen kopmuş olan yapı malzemelerini orjinal yerlerine donatılı veya donatısız yapıştırmak, makro çatlakları ve boşlukları doldurmaktır. Böylece düzenli ve eksiksiz bir yüzey elde edilirken, parça kaybı ile birlikte nemin, hava kirliliğinin ve kimyasalların taşın bünyesine girmesi önlenmiş olacaktır ...

Sağlamlaştırıcı maddelerin, taşların yüzeyinden derinlere emdirilerek, bozulmuş tabakanın kendi içinde kohezyonun artırılması ve taşın sağlam tabakasına yapışmasının sağlanmasıdır (GÜLEÇ, 1997, s. 19).

Tablo 5.1. Sağlamlaştırıcı Polimer Grupları ve Uygulandıkları Taşlar

Sağlamlaştırıcı Polimer Grupları	Uygulandıkları Taşlar
Etil Silikatlar	Kum taşı, Tuğla, Kerpiç
Alkil-Alkoksil Silanlar	Kum taşı, Tuğla, Kerpiç
Etil Silikatlar ve Alkil-Alkoksil Silanların Karışımı	Kum taşı, Tuğla, Kerpiç, Mermer, Kireçtaşı
Alkil-Aril Polisiloksanlar	Kum taşı, Tuğla, Mermer, Kireçtaşı
Akrilik Reçineler	Mermer, Yoğun Kireçtaşı
Akrilik ve Silikon Reçinelerin Karışımı	Mermer, Yoğun Kireçtaşı, Kum taşı

Tablo 5.2. Koruyucu Polimer Grupları ve Uygulandıkları Taşlar

Koruyucu Polimer Grupları	Uygulandıkları Taşlar
Akrilik Reçineler	Mermer ve çok gözenekli olmayan taşlar
Silikon Reçineler	Tüm taşlara
Akrilik ve Silikon Reçineler Karışımı	Tüm taşlara

Beden duvarlarının taşıyıcı sisteminde oluşan bozulmalar, duvarların birbirinden ayrılmaları dolgu ve yapıştırıcı malzemelerle giderilemiyorsa; duvar yüzeyine dik atma, mekan çevreleyen duvarların çelik profillerle çerçevelenmesi ya da lokal bozuklukların yıkılıp tekrar örülmesiyle giderilmesi önerilmektedir.

Döşeme, malzeme ve taşıyıcı sistem olarak han iç avlusunda ve han odalarında kullanılan orijinal malzeme ve sistem kullanılmaya çalışılmıştır. Revaklı kısım ve giriş holünde zemine oturan döşemenin üzeri mermer kaplanmıştır. Diğer bölümlerde ise, ahşap kiriş üzeri ahşap kaplama yapılmıştır. Üst kattaki revaklı bölümün döşemesi de, duvar üzerindeki ahşap kiriş izlerine dayanılarak ahşap kirişleme üzerine ahşap kaplama olarak yapılmıştır.

İç avlu ve çevresindeki han odalarında sistem ve malzeme değişikliğine gidilmediği halde, bilim evi fonksiyonuna geçiş sağlamak için orta avlu kısmında, çelik karkas taşıyıcı sistemle yemekhane oluşturulmuştur. Ayrıca personel duş-wc ve depo ihtiyaçlarından dolayı betonarme taşıyıcı sistemli bodrum kat oluşturulmuştur. Bu kat üstündeki yeni bölümlerin hafif malzeme olan, çelik ve gazbetondan yapılması tasarlanmıştır. Çelik kolonlar da betonarme hatıl içine oturtulmuştur (Çizim 5.14). Bu bölümlerdeki döşemeler, alt katta mutfak kısmında seramik kaplama, holde mermer kaplama, yemek mekanında ahşap kaplamadır. Üst katta ise, holde ve oturma mekanında çelik karkas üzerine ahşap kaplama, duş ve wc'lerde seramik kaplama kullanılmıştır.

Ayşe Akyüz Evi ve Zincirli Han'a önerilen restorasyon projesi çalışması, Aydın'daki diğer yapılar için de bir başlangıç ve örnek olmalıdır.

SONUÇ

Modern kentleşme hareketleri ile giderek standartlaşan kentler, diğer kentlerden tarihi çevresi ile ayırt edilebilir. Tarihi çevresi olmayan bir kentin, kimliği de yoktur. Tarihi boyunca çeşitli medeniyetleri barındıran Aydın kent merkezi, tarihi çevresi deprem ve savaşlarla yok olduğu gibi; plansız kentleşme ile de kimliğini kaybetmekle yüz yüze kalmıştır.

Son dönemlerde yapılan çalışmalarla, tekrar gündeme gelen Aydın kenti, konumu ve tarihi geçmişi ile önemli bir doku oluşturmaktadır. Yunanistan'ın Mora Yarımadası'ndan gelen, Argos'lular ve Trakya ya da Traklar tarafından kurulan kent, İskender, Antigonos, Lysimachos, Selevkoslar, Bergama Kralılığı, Roma İmparatorluğu, Bizans, Aydınoğulları, Osmanlı Devleti yönetiminde kalmıştır. İlk çağlardan beri, önemli ticari ve idari yapıya sahip kentten günümüze çok az eser kalmıştır.

Aydın Kent Merkezi Tarihi Dokusunu oluşturan Aydın kentinin ilk yerleşim alanı, kent merkezinin bir kilometre uzaklığında, Topyatağı mevkiinde bulunan Tralleis antik kent kalıntıları dışında, Selçuklu döneminden kalma Alihanbaba Türbesi, Osmanlı Döneminden kalma külliye, camiler, türbeler, medreseler, mektepler, hanlar, hamamlar, köprüler, çeşmeler, sebiller, dükkanlar ve konutlar bulunmaktadır.

Geleneksel yapılar; Tralleis Antik Kenti eteklerinde, günümüzün Veysipaşa, Hasanefendi, Köprü, Cumhuriyet, Cuma Mahallesiinde yaygın olarak görülmektedir. Merkezsel bir tarihi doku oluşturmamayan yapılar, sokak içerisinde dağınık halde bulunmaktadır. Modern kentleşmenin yaşam birimi olarak düşünülen apartmanlar, geleneksel evlerin üzerine yapılmaya çalışılmaktadır. Bu nedenle konut yapılarının bir çoğu terkedilmiştir.

Çoğunlukla Rum ve Macar yapı ustalarının yaptığı evler, Aydın'da değişik bir konut mimari tarzı oluşturmaktadır. Türk evlerinin çok az sayıda bulunduğu yörede, Rum ve Etkileşim tarzı evler bulunmaktadır. Aydın evlerinde; pencereler, kapılar, çıkmalar ve süslemeler cephe tasarımının önemli bir unsuru olmakta, oran ve şekilleriyle cephe genelinde her yapıya, hatta bazı yapılarda her kata özgü bir mimari eleman olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yapılardaki çeşitlilik ve özgünlüğe karşın, ülke ve yerel yönetimlerce korumacılığa fazla önem verilmeyen Aydın'da kentsel sokak dokuları yok olmuştur. Bu nedenle, özgün yapılara sahip Aydın Kenti Merkezinde, kentsel sit alanı bulunmamaktadır. Geleneksel tarihi dokunun yoğun bulunduğu Hasanefendi, Veysipaşa, Köprülü Mahallelerinde yeni yapılarla eski yapılar iç içe girmiştir. Hatta bölgede yeni yapılaşmalar için boş alanlar kalmamıştır. Bölgenin kentsel sit alanı yapılması için çok geç kalınmıştır. Alan pilot bölge seçilerek, eski yapıların restorasyonu ve yaşatılması konusunda çalışmalar yapılmalıdır. Yeni yapılaşmanın çok az olduğu Cuma Mahallesinde ise, geleneksel dokunun korunması konusunda revizyon imar planları hazırlanmalı, yeni yapılacak yapıların kat yüksekliğinde ve tasarımında sınırlandırmalar getirilmelidir.

Kentsel doku yanısıra, arkeolojik sit alanı sınırları içerisinde de problemler bulunmaktadır. Üçüncü derece arkeolojik sit alanına yapılan eski ve yeni yapılanmalar, kazı ve yüzey çalışmalarına engel olmaktadır. Ayrıca birinci derece arkeolojik sit sınırları içerisinde askeri bölge bulunmaktadır. Antik dönem kalıntılarına oldukça zarar veren askeri bölge, sit alanı dışına alınmalıdır.

Aydın Kent Merkezinde 47'si konut olmak üzere 75 tescilli yapı bulunmaktadır. Camiler dışındaki anıtsal yapıların çoğu boş ve harap durumdadır. Araştırılan 97 geleneksel konut yapısından da; 37'sinin boş, 19'unun ise yıkık durumda olduğu tesbit edilmiştir.

Kent dokusunun korunması için yapılacak ilk çalışmalardan biri olan, tesbit ve belgelenme, Aydın'da güncelleştirilmesi gereken bir konudur. Tescil listelerinde ve

fişlerinde eksiklikler bulunmaktadır. Tescili yapılmamış 30 konut korumaya değer bulunup, tez kapsamında katalog çalışmasında yer verilerek, tescillenmesi önerilmiştir. Aydın Bölgesi'nin bağlı olduğu İzmir II nolu Koruma Kurulu'na, hazırlanan katalog çalışmaları ve tescili önerilen yapıların listesi iletilerek, yapılan çalışmanın korumacılığa faydalı olması sağlanmıştır.

Çok az sayıda restorasyonu yapılmış anıtsal ve sivil mimari yapısının dışında kalan ve restorasyonu gereken yapıların, devlet ve özel sektörler tarafından desteklenerek yaşatılması sağlanmalıdır. Tez kapsamında hazırlanan Ayşe Akyüz Evi ve Nasuh Paşa Zincirli Han'ın restorasyon projeleri, sivil ve anıtsal yapıların restore edilmesi ve kullanılması açısından örnek olması amacıyla hazırlanmıştır. Yapıların özgün işlevi ile restore edilmesi, eğer ihtiyaçlara cevap veremiyorsa, kültürel veya toplumsal ihtiyaçları karşılaması amacı ile ikincil bir işlevle kullanılması projelerle desteklenerek sunulmuştur. Nasuh Paşa Külliyesi, Zincirli Han, Cemal Bey Hamamı, Çifte Hamam, Yağ Fabrikası, Madran Oteli gibi günümüzde işlevlerini sürdürmeyen yapıların, restoran, sanat merkezi, eğitim merkezi, alışveriş merkezi gibi kullanımlar için restore edilmesi uygundur.

Hızlı ve adım adım yapılması gereken korumacılık çalışmaları ile Aydın kent dokusunun gelecek kuşaklara aktarılması amaçlanmalıdır. Çalışmalarda halkın bilinçlendirilmesi, yerel ve kamu yöneticilerinin çalışma politikalarının belirlenmesi ve tescilli yapıların onarım ve korunmasına yönelik çalışmaların saptanması öncü adımlar olmalıdır.

Çalışmada yer alan belgeleme, katalog çalışması korumanın ilk aşamasının tesbit olmasından hareketle bu konuda bir eksikliği gidermeye yöneliktir. Kent bütünü ve tek yapılara ilişkin öneriler ise, Aydın'ın tarihi belleğinin geleceğe yansıtılması bağlamında somut girişimler niteliğindedir. Bu sayede, beldenin var olan tarihi değerlerinin gelecekte yaşayacağı düşüncesi, çalışmanın yararlı görülmesi için neden olacaktır.

Sonuç olarak, Aydın kent merkezi tarihi dokusunun incelenmesi, belgelenmesi ve korumacılığa ilişkin öneri ve projelerin, bundan sonraki araştırmacılara ışık tutacağı düşünülmektedir. Şimdiye dek yapılmış proje ve önerilerin ivedilikle uygulanması, tarihi mirasımızın, kentimizin kimliğinin kaybolmaması yolunda her türlü çaba harcanmalıdır.

KAYNAKLAR

Ahunbay, Z. (1996). Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon. İstanbul: Yem Yayını. ISBN:975-7438-38-3.

Akçasu, N. (2000, Ocak 21). (Kişisel görüşme).

Akdoğan, H. (1992). Aydın, Coğrafi konumu, tarihi, folkloru, ilçeleri. Aydın: Kültür Kitabevi.

Akın, H. (1946). Aydınoğulları Tarihi Hakkında Bir Araştırma. İstanbul: Pulhan Matbaası.

Arel, A. (1990). Ege’de Zaman-Kültür-Mekan Sempozyumu (11.14 Nisan 1990) Bildiri Özetleri. Ege’de Ceneviz Etkileri. s.13.

Atik, N. (1996). Tralleis. Arkeoloji ve Sanat Dergisi, 75, 3-14.

Aydın Belediyesi. (1996). Aydın İmar Planı Raporu. Aydın.

Aydın Belediyesi. (1998). 27.3.1994-27.3.1998 Dört Yıllık Hizmet ve Yatırımlar. Aydın: Tıpsan Yayıncılık.

Aydın Valiliği Özel İdare Müdürlüğü. (1998). Uygurluklar Vadisi, Büyük Menderes Aydın, Bereketin, Uygurlukların, Yiğitlerin Diyarı. Ankara: Ajans-Türk Matbaacılık Sanayi A.Ş. ISBN: 975-585-015-5.

Aydın. (1935). Evliya Çelebi Seyahatnamesi, Anadolu, Suriye, Hicaz (1671,1672) 9. Cilt. İstanbul: Devlet Matbaası.

Aydın. (1967). Aydın İl Yıllığı. İzmir: Ticaret Matbaacılık A.Ş.

Aydın. (1982). Türkiye, İl İl: Dünyü Bugünü Yarını. Yurt Ansiklopedisi, Cilt 2.

Bayındır, H.H. (1960). Antiquité Çağda Tiral, Aydın Güzelhisarı. İstanbul: Gün Basımevi.

Bayındır, H.H.,& Poyrazoğlu, H.F. (1966). Aydın Kenti-Tarihi, Coğrafyası ve Bugünü. Aydın: Kolalı Matbaası.

Baykara, T. (1965-1966). XIX. yüzyılda Aydın Eyaleti. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Tezi.

Bean, G.E. (1985). Kleinasien, 3 Jenseits des Mäander-Karien mit dem Vilayet Muğla.

Cantay, T. (1979). Aydın'da Fatma Hanım Sübyan Mektebi, Arkeoloji ve Sanat Dergisi, 6-7, 25-27.

Cevizoğlu, H. (1996). Aydın Evlerinin Cephelerinde Kullanılan Süsleme Elemanlarının Antik Çağ Mimarisi ile Karşılaştırılması. Mimarlar Odası Aydın Temsilciliği Kültürel Yayınlar Dizisi:1.

Chaput, E. (1946). Türkiye'de Jeolojik ve Jeomorfojenik Tetkik Seyahatları (A.Tanoğlu, Çeviri). İstanbul: Üniversite Matbaası.

Cuinet, V. La Turqie d'Asie III .

Çoruh, S. (1961). Tarihi Şehirlerle Çevrili Aydın. Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu, 229, 8-10.

- Çölaşan, Ü.E. (1968). Aydın İklımı. Ankara: Tetkık ve Yayın Şubesi Araştırma Servısı.
- Dınç, R.,& Özkan, H. (2000). Tralleıs Kazı Çalışmaları 1997-1998, 1997 Yılı Kazı Çalışması. Arkeoloji ve Sanat Dergısı, 95, 2-6.
- Dınç, R.,& Takaoğlu, T. (2000). Tralleıs Kazı Çalışmaları 1997-1998, 1998 Yılı Kazı Çalışması. Arkeoloji ve Sanat Dergısı, 95, 7-14
- Fellows, C. (1835). Ein Ausflug nach Kleinasien und Entdeckungen in Lycien.
- Gökbıl, A.,& Şölen, H. (1936). Aydın İli Tarihi Cilt 1. Aydın: Ahmet İhsan Basımevi Ltd.
- Güleç, A. (1997). Tarihi Yapılarda Koruma: Kimyasal Sağlamlaştırıcılar ve Koruyucular. Yapı Dergısı, 185, 17-36.
- Güler, S. (1998). Anadolu Türk Mimarısınle Tuğla ve Koruma-Restorasyon Önerilerı. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Kanca, C. (2000, Ocak 21). (Kişisel görüşme).
- Karaca, Ö. (2000, Ocak 21). (Kişisel görüşme).
- Kısa, L. (1960). Aydın Tarihi ve Coğrafyası. Aydın: Çoşkun Matbaası.
- Kürüm, M. (1999, Ağustos 18). (Kişisel görüşme).
- Madran, E. (1971). Aydın Nasuh Paşa Külliyesi. Vakıflar Dergısı, 9, 183-188.

Mimarlar Odası Aydın Temsilciliği. (1999). Dünden Bugüne Aydın. İstanbul: Ege Ciltevi. ISBN:975-395-364-X.

Mitzopulos. (1895). Erdbeben von Aidin.

Özde, H. (2000, Ocak 22). (Kişisel görüşme).

Özkan, H. (1999, Ekim 7). (Kişisel görüşme).

Özkan, M.K. (2000, Ocak 20). (Kişisel görüşme).

Özmen, Ü. (1969). Kent Kent Türkiye: Aydın: İstanbul Pamukbank T.A.Ş. Kültür Yayını.

Philipson, A. Reisen und Forschungen in Westli.chen Kleinasien II

Ramsey, W.M. (1960). Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Rayet, O.,& Thomas, A. (1997). Bir Karya Kenti Tralleis (O.Saçıkara, Çeviri). Aydın: Özen Ofset.

Sağdıç, O. (1998). Aydın. Ankara: Ozan Sağdıç/Santur. ISBN: 975-7672-03-3.

Stewig, R. (1970). Batı Anadolu Bölgesinde Kültür Gelişiminin Ana Hatları (R. Turhan & M.Ş.Yazman, Çeviri). İstanbul: İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi.

Strabon. (1987). Coğrafya Anadolu (Kitap 12,13,14). İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları Antik Kaynak Dizisi: 1a.

T.C. Kültür Bakanlığı. (1997). Gravürlerle Türkiye IV, Anadolu I. Ankara: ISBN:975-17-1743-4.

Texier, C. (1340), Küçük Asya Cilt 1,2 (A. Fuat, Çeviri). İstanbul.

Texier, C. (1833-1837). Description de L'Asie Mineure III.

Turan, M. (1999). Yunan Mezalimi (İzmir, Aydın, Manisa, Denizli 1919-1923).
Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi. İlesam: 99-06-Y.0150.88.

Vakıflar Genel Müdürlüğü. (1983). Türkiye'de Vakıf Abideler ve Eski Eserler.
Ankara.

Yavuz, Ü. (1986). X. Türk Tarih Kongresi, Ankara 22-26.9.1986 Kongreye Sunulan
Bildiriler 4.Cilt, 19. Yüzyılda Anadolu ve Orta Doğuda Demiryolu Projeleri.

Zillioğlu, M. (1971). Evliya Çelebi Seyâhatnamesi, 13. Kitap (Z. Danışman, Çeviri).
İstanbul: Özyayın Matbaası.

HARİTA KAYNAKLARI

Harita 2.1. Aydın Belediyesi, 1996, Harita 1.2-1.3.

Harita 2.2. Yurt Ans., 1982, s. 969.

Harita 2.3. a.g.e., s. 971.

Harita 3.1. a.g.e., s. 985.

Harita 4.1. Mimarlar Odası Aydın Temsilciliği, 1999, s. 116-124

Harita 4.2. Atik, 1996, s. 2, Plan 2.

ŞEKİL KAYNAKLARI

Şekil 2.1. Yurt Ans., 1982, s. 968.

Şekil 2.2. Aydın Belediyesi, 1996, şekil 3.1.3.

TABLO KAYNAKLARI

Tablo 2.1. Aydın Belediyesi, 1996, Tablo 3.1.

Tablo 5.1. Güleç, 1997, s. 20, Tablo 1.

Tablo 5.2. a.g.e., s. 20, Tablo 2.

ÇİZİM KAYNAKLARI

Çizim 4.1. Dinç, Takaoglu, Özkan, 2000, s. 2, çizim 1.

Çizim 4.2. Atik, 1996, s. 4, plan 2.

Çizim 4.20. Cevizoglu, 1996, s. 67-68.

Çizim 4.21. a.g.e., s. 67-68.

Çizim 4.22. a.g.e., s. 66.

Çizim 4.24. a.g.e., s. 67-68

Çizim 4.25. a.g.e., s. 65.

Çizim 4.26. a.g.e., s. 69.

Çizim 5.8. Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1983, s. 669.

Çizim 5.9. a.g.e., s. 674.

Çizim 5.10. a.g.e., s. 674.

RESİM KAYNAKLARI

Resim 2.1. T.C. Kültür Bakanlığı Yayını, 1997, no:091.

Resim 4.1. a.g.e., no:089.

Resim 4.2. Allom, Evliya Çelebi Seyahatnamesi, 1935.

Resim 4.3. T.C. Kültür Bakanlığı Yayını, 1997, no:088.

Resim 4.4. Mimarlar Odası Aydın Temsilciliği, 1999, resim 1.

Resim 4.5. a.g.e., resim 10.

Resim 4.6. Aydın Mimarlar Odası Arşivi.

Resim 4.7. a.g.e.

Resim 4.8. Mimarlar Odası Aydın Temsilciliği, 1999, resim 56.

Resim 4.9. a.g.e., resim 96.

Resim 4.10. Din ,  zkan, Takaoğlu, 2000, s. 3, resim 1.

Resim 4.12. Aydın Belediyesi Yayını, 1998, s. 76.

Resim 4.13. Din ,  zkan, Takaoğlu, 2000, s. 12, resim 12.

Resim 4.14. a.g.e., s. 12, resim 13.

Resim 4.15. Mimarlar Odası Aydın Temsilciliği, 1999, s. 50, resim 67.

Resim 4.16. a.g.e., s. 50, resim 66.

Resim 4.18. Mimarlar Odası Aydın Temsilciliği, 1999, s. 15, resim 12.

Resim 5.2. İzmir II nolu Koruma Kurulu Arşivi.

Resim 5.3. a.g.e.

Resim 5.4. a.g.e.

Resim 5.5. a.g.e.

Resim 5.6. a.g.e.

Resim 5.9. a.g.e.

KATALOG ÇALIŞMASI

KATALOG ÇALIŞMASINDA YER ALAN
YAPILARIN KONUMU

LEGANT

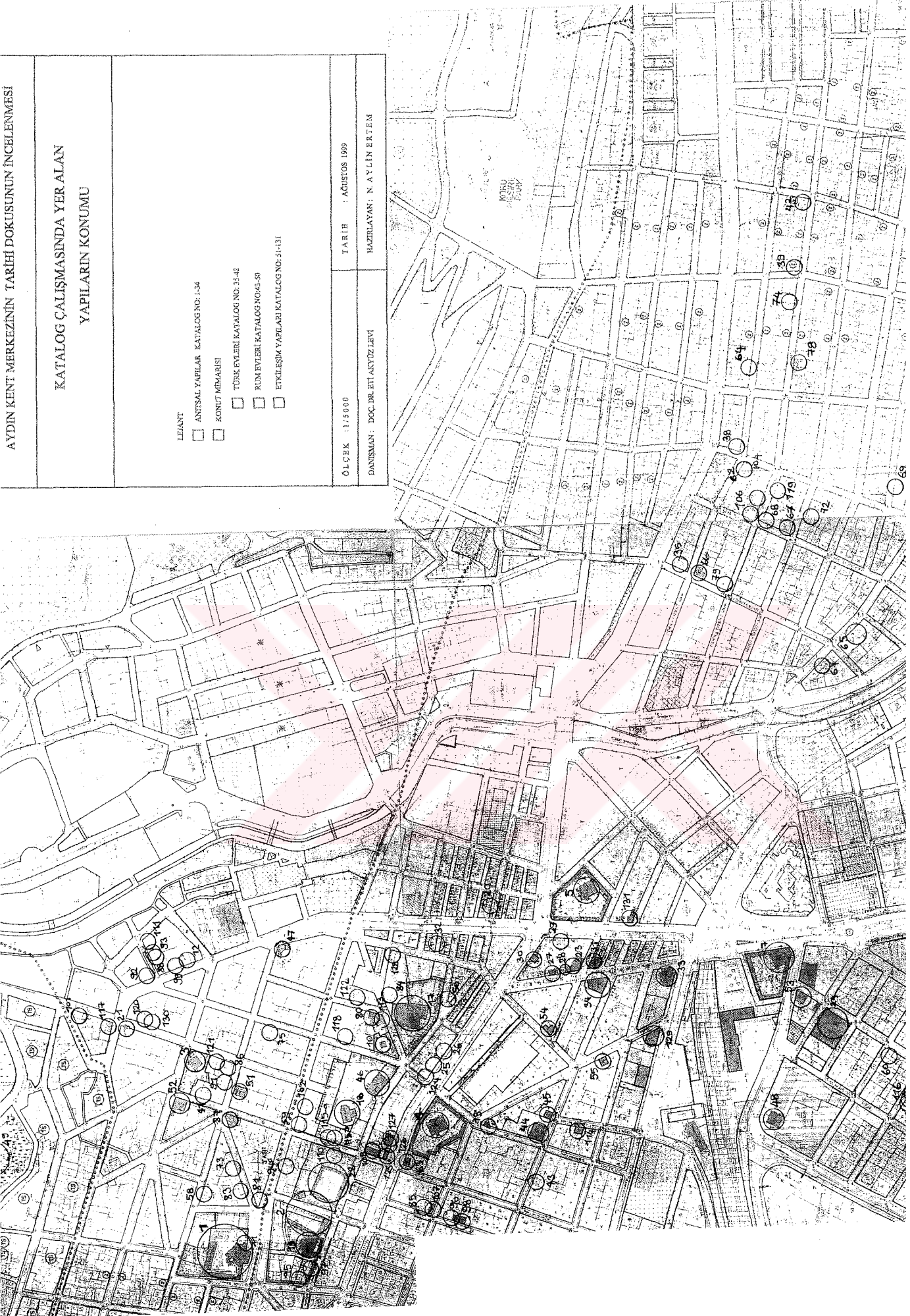
- ☐ ANTİKAL YAPILAR KATALOG NO: 1-34
- ☐ KONUT MİMARİSİ
- ☐ TÜRK EVLERİ KATALOG NO: 35-42
- ☐ RUM EVLERİ KATALOG NO: 43-50
- ☐ ETKİLEŞİM YAPILARI KATALOG NO: 51-131

ÖLÇEK : 1:5000

TARİH : AĞUSTOS 1999

DANIŞMAN : DOÇ.DR.ERHANTOZ LEVİ

HAZIRLAYAN : N. AYDIN ERTEM

AYDIN İLİ ANITSAL YAPILARI

KATALOG NO: 1

YAPI ADI : Cihanoğlu Abdulaziz Camii ve Külliyesi

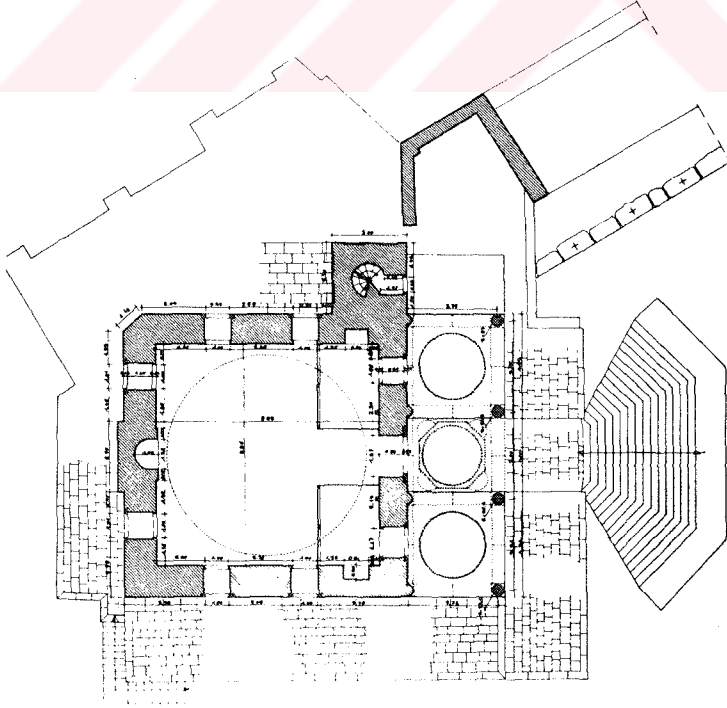
ADRES: Köprüli Mah. Çankaya Cad.

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

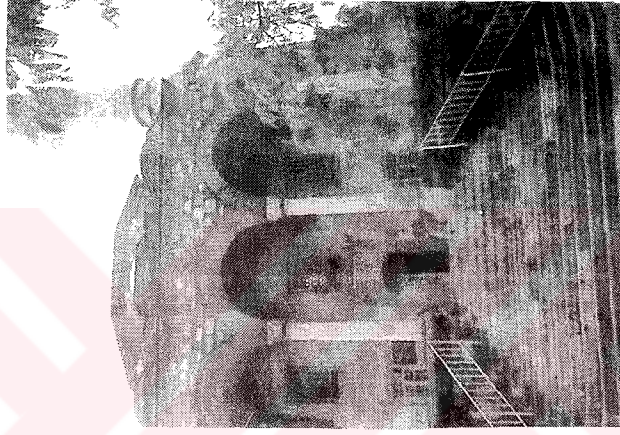
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 425, 5

YAPIM YILI-DÖNEM: 1756 (1170 H)

YAPI DURUMU: İyi

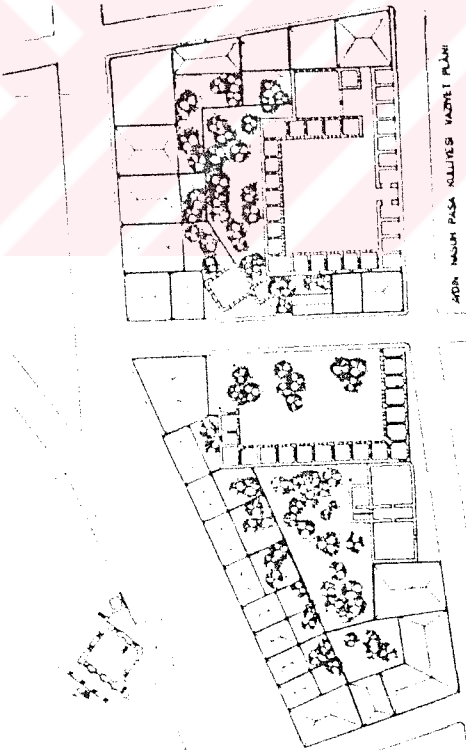
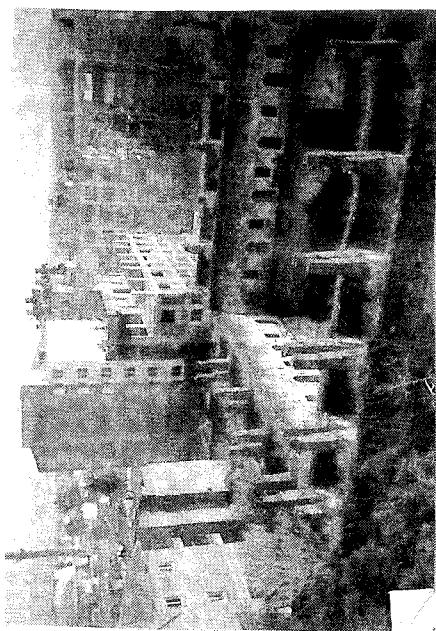

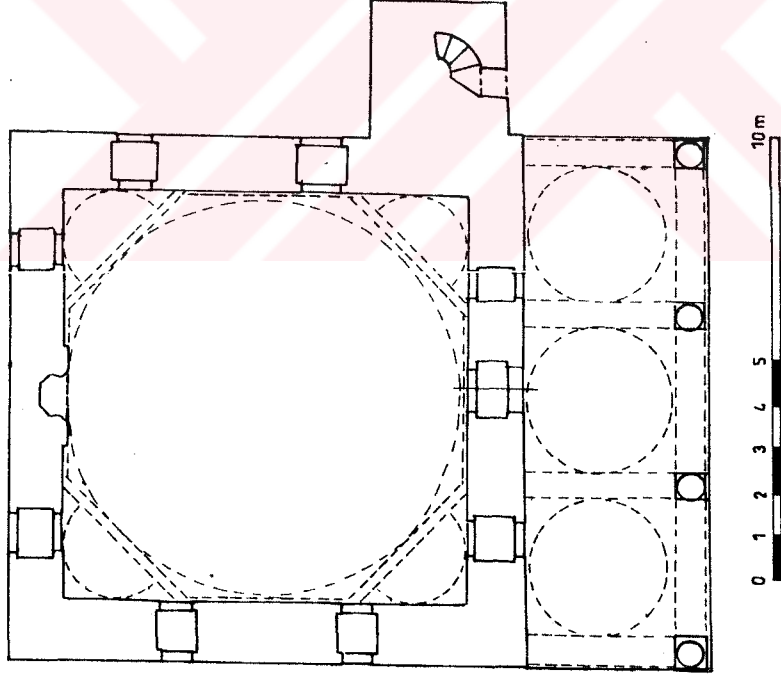
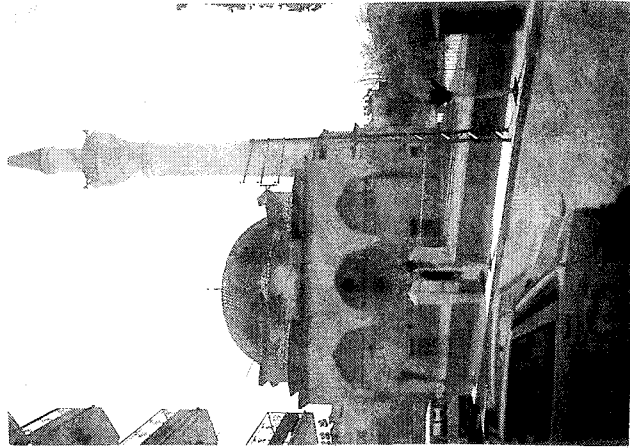
(Çizim : Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayını, 1983, s. 679)

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

A Y D İ N İ L İ A N İ T S A L Y A P I L A R I			KATALOG NO : 2
YAPI ADI : Nasuh Paşa Külliyesi	ADRES: Köprülü Mah.Gazi Bulv.	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı	
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 428, 3 / 19L-I, 429, 26	YAPIM YILI-DÖNEM: 1709 (1120 H)	YAPI DURUMU: Harap	
			
			
(Çizim : Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayını, 1983, s. 669)			
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999	

A Y D I N İ L İ A N I T S A L Y A P I L A R I		KATALOG NO : 3
YAPI ADI : Üveys Paşa Camii	ADRES: Köprülü Mah. Sakarya Cad. 3. Sok	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 12, 5	YAPIM YILI-DÖNEM: 1568 (976 H)	YAPI DURUMU: İyi
 (Çizim : Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayını, 1983, s. 651)		
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ ANITSAL YAPILARI

KATALOGNO : 4

YAPI ADI : Eski-Yeni Cami

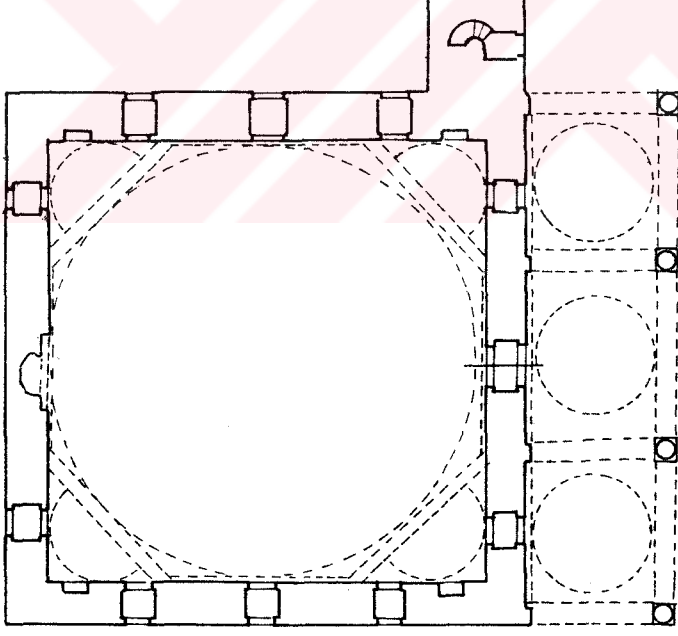
ADRES: Hasan Efendi Mah. Gazi Bulv.

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 350, 6

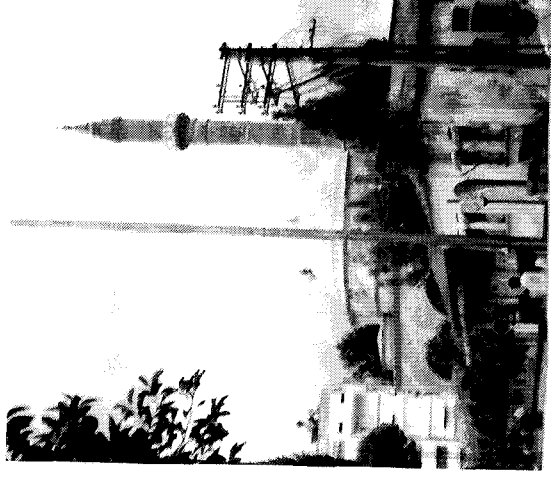
YAPIM YILI-DÖNEM: 1585 (993 H)

YAPI DURUMU: İyi

0 1 2 3 4 5 10 m

(Çizim : Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayını, 1983, s. 655)

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

A Y D I N İ L İ A N I T S A L Y A P I L A R I			KATALOG NO : 5
YAPI ADI : Ramazan Paşa Camii	ADRES: Ramazan Paşa Mah. Çarşı İçi	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı	
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 73, 3	YAPIM YILI-DÖNEM: 1594 (1003 H)	YAPI DURUMU: İyi	

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ ANITSAL YAPILARI

KATALOG NO : 6

YAPI ADI : Ağaçarası Cami

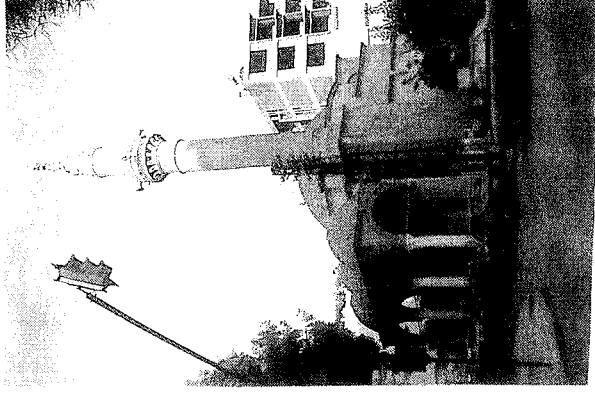
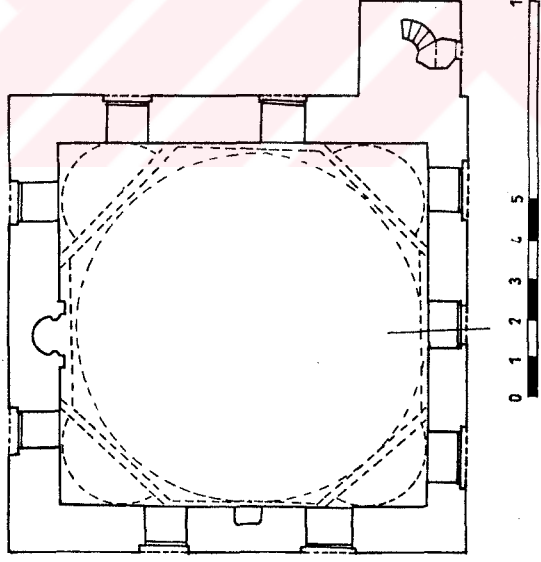
ADRES: Güzelhisar Mah. Büyük Menderes Cad.

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

PAFTA-ADA-PARSEL NO: (Eski) 56,261,10

YAPIM YILI-DÖNEM: 1659 (1069 H)

YAPI DURUMU: İyi

(Çizim : Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayını, 1983, s. 661)

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ ANITSAL YAPILARI

KATALOG NO : 7

YAPI ADI : Süleyman Bey Camii

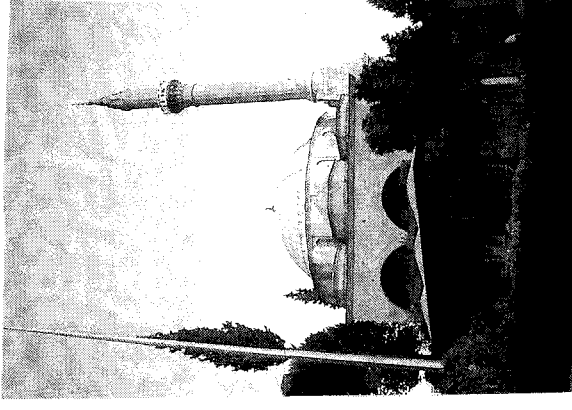
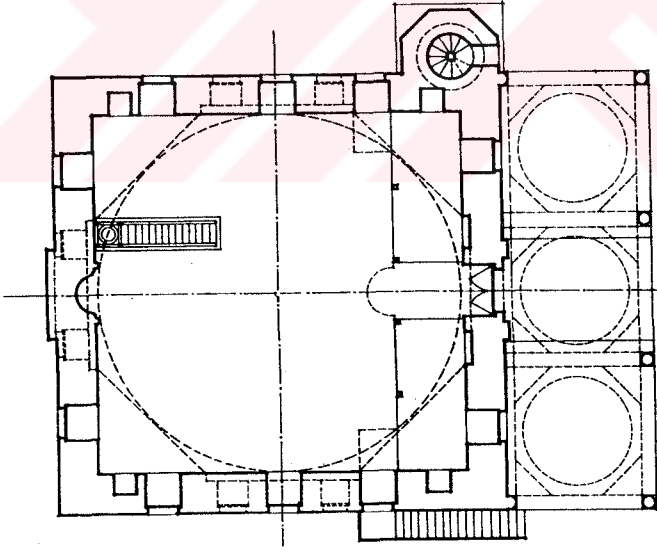
ADRES: Cumhuriyet Mah. İstasyon Cad.

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19- LVI, 814,4

YAPIM YILI-DÖNEM: 1683 (1095 H)

YAPI DURUMU: İyi

(Çizim : Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayını, 1983, s. 665)

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ ANITSAL YAPILARI

KATALOG NO : 8

YAPI ADI : Hacı Ömerdede Mescidi

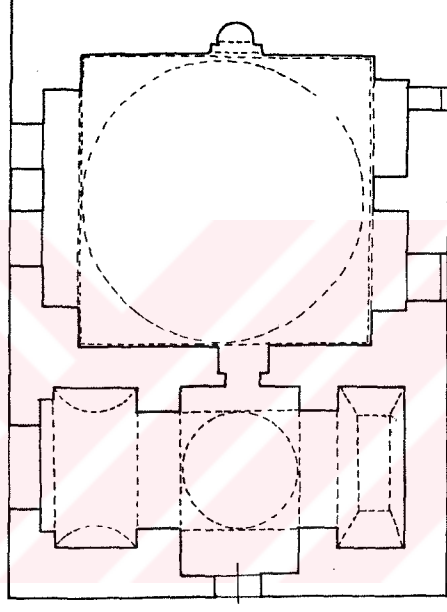
ADRES: Kurtuluş Mah.

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

PAFTA-ADA-PARSEL NO:

YAPIM YILI-DÖNEM:

YAPI DURUMU: İyi

0 1 2 3 4 5 10 m

(Çizim : Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayını, 1983, s. 687)

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ ANITSAL YAPILARI

KATALOG NO : 9

YAPI ADI : Namazgah ve Hazine Yapıları

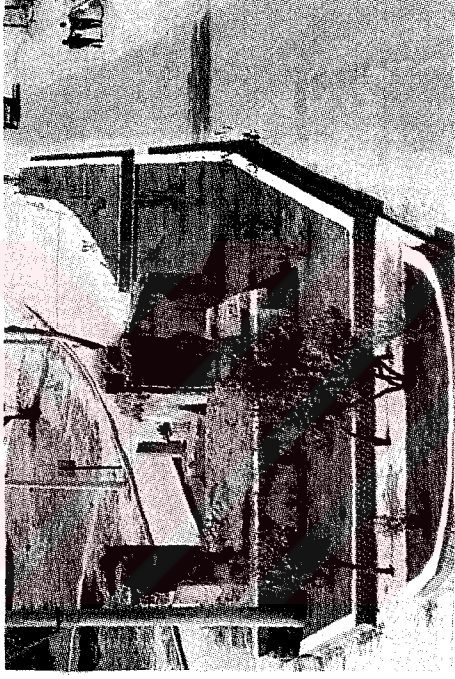
ADRES: Kemer Mahallesi

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

PAFTA-ADA-PARSEL NO:

YAPIM YILI-DÖNEM:

YAPI DURUMU: Harap

(Resim: Aydın Belediyesi Yayını, 1998, s. 210)

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

A Y D İ N İ L İ A N İ T S A L Y A P I L A R I			KATALOG NO : 10
YAPI ADI : Alihan Baba Türbesi	ADRES: Veyis Paşa Mah. Sakarya Cad. 2. Sok.	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı	
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-1, 23, 21	YAPIM YILI-DÖNEM: XVI. yy	YAPI DURUMU: İyi (Restore edildi.)	
			
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999	

A Y D İ N İ L İ A N İ T S A L Y A P I L A R I			KATALOG NO: 11
YAPI ADI : Cihanoglu Türbesi	ADRES: Köprülü Mah. Çankaya Cad.	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı	
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 425, 5	YAPIM YILI-DÖNEM: 1756 (1170 H)	YAPI DURUMU: 4. Harap	
			
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999	

A Y D I N İ L İ A N I T S A L Y A P I L A R I		KATALOG NO : 12
YAPI ADI : Atike Hanım Türbesi	ADRES: Köprülü Mah.	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı
PAFTA-ADA-PARSEL NO:	YAPIM YILI-DÖNEM: 1774	YAPI DURUMU: Harap
		
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ ANITSAL YAPILARI

KATALOG NO : 13

YAPI ADI : Fatma Hanım Sübyan Mektebi

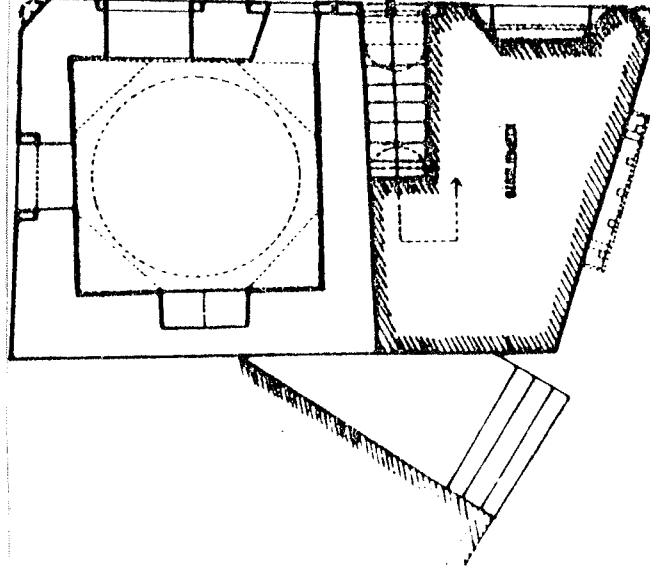
ADRES: Hasanevendi Mah. Gazi Bulv. 8. Sok.

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

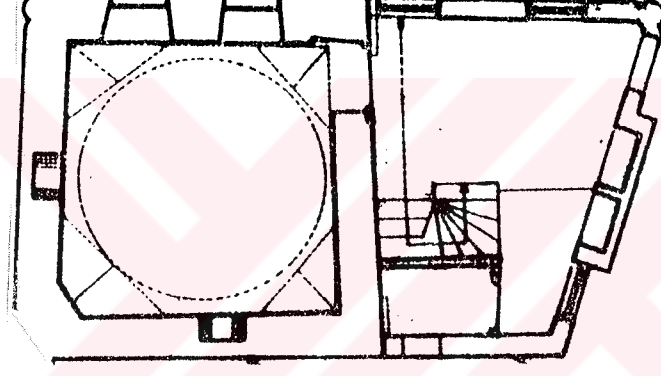
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 -LIV, 360, 11

YAPIM YILI-DÖNEM: 1753-54 (1167 H)

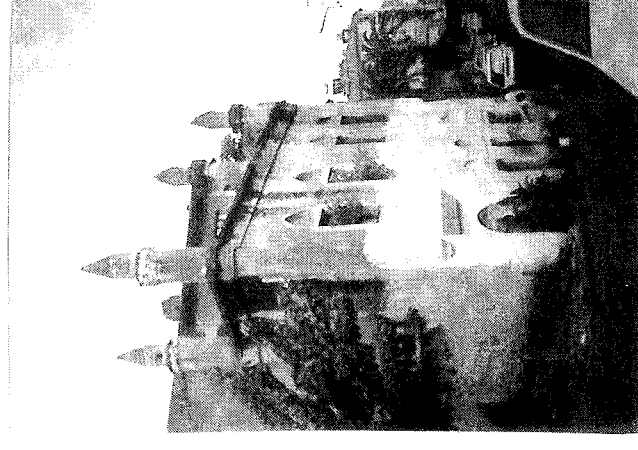
YAPI DURUMU: Kötü

GİRİS KATI PLANI

2. KAT PLANI

(Çizim : Ayda Arel, Aydın İİ Kültür Müdürlüğü Arşivi)

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

A Y D I N İ L İ A N I T S A L Y A P I L A R I

KATALOG NO : 14

YAPI ADI : Aydın Sanat Okulu

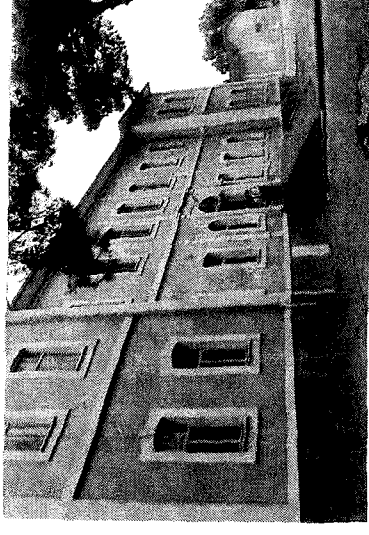
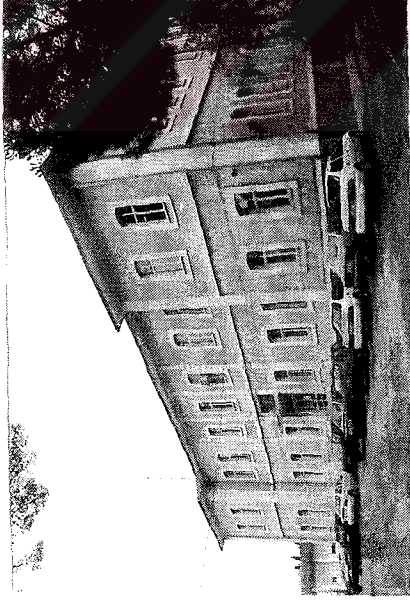
ADRES: Topyatagı Mevkii

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 415, 2

YAPIM YILI-DÖNEM: 1891

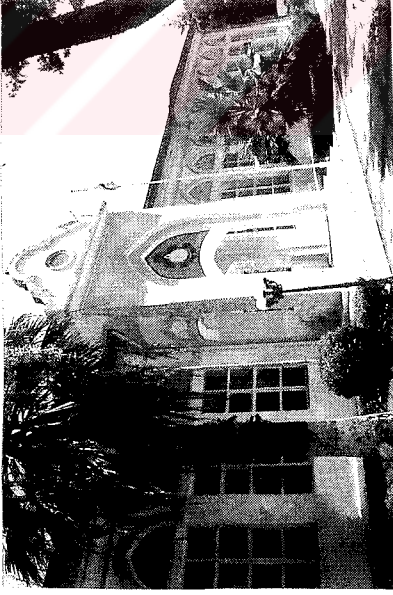
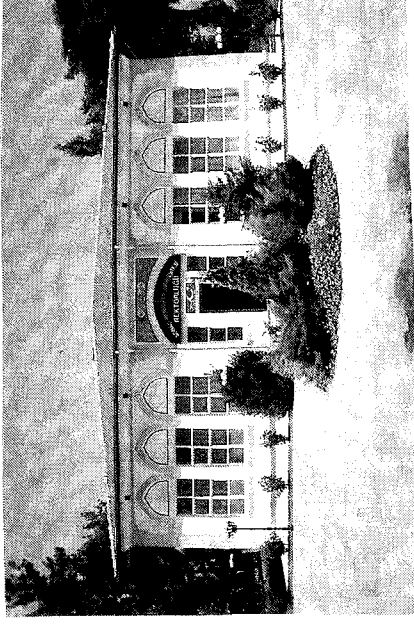
YAPI DURUMU: Orta

(Resim : Cevizoglu, 1996, s. 14, no: 4-b)

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

A Y D I N İ L İ A N I T S A L Y A P I L A R I			KATALOG NO : 15
YAPI ADI : A.D.Ü. Rektörlük Binası	ADRES: Meşrutiyet Mah. Selim Yatağan Sok.	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı	
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 K-III, 578, 1	YAPIM YILLI-DÖNEM: 1925-1926	YAPI DURUMU: İyi	
 			
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999	

A Y D İ N İ L İ A N İ T S A L Y A P I L A R I				KATALOG NO : 16
YAPI ADI : Bedesten İşhanı İnşaatındaki Hamam	ADRES: Ramazanpaşa Mah. Barbaros Dirlik ve Düzen yolu	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı		
PAFTA-ADA-PARSEL NO:	YAPIM YILI-DÖNEM:	YAPI DURUMU: Harap		
				
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.			HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999	

AYDIN İLİ ANITSAL YAPILARI

KATALOG NO : 17

YAPI ADI : Gümruk Önü veya Çifte Hamam

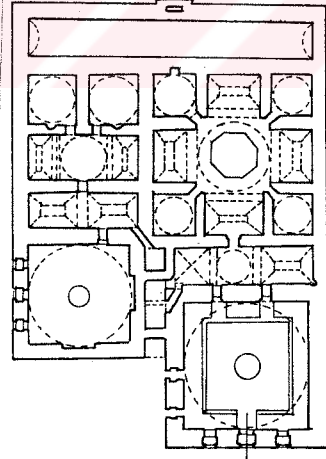
ADRES: Veysi Paşa Mah. Gazi Bulv. 6. Sok.

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 26

YAPIM YILI-DÖNEM: 16.yy

YAPI DURUMU: Orta

(Çizim : Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayını, 1983, s. 691)

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ ANITSAL YAPILARI

KATALOG NO : 18

YAPI ADI : Celal Bey Hamamı

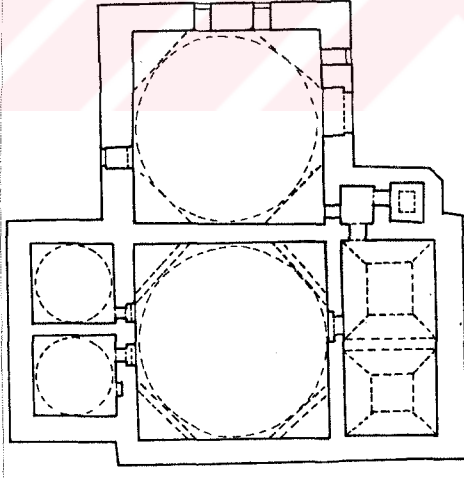
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 24, 18

ADRES: Köprülü Mah.

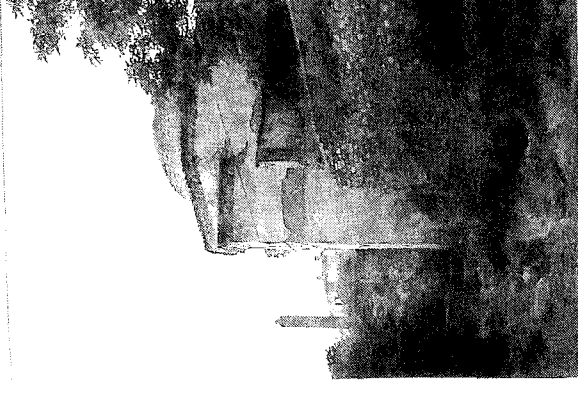
YAPIM YILI-DÖNEM: 1763 (1177 H)

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

YAPI DURUMU: Kötü

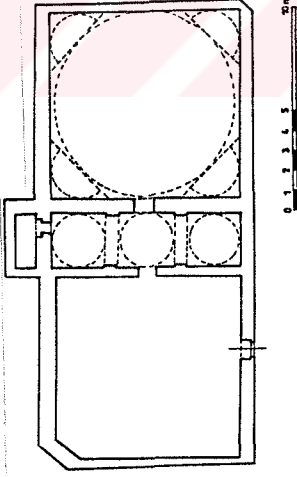
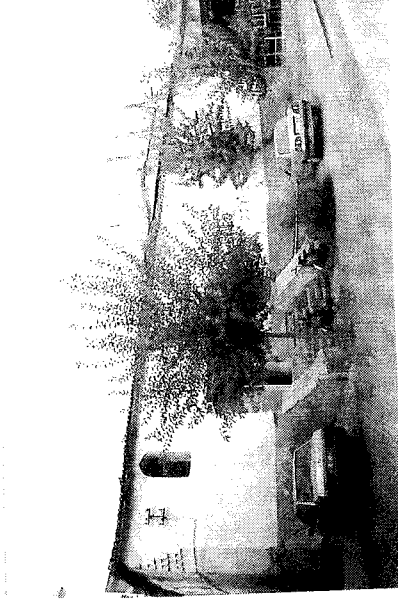

(Çizim : Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayını, 1983, s. 695)

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

A Y D I N İ L İ A N I T S A L Y A P I L A R I			KATALOG NO : 19
YAPI ADI : Paşa Hamamı	ADRES: Köprülü Mah. Gazi Bulv.	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı	
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 429, 3	YAPIM YILI-DÖNEM: 1708 (1120 H)	YAPI DURUMU: Kötü	
  (Çizim : Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayını, 1983, s. 677)			
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999	

A Y D I N İ L İ A N I T S A L Y A P I L A R I		KATALOG NO : 20
YAPI ADI : Sebii	ADRES: Hükümet Bulv.3. Sok.	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 19, 2	YAPIM YILI-DÖNEM:	YAPI DURUMU: Orta
		
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

A Y D I N İ L İ A N I T S A L Y A P I L A R I

KATALOG NO : 21

YAPI ADI : Çeşme (Evkaf Hazinesi)

ADRES: Veysi Paşa Mah. Gazi Bulv. 9. Sok.

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-L, 5, 14

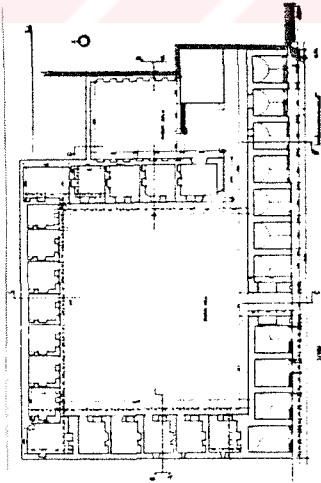
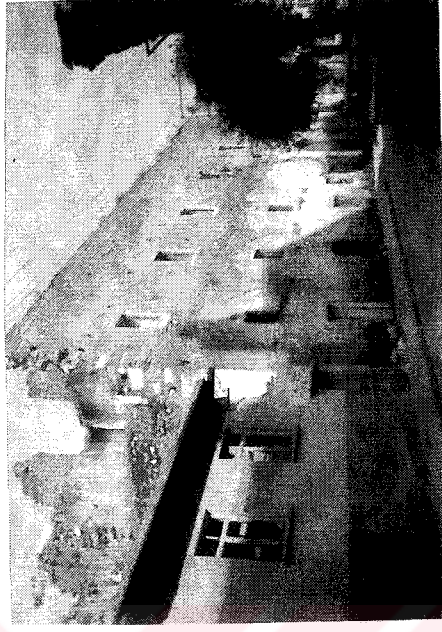
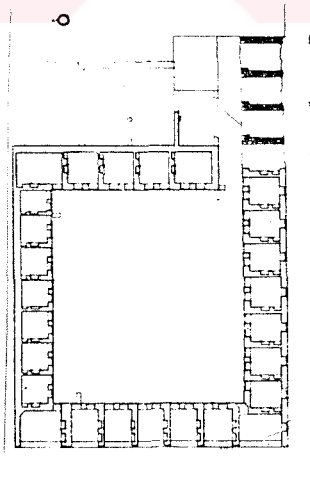
YAPIM YILI-DÖNEM:

YAPI DURUMU: Harap

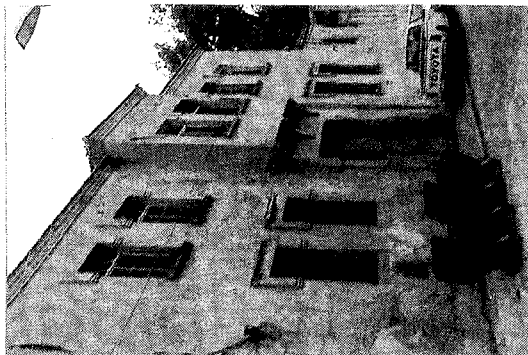
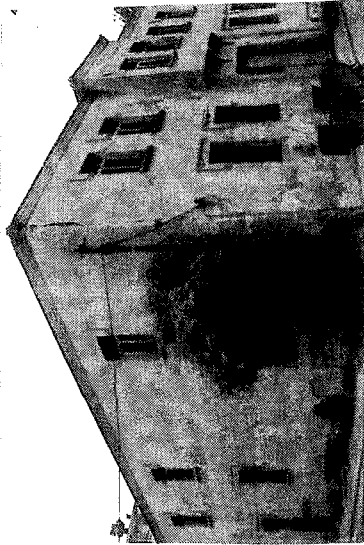

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

A Y D I N İ L İ A N I T S A L Y A P I L A R I		KATALOG NO : 22
YAPI ADI : Zincirli Han	ADRES: Köprülü Mah. Hükümet Bulvarı 10. sokak	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-III, 88, 3	YAPIM YILI-DÖNEM: 1708 (1120 H)	YAPI DURUMU: Harap
		
		
(Çizim : Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayını, 1983, s. 674)		
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL DÜKKANLARI		KATALOG NO : 23
YAPI ADI : Madran Otel	ADRES: Hasan Efendi Mah. Kazım Karabekir Cad.	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 72, 45	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy.başı	YAPI DURUMU: Orta
		
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYDIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL DÜKKANLARI				KATALOG NO : 24
YAPI ADI : Yağ Fabrikası	ADRES: Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet 3. Sok.	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı		
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 315, 1	YAPIM YILI-DÖNEM: 20. yüzyıl ilk yarısı	YAPI DURUMU: Kötü		
				
(Resim : Cevizoğlu, 1996, s. 14, no: 5-a)		(Resim : Cevizoğlu, 1996, s. 14, no: 5-b)		
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999		

AYDIN İLİ GELENEKSEL DÜKKANLARI

KATALOG NO : 25

YAPI ADI : Tek Katlı Dükkanlar

ADRES: Veysi Paşa Cad. Gazi Bulv.

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 6470, 10-9-8

YAPIM YILI-DÖNEM: 20. yüzyıl ilk yarısı

YAPI DURUMU: Kötü

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL DÜKKANLARI

KATALOG NO : 26

YAPI ADI : Dükkanlar

ADRES: Veyisi Paşa Mah. Gazi Bulv.

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 6470, 8-7-6-5

YAPIM YILI-DÖNEM: 20. yüzyıl ilk yarısı

YAPI DURUMU: Kötü

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL DÜKKANLARI		KATALOG NO : 27
YAPI ADI : İli Kethi Dükkanlar	ADRES: Hasan Efendi Mah. Kazım Karabekir Cad.	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 729, 8-7-6	YAPIM YILI-DÖNEM: 20. yüzyıl ilk yarısı	YAPI DURUMU: Harap
		
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYDIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL DÜKKANLARI			KATALOG NO : 28
YAPI ADI : İki Katlı Dükkan	ADRES: Hasan Efendi Mah. Kazım Karabekir Cad.	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı	
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 72, 5	YAPIM YILI-DÖNEM: 20.yüzyıl ilk yarısı	YAPI DURUMU: Orta	

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL DÜKKANLARI

YAPI ADI : Dükkan

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 72, 51

ADRES: Hasan Efendi Mah. Hükümet Bulv.

YAPIM YILI-DÖNEM: 20. yüzyıl ilk yarısı

KATALOG NO : 29

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

YAPI DURUMU: Köhli

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL DÜKKANLARI			KATALOG NO : 30
YAPI ADI : Dükkan	ADRES: Hasan Efendi Mah. Gazi Bulv.	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı	
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 72, 41	YAPIM YILI-DÖNEM:	YAPI DURUMU: Kötü	
			
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999	

AYDIN İLİ GELENEKSEL DÜKKANLARI

YAPI ADI : Dükkan + Parti Binası

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 80, 7

ADRES: Hasan Efendi Mah. Kazım Karabekir Cad.

YAPIM YILI-DÖNEM: 20. yüzyıl ilk yarısı

KATALOG NO : 31

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

YAPI DURUMU: Orta

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL DÜKKANLARI

KATALOG NO : 32

YAPI ADI : Dükkan

ADRES: Veysi Paşa Mah. Hükümet Bulv. 2. Sok.

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 43, 7

YAPIM YILI-DÖNEM: 20 yüzyıl ilk yarısı

YAPI DURUMU: Orta

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL DÜKKANLARI		KATALOG NO : 33
YAPI ADI : Ziraat Bankası	ADRES: Hasan Efendi Mahallesi, Kazım Karabekir Caddesi	TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 23, 1	YAPIM YILI-DÖNEM: 1920-1930'lu yıllar	YAPI DURUMU: İyi

(Resim : Cevizoğlu, 1996, s. 37, no: 19-a)

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.	HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999
---	--

AYDIN İLİ GELENEKSEL DÜKKANLARI

KATALOG NO : 34

YAPI ADI : Banka Binası

ADRES: Hasen Efendi Mah. Kazım Karabekir Cad.

TESCİL DURUMU: Tescilli Anıtsal Yapı

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 81, 20

YAPIM YILI-DÖNEM: 1931

YAPI DURUMU: İyi

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 35

YAPI ADI : Gülşenler Evi

ADRES: Cuma Mah. Cuma 2. Sok.

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-III, 210, 6

YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş

KULLANICI:

☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

☒ Tek yapı ☐ Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

☐ I. Derece tescilli yapı

☐ II.Derece tescilli yapı

☒ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : ☒ Yiğma taş Üst kat : ☒ Yiğma taş

☐ Yiğma tuğla

☐ B.A

☐ Ahşap karkas

☐ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

☐ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☒ Saçak

☐ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi

☐ Saçak bordürü ☐ Çıkma

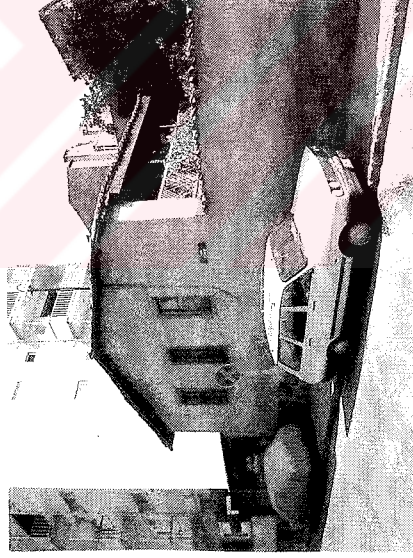
YAPI DURUMU:

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5	6
Dış yapı	2	2	3	5	2

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 36

YAPI ADI

ADRES: Türkocağı Cad. No.46

PAFTA-ADA-PARSEL NO:

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI:

o Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

• Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

o I. Derece tescilli yapı
o II. Derece tescilli yapı
• Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : • Yığma taş Üst kat : o Yığma taş
• Yığma tuğla • Yığma tuğla
o B.A • Ahşap karkas
o B.A

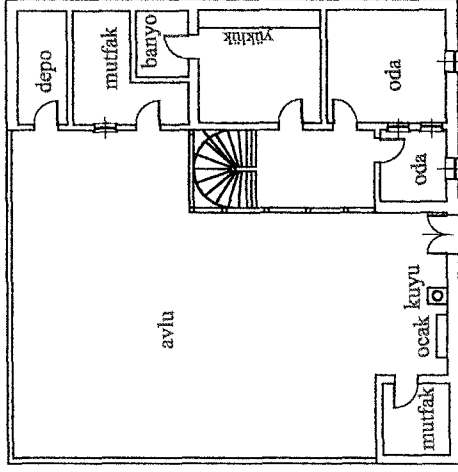
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

o Kat bordürü o Kapı sövesi • Saçak
o Pencere sövesi o Köşe silmesi
o Saçak bordürü o Çıkma

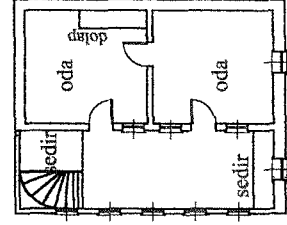
YAPI DURUMU:

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	4	3	4	5
Dış yapı	4	3	4	5
				6

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

0 2 4 6 8 10 metre

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 37
YAPI ADI	ADRES: Cuma Mah. Egemenlik Cad.	
PAFTA-ADA-PARSEL NO:	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ: ☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☐ Boş
		KULLANICI : ☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☐ Belirsiz
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU : ☐ Tek yapı ☐ Doku içinde
		YAPI TÜRÜ : ☐ I. Derece tescilli yapı ☐ II. Derece tescilli yapı ☐ Tescilsiz yapı
		TAŞIYICI SİSTEMİ : Zemin kat : ☐ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş ☐ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A ☐ B.A
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ : ☐ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☐ Saçak ☐ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi ☐ Saçak bordürü ☐ Çıkma		YAPI DURUMU : (1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok) Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım İç yapı 3 2 3 5 6 Dış yapı 2 2 2 5 6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 38

YAPI ADI :

ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 1. Sok. No 29 (Cuma 4. Sok. köşesi)

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-III, 195, 5

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

● Ev sahibi ○ Kiracı ○ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ● Yiğma taş Üst kat : ● Yiğma taş
○ Yiğma tuğla ○ Yiğma tuğla
○ B.A ● Ahşap karkas
○ B.A

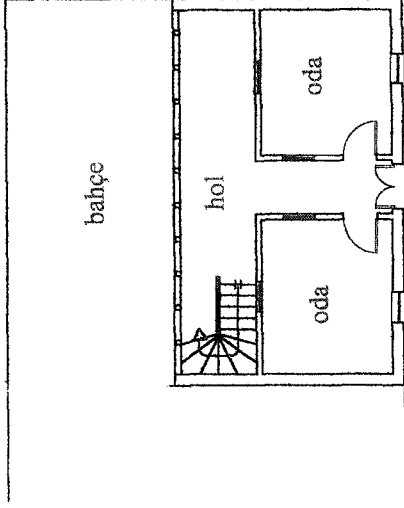
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak
● Pencere sövesi ○ Köşe silmesi
○ Saçak bordürü ○ Çıkma

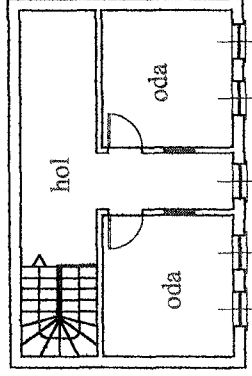
YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	3	5	6
Dış yapı	2	2	3	5	6

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

0 2 6 10 metre

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 39			
YAPI ADI	ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 2. Sok. Altındağ Sok. Köşesi No:67 - No:11				
PAFTA-ADA-PARSEL NO:	YAPIM YILLI-DÖNEM: XX. yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut			
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:			
		☒ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☐ Boş			
		KULLANICI :			
		☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz			
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :			
		☐ Tek yapı ☒ Doku içinde			
		YAPI TÜRÜ :			
		☐ I. Derece tescilli yapı ☐ II.Derece tescilli yapı ☒ Tescilsiz yapı			
		TAŞIYICI SİSTEMİ :			
		Zemin kat : ☐ Yığma taş Üst kat : ☐ Yığma taş ☒ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A			
		YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :			
		☐ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☒ Saçak ☐ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi ☐ Saçak bordürü ☒ Çıkma			
		YAPI DURUMU :			
		(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)			
	Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5	6
Dış yapı	3	2	3	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999			

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 40			
YAPI ADI :	ADRES: Cuma Mah. Egemenlik Sok.				
PAFTA-ADA-PARSEL NO:	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut			
					
			MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:		
			● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş		
			KULLANICI :		
			○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz		
			YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :		
			● Tek yapı ○ Doku içinde		
			YAPI TÜRÜ :		
			○ I. Derece tescilli yapı ○ II. Derece tescilli yapı ● Tescilsiz yapı		
			TAŞIYICI SİSTEMİ :	Zemin kat : ● Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş ○ Yığma tuğla ○ Yığma tuğla ○ B.A ● Ahşap karkas ○ B.A	
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :	○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak ○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi ○ Saçak bordürü ○ Çıkma				
YAPI DURUMU :		(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)			
Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım					
İç yapı	2	2	3	5	6
Dış yapı	3	3	3	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999			

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 41

YAPI ADI :

ADRES: Veysipaşa Mah. Gazi Bulv. (Eyüp Şahin Sok.) 10 Sok. No:34

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 12, 4

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

● Ev sahibi ○ Kiracı ○ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

○ Tek yapı ● Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
○ II. Derece tescilli yapı
● Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ● Yığna taş Üst kat : ● Yığna taş
○ Yığna tuğla ○ Yığna tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

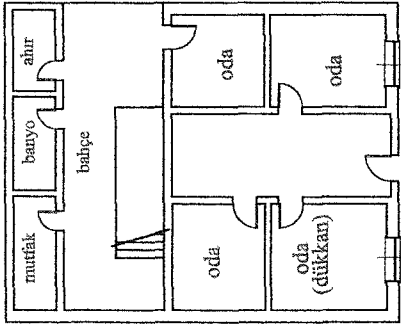
YAPI DIŞ CEPHE ÖGELERİ :

○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak
○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi
○ Saçak bordürü ○ Çıkma

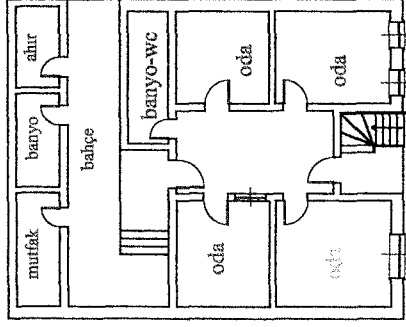
YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	2	5
Dış yapı	2	2	2	5
				6

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

0 2 4 6 8 10 metre

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 42			
YAPI ADI :	ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 2. Sok. ile H.Hüseyin Önal Sok. Köşesi No:79				
PAFTA-ADA-PARSEL NO:	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy.başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut			
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:			
		☒ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☐ Boş			
		KULLANICI :			
		☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz			
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :			
		☐ Tek yapı ☒ Doku içinde			
		YAPI TÜRÜ :			
		☐ I. Derece tescilli yapı ☐ II.Derece tescilli yapı ☒ Tescilsiz yapı			
		TAŞIYICI SİSTEMİ :			
		Zemin kat : ☐ Yığma taş Üst kat : ☐ Yığma taş ☒ Yığma tuğla ☒ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A			
		YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :			
		☐ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☒ Saçak ☐ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi ☐ Saçak bordürü ☐ Çıkma			
		YAPI DURUMU :			
		(1. İy. 2. Orta 3. Köh. 4. Harap 5. Var 6. Yok)			
	Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	3	5	6
Dış yapı	2	2	3	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999			

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 43			
YAPI ADI :	ADRES: Hasanefendi Mah. Mîm Kemalettin Cad. No:47				
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 365, 24	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut			
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:			
		☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş			
		KULLANICI :			
		☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz			
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :			
		☒ Tek yapı ☐ Doku içinde			
		YAPI TÜRÜ :			
		☐ I. Derece tescilli yapı ☐ II.Derece tescilli yapı ☒ Tescilsiz yapı			
		TAŞIYICI SİSTEMİ :			
		Zemin kat : ☐ Yiğna taş ☐ Üst kat : ☐ Yiğna taş ☒ Yiğna tuğla ☒ Yiğna tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A ☐ B.A			
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :					
☐ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☐ Saçak ☐ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi ☒ Saçak bordürü ☐ Çıkma					
YAPI DURUMU :					
(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)					
Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım					
İç yapı	3	2	3	5	6
Dış yapı	3	2	3	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999			

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 44
PAFTA NO : 7

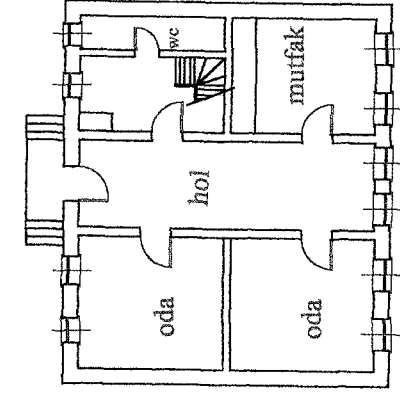
YAPI ADI : Orhan Çiftçi Evi

ADRES: Hasaneferdi Mah. Mim Kemalettin Sok. No:42

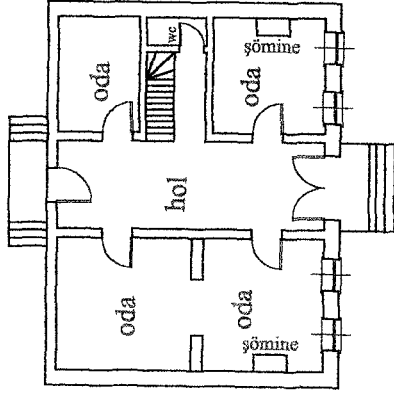
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 360, 51

YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

ZEMİN KAT PLANI

1.KAT PLANI

0 2 6 10 metre

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☐ Boş

KULLANICI:

☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☐ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

☐ Tek yapı ☐ Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

☐ I. Derece tescilli yapı
☐ II.Derece tescilli yapı
☐ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : ☐ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş
☐ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla
☐ B.A ☐ Ahşap karkas
☐ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

☐ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☐ Saçak
☐ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi
☐ Saçak bordürü ☐ Çıkma

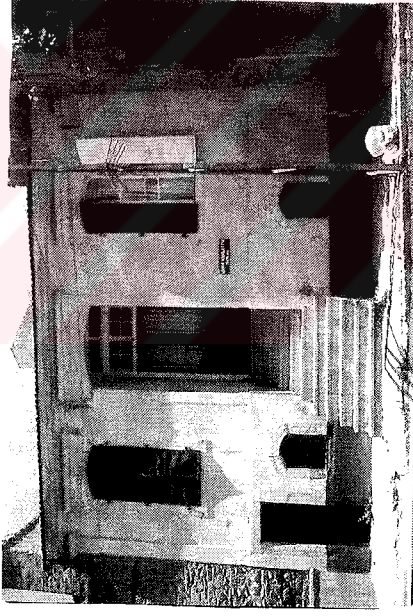
YAPI DURUMU:

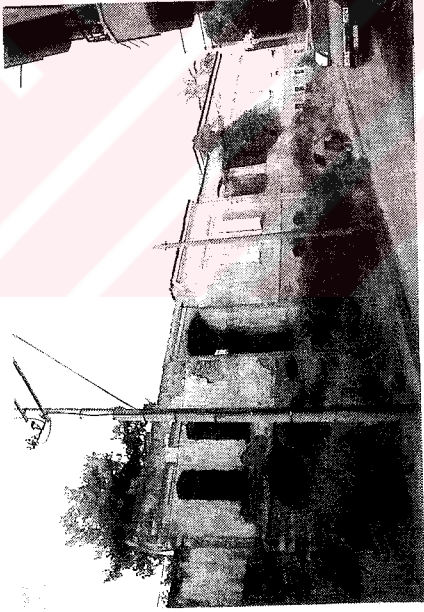
(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	1	1	1	5
Dış yapı	1	1	1	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 45
YAPI ADI :		ADRES: Hasanefendi Mah. Mim Kemalettin Sok. No:40
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 360, 42 (48)	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:
		● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş
		KULLANICI :
		○ Ev sahibi ● Kiracı ○ Belirsiz
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :
		● Tek yapı ○ Doku içinde
		YAPI TÜRÜ :
		○ I. Derece tescilli yapı
		● II.Derece tescilli yapı
		○ Tescilsiz yapı
		TASIVICI SİSTEMİ :
		Zemin kat : ● Yığma taş Üst kat : ● Yığma taş
		○ Yığma tuğla ○ Yığma tuğla
		○ B.A ○ Ahşap karkas
		○ B.A
		YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :
		○ Kat bordürü ● Kapı sövesi ○ Saçak
		● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
		● Saçak bordürü ○ Çıkma
		YAPI DURUMU :
		(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)
		Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım
		İç yapı 2 2 2 5 6
		Dış yapı 2 2 2 5 6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 46
YAPI ADI : Ekrem Çiftçi Evi		ADRES: Veysi Paşa Mah. Gazi Bulv. 7. Sok.
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 24, 2	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ: ☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş
		KULLANICI : ☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU : ☐ Tek yapı ☒ Doku içinde
		YAPI TÜRÜ : ☐ I. Derece tescilli yapı ☒ II. Derece tescilli yapı ☐ Tescilsiz yapı
		TAŞIYICI SİSTEMİ : Zemin kat : ● Yığma taş Üst kat : ● Yığma taş ☐ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ : ☒ Kat bordürü ☒ Kapı sövesi ☐ Saçak ☒ Pencere sövesi ☒ Köşe silmesi ☒ Saçak bordürü ☐ Çıkma		YAPI DURUMU : (1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok) Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım İç yapı 4 4 4 4 5 6 Dış yapı 4 4 4 4 5 6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 47

YAPI ADI : Ayşe Gözaçan Evi (İl Kültür Müdürlüğü)

ADRES: Veysipaşa Mah. Fevzi Çakmak Cad.

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 16, 12

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

☐ Konut ☐ Dükkan ☒ Diğer ☐ Boş

KULLANICI :

☒ Ev sahibi ☐ Kiracı ☐ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

☒ Tek yapı ☐ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

☐ I. Derece tescilli yapı
☒ II. Derece tescilli yapı
☐ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ☐ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş
☒ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla
☐ B.A ☐ Ahşap karkas
☐ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

☒ Kat bordürü ☒ Kapı sövesi ☐ Saçak
☒ Pencere sövesi ☒ Köşe silmesi
☒ Saçak bordürü ☐ Çıkma

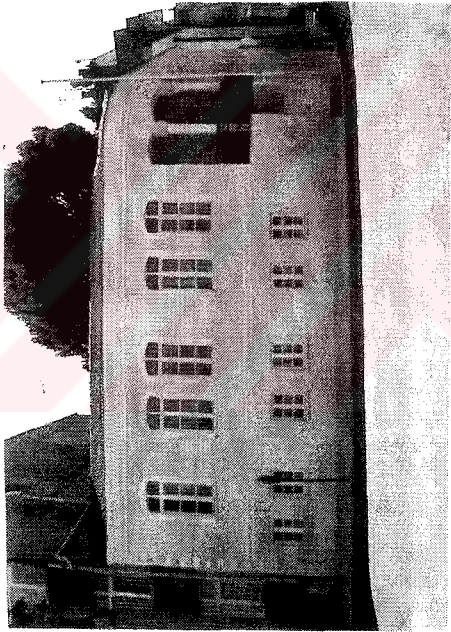
YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Malz	Nem	Onarım
İç yapı	1	1	1	6	5
Dış yapı	1	1	1	6	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 48

YAPI ADI : Aydın Askerlik Şubesi

ADRES: Cumhuriyet Mah.

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-IV, 319, 319

YAPIM YILI-DÖNEM: 1915

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI :

● Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

o I. Derece tescilli yapı
o II.Derece tescilli yapı
o Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ● Yığma taş Üst kat : ● Yığma taş
o Yığma tuğla o Yığma tuğla
o B.A o Ahşap karkas
o B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

● Kat bordürü ● Kapı sövesi o Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü ● Çıkma

YAPI DURUMU :

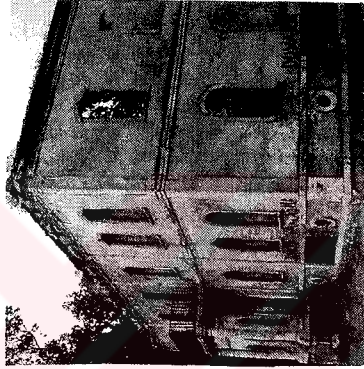
(1. İy 2. Orta 3. Köh 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	1	1	2	5
Dış yapı	1	1	2	5
				6

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 49																		
YAPI ADI : Tahir Paşa Konağı	ADRES:																			
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 437, 1	YAPIM YILI-DÖNEM: 1905																			
 (Resim : Cevizozğlu, 1996, s. 12, no: 3-a)		ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut MEVCUT KULLANIM TÜRÜ: ☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☐ Boş KULLANICI : ☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☐ Belirsiz YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU : ☒ Tek yapı ☐ Doku içinde YAPI TÜRÜ : ☐ I. Derece tescilli yapı ☒ II.Derece tescilli yapı ☐ Tescilsiz yapı																		
 (Resim : Cevizozğlu, 1996, s. 13, no: 3-b)		TAŞIYICI SİSTEMİ : Zemin kat : ☒ Yığma taş ☐ Üst kat : ☒ Yığma taş ☐ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A																		
		YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ : ☒ Kat bordürü ☒ Kapı sövesi ☐ Saçak ☒ Pencere sövesi ☒ Köşe silmesi ☒ Saçak bordürü ☒ Çıkma																		
		YAPI DURUMU : (1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok) <table border="1"> <thead> <tr> <th>Görünüm</th> <th>Strüktür</th> <th>Yapı</th> <th>Mlz</th> <th>Nem</th> <th>Onarım</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>İç yapı</td> <td>4</td> <td>4</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Dış yapı</td> <td>4</td> <td>4</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> </tr> </tbody> </table>	Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım	İç yapı	4	4	4	5	6	Dış yapı	4	4	4	5	6
Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım															
İç yapı	4	4	4	5	6															
Dış yapı	4	4	4	5	6															
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999																		

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 50
PAFTA NO : 8

YAPI ADI : Aydın Eski Eserleri Sevenler Derneği

ADRES: Veysipaşa Mah. Aydoğdu Sokak

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 44, Eski parsel 8

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut+Dükkan

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI :

o Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

o Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

o I. Derece tescilli yapı

o II.Derece tescilli yapı

o Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : o Yığma taş Üst kat : o Yığma taş

o Yığma tuğla o Yığma tuğla

o B.A. o Ahsap karkas

o B.A.

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

o Kat bordürü o Kapı sövesi o Saçak

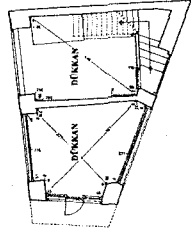
o Pencere sövesi o Köşe silmesi

o Saçak bordürü o Çıkma

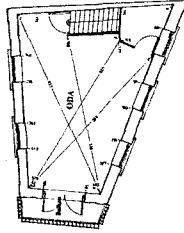
YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	2	5	5
Dış yapı	2	2	2	5	5

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 51

YAPI ADI : Şevki Eser ve Mustafa Kocabaş Evi

ADRES: Veysipaşa Mah. Fevzi Çakmak Cad. No:23

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-1, 13, 20

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ● Kiracı ○ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş
● Yığma tuğla ● Yığma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

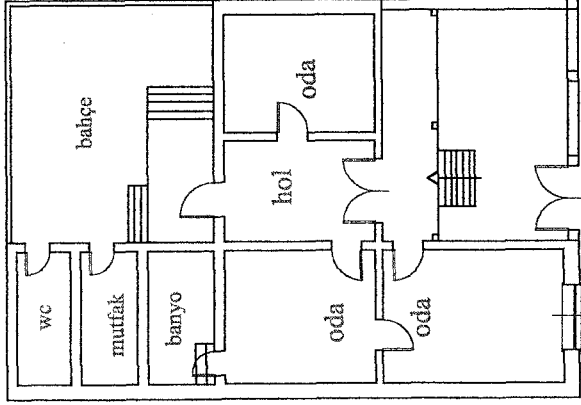
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak
● Pencere sövesi ○ Köşe silmesi
○ Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	2	6
Dış yapı	2	2	2	6

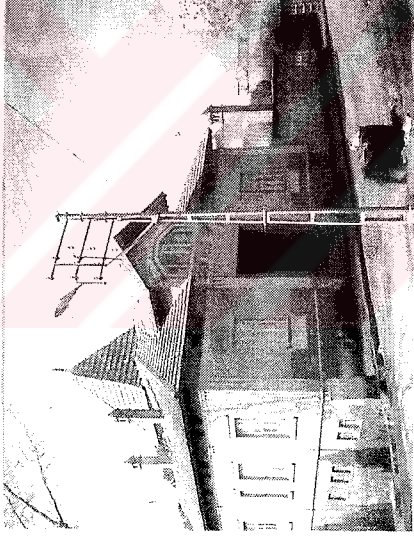

ZEMİN KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 52
YAPI ADI : Eyüp Şahin Evi	ADRES: Köprülü Mah. Sakarya Cad. 3.Sok.No:15	
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 421, 2	YAPIM YILL-DÖNEM: 1931	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut
		
MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:		
☒ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☐ Boş		
KULLANICI :		
☒ Ev sahibi ☐ Kiracı ☐ Belirsiz		
YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :		
☒ Tek yapı ☐ Doku içinde		
YAPI TÜRÜ :		
☐ I. Derece tescilli yapı ☒ II.Derece tescilli yapı ☐ Tescilsiz yapı		
TAŞIYICI SİSTEMİ :		
Zemin kat : ☐ Yiğma taş Üst kat : ☐ Yiğma taş ☒ Yiğma tuğla ☐ Yiğma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A		
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :		
☒ Kat bordürü ☒ Kapı sövesi ☒ Saçak ☒ Pencere sövesi ☒ Köşe silmesi ☒ Saçak bordürü ☐ Çıkma		
YAPI DURUMU :		
(1. İyi 2.Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)		
Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz
İç yapı	2	2
Dış yapı	2	2
Nem	6	6
Onarım	5	5
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 53																		
YAPI ADI : Salcıoğlu Evi (Muharrem Salcı Vereseleri)	ADRES: Cumhuriyet Mah. Çine Bulv.																			
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 314, 1	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy.başı																			
																				
ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut																				
MEVCUT KULLANIM TÜRÜ: ● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş																				
KULLANICI : ● Ev sahibi ○ Kiracı ○ Belirsiz																				
YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU : ● Tek yapı ○ Doku içinde																				
YAPI TÜRÜ : ○ I. Derece tescilli yapı ● II. Derece tescilli yapı ○ Tescilsiz yapı																				
TAŞIYICI SİSTEMİ : Zemin kat : ○ Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş ● Yığma tuğla ● Yığma tuğla ○ B.A ○ Ahşap karkas ○ B.A																				
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ : ○ Kat bordürü ● Kapı sövesi ● Saçak ● Pencere sövesi ○ Köşe silmesi ● Saçak bordürü ● Çıkma																				
YAPI DURUMU : (1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok) <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Görünüm</th> <th>Strüktür</th> <th>Yapı</th> <th>Mlz</th> <th>Nem</th> <th>Onarım</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>İç yapı</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>5</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Dış yapı</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>5</td> <td>6</td> </tr> </tbody> </table>			Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım	İç yapı	3	2	3	5	6	Dış yapı	3	2	3	5	6
Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım															
İç yapı	3	2	3	5	6															
Dış yapı	3	2	3	5	6															
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999																		

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 54

YAPI ADI : Münevver Emmalar Evi

ADRES: Hasaneferdi Mah. Gazi Bulv. 5. Sok

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 71, 17

YAPIM YILI-DÖNEM: 1935 Sonrası

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI :

o Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

• Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

o I. Derece tescilli yapı
• II. Derece tescilli yapı
o Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : o Yığma taş Üst kat : o Yığma taş
o Yığma tuğla o Yığma tuğla
• B.A o Ahşap karkas
• B.A

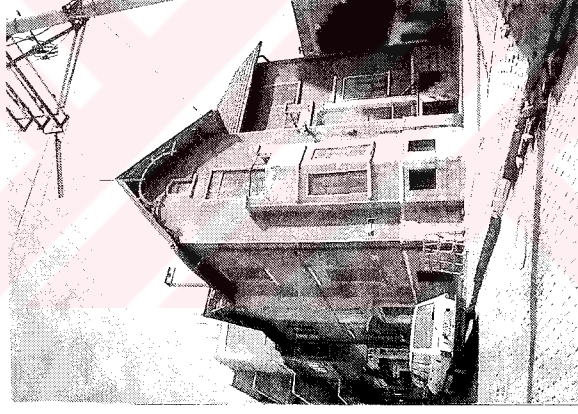
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

o Kat bordürü • Kapı sövesi • Saçak
o Pencere sövesi o Köşe silmesi
o Saçak bordürü • Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	1	6	5
Dış yapı	1	2	1	6	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 55

YAPI ADI : Faik Germen Evi

ADRES: Hasan Efendi Mah. Mimar Kemalettin Sok. (Saray İçi Sok.) 1. Sok. No: 7

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 361, 16

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI:

o Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

• Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

o I. Derece tescilli yapı
o II. Derece tescilli yapı
o Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : o Yığma taş Üst kat : o Yığma taş
• Yığma tuğla o Yığma tuğla
o B.A o Ahşap karkas
o B.A

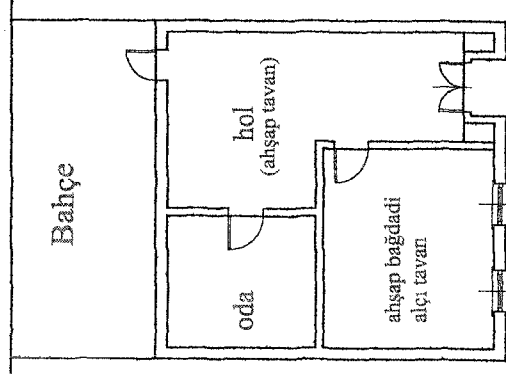
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

o Kat bordürü • Kapı sövesi o Saçak
• Pencere sövesi • Köşe silmesi
• Saçak bordürü o Çıkma

YAPI DURUMU:

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Sırtıktır	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	4	3	4	5
Dış yapı	4	3	4	5

KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 56

YAPI ADI :

ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 6. sokak No:12

PAFTA-ADA-PARSEL NO:

YAPIM YILI-DÖNEM: 1945

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş

KULLANICI :

☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

☒ Tek yapı ☐ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

☐ I. Derece tescilli yapı
☐ II. Derece tescilli yapı
☒ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ☐ Yığma taş ☒ Üst kat : ☐ Yığma taş
☒ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla
☐ B.A ☐ Ahşap karkas
☐ B.A

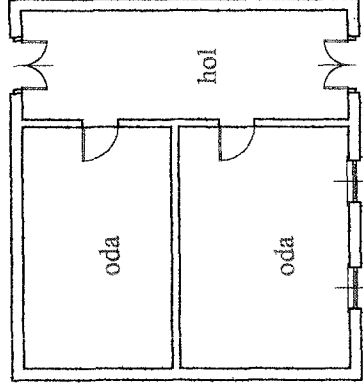
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

☐ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☒ Saçak
☒ Pencere sövesi ☒ Köşe silmesi
☐ Saçak bordürü ☐ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Köti 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	2	2	3	5

KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOGNO : 57															
YAPI ADI :	ADRES:																
PAFTA-ADA-PARSEL NO:	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut															
																	
			MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:														
			● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş														
			KULLANICI :														
			○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz														
			YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :														
			● Tek yapı ○ Doku içinde														
			YAPI TÜRÜ :														
			○ I. Derece tescilli yapı ○ II. Derece tescilli yapı ● Tescilsiz yapı														
			TAŞIYICI SİSTEMİ :														
Zemin kat : ● Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş ○ Yığma tuğla ○ Yığma tuğla ○ B.A ○ Ahşap karkas ○ B.A																	
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :																	
○ Kat bordürü ● Kapı sövesi ○ Saçak ● Pencere sövesi ● Köşe silmesi ● Saçak bordürü ○ Çıkma																	
YAPI DURUMU : (1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)																	
<table><tr><th>Görünüm</th><th>Strüktür</th><th>Yapı Mlz</th><th>Nem</th><th>Onarım</th></tr><tr><td>İç yapı</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>5</td></tr><tr><td>Dış yapı</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>5</td></tr></table>			Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım	İç yapı	2	2	2	5	Dış yapı	2	2	2	5
Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım													
İç yapı	2	2	2	5													
Dış yapı	2	2	2	5													
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999															

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 58

YAPI ADI :

ADRES: Veysipaşa Mahallesi Fevzi Çakmak Caddesi 2.sokak

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 426, 3

YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı

II.Derece tescilli yapı

● Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ● Yığma taş Üst kat : ● Yığma taş

○ Yığma tuğla

○ B.A

○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak

● Pencere sövesi ● Köşe silmesi

○ Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Köh. 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	2	2	3	5
				6

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 59

YAPI ADI :

ADRES: Veysi Paşa Mah. Çankaya Cad. No: 34

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 24, 41

YAPIM YILI-DÖNEM: 1928

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş

KULLANICI :

☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

☒ Tek yapı ☐ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

☐ I. Derece tescilli yapı
☒ II. Derece tescilli yapı
☐ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ☒ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş
☐ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla
☐ B.A ☐ Ahşap karkas
☐ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

☒ Kat bordürü ☒ Kapı sövesi ☐ Saçak
☒ Pencere sövesi ☒ Köşe silmesi
☒ Saçak bordürü ☐ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	4	2	3	5
Dış yapı	4	2	3	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 60

YAPI ADI :

ADRES: Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet 5. Sok. No:11

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 324, 10

YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
● II.Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ● Yığma taş Üst kat : ● Yığma taş
○ Yığma tuğla ○ Yığma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

● Kat bordürü ● Kapı sövesi ○ Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

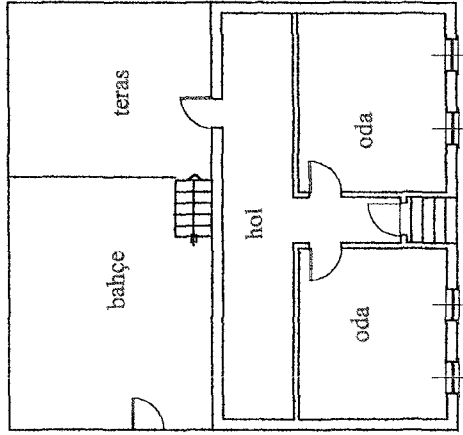
YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	3	2	3	5

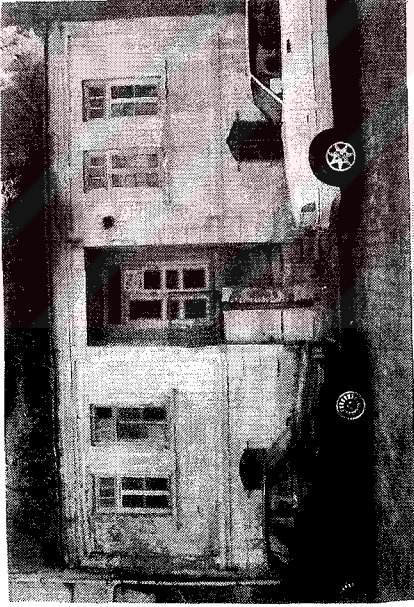
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

ZEMİN KAT PLANI

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 61			
YAPI ADI :	ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 7. Sok. No: 6				
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-III, 216, 5	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı				
					
ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut					
MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:					
☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş					
KULLANICI :					
☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz					
YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :					
☒ Tek yapı ☐ Doku içinde					
YAPI TÜRÜ :					
☐ I. Derece tescilli yapı ☐ II.Derece tescilli yapı ☒ Tescilsiz yapı					
TAŞIYICI SİSTEMİ :					
Zemin kat : ● Yiğma taş Üst kat : ● Yiğma taş					
☐ Yiğma tuğla ☐ Yiğma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A					
YAPI DIŞ CEFHE ÖGELERİ :					
☒ Kat bordürü ☒ Kapı sövesi ☐ Saçak ☒ Pencere sövesi ☒ Köşe silmesi ☒ Saçak bordürü ☐ Çıkma					
YAPI DURUMU :					
(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)					
Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım	
İç yapı	4	3	4	5	6
Dış yapı	4	3	4	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999			

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 62	
YAPI ADI :	ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 1. Sok. No: 38		
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-III, 199, 14	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut	
			
			MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:
			☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş
			KULLANICI :
			☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz
			YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :
			☒ Tek yapı ☐ Doku içinde
			YAPI TÜRÜ :
			☐ I. Derece tescilli yapı ☒ II. Derece tescilli yapı ☐ Tescilsiz yapı
			TAŞIYICI SİSTEMİ :
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :	☒ Kat bordürü ☒ Kapı sövesi ☐ Saçak ☒ Pencere sövesi ☒ Köşe silmesi ☒ Saçak bordürü ☐ Çıkma		
YAPI DURUMU :	(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)		
	Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım		
İç yapı	4 3 4 5 6		
Dış yapı	4 3 4 5 6		
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999	

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 63			
YAPI ADI :	ADRES: Hasan Efendi Mah. Gazi Bulv.				
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 350, 4	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut			
					
			MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:		
			☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş		
			KULLANICI :		
			☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz		
			YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :		
			☒ Tek yapı ☐ Doku içinde		
			YAPI TÜRÜ :		
			☐ I. Derece tescilli yapı ☒ II. Derece tescilli yapı Tescilsiz yapı		
			TAŞIYICI SİSTEMİ :	Zemin kat : ● Yığma taş Üst kat : ☐ Yığma taş ☐ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A	
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :	☐ Kat bordürü ● Kapı sövesi ☐ Saçak ☒ Pencere sövesi ● Köşe silmesi ☒ Saçak bordürü ☐ Çıkma				
YAPI DURUMU :	(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)				
Görünüm		Sırlıklı	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	3	3	5	6
Dış yapı	3	3	3	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999			

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 64

YAPI ADI :

ADRES: Cüma Maah. Egemenlik 1. sokak No: 39

PAFTA-ADA-PARSEL NO:

YAPIM YILI-DÖNEM: 1945

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI:

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

○ I. Derece tescilli yapı
○ II. Derece tescilli yapı
● Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ● Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş
○ Yiğma tuğla ○ Yiğma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	3	2	3	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 65
YAPI ADI :	ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 7. Sok. No:20	
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-III, 204, 10	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ: ● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş
		KULLANICI : ○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU : ● Tek yapı ○ Doku içinde
		YAPI TÜRÜ : ○ I. Derece tescilli yapı ○ II.Derece tescilli yapı ● Tescilsiz yapı
		TAŞIYICI SİSTEMİ : Zemin kat : ○ Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş ● Yığma tuğla ● Yığma tuğla ○ B.A ○ Ahşap karkas ○ B.A
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ : ● Kat bordürü ● Kapı sövesi ○ Saçak ● Pencere sövesi ● Köşe silmesi ● Saçak bordürü ○ Çıkma		YAPI DURUMU : (1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok) İç yapı Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım 3 2 3 3 5 6 Dış yapı 3 2 3 3 5 6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.	HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999	

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 66

YAPI ADI :

ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 3. Sok. No: 44

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-III, 209, 23

YAPIM YILI-DÖNEM: 1946

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
○ II. Derece tescilli yapı
● Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ● Yığma taş Üst kat : ● Yığma taş
○ Yığma tuğla ○ Yığma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

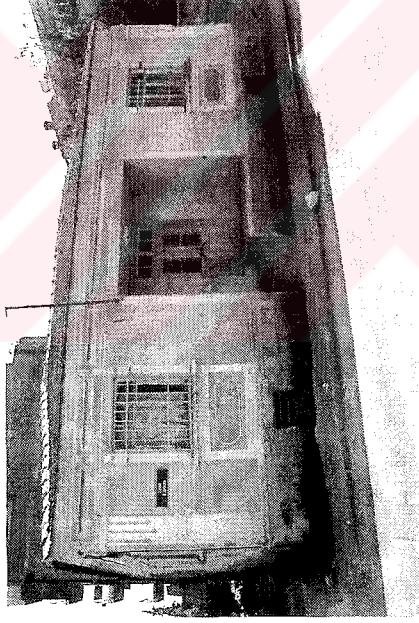
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

● Kat bordürü ● Kapı sövesi ○ Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	3	2	3	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 67

YAPI ADI :

ADRES: Cuma Mah. Cuma 3. Sok. Egemenlik 3. Sok. Köşesi No: 9

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-III, 200, 5

YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
○ II. Derece tescilli yapı
● Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ● Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş
○ Yığma tuğla ○ Yığma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

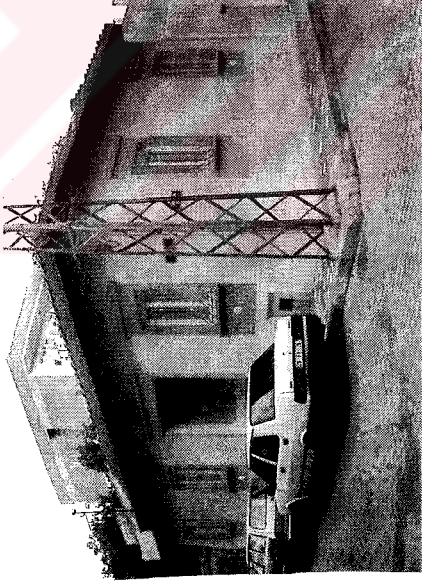
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

○ Kat bordürü ● Kapı sövesi ● Saçak
● Pencere sövesi ○ Köşe silmesi
○ Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	2	5
Dış yapı	2	2	2	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 68

YAPI ADI :

ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 2. Sok. No: 28

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 200, 7

YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı

ÖZĞÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı

● II.Derece tescilli yapı

○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ● Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş

○ Yığma tuğla ● Yığma tuğla

○ B.A ○ Ahşap karkas

○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak

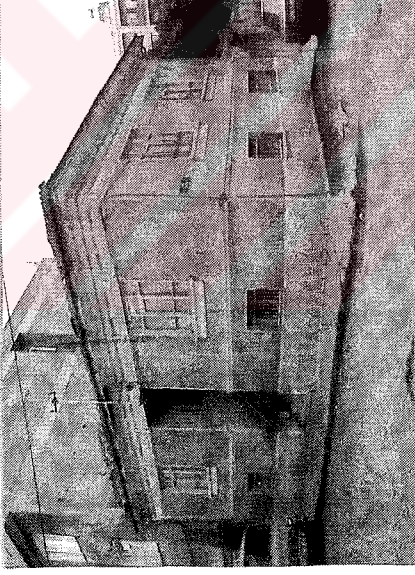
● Pencere sövesi ○ Köşe silmesi

● Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	3	5
Dış yapı	2	2	3	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 69			
YAPI ADI :	ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 5. sokak No: 7				
PAFTA-ADA-PARSEL NO:	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut			
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:			
		☒ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☐ Boş			
		KULLANICI :			
		☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz			
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :			
		☒ Tek yapı ☐ Doku içinde			
		YAPI TÜRÜ :			
		☐ I. Derece tescilli yapı ☐ II.Derece tescilli yapı ☒ Tescilsiz yapı			
		TAŞIYICI SİSTEMİ :			
		Zemin kat : ☐ Yığma taş Üst kat : ☐ Yığma taş ☒ Yığma tuğla ☒ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A ☐ B.A			
		YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :			
		☐ Kat bordürü ☒ Kapı sövesi ☐ Saçak ☒ Pencere sövesi ☒ Köşe silmesi ☐ Saçak bordürü ☐ Çıkma			
		YAPI DURUMU :			
		(1. İyi 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)			
	Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	2	5	6
Dış yapı	2	2	2	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999			

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 70

YAPI ADI :

ADRES: Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet Cad. 7. Sok. No: 21

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 328, 10

YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI :

o Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

• Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

o I. Derece tescilli yapı
o II. Derece tescilli yapı
• Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : o Yığma taş Üst kat : o Yığma taş
• Yığma tuğla • Yığma tuğla
o B.A. o Ahşap karkas
o B.A.

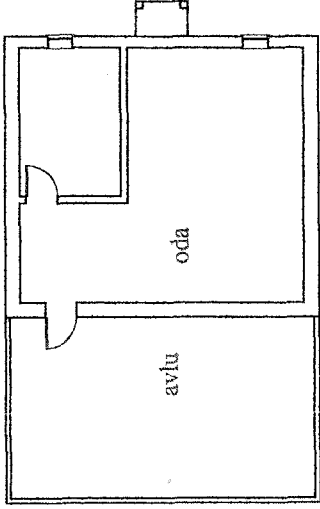
YAPI DIŞ CEPHE ÖÇELERİ :

• Kat bordürü o Kapı sövesi o Saçak
o Pencere sövesi o Köşe silmesi
• Saçak bordürü o Çıkma

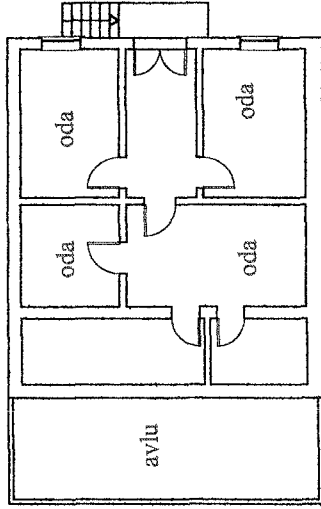
YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	4	3	4	5
Dış yapı	4	3	4	5

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 71

YAPI ADI :

ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 3. Sok. No: 70

PAFTA-ADA-PARSEL NO:

YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

BODRUM KAT PLANI				MEVCUT KULLANIM TÜRÜ: ● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş														
ZEMİN KAT PLANI		KULLANICI : ○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz																
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU : ● Tek yapı ○ Doku içinde																
		YAPI TÜRÜ : ○ I. Derece tescilli yapı ○ II. Derece tescilli yapı ● Tescilsiz yapı																
		TAŞIYICI SİSTEMİ : Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş ● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla ○ B.A ○ Ahşap karkas ○ B.A																
		YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ : ○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak ● Pencere sövesi ○ Köşe silmesi ○ Saçak bordürü ○ Çıkma																
		YAPI DURUMU : (1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok) <table border="1"> <thead> <tr> <th>Görünüm</th> <th>Strüktür</th> <th>Yapı Mlz</th> <th>Nem</th> <th>Onarım</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>İç yapı</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Dış yapı</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table>		Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım	İç yapı	2	1	2	5	Dış yapı	2	1	2	5
Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım														
İç yapı	2	1	2	5														
Dış yapı	2	1	2	5														

0 2 6 10 metre

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYDIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 72

YAPI ADI :

ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 3. Sok. No: 31-33

PAFTA-ADA-PARSEL NO:

YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı

○ II. Derece tescilli yapı

● Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ● Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş

○ Yiğma tuğla

○ B.A

○ Ahşap karkas

○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

○ Kat bordürü ● Kapı sövesi ● Saçak

● Pencere sövesi ○ Köşe silmesi

● Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

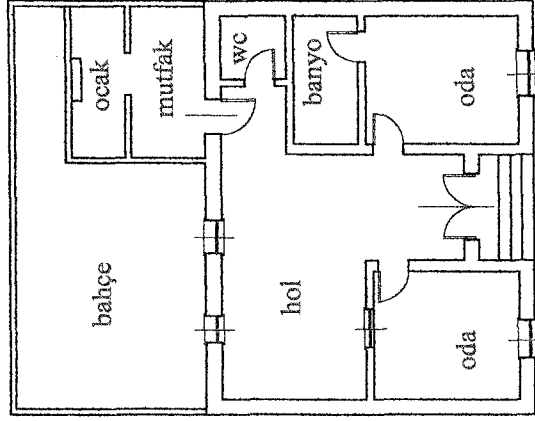
Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım

İç yapı 2 2 2 2 5 6

Dış yapı 2 2 2 2 5 6

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

KAT PLANI

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOGNO : 73	
YAPI ADI :	ADRES: Veysipaşa Mahallesi Fevzi Çakmak Caddesi 2. Sokak		
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 426, 3	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut	
			
			MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:
			● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş
			KULLANICI :
			○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz
			YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :
			● Tek yapı ○ Doku içinde
			YAPI TÜRÜ :
			○ I. Derece tescilli yapı ● II. Derece tescilli yapı Tescilsiz yapı
			TAŞIYICI SİSTEMİ :
	○ Yığma tuğla ● Yığma tuğla ○ B.A ○ Ahşap karkas ○ B.A		
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :			
○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak ○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi ○ Saçak bordürü ○ Çıkma			
YAPI DURUMU :	(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)		
	Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım		
İç yapı 2 2 2 2 5 6			
Dış yapı 2 2 2 2 5 6			
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999	

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 74

YAPI ADI :

ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 2. Sok. No: 61

PAFTA-ADA-PARSEL NO:

YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı

○ II. Derece tescilli yapı

● Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ● Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş
○ Yığma tuğla ● Yığma tuğla
○ B.A ○ Aşap karkas
○ B.A ○ B.A

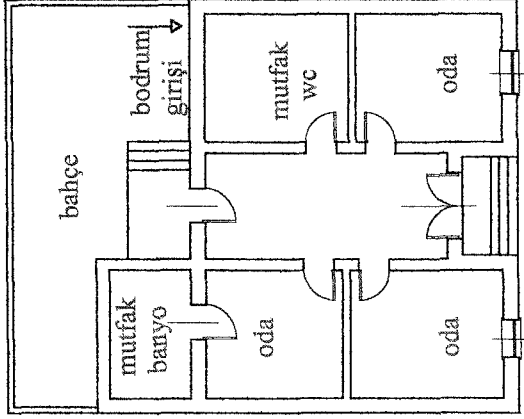
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak
● Pencere sövesi ○ Köşe silmesi
○ Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Köhü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	3	5	6
Dış yapı	2	2	3	5	6

KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 75
YAPI ADI :		ADRES: Veysi Paşa Mah. Alihanbaba Sok. No: 13
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 14, 25	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ: ● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş
		KULLANICI : ○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU : ● Tek yapı ○ Doku içinde
		YAPI TÜRÜ : ○ I. Derece tescilli yapı ○ II.Derece tescilli yapı ● Tescilsiz yapı
		TAŞIYICI SİSTEMİ : Zemin kat : ● Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş ○ Yığma tuğla ● Yığma tuğla ○ B.A ○ Ahşap karkas ○ B.A
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ : ○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak ○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi ○ Saçak bordürü ○ Çıkma		YAPI DURUMU : (1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok) Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım İç yapı 2 2 3 5 6 Dış yapı 2 2 3 5 6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 76

YAPI ADI :

ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 5. sokak No: 14

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-III, 201, 12

YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
○ II. Derece tescilli yapı
● Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ● Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş
○ Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

○ Kat bordürü ● Kapı sövesi ● Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

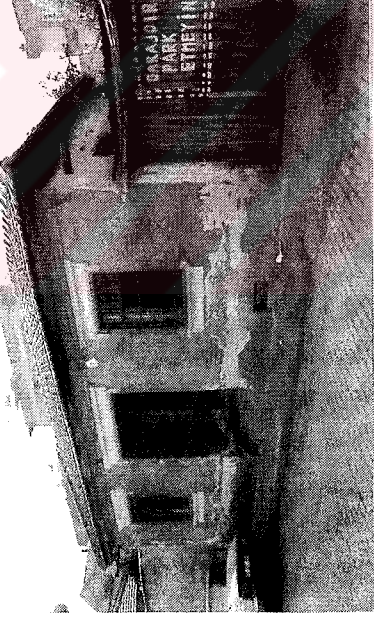
Görünüm	Sırdıktır	Yapı Mlz	Nein	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	3	2	3	5
				6

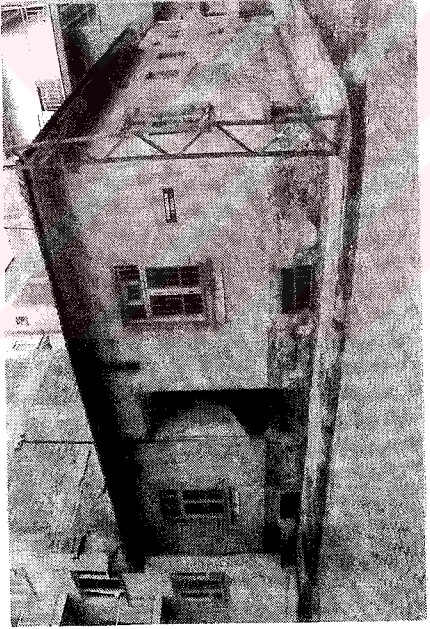

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 77			
YAPI ADI :	ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 6. Sok. No: 13				
PAFTA-ADA-PARSEL NO:	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut			
					
			MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:		
			● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş		
			KULLANICI :		
			○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz		
			YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :		
			● Tek yapı ○ Doku içinde		
			YAPI TÜRÜ :		
			○ I. Derece tescilli yapı ○ II. Derece tescilli yapı ● Tescilsiz yapı		
			TAŞIYICI SİSTEMİ :	Zemin kat : ● Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş ○ Yiğma tuğla ○ Yiğma tuğla ○ B.A ○ Ahşap karkas ○ B.A	
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :	○ Kat bordürü ● Kapı sövesi ● Saçak ● Pencere sövesi ○ Köşe silmesi ○ Saçak bordürü ○ Çıkma				
YAPI DURUMU :					
(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)					
Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım	
İç yapı	3	2	3	5	6
Dış yapı	3	2	3	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYDIN ERTEM - EYLÜL 1999			

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 78			
YAPI ADI :	ADRES: Cuma Mah. Egemenlik sokak				
PAFTA-ADA-PARSEL NO:	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut			
					
			MEVCUT KULLANIM TÜRÜ: ☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☐ Boş		
			KULLANICI : ☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☐ Belirsiz		
			YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU : ☐ Tek yapı ☐ Doku içinde		
			YAPI TÜRÜ : ☐ I. Derece tescilli yapı ☐ II. Derece tescilli yapı ☐ Tescilsiz yapı		
			TAŞIYICI SİSTEMİ : Zemin kat : ☐ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş ☐ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A		
			YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ : ☐ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☐ Saçak ☐ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi ☐ Saçak bordürü ☐ Çıkma		
			YAPI DURUMU : (1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok) Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım İç yapı 3 3 3 3 5 6 Dış yapı 3 3 3 3 5 6		
			D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 79		
YAPI ADI :	ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 2. Sok. Köşesi No: 11			
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-III, 209, 25	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut		
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ: ☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş		
		KULLANICI : ☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz		
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU : ☒ Tek yapı ☐ Doku içinde		
		YAPI TÜRÜ : ☐ I. Derece tescilli yapı ☐ II. Derece tescilli yapı ☒ Tescilsiz yapı		
		TAŞIYICI SİSTEMİ : Zemin kat : ☒ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş ☒ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A		
		YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ : ☐ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☒ Saçak ☐ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi ☐ Saçak bordürü ☐ Çıkma		
		YAPI DURUMU : (1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok) Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım İç yapı 3 3 3 3 5 6 Dış yapı 3 3 3 3 5 6		
		D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 80

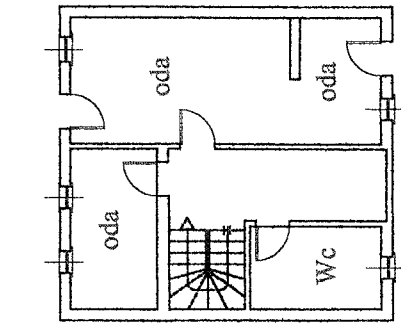
YAPI ADI : Ahmet ve Sabiha Dürge Evi

ADRES: Veysi Paşa Mah. Sakarya Cad. 2. Sok. No: 18

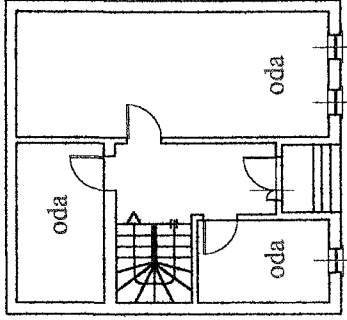
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 23, 19

YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı - 1998 yılı rekonstrüksiyon

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

BODRUM KAT PLANI

ZEMİN KAT PLANI

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI :

o Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

o Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

o I. Derece tescilli yapı
o II. Derece tescilli yapı
o Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : o Yığma taş Üst kat : o Yığma taş
o Yığma tuğla o Yığma tuğla
o B.A o Ahşap karkas
o B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

o Kat bordürü o Kapı sövesi o Saçak
o Pencere sövesi o Köşe silmesi
o Saçak bordürü o Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Miz	Nem	Onarım
İç yapı	1	1	1	5	5
Dış yapı	1	1	1	5	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 81
YAPI ADI : Kamuran Ünsal Evi	ADRES: Köprülü Mah. Çankaya Cad. No: 46	
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 427, 7	YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:
		☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş
		KULLANICI:
		☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:
		☒ Tek yapı ☐ Doku içinde
		YAPI TÜRÜ:
		☐ I. Derece tescilli yapı ☒ II. Derece tescilli yapı ☐ Tescilsiz yapı
		TAŞIYICI SİSTEMİ:
		Zemin kat : ☒ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş ☐ Yığma tuğla ☒ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:		
☒ Kat bordürü ☒ Kapı sövesi ☐ Saçak ☒ Pencere sövesi ☒ Köşe silmesi ☒ Saçak bordürü ☐ Çıkma		
YAPI DURUMU:		
(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)		
Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım		
İç yapı	3 2 3 5 6	
Dış yapı	3 2 3 5 6	
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOGNO : 82

YAPI ADI :

ADRES: Hasan Efendi Mah. Özlem Sok. No: 20

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19K-III, 356, 1

YAPIM YILI-DÖNEM: XX.yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş
● Yığma tuğla ● Yığma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

● Kat bordürü ● Kapı sövesi ○ Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

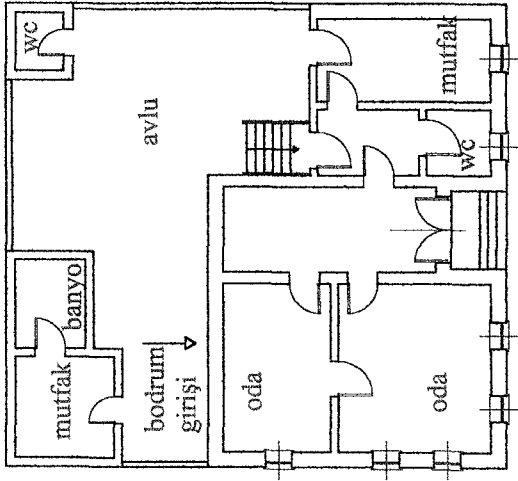
YAPI DURUMU :

(1. İyi 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

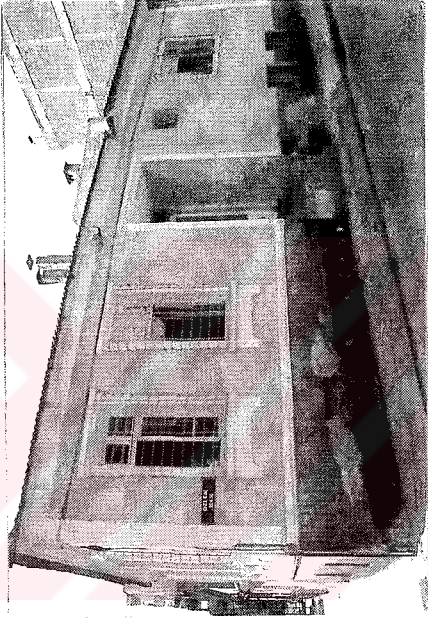
Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	3	2	3	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYILIN ERTEM - EYLÜL 1999

ZEMİN KAT PLANI

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 83		
YAPI ADI :	ADRES: Köprülü Mah. Fevzi Çakmak 2. Sok			
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 426, 7	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut		
				
			MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:	
			● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş	
			KULLANICI :	
			○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz	
			YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :	
			● Tek yapı ○ Doku içinde	
			YAPI TÜRÜ :	
			○ I. Derece tescilli yapı	
			● II. Derece tescilli yapı	
○ Tescilsiz yapı				
TAŞIYICI SİSTEMİ :				
Zemin kat : ● Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş				
○ Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla				
○ B.A ○ Ahsap karkas				
○ B.A				
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :				
○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak				
● Pencere sövesi ○ Köşe silmesi				
● Saçak bordürü ○ Çıkma				
YAPI DURUMU :				
(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)				
Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	2	5
Dış yapı	2	2	2	5
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999		

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOGNO : 84

YAPI ADI : Avukatlık Bürosu

ADRES: Veysipaşa Mahallesi Sakarya Caddesi 2. Sokak

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 26, 45

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş
● Yığma tuğla ● Yığma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak
○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi
○ Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	1	1	1	5
Dış yapı	1	1	1	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 85				
YAPI ADI	ADRES: Hasan Efendi Mah. Yağmur Sok. No:31					
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 351, 4	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut				
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:				
		☒ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☐ Boş				
		KULLANICI:				
		☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz				
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:				
		☒ Tek yapı ☐ Doku içinde				
		YAPI TÜRÜ:				
		☐ I. Derece tescilli yapı ☐ II. Derece tescilli yapı ☒ Tescilsiz yapı				
		TAŞIYICI SİSTEMİ:				
		Zemin kat : ☐ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş ☒ Yığma tuğla ☒ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A ☐ B.A				
		YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:				
		☐ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☒ Saçak ☒ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi ☒ Saçak bordürü ☐ Çıkma				
		YAPI DURUMU:				
		(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)				
	Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım	
	İç yapı	2	2	2	5	6
	Dış yapı	2	2	2	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999				

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 86

YAPI ADI : Hüseyin Yaman Evi

ADRES: Veysi Paşa Mah. Fevzi Çakmak Cad. No:20

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 12, 1

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş

KULLANICI:

☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

☒ Tek yapı ☐ Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

☐ I. Derece tescilli yapı
☒ II. Derece tescilli yapı
☐ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : ☐ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş
☒ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla
☐ B.A ☐ Ahşap karkas
☐ B.A ☐ B.A

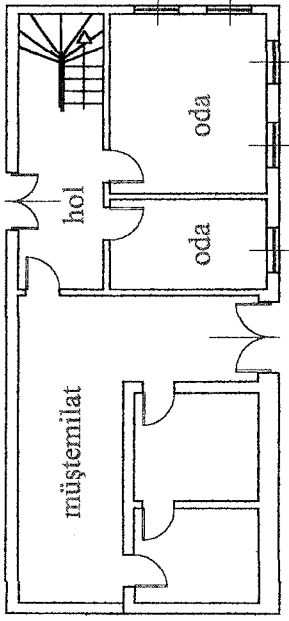
YAPI DIŞ CEPHE ÖGELERİ:

☒ Kat bordürü ☒ Kapı sövesi ☒ Saçak
☒ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi
☒ Saçak bordürü ☐ Çıkma

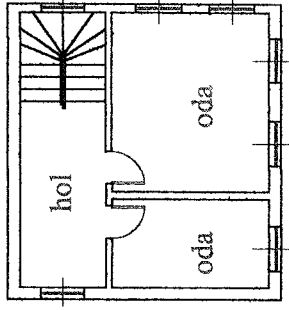
YAPI DURUMU:

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5	6
Dış yapı	2	2	3	5	6

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 87

YAPI ADI: H. Dericioğlu Evi

ADRES: Köprülü Mah. Gazi Bulv. 10. Sok. No:26

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 427, 27

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI:

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

○ I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş
● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

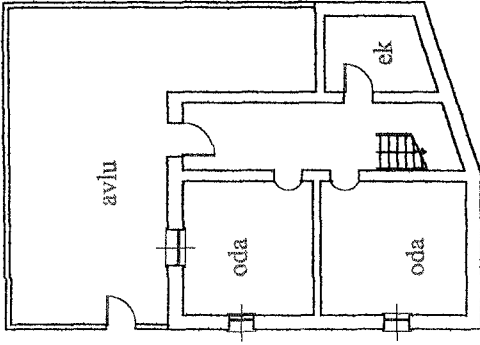
YAPI DURUMU:

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

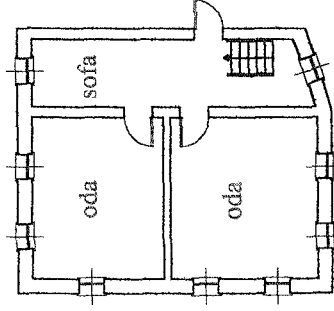
Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	3	5
Dış yapı	2	2	3	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

0 2 6 10 metre

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 88

YAPI ADI

ADRES: Veysi Paşa Mah. Sakarya Cad. 4. Sok. No:2

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 8, 20

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

○ Konut ○ Dükkan ○ Diğer ● Boş

KULLANICI:

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

○ Tek yapı ● Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

○ I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş
● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla
○ B.A ○ Aşşap karkas
○ B.A

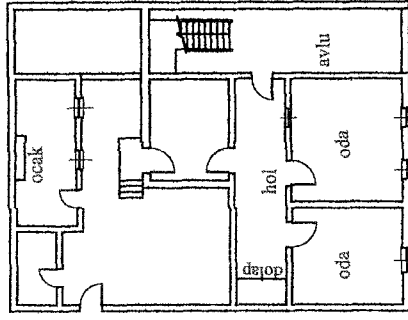
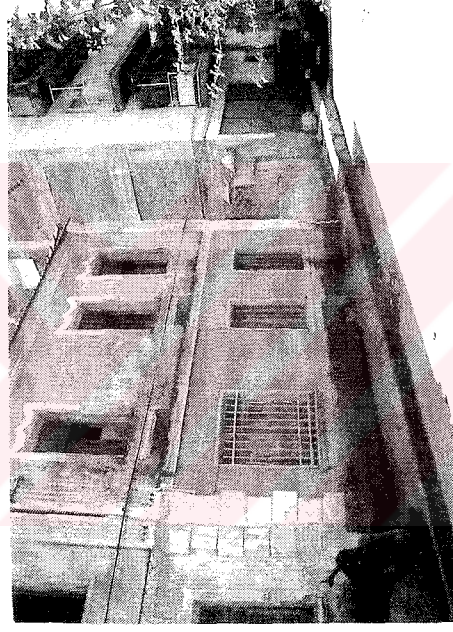
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

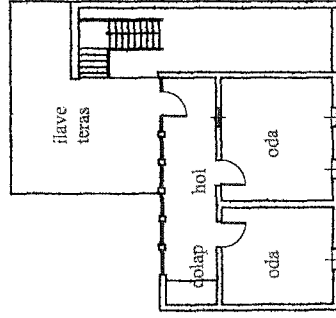
YAPI DURUMU:

(1. İy. 2. Orta 3. Kötlü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	4	3	4	5
Dış yapı	4	3	4	5

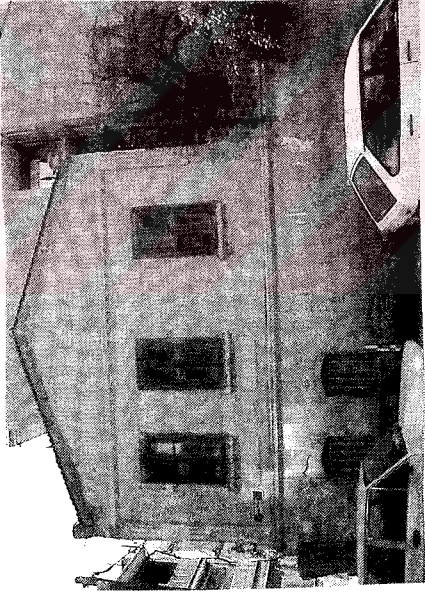
ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 89			
YAPI ADI	ADRES: Yedi Eylül Mah. No:35				
PAFTA-ADA-PARSEL NO:	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı				
					
ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut					
MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:					
☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş					
KULLANICI:					
☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz					
YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:					
☒ Tek yapı ☐ Doku içinde					
YAPI TÜRÜ:					
☐ I. Derece tescilli yapı ☐ II. Derece tescilli yapı ☒ Tescilsiz yapı					
TAŞIYICI SİSTEMİ:					
Zemin kat : ☐ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş ☒ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla ☐ B.A. ☐ Ahşap karkas ☐ B.A.					
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:					
☒ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☐ Saçak ☒ Pencere sövesi ☒ Köşe silmesi ☐ Saçak bordürü ☐ Çıkma					
YAPI DURUMU:					
(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)					
Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım					
İç yapı	3	3	3	5	6
Dış yapı	3	3	3	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999			

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 90

YAPI ADI

ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 7. Sok. No:72

PAFTA-ADA-PARSEL NO:

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI:

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

○ I. Derece tescilli yapı
○ II. Derece tescilli yapı
● Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : ○ Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş
● Yığma tuğla ● Yığma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

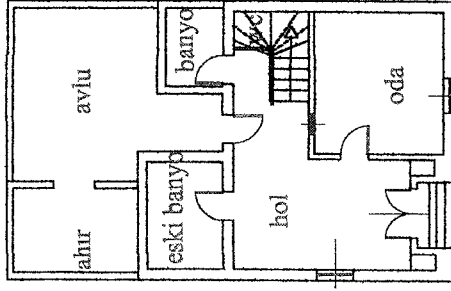
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

● Kat bordürü ● Kapı sövesi ○ Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

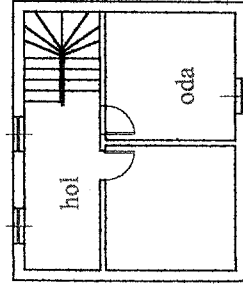
YAPI DURUMU:

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	3	2	3	5

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 91	
YAPI ADI	ADRES: Veysipaşa Mah. Fevzi Çakmak Cad. No:22		
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 12, 2	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut	
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ: ● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş	
		KULLANICI : ○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz	
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU : ● Tek yapı ○ Doku içinde	
		YAPI TÜRÜ : ○ I. Derece tescilli yapı ● II.Derece tescilli yapı Tescilsiz yapı	
		TAŞIYICI SİSTEMİ : Zemin kat : ○ Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş ● Yığma tuğla ● Yığma tuğla ○ B.A ○ Ahşap karkas ○ B.A	
		YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ : ● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak ● Pencere sövesi ● Köşe silmesi ● Saçak bordürü ○ Çıkma	
		YAPI DURUMU : (1. İy. 2. Ora 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok) Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım İç yapı 2 2 2 5 6 Dış yapı 2 2 2 5 6	
		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999	
		D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.	

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 92			
YAPI ADI	ADRES: Veysipaşa Mah. Sakarya Cad. 4.Sok.				
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 94, 2	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut			
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:			
		☒ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☐ Boş			
		KULLANICI:			
		☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz			
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :			
		☒ Tek yapı ☐ Doku içinde			
		YAPI TÜRÜ :			
		☐ I. Derece tescilli yapı ☒ II.Derece tescilli yapı ☐ Tescilsiz yapı			
		TAŞIYICI SİSTEMİ :			
		Zemin kat : ☐ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş ☒ Yığma tuğla ☒ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A			
		YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :			
		☒ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☐ Saçak ☒ Pencere sövesi ☒ Köşe silmesi ☒ Saçak bordürü ☐ Çıkma			
		YAPI DURUMU :			
		(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)			
	Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	3	3	5	6
Dış yapı	3	3	3	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999			

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO :93

YAPI ADI

ADRES: Veysi Paşa Mah. Sakarya Cad. 4. Sok. No:4

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 8, 12

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI :

o Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

o I. Derece tescilli yapı
o II.Derece tescilli yapı
o Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : o Yığma taş Üst kat : o Yığma taş
● Yığma tuğla ● Yığma tuğla
o B.A ● Ahşap karkas
o B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

● Kat bordürü ● Kapı sövesi o Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü o Çıkma

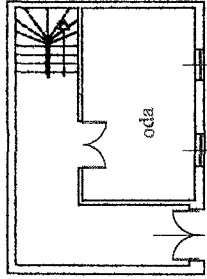
YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

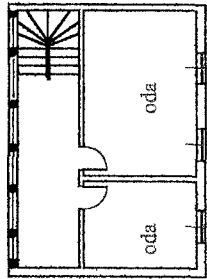
Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	3	3	5
Dış yapı	3	3	3	5
				6

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 94

YAPI ADI

ADRES: Köprülü Mah. Çankaya Cad. No:43

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 428, 12

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

○ Konut ○ Dükkan ○ Diğer ● Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı

● II. Derece tescilli yapı

Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş

● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla

○ B.A ○ Ahşap karkas

○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak

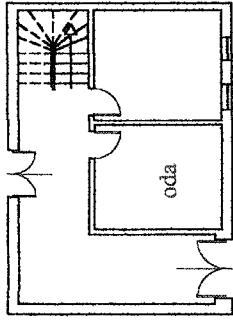
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi

● Saçak bordürü ○ Çıkma

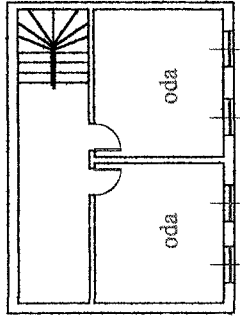
YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Malz	Nem	Onarım
İç yapı	4	3	4	5	6
Dış yapı	4	3	4	5	6

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 95				
YAPI ADI	ADRES: Köprülü Mah. Gazi Bulv. 6. Sok.					
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19K III, 29, 13	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut				
 (Resim : Cevizoglu, 1996, s. 28, no: 13-c)		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:				
		☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ● Boş				
		KULLANICI :				
		☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ● Belirsiz				
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :				
		☒ Tek yapı ☐ Doku içinde				
		YAPI TÜRÜ :				
		☐ I. Derece tescilli yapı ☒ II. Derece tescilli yapı ☐ Tescilsiz yapı				
		TAŞIYICI SİSTEMİ :				
		Zemin kat : ☐ Yığma taş Üst kat : ☐ Yığma taş ● Yığma tuğla ● Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A				
		YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :				
		☐ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☐ Saçak ☐ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi ☐ Saçak bordürü ☐ Çıkma				
		YAPI DURUMU :				
		(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)				
	Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım	
	İç yapı	3	3	3	5	6
	Diş yapı	3	3	3	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999				

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 96

YAPI ADI

ADRES: Hasan Efendi Mah. Yağmur Sok. No: 9

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 358, 11

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

○ Konut ○ Dükkan ○ Diğer ● Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş
● Yığma tuğla ● Yığma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

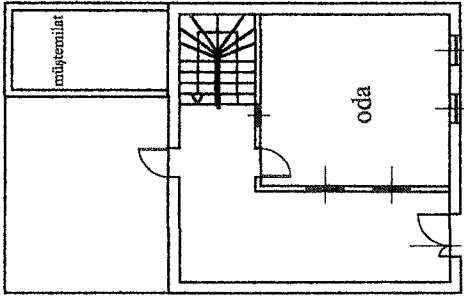
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

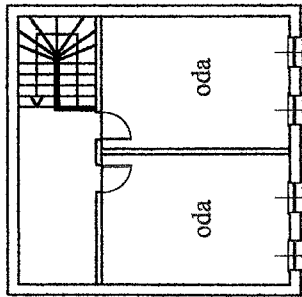
YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

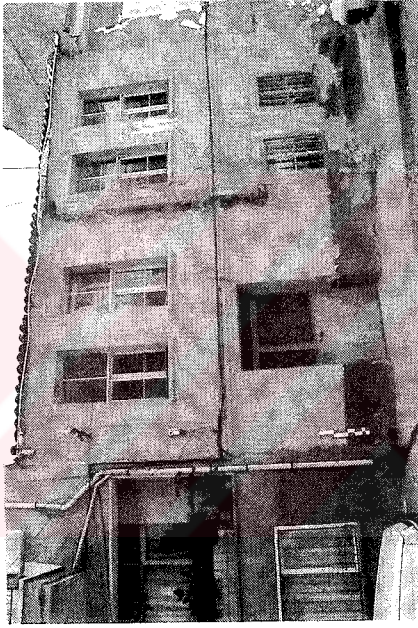
Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	3	2	3	5

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 97				
YAPI ADI	ADRES: Köprülü Mah. Aydoğdu Sok. No:37, No:38					
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19K-II, 429, 11 19K-II, 429, 10	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut				
						
			MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:			
			☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş			
			KULLANICI :			
			☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz			
			YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :			
			☒ Tek yapı ☐ Doku içinde			
			YAPI TÜRÜ :			
			☐ I. Derece tescilli yapı ☒ II. Derece tescilli yapı ☐ Tescilsiz yapı			
			TAŞIYICI SİSTEMİ :	Zemin kat : ☐ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş		
	☒ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Aşap karkas ☐ B.A					
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :	☒ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☒ Saçak ☐ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi ☐ Saçak bordürü ☐ Çıkma					
YAPI DURUMU :	(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)					
	Görünüm	Sırtkür	Yapı Mlz	Nem	Onarım	
	İç yapı	3	2	3	5	6
	Dış yapı	3	2	3	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999				

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 98

YAPI ADI

ADRES: Hasan Efendi Cad. Yağmur Sok. No:11

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-1, 358, 10

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI:

● Ev sahibi ○ Kiracı ○ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

○ I. Derece tescilli yapı

● II. Derece tescilli yapı

○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş

● Yiğma tuğla

○ B.A

○ Ahşap karkas

○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak

● Pencere sövesi ○ Köşe silmesi

○ Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU:

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Omarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	3	2	3	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 99

YAPI ADI

ADRES: Veyisi Paşa Mah. Sakarya Cad. 6. Sok. No:8

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 8, 9

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

● Ev sahibi ○ Kiracı ○ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
○ II. Derece tescilli yapı
● Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş
● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

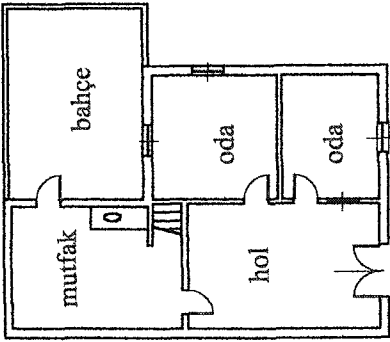
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak
○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

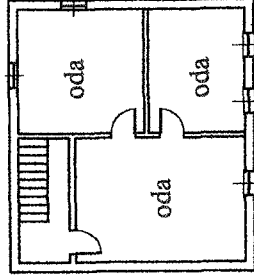
YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	4	5	6
Dış yapı	3	2	4	5	6

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYILIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 100	
YAPI ADI	ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 7.Sok. No.18		
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-III,204,9	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut	
			
			MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:
			● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş
			KULLANICI :
			○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz
			YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :
			● Tek yapı ○ Doku içinde
			YAPI TÜRÜ :
			○ I. Derece tescilli yapı ○ II.Derece tescilli yapı ● Tescilsiz yapı
			TAŞIYICI SİSTEMİ :
	● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla ○ B.A ○ Ahşap karkas ○ B.A		
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :	● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak ○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi ● Saçak bordürü ○ Çıkma		
YAPI DURUMU :	(1. İyi 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)		
	Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım		
İç yapı 2 2 2 5 6			
Dış yapı 2 2 2 5 6			
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999	

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 101															
YAPI ADI	ADRES: Cuma Mah.																
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 4, 18	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut															
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:															
		☒ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☐ Boş															
		KULLANICI:															
		☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz															
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :															
		☒ Tek yapı ☐ Doku içinde															
		YAPI TÜRÜ :															
		☐ I. Derece tescilli yapı ☒ II. Derece tescilli yapı ☐ Tescilsiz yapı															
		TAŞIYICI SİSTEMİ :															
		Zemin kat : ☐ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş ☒ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A ☐ B.A															
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :																	
☐ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☐ Saçak ☐ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi ☒ Saçak bordürü ☐ Çıkma																	
YAPI DURUMU :																	
(1. İyi 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)																	
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Görünüm</th> <th>Strüktür</th> <th>Yapı Mlz</th> <th>Nem</th> <th>Onarım</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>İç yapı</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>4</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Dış yapı</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>4</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table>		Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım	İç yapı	3	2	4	5	Dış yapı	3	2	4	5	6
Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım													
İç yapı	3	2	4	5													
Dış yapı	3	2	4	5													
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999															

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 102			
YAPI ADI	ADRES: Veyisi Paşa Mah. Çankaya Cad.				
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 24, 22	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut			
					
			MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:		
			● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş		
			KULLANICI:		
			○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz		
			YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:		
			● Tek yapı ○ Doku içinde		
			YAPI TÜRÜ:		
			○ I. Derece tescilli yapı ● II. Derece tescilli yapı ○ Tescilsiz yapı		
			TAŞIYICI SİSTEMİ:	Zemin kat : ○ Yiğna taş Üst kat : ○ Yiğna taş	
	● Yiğna tuğla ● Yiğna tuğla ○ B.A ○ Ahşap karkas ○ B.A				
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:	○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak ○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi ● Saçak bordürü ○ Çıkma				
YAPI DURUMU:	(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)				
	Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5	6
Dış yapı	3	2	3	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999			

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 103			
YAPI ADI	ADRES: Veysi Paşa Mah.				
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19K-II, 429, 16	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut			
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:			
		☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş			
		KULLANICI:			
		☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz			
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :			
☒ Tek yapı ☐ Doku içinde					
YAPI TÜRÜ :					
☐ I. Derece tescilli yapı ☒ II. Derece tescilli yapı ☐ Tescilsiz yapı					
TAŞIYICI SİSTEMİ :					
Zemin kat : ☐ Yığına taş Üst kat : ☐ Yığına taş					
☒ Yığına tuğla ☐ Yığına tuğla ☐ B.A ☐ Aşap karkas ☐ B.A					
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :					
☒ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☐ Saçak ☒ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi ☒ Saçak bordürü ☐ Çıkma					
YAPI DURUMU :					
(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)					
Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım	
İç yapı	3	2	3	5	6
Dış yapı	3	2	3	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999			

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 104

YAPI ADI : Zihni Bakır Evi

ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 1. Sok. Cuma 4. Sok. köşesi No:40

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-III, 199, 15

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI :

o Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

• Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

o I. Derece tescilli yapı
o II. Derece tescilli yapı
o Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : o Yığma taş Üst kat : o Yığma taş
• Yığma tuğla • Yığma tuğla
o B.A o Ahşap karkas
o B.A

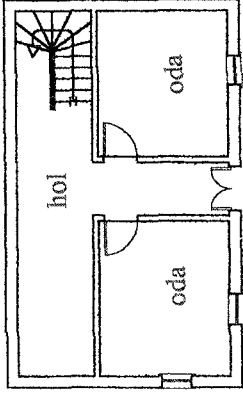
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

• Kat bordürü • Kapı sövesi o Saçak
• Pencere sövesi • Köşe silmesi
• Saçak bordürü o Çıkma

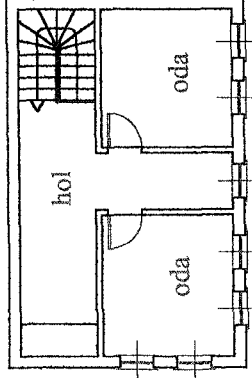
YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Malz	Nem	Onarım
İç yapı	3	3	4	5	6
Dış yapı	3	3	4	5	6

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 105

YAPI ADI :

ADRES: Cuma Mahallesi Egemenlik 3. Sokak

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-III, 200

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI:

o Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

o Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

o I. Derece tescilli yapı
o II.Derece tescilli yapı
o Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : o Yiğma taş Üst kat : o Yiğma taş
o Yiğma tuğla o Yiğma tuğla
o B.A o B.A
o Ahşap karkas o B.A

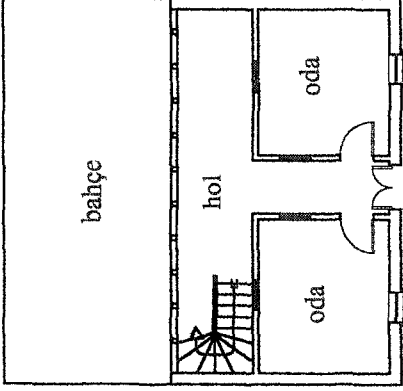
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

o Kat bordürü o Kapı sövesi o Saçak
o Pencere sövesi o Köşe silmesi
o Saçak bordürü o Çıkma

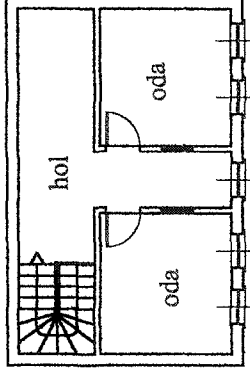
YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Köklü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	4	2	4	5
Dış yapı	4	2	4	5

ZEMİN KAT PLANI

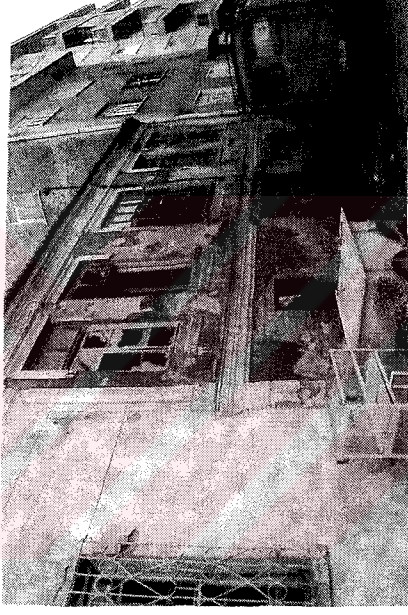

BİRİNCİ KAT PLANI

0 2 6 10 metre

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 106
YAPI ADI :	ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 2. Sokak No: 21	
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-III, 199, 13	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut
		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:
		● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş
		KULLANICI :
		○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :
		● Tek yapı ○ Doku içinde
		YAPI TÜRÜ :
		○ I. Derece tescilli yapı
		○ II. Derece tescilli yapı
		● Tescilsiz yapı
		TAŞIYICI SİSTEMİ :
		Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş
		● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla
		○ B.A ○ Ahşap karkas
		○ B.A
		YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :
		○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak
		○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi
		○ Saçak bordürü ○ Çıkma
		YAPI DURUMU :
		(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)
		Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım
		İç yapı 2 2 2 5 6
		Dış yapı 2 2 2 5 6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

TC YERLEŞİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI
DENEYİM VE RESTORASYON BÖLÜMÜ

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 107
PAFTA NO : 12

YAPI ADI : Ayşe Akyüz Evi

ADRES: Hasan Efendi Mah. Şişli Sokak No: 43

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 351, 3

YAPIM YILI-DÖNEM: 1928

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI:

o Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

o Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

o I. Derece tescilli yapı
o II. Derece tescilli yapı
o Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : o Yığma taş Üst kat : o Yığma taş
o Yığma tuğla o Yığma tuğla
o B.A o B.A
o Ahşap karkas o B.A

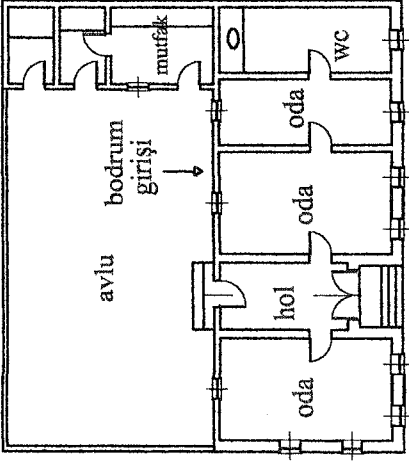
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

o Kat bordürü o Kapı sövesi o Saçak
o Pencere sövesi o Köşe silmesi
o Saçak bordürü o Çıkma

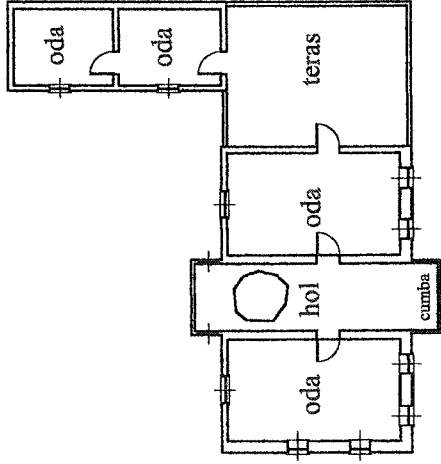
YAPI DURUMU:

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Sirliktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	4	3	4	5
Dış yapı	4	3	4	5

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYILIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 108

YAPI ADI

ADRES: Veysipaşa Mah. Gazi Bulvarı 10. sokak

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 804,5

YAPIM YILI-DÖNEM: 1933

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı

● II.Derece tescilli yapı

Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş

● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla

○ B.A

○ Ahşap karkas

○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖÇELERİ :

● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak

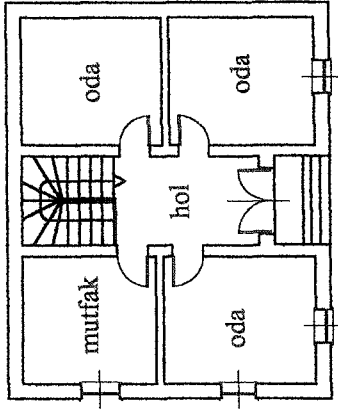
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi

● Saçak bordürü ● Çıkma

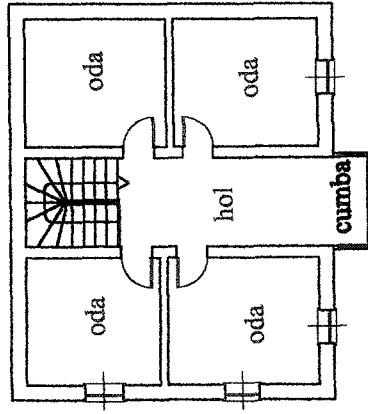
YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	2	5
Dış yapı	2	2	2	5

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 109

YAPI ADI :

ADRES: Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet Cad. 6. Sokak No:17

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-IV, 327, 11

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ● Boş

KULLANICI :

● Ev sahibi ○ Kiracı ○ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

○ Tek yapı ● Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş
● Yığma tuğla ● Yığma tuğla
○ B.A. ○ Ahşap karkas
○ B.A.

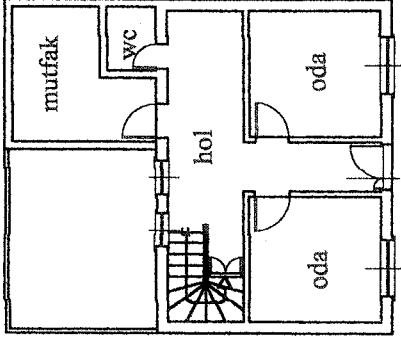
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
○ Saçak bordürü ● Çıkma

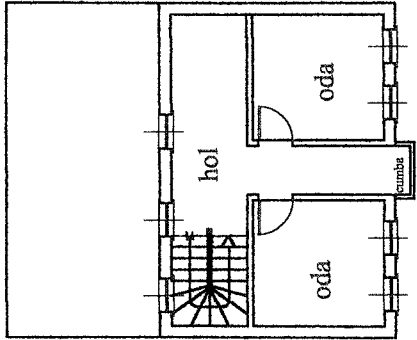
YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

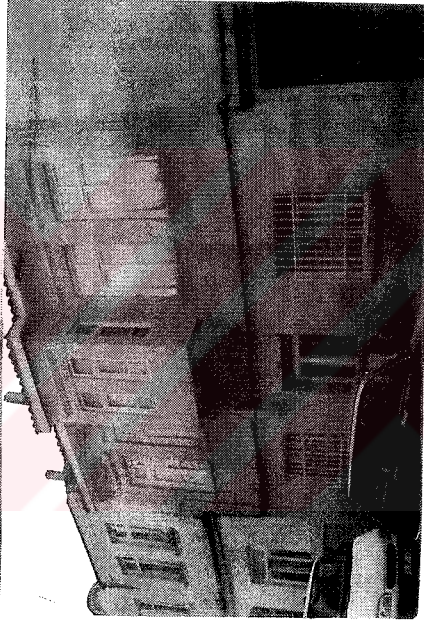
Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	2	5	6
Dış yapı	2	2	2	5	6

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 110

YAPI ADI :

ADRES: Veysipaşa Mah.Gazi Bulvarı 10. Sokak

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 428, 21

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

● Ev sahibi ○ Kiracı ○ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

○ Tek yapı ● Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı

● II.Derece tescilli yapı

○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş

● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla

○ B.A ○ Ahşap karkas

○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak

○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi

○ Saçak bordürü ● Çıkma

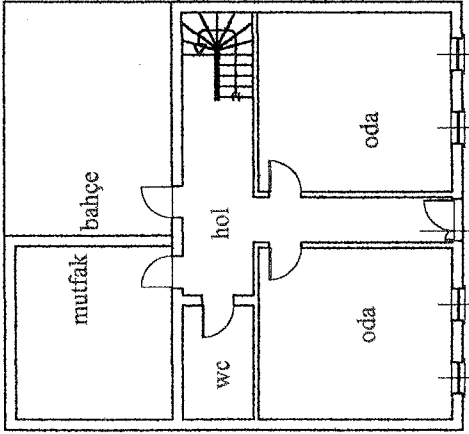
YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

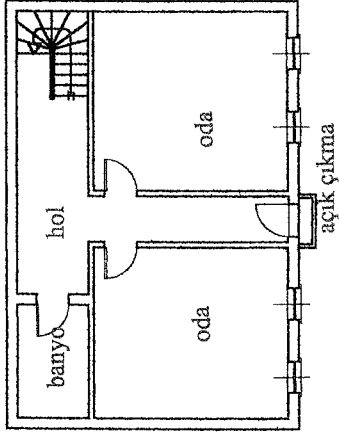
Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım

İç yapı 2 2 2 2 5 5

Dış yapı 2 2 2 2 5 5

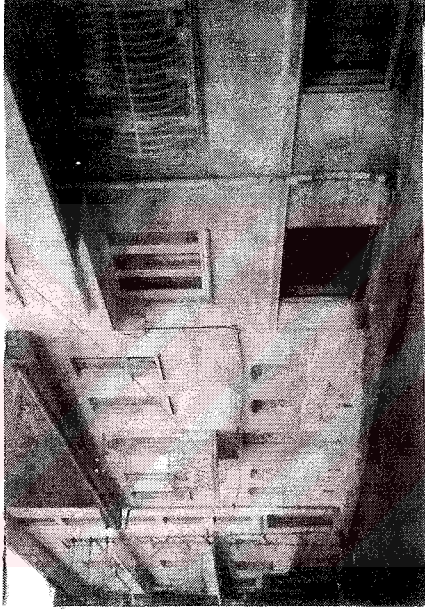

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

0 2 6 10 metre

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 111

YAPI ADI :

ADRES: Veysipaşa Mah. Sakarya Caddesi 4. Sokak No:6

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 8, 22

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş

KULLANICI :

☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

☐ Tek yapı ☒ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

☐ I. Derece tescilli yapı
☒ II. Derece tescilli yapı
☐ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ☐ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş
☒ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla
☐ B.A ☐ Ahşap karkas
☐ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

☐ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☐ Saçak
☒ Pencere sövesi ☒ Köşe silmesi
☒ Saçak bordürü ☒ Çıkma

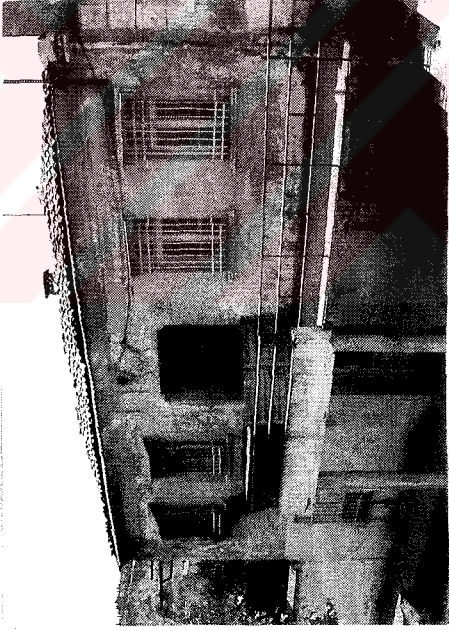
YAPI DURUMU :

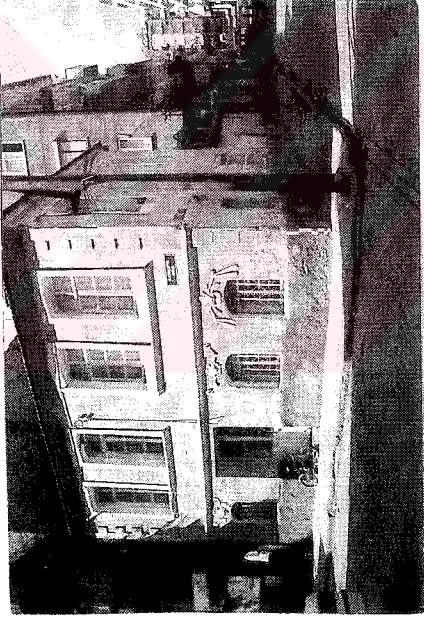
(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Oranın
İç yapı	4	3	4	5
Dış yapı	4	3	4	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 112	
YAPI ADI :	ADRES: Hasan Efendi Mim Kemalettin Caddesi No: 68	*	
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 K-III, 355, 1	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut	
			
			MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:
			● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş
			KULLANICI :
			● Ev sahibi ○ Kiracı ○ Belirsiz
			YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :
			● Tek yapı ○ Doku içinde
			YAPI TÜRÜ :
			○ I. Derece tescilli yapı ● II. Derece tescilli yapı ○ Tescilsiz yapı
			TAŞIYICI SİSTEMİ :
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :	○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak ○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi ○ Saçak bordürü ○ Çıkma		
YAPI DURUMU :	(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)		
Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım			
İç yapı 3 2 3 5 6			
Dış yapı 3 2 3 5 6			
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999	

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 113

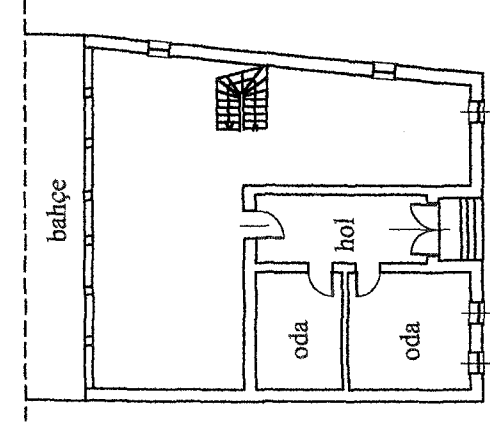
YAPI ADI : Müzeyyen Özgür evi

ADRES: Veysipaşa Mah. Sakarya Caddesi 2. Sokak No:8

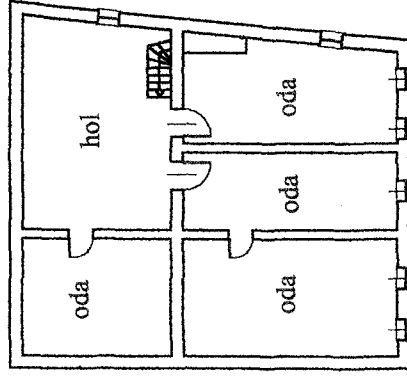
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 23, 1

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

0 2 6 10 metre

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

● Ev sahibi ○ Kiracı ○ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

○ Tek yapı ● Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yuğma taş Üst kat : ○ Yığma taş
● Yığma tuğla ● Yığma tuğla
○ B.A. ● Ahşap karkas
○ B.A.

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

● Kat bordürü ● Kapı sövesi ● Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	3	2	3	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYILIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 114

YAPI ADI :

ADRES: Hasan Efendi Mah. İrfan Saylam Sokak No:7

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-1 V,363, 7

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI :

o Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

o Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

o I. Derece tescilli yapı
o II.Derece tescilli yapı
o Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : o Yiğma taş Üst kat : o Yiğma taş
o Yiğma tuğla o Yiğma tuğla
o B.A o Ahsap karkas
o B.A o B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

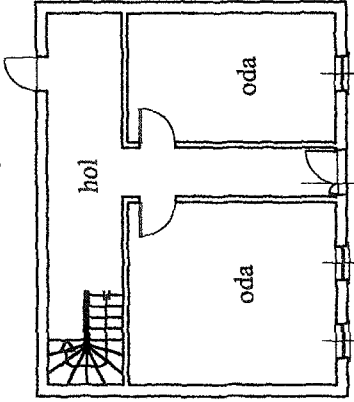
o Kat bordürü o Kapı sövesi o Saçak
o Pencere sövesi o Köşe silmesi
o Saçak bordürü o Çıkma

YAPI DURUMU :

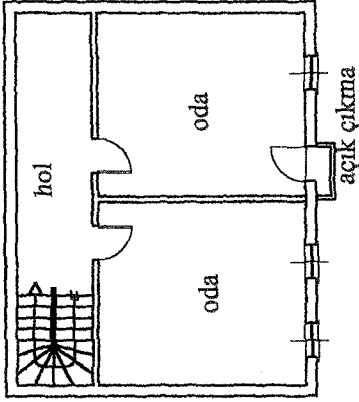
(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	3	2	3	5

bahçe

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 115-a

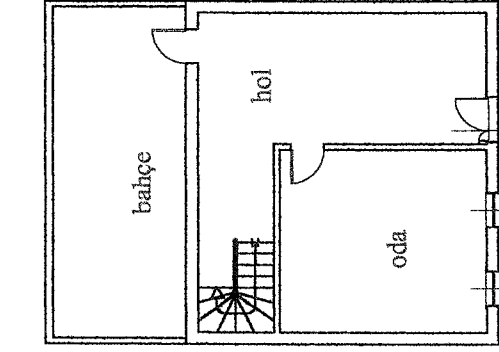
YAPI ADI :

ADRES: Veysipaşa Mahallesi Gazi Bulvarı 10. Sokak No:41

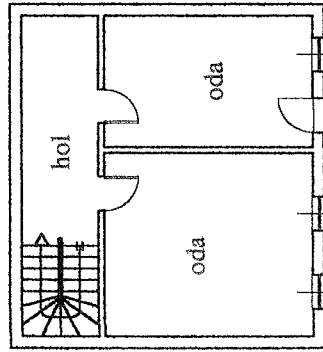
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 24, 12

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

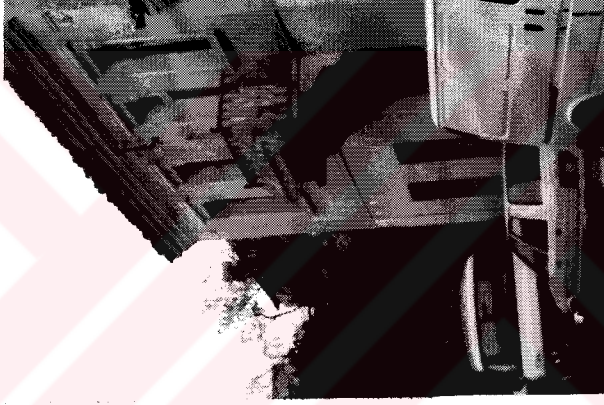

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

0 2 6 10 metre

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

- ☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☒ Boş

KULLANICI :

- ☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

- ☐ Tek yapı ☒ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

- ☐ I. Derece tescilli yapı
☒ II. Derece tescilli yapı
☐ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

- Zemin kat : ☐ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş
☒ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla
☐ B.A ☐ Ahşap karkas
☐ B.A ☐ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

- ☒ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☐ Saçak
☒ Pencere sövesi ☒ Köşe silmesi
☒ Saçak bordürü ☒ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	2	5
Dış yapı	2	2	2	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 115-b

YAPI ADI :

ADRES: Veysipaşa Mahallesi Gazi Bulvarı 10. Sokak No:12

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 24, 11

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI :

o Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

o Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

o I. Derece tescilli yapı
o II.Derece tescilli yapı
o Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : o Yiğma taş Üst kat : o Yiğma taş
o Yiğma tuğla o Yiğma tuğla
o B.A o Ahşap karkas
o B.A

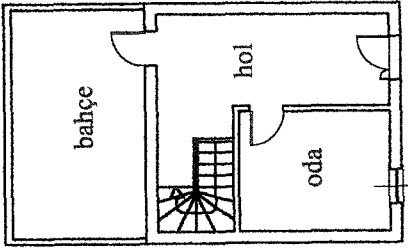
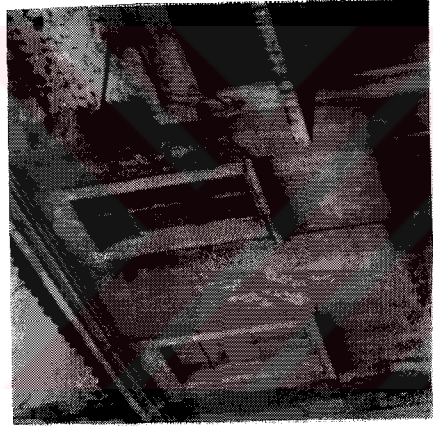
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

o Kat bordürü o Kapı sövesi o Saçak
o Pencere sövesi o Köşe silmesi
o Saçak bordürü o Çıkma

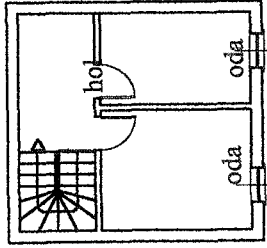
YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	3	2	3	5

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

0 2 6 10 metre

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 116
PAFTA NO : 9

YAPI ADI :

ADRES: Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet Caddesi 6. Sokak No: 15

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-IV, 327, 12

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ● Kiracı ○ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

○ Tek yapı ● Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş
● Yığma tuğla ● Yığma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

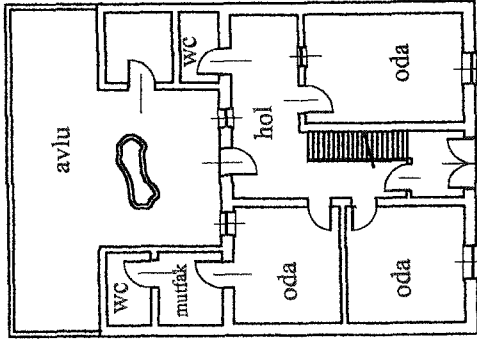
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak
○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

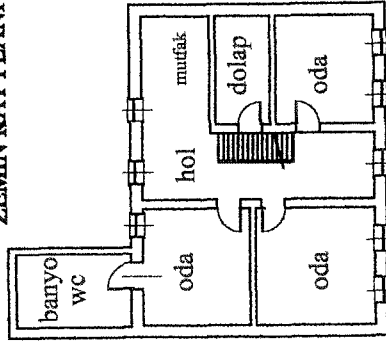
YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	2	2	2	5	6
Dış yapı	2	2	2	5	6

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

0 2 6 10 metre

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 117

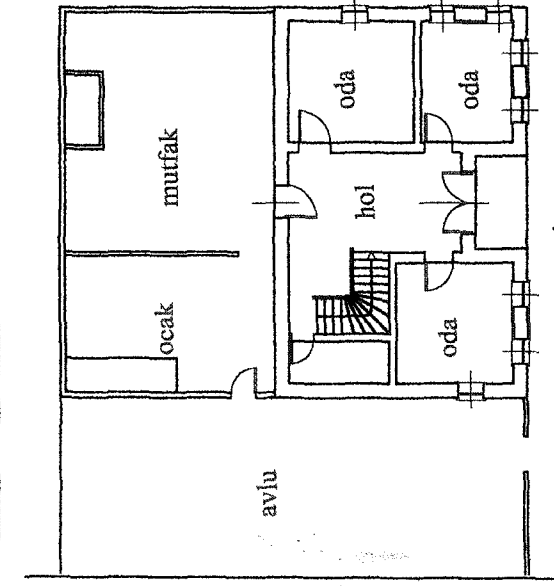
YAPI ADI : Hayriye- Tuncay Özer Evi

ADRES: Veysipaşa Mah. Sakarya Caddesi 6. sokak No: 6

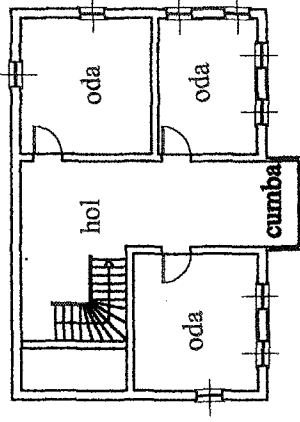
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-I, 4,1

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy. başı

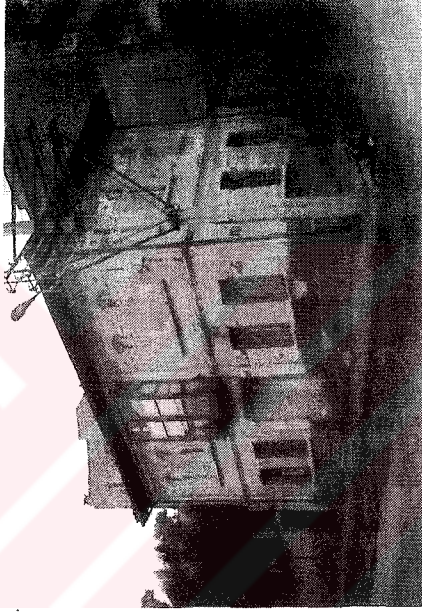
ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı

● II.Derece tescilli yapı

○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş

● Yığma tuğla

○ B.A

● Yığma tuğla

○ Ahşap karkas

○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

● Kat bordürü ● Kapı sövesi ● Saçak

● Pencere sövesi ● Köşe silmesi

● Saçak bordürü ● Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Miz	Nem	Onarım
İç yapı	1	2	2	5	6
Dış yapı	1	2	2	5	6

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOGNO : 118

YAPI ADI :

ADRES: Veysipaşa Mah. Alihanbaba Sokak No:14, 14/1

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19L-IV, 23, 11-12

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ● Boş

KULLANICI :

● Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş
● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla
○ B.A ○ B.A
○ Ahşap karkas ○ B.A

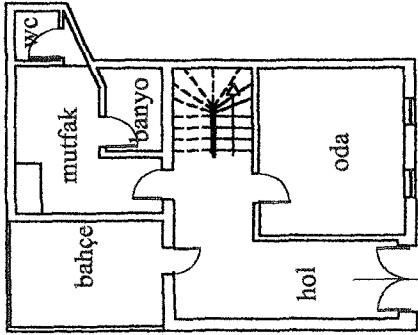
YAPI DIŞ CEPHE ÖGELERİ :

● Kat bordürü ○ Kapi sövesi ● Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

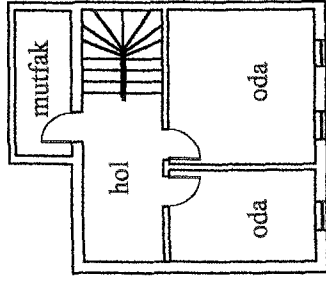
YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	3	2	3	5

ZEMİN KAT PLANI

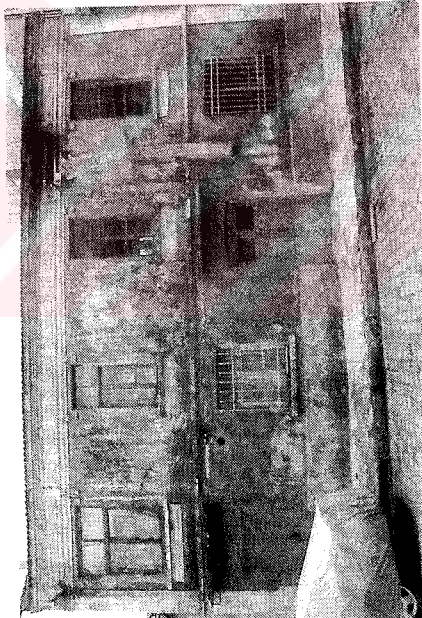

BİRİNCİ KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 119			
YAPI ADI :	ADRES: Cuma Mah. Egemenlik 2. Sokak No: 32				
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-III, 200, 9	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut			
					
			MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:		
			● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ● Boş		
			KULLANICI:		
			○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz		
			YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :		
			● Tek yapı ○ Doku içinde		
			YAPI TÜRÜ :		
			○ I. Derece tescilli yapı		
			● II. Derece tescilli yapı		
○ Tescilsiz yapı					
TAŞIYICI SİSTEMİ :					
Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş					
● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla					
○ B.A ○ Ahşap karkas					
○ B.A					
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :					
● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak					
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi					
● Saçak bordürü ○ Çıkma					
YAPI DURUMU :					
(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)					
Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım	
İç yapı	4	3	4	5	6
Dış yapı	4	3	4	5	6
D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999			

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 120

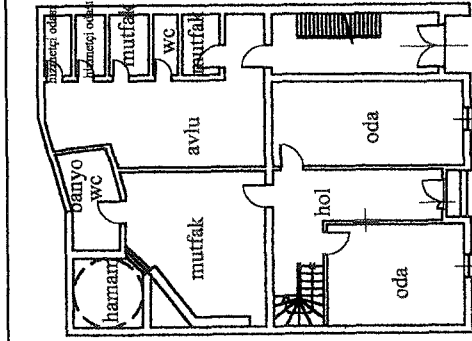
YAPI ADI :

ADRES: Veysipaşa Mah. Gazi Bulvarı 9. Sokak No: 36-38

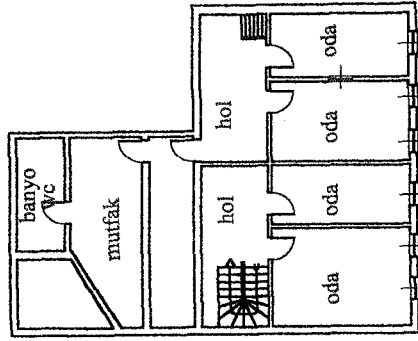
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-1,6, 7-6

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

0 2 6 10 metre

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI:

● Ev sahibi ○ Kiracı ○ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

○ I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş
● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak
● Pencere sövesi ○ Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU:

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Siriletilir	Yapı Mlz	Nem	Oranım
İç yapı	2	2	3	5
Dış yapı	4	2	3	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 121

YAPI ADI :

ADRES: Veysipaşa Mah. Gazi Bulvarı 9. Sokak No:15

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 12, 7

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
○ II. Derece tescilli yapı
● Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş
● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ● Saçak
○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi
○ Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İyi 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Malz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5	5
Dış yapı	3	2	3	5	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 122

YAPI ADI :

ADRES: Veyispaşa Mahallesi Alihanbaba Sokak No: 34

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 755,

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI:

● Ev sahibi ● Kiracı ○ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
○ II. Derece tescilli yapı
● Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yiğna taş Üst kat : ○ Yiğna taş
● Yiğna tuğla ● Yiğna tuğla
○ B.A ○ Aşşap karkas
○ B.A

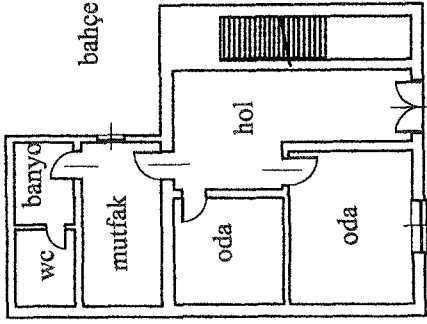
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak
○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi
○ Saçak bordürü ○ Çıkma

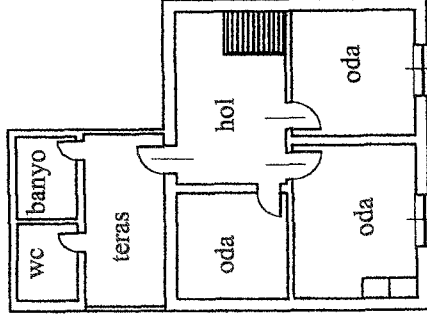
YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	3	2	3	5

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

0 2 6 10 metre

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 123

YAPI ADI :

ADRES: Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet Caddesi 6. Sokak No: 13

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 327, 13

YAPIM YILLI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ● Boş

KULLANICI :

● Ev sahibi ○ Kiracı ○ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

○ Tek yapı ● Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş
● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

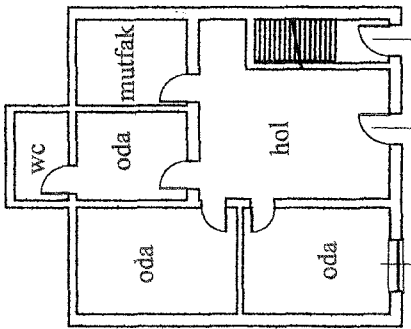
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak
○ Pencere sövesi ○ Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

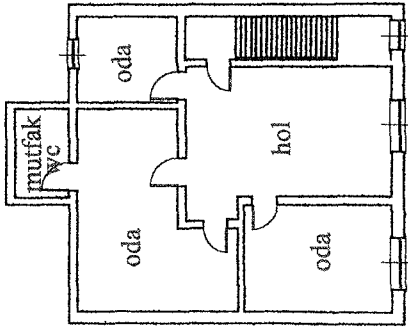
YAPI DURUMU :

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5	6
Dış yapı	3	2	3	5	6

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 124

YAPI ADI :

ADRES: Veysipaşa Mah. Gazi Bulvarı

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 6470, 11

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut ve Dükkan

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ○ Dükkan ○ Diğer ● Boş

KULLANICI :

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

○ Tek yapı ● Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

○ I. Derece tescilli yapı
● II.Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş
● Yiğma tuğla ● Yiğma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

○ Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak
● Pencere sövesi ○ Köşe silmesi
● Saçak bordürü ● Çıkma

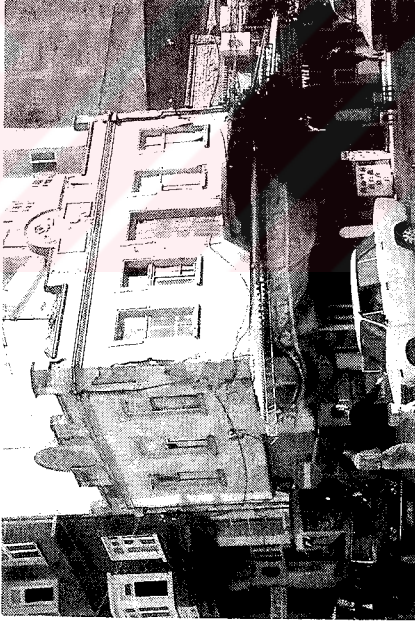
YAPI DURUMU :

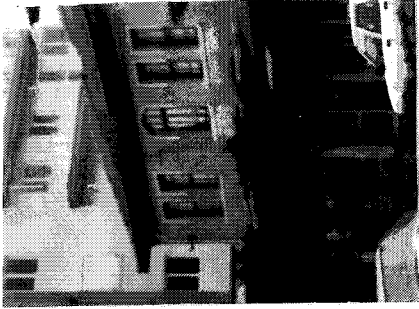
(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

	Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5	6
Dış yapı	3	2	3	5	6

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYILIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI		KATALOG NO : 125		
YAPI ADI :		ADRES: Veysipaşa Mah. Gazi Bulvarı		
PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 804, 29	YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı	ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut ve Dükkan		
 		MEVCUT KULLANIM TÜRÜ: ☐ Konut ☐ Dükkan ☐ Diğer ☐ Boş		
		KULLANICI : ☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☐ Belirsiz		
		YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU : ☐ Tek yapı ☐ Doku içinde		
		YAPI TÜRÜ : ☐ I. Derece tescilli yapı ☐ II. Derece tescilli yapı ☐ Tescilsiz yapı		
		TAŞIYICI SİSTEMİ : Zemin kat : ☐ Yığma taş Üst kat : ☐ Yığma taş ☐ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla ☐ B.A ☐ Ahşap karkas ☐ B.A ☐ B.A		
		YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ : ☐ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☐ Saçak ☐ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi ☐ Saçak bordürü ☐ Çıkma		
		YAPI DURUMU : (1. İyi 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok) Görünüm Strüktür Yapı Mlz Nem Onarım İç yapı 3 2 3 5 6 Dış yapı 3 2 3 5 6		
		D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.		HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 126

YAPI ADI :

ADRES: Veyispaşa Mah. Gazi Bulvarı

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 804, 22

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut ve Dükkan

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

☐ Konut ☒ Dükkan ☐ Diğer ☐ Boş

KULLANICI :

☐ Ev sahibi ☐ Kiracı ☒ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

☐ Tek yapı ☒ Doku içinde

YAPI TÜRÜ :

☐ I. Derece tescilli yapı
☐ II.Derece tescilli yapı
☒ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ :

Zemin kat : ☐ Yığma taş ☐ Üst kat : ☐ Yığma taş
☒ Yığma tuğla ☐ Yığma tuğla
☐ B.A ☐ Ahşap karkas
☐ B.A ☐ B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ :

☒ Kat bordürü ☐ Kapı sövesi ☒ Saçak
☐ Pencere sövesi ☐ Köşe silmesi
☐ Saçak bordürü ☒ Çıkma

YAPI DURUMU :

(1. İy. 2. Orta 3. Köh. 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Sitirklir	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5
Dış yapı	3	2	3	5
				6

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOGNO:127
PAFTA NO :11

YAPI ADI:

ADRES: Veysipaşa Mah. Gazi Bulvarı

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 804, 38

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut ve Dükkan

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

● Konut ● Dükkan ○ Diğer ○ Boş

KULLANICI:

● Ev sahibi ● Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU :

- o Tek yapı
- o Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

o I. Derece tescilli yapı

● II.Derece tescilli yapı

- Tescilsiz yapı

TASIVICI SISTEMI:

Zemin kat : o Yiğma taş Üst kat : o Yiğma taş

● Yigima tuŋia

C.B.A.

● Yığma tuğla

○ Añşap karkas

oBA

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

● Kat bordüri ○ Kapı sövesi ● Sacak

● Pencere sövesi ● Köse silmesi

○ Saçak bordürü ● Çıkma

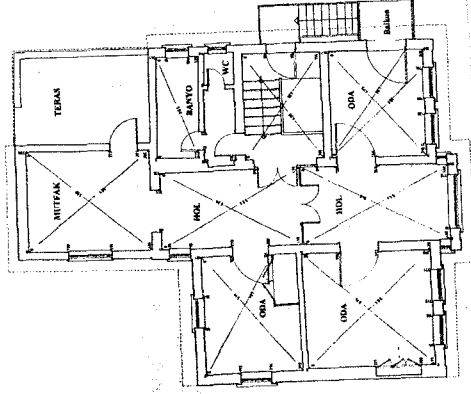
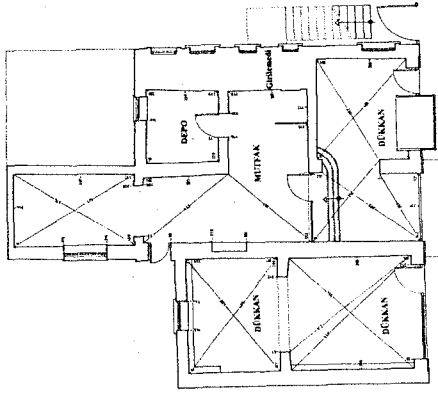
YAPI DURUMU:

(1. İyi 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm Struktür Yapı Miz Nem Onarım

	2	2	2	5	6
İç yapı	2	2	2	5	6

Dış yapı	2	2	2	2	5	6
----------	---	---	---	---	---	---

BİRİNCİ KAT PLANI

HAZIRLAYAN: N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 128

YAPI ADI : Şahinler Yapısı

ADRES:Ramazan Paşa Mah. Hükümet Bulvarı 4. Sokak No: 23

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-126, 35

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut ve Dükkan

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

○ Konut ○ Dükkan ○ Diğer ● Boş

KULLANICI:

○ Ev sahibi ○ Kiracı ● Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

● Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

○ I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : ○ Yığma taş Üst kat : ○ Yığma taş
● Yığma tuğla ● Yığma tuğla
○ B.A ○ Ahşap karkas
○ B.A

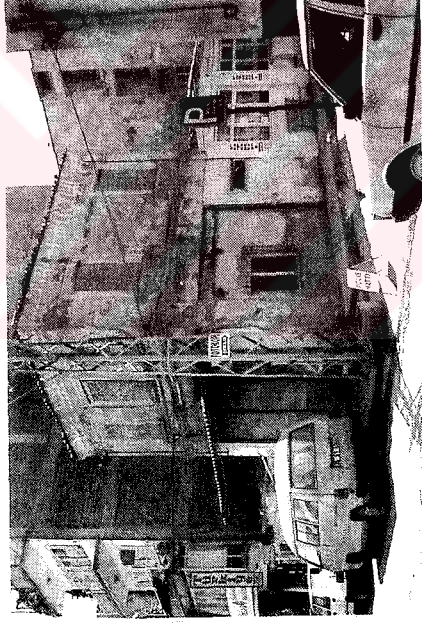
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

● Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak
● Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

YAPI DURUMU:

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	4	2	3	5
Dış yapı	4	2	3	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLİN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 129
PAFTA NO : 10

YAPI ADI : Şehir Klübü Binası

ADRES: Hasan Efendi Mah. Gençlik Caddesi

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-IV, 375, 1

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut ve Dükkan

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI:

o Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

o Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

o I. Derece tescilli yapı
o II. Derece tescilli yapı
o Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : o Yığma taş Üst kat : o Yığma taş
o Yığma tuğla o Yığma tuğla
o B.A o Aşap karkas
o B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

o Kat bordürü o Kapı sövesi o Saçak
o Pencere sövesi o Köşe silmesi
o Saçak bordürü o Çıkma

YAPI DURUMU:

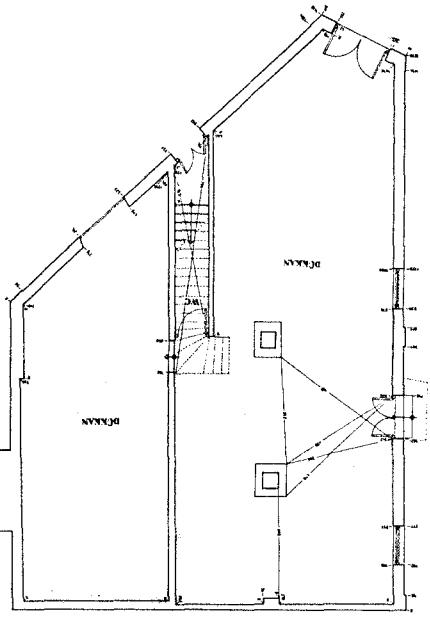
(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Oranım
İç yapı	1	1	2	6
Dış yapı	1	1	2	5

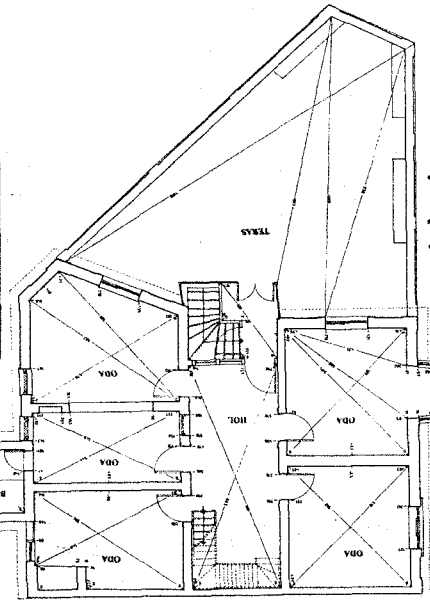

ZEMİN KAT PLANI

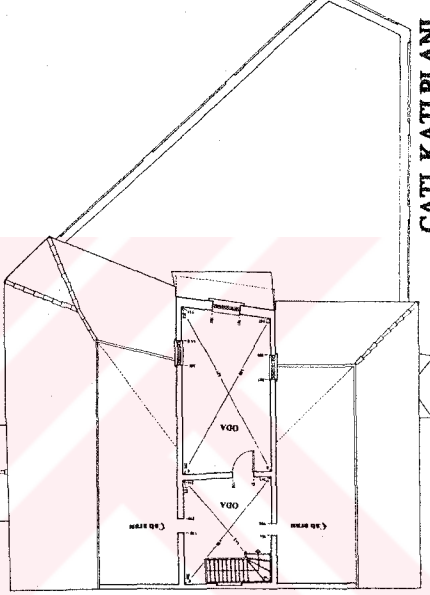
0 2 6 10 metre

BİRİNCİ KAT PLANI

ÇATI KATI PLANI

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 130

YAPI ADI :

ADRES: Veysipaşa Mah. Gazi Bulvarı 9. Sokak No: 34

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-I, 6, 5

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut ve Dükkan

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

- Konut ○ Dükkan ○ Diğer ● Boş

KULLANICI:

- Ev sahibi ○ Kiracı ○ Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

- Tek yapı ○ Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

- I. Derece tescilli yapı
● II. Derece tescilli yapı
○ Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : ○ Yiğma taş Üst kat : ○ Yiğma taş

- Yiğma tuğla ○ Yiğma tuğla
○ B.A ○ Ahsap karkas
○ B.A

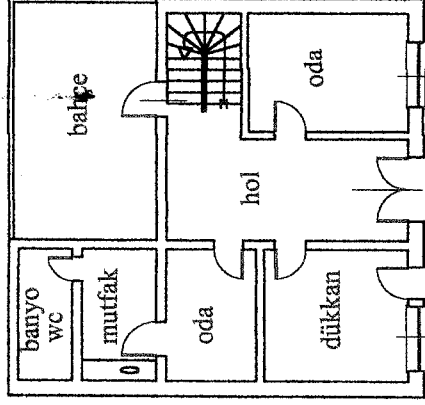
YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

- Kat bordürü ○ Kapı sövesi ○ Saçak
○ Pencere sövesi ● Köşe silmesi
● Saçak bordürü ○ Çıkma

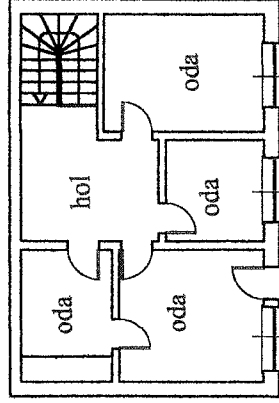
YAPI DURUMU:

(1. İy 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı	Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	3	2	3	5	6
Dış yapı	3	2	3	5	6

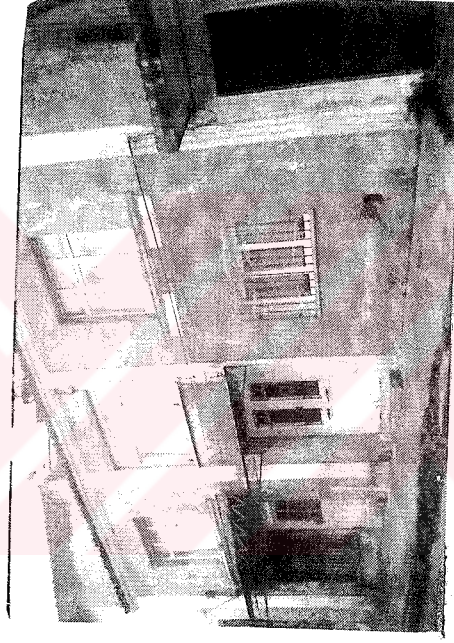

ZEMİN KAT PLANI

BİRİNCİ KAT PLANI

0 2 6 10 metre

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

AYDIN İLİ GELENEKSEL KONUTLARI

KATALOG NO : 131

YAPI ADI : Hürriye-Kazım Şekerci, Hüsnü Gülgün Yapısı

ADRES: Ramazan Paşa Mah. Hükümet Bulvarı

PAFTA-ADA-PARSEL NO: 19 L-IV, 79, 15

YAPIM YILI-DÖNEM: XX. yy başı

ÖZGÜN KULLANIM TÜRÜ: Konut

MEVCUT KULLANIM TÜRÜ:

o Konut o Dükkan o Diğer o Boş

KULLANICI:

o Ev sahibi o Kiracı o Belirsiz

YAPININ YERLEŞİM İÇİNDEKİ DURUMU:

o Tek yapı o Doku içinde

YAPI TÜRÜ:

o I. Derece tescilli yapı
o II.Derece tescilli yapı
o Tescilsiz yapı

TAŞIYICI SİSTEMİ:

Zemin kat : o Yiğma taş Üst kat : o Yiğma taş
o Yiğma tuğla o Yiğma tuğla
o B.A o Ahşap karkas
o B.A

YAPI DIŞ CEPHE ÖĞELERİ:

o Kat bordürü o Kapı sövesi o Saçak
o Pencere sövesi o Köşe silmesi
o Saçak bordürü o Çıkma

YAPI DURUMU:

(1. İy. 2. Orta 3. Kötü 4. Harap 5. Var 6. Yok)

Görünüm	Strüktür	Yapı Mlz	Nem	Onarım
İç yapı	4	3	4	5
Dış yapı	4	3	4	5

D.E.Ü. FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON A.B.D.

HAZIRLAYAN : N. AYLIN ERTEM - EYLÜL 1999

EKLER

EK I

T.C. AYDIN BELEDİYESİ TRALLES ANTİK KENTİ KAZI PROJESİ VE VEYSİ PAŞA KENTSEL SİT KORUMA VE İSLAH PROJESİ PROTOKOLU

MADDE 1. TARAFLAR

Bir taraftan T.C. Aydın Valiliği Kültür Müdürlüğü (Kültür Müdürlüğü olarak anılacaktır), diğ r taraftan Adnan Menderes  niversitesi ( niversite olarak anılacaktır) ve T.C. Aydın Belediyesi (Belediye olarak anılacaktır) arasında aşıg da belirtilen koşullarla işbu protokol yapılmıştır.

MADDE 2. PROTOKOLUN AMACI VE KONUSU

Bu Protokolle;

- a) Aydın Merkez Belediye sınırları içinde yer alan TRALLES antik Kenti'nin bulunduğ  sahada, survey yapılması ve hazırlanacak proje çerçevesinde kazı çalışması yapılarak, arkeolojik kalıntıların bilimsel esaslara dayalı bir faaliyet içinde ortaya çıkartılması,
- b) Belediyece, koruma alanı ilan edilen, Veysipaşa kentsel sit alanı koruma bölgesi içindeki tarihi yapı dokusunun ıslahı, restorasyonunun sağlanması, amaçlanmaktadır.

MADDE 3. PROTOKOLUN SÜRESİ

İşbu protokolun süresi, 27.Mart.1999 tarihine kadardır. Bu tarihten sonra, tarafların rızası ile protokol süresi istenen şekilde uzatılabilir.

MADDE 4. PROTOKOLÜN KAPSAMI

ÇALIŞMA VE İŞ PROGRAMI

Bu protokola konu edilen hususlarda; bu Protokolda tanımlanan “Koordinasyon Kurulu” tarafından hazırlanan ve gerekli resmi onay ve izinler alınarak tasdik edilen “Yıllık Çalışma ve İş Programları”na göre çalışmalar yapılacaktır. Koordinasyon Kurulu her yıl için, yapılacak çalışmaların bütününi konu alan detaylı bir Çalışma ve İş Programı hazırlayacak ve buna bağlı olarak, gereken makina, tesis, araç, teçhizat, alet, ekipman ve iş gücünü tam olarak tesbit edecek ve bunlara dayalı olarak bir “Yıllık Bütçe” hazırlayacaktır.

a) Tralles Antik Kenti Kazı Çalışması

- Antik Kentin bulunduğu alanın 1/5000, 1/1000 ve 1/500 ölçekli ve kazı çalışmaları için gerekli detayları içeren lıalihazır hatitalarının yapılması.
- Kültür Bakanlığından. Survey İzni alınması.
- Arkeolojik dökümanyasyonun (literatür) taraması ve derlemesi,
- Survey çalışmalarının yapılması ve beş yıllık bir Kazı çalışma planı hazırlanması,
- Kültür Bakanlığından Kazı İzni alınması,
- Kazı çalışmalarının başlatılması,
- Yıllık olarak Kazı faaliyet raporlarının hazırlanması,
- Her yıl, Yıllık revize kazı çalışma programlarının hazırlanması,
- Kazı çalışma ve sonuçlarına ait verilerin, bilgi bankasında depolanması,
- Kazı çalışması sonuçlarının, bilimsel dökümantasyonunun yapılması,
- Kazı evi kurulması,
- Buluntuların yerinde restarasyon ve ile bakımı çalışmalarının yapılması,

- Kazı alanının enmietet ve muhafazasının sağlanması,
- Kazı buluntularının teşhir ve depolanması için Müze imkanlarının arttırılması,
- Kazı alanının, ziyarette açılması ile rehberlik hizmetlerinin yapılması,
- Yukarıda belirtilen konularda, kanunen gerekli konularda, Kültür Bakanlığı ve

İzmir

2 No'lu Koruma Kurulu'nun görüş ve onaylarının alınması.

b) Veysipaşa Kentsel Sit Koruma Bölgesi

- Koruma bölgesinin 1/5000, 1/1000, 1/500 ölçekli haritalarının ıkartılması,
- Koruma Bölgesine ait tarihsel dökümantasyonun literatür taranması ve derlenmesi,
- Koruma bölgesinin altyapısının belirlenmesi,
- Koruma bölgesindeki mülkiyet durumunun ve İmar planlarının halihazır haritalar üzerine işlenmesi,

Koruma bölgesindeki mülkiyet sahiplerinin dökümünün ıkartılması,

Aydın Müze Müdürlüğünde mevcut sondaj ve kazı raporları, ihbar dosyaları v.b. belgelerin toplanması ve değerlendirilmesi,.

- Jeofizik yöntemle toprak altındaki arkeolojik varlığın tesbit edilmesi,
- Bölge içindeki yapı stoğunun tesbiti için envanter çalışması yapılması,
- Hanehalkı anketleri yapılması,
- Mevcut yapı stoğunun restarasyonu ve rnevasyonu için gerekli rölöve ve resttsyon projelerinin hazırlanması; yeni kullanımların planlanıp tasarımlarının tamamlanması, ve bölge bütünü içinde yeniden yapılanmanın fizibilitesinin hazırlanması,

- Aksiyon Planı niteliğinde,1:500 ölçekli uygulama imar planı hazırlanması ve onaylanması.

- Bölgenin yeni yapılaşma şartlarının usul ve esaslarını belirleyen “**Veysipaşa Kentsel Sit Koruma Bölgesi İmar Yönetmeliği**”nin hazırlanması ve uygulamaya alınması,

- Yukarıda belirtilen çalışmalarda. kanunen gerekli konularda; Kültür Bakanlığı ve İzmir 2 No'lu Koruma Kurulunun görüş ve onaylarının alınması,

- Yeni yapılaşma restorasyon ve rönevasyon faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi; bu amaçla Toplu Konut idaresinden mülkiyet sahipleri ve Belediye adına kredi sağlanması,

Bölgeye, belirlenecek yeni esaslara göre, yeni bir kullanım deseni sağlanması, gerekli kamulaştırma işlemlerinin yapılması; tarihi yapıların çevrelerinin açılması ve düzenlenmesi; Bölgedeki yol, yeşil alan, otopark v.b. açık sahaların ve kaldırımların yeniden düzenlenmesi,

Sonuçta, yapılan faaliyetler ve uygulamalarla; Bölgenin tarihi bir doku içinde turistik ticaret merkezi haline getirilmesinin sağlanması,

MADDE 5. BELEDİYENİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Bu protokol çerçevesinde Belediyenin yükümlülükleri şunlardır;

Tralles Antik Kenti Kazı  alışması

- Antik kentin bulunduğu 200 ha alanın 1/5000, 1 / 1 000, ve 1 / 500 ölçekli halihazır haritaların hazırlanması. Bu haritaların  niversitenin dilediği şekilde detaylandırılması ve kazı tekniğine uygun şekilde karolaj ve plankote hazırlanması,

- Kazı sahasının koruma ve koruma ve emniyetinin sağlanması için bekçilik hizmetlerinin sağlanması. Gerekli görülen alanların, tel  it veya diğer usullerle koruma içine alınması,

Kazı ve etüd çalışmaları için. kazı alanında kamp tesisleri kurulması,

Kazı için gereken makina, araç, gereç, ölçüm aletleri temin edilmesi,

Kazı ekibi için bir adet binekara  sağlanması,

- Kazı buluntularının manipülasyonu için gerekli ceraskalların temini,

- Kazıdan çıkan toprağın Kazı ekibi kontrolunda, istenen yerlere taşınması için nakliye hizmetlerinin sağlanması,
- Kazı alanına ilişkin her türlü fiziki bilgilerin, Aydın Belediyesi Kent Bilgi Sistemi içinde, Kazı ekibi tarafından depolanmasının ve kullanımının sağlanması,
- Kazı çalışmalarına ilişkin toplanan her türlü verilerin, sağlıklı şekilde depolanması ve arşivlenmesi için gerekli bilgisayar donanım ve yazılımının temini,
- Mülkiyetle ilgili konuların çözümlenmesi, kamulaştırma gereken yerlerde gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanması,
- Kazı işlerinin yürütülmesinde gerekir ohn duz insan gucünün temininde katkıda bulunulması,

Kazı İşlerinin yürütülmesinde gerekli olan düz insan gücünün temininde katkıda bulunulması,

Kazı buluntularının teşhir ve depolanması için gerekli tesisler yapılıncaya kadar Kültür Müdürlüğüne belirlenecek şartlarda açık ve kapalı depo alanlarının temini,

b) Veysipaşa Kentsel Sit Koruma Ve İslah Çalışmaları

- Koruma bölgesi ilan edilen bölgenin; 1/5000, 1/1000, 1/500 halihazır haritalarının hazırlanması,
- Bölgede yer alan tescilli eser ve binaların envanterinin çıkartılması, fotoğraflarının temini, rölöve projelerinin hazırlanması,
- Restorasyon çalışmalarına makina, araç,gereç temini,
- Restorasyon çalışmaları için gerekli hallerde, malzeme ve işçilik desteği verilmesi,
- Restorasyon amacı ile Toplu Konut İdaresinden Kredi sağlanması için başvuru yapılması, bu başvuruların takibi ve koordinasyonu,
- Gerekli kamulaştırma işlemlerinin yapılması ve Vakıflar Bölge Müdürlüğü ile bu konuda işbirliği ortamının ve koordinasyonunun sağlanması,
- Restore edilen eserlerin, çevre düzeninin ve bölgenin genel yol ve açık alan düzenlemelerinin yapılması,

- Arşivleme ve dökümanyasyon çalışmalarına destek verilmesi,

c) Genel Hizmetler

- Dökümantasyon ve yayınların basım ve yayınlanmasının sağlanması,
- Kazı ve restorasyon evi kurulması için arsa temini,
- Çalışmalara katılan veya bu konuda düzenlenecek toplantılarda bulunan misafirlerin konaklama imkanlarının sağlanması,
- Belediye bünyesinde bilgi bankası ve dökümanyasyon merkezi kurulması,
- Kazı ve restorasyon evi yapımına kadar, Belediye bünyesinde tefriş edilmiş büro imkanları sağlanması,

MADDE 6. KÜLTÜR MÜDÜRLÜĞÜNÜN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Kültür Müdürlüğünün bu protokol çerçevesindeki yükümlülükleri şunlardır:

- a) Protokol konusu iş ve faaliyetlerin, Kültür Bakanlığı adına denetlenmesi,
- b) Kültür Bakanlığı ve Aydın Müze Müdürlüğü imkanları ile dökümantasyon taraması ve derlenmesi faaliyetlerine yardımcı olunması, gerekli bilgi ve belge temininde destek verilmesi,
- c) Kültür Bakanlığı ve İzmir 2 No'lu Bölge Kurulu nezdinde yapılacak başvuruların ve alınacak izin ve kararların takibi ve sonuçlandırılmasında koordinasyon sağlanması,
- d) Yapılacak kazı, restorasyon, rönevasyon çalışmalarında Bakanlık desteğinin sağlanması ve kaynak yaratılması konusunda, bir taahhüt sözkonusu olmamakla birlikte destek olunması,
- e) Kazı Evi yapılmasında, Bakanlık yatırımı programına öneri yapılması,
- f) Ören Yerleri Araştırma Merkezi İmkanlarının, bu Protokol konusu faaliyetlerde mümkün olan ölçüde devreye sokulması,
- g) Buluntuların korunması ve muhafazası konusunda Müze Müdürlüğü imkanlarının devreye sokulması ile sorumluluğun deruhte edilmesi,

h) Yıllık Çalışma ve İş Programının hazırlanmasında Üniversiteye yardımcı olunması,

MADDE 7. ÜNİVERSİTENİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Bu Protokol çerçevesinde Üniversitenin görev ve yükümlülükleri şunlardır;

- a) Yıllık Çalışma ve İş programını hazırlamak ve Koordinasyon Kurulu'nun inceleme ve onayına sunmak,
- b) Protokol konusu hizmet, çalışma ve faaliyetlerin bilimsel araştırma ve uygulama sorumluluğunun deruhte edilmesi,
- c) Çalışmaların yönetimi ve koordinasyonunun sağlanması,
- d) Hazırlanacak kazı, restorasyon, rönevasyon projelerinin tasarım ve detaylarının geliştirilmesi; bunların ilgili kuruluşlardan onaylanmasının sağlanması,
- e) Projelerle ilgili bilimsel verilerin toplandığı Bilgi Bankasının geliştirilmesi, ve güncelleştirilmesi,
- f) Bilimsel araştırma ve kazı raporlarının hazırlanması,
- g) Kazı çalışmaları ile restorasyon ve rönevasyon çalışmalarının bilimsel ve şantiye yönetiminin sağlanması için gerekli sayıda uzman kadro görevlendirilmesi,

MADDE 8. KOORDİNASYON KURULU

Bu Protokol konusu hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesindeki planlama ve karar mekanizması olarak beş kişilik "Koordinasyon Kurulu" oluşturulmuştur. Bu kurulda, Aydın Belediye Başkanı, Kültür Müdürü, Aydın Müze Müdürü, Üniversitenin ilgili fakülte Dekanı ve Bölüm Başkanı üye olarak alırlar. Kurul üyeleri , gerekli hallerde, Kurula vekil tayin ederek temsili sağlayabilirler.

Kurul, her yıl kendi içinden bir başkan seçer. Kurul kararları oy çokluğu ile alınır. Kurul nisabı üç kişidir.

Koordinasyon Kurulu, ayda en az bir kez toplanarak; proje ve çalışmalarla ilgili kararları yazılı olarak alır. Kurulun sekreteryaya hizmetleri Üniversite tarafından sağlanır. Kurul Kararları bu Protokolün eki sayılır.

Koordinasyon kurulu, yıllık olarak “ Yıllık Çalışma ve İş Programı”nı onaylar; buna bağlı olarak “ Yıllık Bütçe” yi onaylar, çalışma ve faaliyetler bu program ve bütçe çerçevesinde yürütülür. Koordinasyon Kurulu, bu konudaki mevzuata aykırı veya başka kurul ve makamların yetkisinde olan kararlar alamaz.

MADDE 9. KAZI ALANLARI KORUNMASI VE EMNİYETİ

Kazı alanlarının; arkeolojik değerlerin ortaya çıkmasından sonra veya kazı çalışmaları sırasında korunması ve emniyeti, Koordinasyon Kurulunun alacağı kararlara göre sağlanır. Bu konuda Kültür Bakanlığının mevzuatına uygun hareket edilmesi ve talep edilecek özel koruma önlemlerinin alınması esastır.

EK II

KAZIM KARABEKİR CADDESİ SAĞLIKLAŞTIRMA PROJESİ

PROJENİN AMACI:

Tralleis ve Protokol Bölgesi (Veysi Paşa, Hasan Efendi, Cumhuriyet, Köprülü mahallelerindeki belirli bölümler) için yapılacak “Uzun Vadeli Turizm Yatırım Planlaması”nda

başlangıç noktasını Kazım Karabekir Caddesi ve çevresi oluşturmaktadır. Söz konusu caddeye sosyal, kültürel ve fiziksel açıdan bir kimlik kazandırılması amaçlanmıştır.

Kazım Karabekir Caddesi, “Barış ve Dostluk Yolu” ismi ile başlatılan çalışma sona ermiş, yayalara hitap eden bir sokak dokusu oluşturulmuştur. Projenin ikinci bölümünde, 20. yüzyılın ilk yarısında inşa edilmiş binaların mimari ve süsleme özelliklerini yeni yapılaşmaya aktararak karakteristik bir görüntü elde edilmesi düşünülmektedir. Bu çalışmaların tümü “Sağlıklaştırma Projesi” olarak ele alınmıştır.

KAZIM KARABEKİR CADDESİ VE ÇEVRESİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

Kazım Karabekir Caddesi ve çevresinde inşa edilecek yeni yapılarda aşağıdaki şartlar uygulanacaktır:

UYGULAMA ALANI:

Doğuda Hükümet Bulvarı; batıda Mimar Kemalettin Caddesi 1. sokağın Gazi Bulvarı 5. sokak ile devam eden güzergahı; kuzeyde Gazi Bulvarı; güneyde Gençlik Caddesi ile sınırlı bölge (levha 1).

GENEL HÜKÜMLER:

1- Yapılacak bina ve tadilat projelerinin Aydın Belediyesi' nin kontrolünde, Kazım Karabekir Caddesi ile ilgili bu yönetmelik koşulların uygunluk şartı aranacaktır. Onaylanan projelerin yerinde uygulandığı Belediyece tespit edildikten sonra iskan izni verilecektir. Binaların yan cephelerindeki sağır duvarlar dahil olmak üzere, bütün cepheler sıvandıktan sonra oturma izni verilecektir.

2- Bu bölgede yer alan mevcut yapılardan Belediyece cephede tamiratın gerektiği tespit edilenlere bakım yaptırılacaktır. Bakım uygulaması encümen kararı doğrultusunda İmar Müdürlüğü' nce denetlenerek yapılacaktır. Uygun görülmeyen bakım uygulamaları yenilenir.

3- Bu yönetmelikte belirtilmeyen konularda yürürlükteki İmar Planı notları ve 3194 sayılı İmar Kanunu' nun Tip İmar Yönetmelik hükümleri geçerlidir.

4- Ruhsat işleminde 3194 sayılı İmar Kanunu' nun Tip İmar Yönetmeliği' nin ilgili maddesinde belirtilen belge ve projelerin dışmda

- a) 1/50 ölçekli cephe görünüş çizimleri,
- b) Cephede kullanılan mimari ve süsleme unsurların daha küçük ölçekli detay çizimleri,
- c) Cephe elemanlarında kullanılacak malzemenin cinsi ve rengi rapor halinde sunulacaktır.

YAPILARLA İLGİLİ HÜKÜMLER:

- Yan parselinde zemin kat yüksekliği 5 m ve daha fazla oluşmuş yapılarda asma kat yapılabilir

CEPHE KOŞULLARI:

1- Cephe Düzen

- Doluluk - boşluk oranı: Cephelerde doluluk - boşluk oranı, 1/2 den fazla olamaz.
- Bina cephelerinde yer alan boşluk elemanları arasında en az 50 cm.'lik dolu yüzey olacaktır.
- Gizli (gömme) balkon yapılamaz.

2- Cephe Boşluk Elemanları

Pencereler:

- Pencere boyutlarında kısa kenar üste gelmek koşulu ile 1/2 oranı kullanılacaktır.
- Pencereler dikdörtgen şekilli veya kemerli (yuvarlak, basık, sivri vb.) yapılacaktır

(levha 2). Pencerelelerin çevresinde silmeler veya süslemeler takviye olarak kullanılmalıdır (levha 3).

- Pencere boyutlarında kısa kenar 50 cm.' den az, 2 m.' den fazla olamaz.
- Cephede cumba yapılırsa kısa kenarlardaki pencereler en fazla 60 cm. genişlikte olacaktır.
- Pencere sövelerinin genişliği 10 cm. ile 15 cm., ahşap pervaz genişliği 7 cm. ile 10 cm. arasında olmalıdır.
- Pencereleler tek veya çift kanatlı olabileceği gibi, giyotin pencere de yapılabilir.
- Asma katlarda yapılacak pencereler, cephede kullanılan pencerelerin form ve süsleme özelliklerine uygunluk sağlayacaktır.

Kapılar:

- Kapı genişliği en fazla 1,5 m. olacaktır. Genişlik 1m.' den fazla olursa eşit ölçüde çift kanat yapılabilir.
- Kapı ve vitrin doğramalarında alttan itibaren en az 60 cm.' lik dolu doğrama yüzeyi bırakılmalıdır.
- Ticari kullanımlı zemin katlarda düzenlenecek vitrinlerin kapılar ve diğer açıklıklar da dahil, cephe yüzeyinde kaplayacağı alan 2/3 oranını aşamaz.

3- Cephe Renkleri ve Kaplamaları

- Cepheler düz sıva ile kaplanacaktır. Sıvada köşelerde pilastrlar, pencere üstü ve altlarında silmeler, kartuşlar veya çerçeveler çatıya yakın kısımlarda friz, kat aralarında silme gibi dekoratif unsurlar kullanılmalıdır (levha 4). Bunlar yapılırken hazır alçı ve çimento apliklerden yararlanılabilir. Cephede beyaz ve tonları dışında, açık pastel renkler tercih edilmelidir.
- Cephelerin köşeleri pilastrlarla değerlendirilecektir. Pilastrların derinliği 5 ile 10 cm. arasında olacaktır.

- Yapı cephelerinde mozaik, betebe, mermer, seramik vb. gibi kaplama yapılamaz.
- Yapılar blok taş örgü olabileceği gibi doğal taş kaplamalı cepheler olabilir.

Ancak, taş kaplama yerine, cephede taş kaplama taklidi ve suni derzli tuğla örgü taklidi yapılamaz.

4- Çıkma ve Cumbalar

- Yapıların cephelerinde İmar Yönetmeliklerinin izin verdiği hallerde derinliği 1m'yi aşmamak ve 1. kattan (en az 3 m. yükseklikten başlamak koşulu ile) cumba yapılabilir.
- Cumbalar cephe düşey hatlarına paralel olacaktır.
- Cumbaların cephe uzunluğu (bitişik ve ayırık nizamda) yapı cephelerinin 1/3' ü olmalıdır. Cumba boyutlarına aykırı oranlarda cumba yapılamaz (bu boyutlar 2 m cumba uzunluğu olarak kabul edilebilir).
- Ayırık nizam yapılarda karşılıklı yan bahçelere bakan cumbaların arasında en az 3 m uzaklık olmalıdır.

Yukarıda verilen ölçü ve oranlara göre uygulanacak olan cumbalarda çatı örgüsü kiremit, dış yüzeyi ahşap malzemeden yapıldığında beyaz ve tonlarında yağlı boya ile boyanmalıdır.

- Cumba dış yüzeyi ahşap tabii görünümlü olarak veya bu renkte bırakılamaz.
- Cumba altlarında dekoratif taşıyıcı dövme demir veya profilli beton konsollar kullanılabilir.

5- Yapı Cephelerinde hiçbir şekilde gizli balkon yapılamaz.

- Korkuluk yüksekliği: 0.80 - 0.90 m. yükseklikte olup, demir aksamı klasik görünümlü elemanlardan olmalıdır.

6- Çatılar

- Çatılar beşik, kırma ya da tek yöne eğimli çat türünde olup, çatı eğimi maksimum %33 eğimli alaturka kiremit örtü yapılmalıdır (levha 5). Cephenin sona erdiği kesimlerde caddeye bakan bölümde, çat olmazsa alınlık yapılacaktır. Alınlık formları; üçgen (semerdam biçimli), yuvarlak veya profilli olabilir (levha 6).
- Çatı üzerindeki güneş kollektörlerinin depoları çatı arasına uygun bir biçimde yerleştirilecektir. Dışanda kalmak zonunda olan kısımları ise çatı eğimine uygun bir biçimde olmalıdır. Çatıdaki kiremit yüzeyinden maksimum 30 cm. uzaklıkta bulunacaktır.
- Çatıda çekme kat yapılamaz.
- Saçaklar 50 cm' den fazla dışa taşmamalıdır, saçığın altı ahşap kaplama olmalıdır.
- Aydınlatma amacıyla çatıda pencereler açılabilir (levha 7).
- Pencereler, cephede kullanılan pencere formlarına uygun olmalıdır.
- Cephe genişliği dar olan parseller birleştirilerek tek çatı olarak uygulanabilir. Çatı pencereleri de bu uygulama içinde ait olduğu yapının cephe özelliklerine göre değerlendirilecektir.
- Çatıda pencere yapılmadığı takdirde, istenen durumlarda küçük kalkan duvarlar yapılabilir.

7- Gölgelekler

- Balkonların üzerinde balkon genişliği kadar gölgelek yapılabilir. Fakat, balkonlar kapalı oda haline dönüştürülemez.
- Gölgelekler, konsollar ile desteklenerek duvara sabitlenmelidir. Konsolların üzeri profillendirilmiş galvanizli saç malzeme ile kapatılacaktır. Konsolların içi lama demirden dekoratif tarzda işlenmelidir. Gölgelek, yaklaşık %20 eğimli olarak yapılmalıdır. Standart olarak iki tip belirlenmiştir. Bunlardan biri uygulanmalıdır (levha8).

- Zemin katta, gölgelikler (konsollar dahil olmak üzere) vitrin için bırakılan boşluğun üst sınırı hizasında yapılmalıdır.

8- Reklam Panoları

- Her bina cephesinde en fazla 2 tane reklam panosu kullanılabilir.
- Reklam panoları görüntüyü bozmayacak (cephelerdeki dekoratif unsurları kapatmayacak) şekilde olmalıdır. Zemin kat bazında uygun boşluklar değerlendirilmelidir. Yapı yüksekliği doğrultusunda dışa taşıntılı dikey ve yatay reklam panoları asılamaz. Sadece zemin ve birinci katta genişliği 1 m.'den fazla olmamak üzere, konsolla duvara sabitlendirilmiş dikey reklam panoları kullanılabilir. Ayrıca zemin kat gölgeliklerinin konsol altları da bu amaçla değerlendirilebilir (levha 9).
- Sentetik alaşımlı panolar kullanılamaz. Bunun yerine ahşap, metal ve duvara aplik edilen alçı v.b. malzemeden yapılmış kartuş şeklinde panolar yer alabilir (levha 9). Bina duvarına asılan konsollar dekoratif özellikler taşımalıdır.
- Çatıya, alınlık ve kalkan duvarının üzerine, gölgeliğin ön kısmına reklam panoları asılamaz.
- Gölgelik konsollarına asılan ve bina duvanına konsolla sabitlenen ilan panoları ve tabelalar 100x50 cm. boyutlarını aşamaz.
- Binalarda kullanılan tabela ve ilan panoları için belirlenen bu şartlara uygunluk Belediyece tespit edildikten sonra işyerine çalışma ruhsatı verilir.

Parsel bazında önerilmiş yapılacak binalara ait cephe tasarım örnekleri levha 9'dan sonra bulunmaktadır.

Mükerrem KÜRÜM

A.D.Ü. Fen - Edebiyat Fakültesi
Ark. ve Sanat Tarihi Böl.
Araştırma Görevlisi

Seher YAVAŞ

Aydın Belediyesi
İmar Müdürlüğü
Şehir Plancısı

Hüseyin CEVİZOĞLU

Aydın Belediyesi
İmar Müdürlüğü
Trafik Bürosu Arkeolog

EK III

TESCİLLİ YAPILAR LİSTESİ

Sıra No	Yapı türü	Pafta- Ada-Parsel	Adres
1	Eski-Yeni Camii	19L-IV, 350, 6	Hasan Efendi Mah. Gazi Bulvarı
2	Ramazan Paşa Camii	19L-IV, 73, 3	Ramazan Paşa Mah. Çarşı İçi
3	Ağaçarası Camii	(Eski) 56, 261, 10	Güzelhisar Mahallesi, Menderes Bulvarı
4	Süleyman Bey Camii	19L-IV, 814, 4	Cumhuriyet Mah. İstasyon Caddesi
5	Hacı Ömer Dede Mescidi		Kurtuluş Mahallesi
6	Alihan Baba Türbesi	19L-I, 23, 21	Veysipaşa Mah. Sakarya Caddesi 3. Sokak
7	Atike Hanım Türbesi		Köprülü Mahallesi
8	Fatma Hanım Sübyan Mektebi	19L-IV, 360, 11	Hasaan Efendi Mahallesi Gazi Bulvarı 8. Sokak
9	Han ve avlusundaki Sebil	19 L IV-25-12, 11,10,9,8,6,5,4, 3,2,48,49	Veysipaşa Mah.

10	Gümrükönü Hamamı Müştemilatı	19 L IV-35-17	Veysipaşa Mah.
11	Depo Binaları	19 L IV-313-14	Cumhuriyet Mah. Mithatpaşa Cad. ile Cumhuriyet Mah. 2.Sok. Köşesi
12	Kütüphane Binası	19 L IV-316-8	Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet Mah.
13	Tariş Avlusunda- ki Baca	19 K II-339-9	Cumhuriyet Mah. Çine Cad.
14	Çeşme	18 L II-581-7	Orta Mah. Cad.
15	Konut	19 L I-24-11	Veysi Paşa Mah. Gazipaşa Bul. 10 Sk.
16	Konut	19 L I-804-5	Veysi Paşa Mah. Gazipaşa Bul. 10 Sk.
17	Konut	19 L I-804-29	Veysi Paşa Mah. Gazipaşa Bul. ile 10 Sk. Köşesi
18	Konut	19 L I-23-11	Veysi Paşa Mah. Çankaya Cad.
19	Konut	19 L I-26-45	Veysi Paşa Mah. Hükümet Bul. 2.Sokak
20	Konut	19 L I-6-7,6	Veysi Paşa Mah.Gazipaşa Bul. 9.Sokak
21	Konut	19 L I-6-5	Veysi Paşa Mah.Gazipaşa Bul. 9.Sokak
22	Konut	19 L I-94-2	Veysi Paşa Mah.Sakarya Cad. 4.Sokak
23	Konut	19 L IV-43-7	Veysi Paşa Mah. Hükümet Bul. 2.Sokak
24	Konut	19 K II -429-13	Nasuh Paşa Hamamı Yakınında
25	Konut	19 K II -429-16	Nasuh Paşa Hamamı Yakınında
26	Konut	19 L I-427-7	Çankaya Cad. ve Fevzi Çakmak Cad. 2.Sk. Köşesi

27	Konut	19 L I-428-12	Köprülü Mah. Çankaya Cad.
28	Konut	19 L IV-360-42	Hasanefendi Mah.
29	Konut	19 L IV-363-7	Hasanefendi Mah. Hükümet Bul. 16/1 Sokak
30	Konut	79-314-1	Cumhuriyet Mah.
31	Konut	19 L I-426-7	Köprülü Mah. Fevzi Çakmak 16/2 Sokak
32	Konut	19 L I-8-20	Veysi Paşa Mah. Sakarya Cad. 4.Sokak
33	Konut	19 L I-8-12	Veysi Paşa Mah. Sakarya Cad. 4.Sokak
34	Konut	19 K III-355-1	Hasanefendi Mah. Gazi Bul. 15 Sk. ile Mimar Kemalettin Cad. Köşesi
35	Konut	19 K III-356-1	Hasanefendi Mah. Gazi Bul. 14.Sk. ile Mimar Kemalettin Cad. Köşesi
36	Konut	19 L IV-358-10,11	Hasanefendi Mah.
37	Konut	19 L IV-209-23	Cuma Mah. Gazi Paşa Bul. 43.Sokak
38	Konut	19 L III-199-15	Cuma Mah. Egemenlik Cad. 1.Sokak Köşesi
39	Konut	19 L III-199-14	Cuma Mah. Egemenlik Cad.
40	Konut	19 L III-197-5	Cuma Mah. Egemenlik Cad. 1.Sokak Köşesi
41	Konut	19 L IV-200-7	Cuma Mah. Egemenlik Cad. 2.Sokak
42	Konut	19 L III-200-9	Cuma Mah. Egemenlik Cad. 2.Sokak
43	Konut	19 L I-4-18	Köprülü Mah. Gazi Bul. 9.Sokak ile Sakarya Cad. Köşesi
44	Konut	19 L I-8-22	Veysipaşa Mah.Sakarya Cad. 1.Sokak

45	Konut	19 L I-12-2	Veysipaşa Mah. Fevzi Çakmak Cad.
46	Konut	19 L I-19-2	Ramazan Paşa Mah. Hükümet Bul. 3.Sok.
47	Konut	19 L I-24-22	Veysipaşa Mah. Çankaya Cad.
48	Konut	19 L I-26-35	Ramazan Paşa Mah. Hükümet Bul. 4.Sok
49	Konut	19 L IV-324-10	Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet Cad. 5.Sok. No:11
50	Konut	19 L IV-327-11	Cumhuriyet Mah. 6.Sokak
51	Konut	19 L IV-327-12	Cumhuriyet Mah. 6.Sokak
52	Konut	19 L IV-327-13	Cumhuriyet Mah. 6.Sokak
53	Konut	19 L I-420-36	Köprülü Mah. Gazi Bul. 10.Sokak
54	Konut	19 L I-426-3	Köprülü Mah. Fevzi Çakmak Cad. 2.Sokak
55	Konut	19 L I-426-11	Köprülü Mah. Fevzi Çakmak Cad.
56	Konut	19 L I-428-21	Köprülü Mah. Gazi Bul. 10.Sokak
57	Konut	19 K II-429-10	Köprülü Mah. Raif Aydoğdu Sok.
58	Konut	19 K II-429-11	Köprülü Mah. Raif Aydoğdu Sok.
59	Konut	19 L I-437-1	GEEAYK'nun 11.12.1977 gün ve A-326 sayılı karar ile tescilli
60	Ticaret	19 L IV-6470-11	Veysi Paşa Mah. Gazipaşa Bul.
61	Ticaret	19 L IV-72-41	Hasanefendi Mah. Gazi Bul.
62	Ticaret	19 L IV-72-17	Hasanefendi Mah.Kazım KarabekirCad.
63	Ticaret	19 L IV-80-7	Hasanefendi Mah.Kazım KarabekirCad.
64	Ticaret	19 L IV-72- 59,36,10,9,7	Hasanefendi Mah.Kazım KarabekirCad.
65	Ticaret	19 L IV-84-19	Hasanefendi Mah.Kazım KarabekirCad.

66	Dükkan	19 L IV-6470-7	Veysi Paşa Mah. Gazipaşa Bul.
67	Dükkan	19 L IV-6470-8	Veysi Paşa Mah. Gazipaşa Bul.
68	Dükkan	19 L IV-6470-10	Veysi Paşa Mah. Gazipaşa Bul.
69	Tahir Paşa Konağı	19 L I-437-1	GEEAYK'nun 11.12.1977 gün ve A-326 sayılı karar ile tescilli
70	A.D.Ü Rektörlük Binasi ve Aydın Lisesi	19 K III-578-1	Meşrutiyet Mah. Selim Yatağan Sok.
71	Aydın Teknik Lisesi	19 L I-415-2	
72	Eski Eserleri Sevenler Derneği Binası	19 L IV-44-Eski Parsel 8	Veysipaşa Mah.
73	PTT Binası	19 L IV-375-27	Hasanefendi Mah. Gençlik Cad.
74	Eski Yağ Fabrikası	79-315-1	Cumhuriyet Mah.

EK IV

TESCİLİ ÖNERİLEN YAPILAR LİSTESİ

Sıra no	Yapı türü	Pafta- Ada-Parsel	Adres
1	Dükkan	19L-IV, 6470, 9	Veysipaşa Mah., Gazi Bulvarı
2	Dükkan	19L-IV, 6470, 7	Veysipaşa Mah.,Gazi Bulvarı
3	Dükkan	19L-IV, 6470, 6	Veysipaşa Mah.,Gazi Bulvarı
4	Dükkan	19L-IV, 6470,5	Veysipaşa Mah.,Gazi Bulvarı
5	Dükkan	19L-IV, 72, 51	Hasan Efendi Mah., Hükümet Bulvarı
6	Dükkan ve Konut	19L-I, 804,22	Veysipaşa Mah., Gazi Bulvarı
7	Konut	19L-III, 210, 6	Cuma Mah. Cuma 2. Sok.
8	Konut	19L-III, 201, 12	Cuma Mah. Egemenlik 5. Sok. No:14
9	Konut		Cuma Mah. Egemenlik 6. Sok. No:13
10	Konut		Cuma Mah. Egemenlik Sok.
11	Konut		Yedi Eylül Mah.No:35
12	Konut	19L-III, 200	Cuma Mah. Egemenlik 3. Sok.
13	Konut		Cuma Mah. Egemenlik 7. Sok. No:72
14	Konut	19L-III, 199, 13	Cuma Mah. Egemenlik 2. Sok. No:21
15	Konut	19L-III, 204, 9	Cuma Mah. Egemenlik 7. Sok. No:18
16	Konut		Cuma Mah. Egemenlik 2. Sok. No:61
17	Konut		Cuma Mah. Egemenlik 5. Sok. No:7
18	Konut	19L-III, 200, 5	Cuma Mah. Cuma 3.Sok. Egemenlik 3. Sok. Köşesi No:9
19	Konut	19L-III, 209, 23	Cuma Mah. Egemenlik 3. Sok. No:44
20	Konut	19L-III, 209, 23	Cuma Mah. Egemenlik 7. Sok. No:20
21	Konut		Cuma Mah. Egemenlik 1. Sok. No:39
22	Konut	19L-III, 216, 5	Cuma Mah. Egemenlik 7. Sok. No:6

66	Dükkan	19 L IV-6470-7	Veysi Paşa Mah. Gazipaşa Bul.
67	Dükkan	19 L IV-6470-8	Veysi Paşa Mah. Gazipaşa Bul.
68	Dükkan	19 L IV-6470-10	Veysi Paşa Mah. Gazipaşa Bul.
69	Tahir Paşa Konağı	19 L I-437-1	GEEAYK'nun 11.12.1977 gün ve A-326 sayılı karar ile tescilli
70	A.D.Ü Rektörlük Binasi ve Aydın Lisesi	19 K III-578-1	Meşrutiyet Mah. Selim Yatağan Sok.
71	Aydın Teknik Lisesi	19 L I-415-2	
72	Eski Eserleri Sevenler Derneği Binasi	19 L IV-44-Eski Parsel 8	Veysipaşa Mah.
73	PTT Binasi	19 L IV-375-27	Hasanefendi Mah. Gençlik Cad.
74	Eski Yağ Fabrikası	79-315-1	Cumhuriyet Mah.

EK IV

TESCİLİ ÖNERİLEN YAPILAR LİSTESİ

Sıra no	Yapı türü	Pafta- Ada-Parsel	Adres
1	Dükkan	19L-IV, 6470, 9	Veysipaşa Mah., Gazi Bulvarı
2	Dükkan	19L-IV, 6470, 7	Veysipaşa Mah.,Gazi Bulvarı
3	Dükkan	19L-IV, 6470, 6	Veysipaşa Mah.,Gazi Bulvarı
4	Dükkan	19L-IV, 6470,5	Veysipaşa Mah.,Gazi Bulvarı
5	Dükkan	19L-IV, 72, 51	Hasan Efendi Mah., Hükümet Bulvarı
6	Dükkan ve Konut	19L-I, 804,22	Veysipaşa Mah., Gazi Bulvarı
7	Konut	19L-III, 210, 6	Cuma Mah. Cuma 2. Sok.
8	Konut	19L-III, 201, 12	Cuma Mah. Egemenlik 5. Sok. No:14
9	Konut		Cuma Mah. Egemenlik 6. Sok. No:13
10	Konut		Cuma Mah. Egemenlik Sok.
11	Konut		Yedi Eylül Mah.No:35
12	Konut	19L-III, 200	Cuma Mah. Egemenlik 3. Sok.
13	Konut		Cuma Mah. Egemenlik 7. Sok. No:72
14	Konut	19L-III, 199, 13	Cuma Mah. Egemenlik 2. Sok. No:21
15	Konut	19L-III, 204, 9	Cuma Mah. Egemenlik 7. Sok. No:18
16	Konut		Cuma Mah. Egemenlik 2. Sok. No:61
17	Konut		Cuma Mah. Egemenlik 5. Sok. No:7
18	Konut	19L-III, 200, 5	Cuma Mah. Cuma 3.Sok. Egemenlik 3. Sok. Köşesi No:9
19	Konut	19L-III, 209, 23	Cuma Mah. Egemenlik 3. Sok. No:44
20	Konut	19L-III, 209, 23	Cuma Mah. Egemenlik 7. Sok. No:20
21	Konut		Cuma Mah. Egemenlik 1. Sok. No:39
22	Konut	19L-III, 216, 5	Cuma Mah. Egemenlik 7. Sok. No:6

23	Konut		Cuma Mah. Egemenlik 6. Sok. No:12
24	Konut	19L-I, 351, 4	Hasan Efendi Mah. Yağmur Sok. No:31
25	Konut	19L-I, 14, 25	Veysi Paşa Mah. Alihanbaba Sok.No:13
26	Konut	19L-I, 12, 4	Veysi Paşa Mah. Gazi Bulv.(Eyüp Şahin Sok.)10 Sok. No:34
27	Konut	19L-IV, 328, 10	Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet Cad. 7. Sok. No:21
28	Konut	19L-IV, 365, 24	Hasanefendi Mah. Mim. Kemalettin Cad. No:47
29	Konut		Cuma Mah. Egemenlik Cad.
30	Konut		Türkocağı Cad. No:46

